

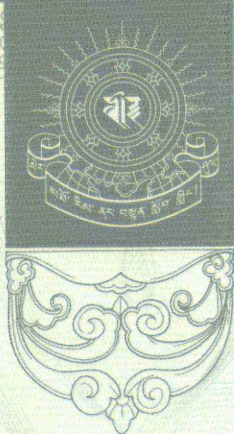
༄༅། རོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྷེ་གནས་།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS75609	ImageGroup:	I8LS75707
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	རྗེ་བརྩུན་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། rje btsun yig cha phyogs bskrigs/
Author:	ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ chos kyi rgyal mtshan
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	ser shul/
Publisher:	ser shul mtho rim nang bstan slob gling /
Date:	2017
Volume:	5
Total Volumes:	20
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.

ཨ་ཁུ་ལྷ་པོ།

གཞུང་གསར་འཛིན་གྱི་སློབ་དེབ།

ཡར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དགུ་ནས་བདེན་གཉིས་བར།

མེད་ཤུལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་སྤྲོད།

- 1 རྩ་གསུམ་འཛིན་ཡུལ་ཤིག།
ལྷན་རྒྱལ་དག་གཞུང་ལ་འབྲེལ་དང་ལྷན་དག་གི་རྩུ་མེད།
- 2 རྩ་གསུམ་འཛིན་ཡུལ་ཤིག།
ཡོངས་འཛིན་བཟུང་ལྷན་འབྲིང་གཉིས།
- 3 རྩ་གསུམ་འཛིན་ཡུལ་ཤིག།
ཡོངས་འཛིན་བཟུང་ལྷན་མེད།
- 4 རྩ་གསུམ་འཛིན་ཡུལ་ཤིག།
རྒྱལ་པོ་ལྷན་དང་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན།
- 5 རྩ་གསུམ་འཛིན་ཡུལ་ཤིག།
ལར་ལྷན་ལྷན་རྒྱ་དང་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན།
- 6 རྩ་གསུམ་འཛིན་ཡུལ་ཤིག།
ལར་ལྷན་རྒྱ་དང་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན།
- 7 རྩ་གསུམ་འཛིན་ཡུལ་ཤིག།
དང་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན།
ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན།
- 8 རྩ་གསུམ་འཛིན་ཡུལ་ཤིག།
དག་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན།
ལར་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན།
- 9 རྩ་གསུམ་འཛིན་ཡུལ་ཤིག།
ལར་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན།
- 10 རྩ་གསུམ་འཛིན་ཡུལ་ཤིག།
ལར་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན།
ལར་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན།

ཐོད་ལྗང་།

༡༡། །གཞུང་གསར་འཛིན་གྱི་སློབ་དེབ།

མེར་བྱལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་སྒྲིང་གིས་བཞུགས།

བརྩ་སྒྲིག་གསལ་བྱེད།

དེ་ཡང་སྤྱིར་འཛམ་གླིང་འཛིན་མའི་བྱོན་འདིར་མི་རིགས་སོ་སོས། རང་རང་གི་མི་རིགས་དེའི་ཐུན་མིན་བྱང་ཚུས་ལྡན་པའི་སྐད་བརྗེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུས་དང་རིག་གཞུང་། ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར། ལེགས་བྱང་སོགས་གང་ཐད་ནས་མི་ཉམས་རྒྱུ་འཛིན་དང་ཉམས་པ་སྤར་གསོའི་ཆ་རྒྱུས་འཕྱར་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། རང་ཅག་གངས་ཅན་བོད་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཚུས་ལྡན་ཞིང་། སྐྱོད་ཀྱི་སྐད་ལ་ཡང་འགན་བཅོད་པའི་སྐད་དང་ཡི་གེ་ཡོད་པ་དང་། མ་ཟད་ཚོས་རྒྱལ་སྤྱི་ན་ཅན་ཆོའི་ནམ་དཔྱོད་དང་ཐུགས་སྟོབས་ཀྱིས་བཀའ་ཡིས་བཅད་ཅིང་། སྐད་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་ནམས་ཀྱིས་དཀའ་བ་བྱང་དུ་བསད། སྐྱེ་པ་དང་དུ་བྱངས་ཏེ་ནང་འདྲེན་བྱས་པའི་མཉམ་མེད་ཤུགས་ལེ་གའི་ཟབ་རྒྱས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཚོས་ཚུལ་མདོ་ཐུགས་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་བཀའ་བསྟན་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དང་། བརྩ་སྒྲིག་རིག་པའི་གནས་གཞན་དྲིང་མི་འཛིག་པ་འདི་ལ། ཚོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྤྱོད་བུ་དམ་པ་བྱོན་ཟིན་པ་ནམས་དང་། འཚོ་གཞིས་ཀུན་གྱིས་ཐོས་བསམ་སྒོ་བ་གཉེར་དང་དེ་ཡང་འཆད་ཉན་ཅམ་དུ་མ་སོང་བར་སྐོམ་སྤྱོད་ཉམས་བཞིས་ཐོག །བཤད་སྤྱོད་ལུང་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱུ་འཛིན་དར་སྤེལ་བྱ་ན་མཐོ་བ་ཞིག་གནད་ཏེ་དུས་ད་ལྟ་ཡང་ལུལ་གྱི་གཞན་ན་མེད་ཅིང་འཛམ་གླིང་ན་རོམས་རིན་ཡོད་པ་དང་། ནམ་དཔྱོད་ཀྱི་གཉེར་དུ་གྱུར་པའི་གཞུང་ལུགས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་རང་ཅག་གི་སྐད་ཡིག་འདིའི་སྤྱིང་དུ་ཡོད་ལ། མེས་པོ་གོང་མ་ཚོས་ལུལ་དུ་བཞག་པའི་སྐད་ཡིག་གཞི་རྩར་བརྩུང་བའི་རིན་ཐང་བལ་བའི་བཀའ་བསྟན་གཞུང་

ལྷགས་དང་བཅུ་ཕྱག་རིག་པའི་གནས་འདི་དག་ཅ་བ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་རྒྱན་འཛིན་
དར་སྤེལ་དང་། མི་རབས་རྗེས་མ་ལ་ཅིས་སྤོང་བྱེད་དགོས་པའི་གལ་ཆེན་འགན་ཁུར་མེ་
མོ་ཞིག་རང་ཅག་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་བབ་པ་སྤོང་མེད་རེད། དེ་ལ་མི་རིགས་རིག་གཞུང་
དང་བཅས་པ་ལ་མཛད་རྗེས་མདོན་པར་མཐོ་བའི་མེར་བྱུལ་དགོན་གྱི་བྲི་སྟག་སོ་བརྟན་
པ་ལྷུབ་བསྟན་སྟན་གསལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་མཚོག་གིས་རིམ་པ་གོང་མའི་ཆོག་མཆན་
འོག བྲི་ལོ་ ༡༠༠༠ ལོར་མེར་བྱུལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སྤོབ་སྤྱིང་འདི་གསར་འཛུགས་
དབྱ་འབྱེད་གནང་ཞིང་སྤྱོད་དངོས་ཀྱི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་པ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་
མཛད། དེ་བཞིན་ལས་སྡེ་རིམ་བརྒྱན་གྱིས་དགོངས་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་གིས་རྒྱལ་སྤྱོད་
དང་། ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་མོ་བྲི་པ་ངག་དབང་ལེགས་འོངས་མཚོག་
གིས་གཙོས་ཆོད་ཐུབ་ཀྱི་དགེ་ཆན་དུ་མས་སྤོབ་ཤིང་རྗེས་འཛིན་གྱིས་མཚོན་པའི་བཤད་རྒྱུ་
ལས་གསུམ་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་གཟིགས་སྤོབ་སྤྱིང་སྤྱིའི་སྤྱིག་འཛུགས་དང་། རྒྱགས་
སྤོང་ལམ་ལྷགས་གསར་བཞོ་བྱས་པ་མ་ཟད། ཆོགས་ཆོས་ར་སོགས་སྤྱོད་གང་ཐད་ནས་
གདན་ས་ཆེན་པོ་དག་གི་ཕྱག་བཞེས་སམ་ལག་ལེན་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱན་བཟང་དར་སྤེལ་
དང་། ལྷག་པར་གཞུང་ཆེན་ཁག་གི་དཔེ་བྲིད་རྒྱན་ལྷན་དུ་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་ལས་
ད་ཆར་ཐུན་མོང་རིག་གནས་སྤྱི་དང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་ཤོད་ལྷ་སྤྱོད་དང་བཅས་པའི་
འཆད་ཉན་ཆ་ཆོང་ཞིང་། ཐོས་བསམ་སྤོབ་གཉེར་གྱི་གོ་རིམ་དང་སྤྱིག་འཛུགས་རྒྱགས་
སྤོང་གི་ཆོད་གཞི་སོགས་གང་ཐད་ནས་ཤོད་ཁམས་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལྷན་ཀུན་ལེགས་པའི་ནང་
བསྟན་སྤོབ་སྤྱིང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལྟགས་སྤོབ་ཤིང་འགྲོ་བའི་ཆོད་དུ་སྤྱང་། ད་
ལས་སྤོབ་སྤྱིང་འདིའི་སྤོབ་གཉེར་བ་རྣམ་པས་གཟིགས་སྤོབ་སྤྱོད་བདེ་དང་། སྤྱིག་གཞི་
ལྷན་གྱི་སྤོབ་ཆོན་གཏན་ཁེལ་ཡོང་ཐབས། འཆད་ཉན་གྱི་གོ་རིམ་དང་རྒྱགས་གཞི་སོགས་
དེང་རབས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་ཡོང་བ་བཅས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་མང་པོ་ལ་གཞིགས་
ཏེ། གནད་ཡོད་ཀྱི་དགེ་ཆན་རྣམ་པས་དབྱ་བྲིད་འོག་རིག་གནས་པ་དང་སྤོབ་གཉེར་བ་

མང་པོས་མུར་བ་བྱ་འདེགས་ཀྱིས་ལྷ་དག་སོགས་ལ་འབད་བཅོམ་ཆེར་བསྐྱེད་གནང་མཐར།
སློབ་སྤྱིང་གི་སྤྱིག་ལམ་གཞིར་བཟུང་ཕྱི་གཞུང་ཆེན་ཆེད་སྤྱིག་གི་སློབ་དེབ་བཀོད་སྤྱིག་ལྷས་
པའི་ཁོངས་ནས། གཞུང་གསར་འཛིན་གྱི་སློབ་དེབ་འདི་ནང་དུ་ཡེ་ཤེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་གསུང་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་རོལ་མཆོ་དབུ་ནས་བདེན་གཉིས་
བར། ཡུལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན་ཀྱི་གསུང་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེན་དང་
པོ་ལས་མ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ནས་རྟགས་གཞན་བཞི་པའི་བར། ཟུར་ལྟའི་སློབ་ཆོན། ཡེ་
ཙྰ་ཁ་པའི་གསུང་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ། ཡམ་ལས་ཀྱུབ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་
གསུང་མཁས་ཀྱུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བཅུ་བཅས་སྤྱགས་བསྤྱིགས་ཀྱིས་དཔེ་
རྒྱན་ལྷས་ཡོད།

གསལ་བཤད།

དང་པོ། ལྷ་དག་གི་གོ་རིམ་ཁྲོད་ནས་དཔེར་ན། རྣམ་བཞག་དང་རྣམ་གཞག་སོགས་
དང་། ཆོག་ལྷག་གི་སྐབས་སུ་གའི་རྗེས་སུ་བར་སྟོང་ཡོད་པ་རྣམས་ལ། ཤད་ཡོད་མེད་
ཅི་རིགས་པ་རྣམས་གཅིག་གྱུར་དང་། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱང་པལ་ཆེར་གཅིག་གྱུར་
བཅོས་ཡོད་ལ། པ་དང་བའི་ཐོབ་ཐང་ཐད་ནས་པལ་ཆེ་བ་ཞིག་མ་དཔེ་དང་བསྐྱར་ནས་
སོར་འཛོག་དང་། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་ཡིག་ཅོར་འགའ་ཞིག་ཅོར་
བཅོས་བྱས་མོད། ནང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་མ་དཔེ་ལ་ཞིབ་བསྐྱར་སྟོག་རང་སོར་བཞག་པ་ལས་
བཅོས་བསྐྱེད་གང་ཡང་ལུས་མེད།

གཉིས་པ། འདིར་འཛིན་གྱི་སོ་སོའི་མིང་འདྲིགས་སྐྱངས་མེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྱི་ཆོང་
གི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་དང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྷ་འཛིན་གྱི་བཅུ་བཞིའི་སློབ་ཆོན་ལ་
ཁག་བཞོས་ལྷས་ཤིང་། དེ་མཆོངས་ཀྱི་ཟུར་ལྟའི་སློབ་ཆོན་གལ་ཆེ་བ་རེ་ཡང་བསྐྱར་ཡོད།
སྤྱགས་ཀྱི་འཛིན་གྱི་གཉིས་ཀྱི་སློབ་དེབ་ཁོངས་གསར་ཆེན་རྒྱུད་གྱི་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་
ལྟར་གྱི་གཞུང་ཆེན་གནད་ཆེ་བ་ཁག་དང་། རིག་གནས་ཀྱི་འཛིན་གྱི་གཉིས་ཀྱི་སློབ་དེབ་

ལ་བོད་ཁམས་ལ་གཤམ་ཆེ་བའི་རིག་གནས་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲོམ་གདམ་གསེས་ཀྱིས་སྤྱོད་གསེས་
བསྐྱེད་ཀྱིས་ཏེ་བྱོན་འཛིན་གྱི་བཙུང་བཙུང་གི་སྒྲོམ་དེ་བསྤྱོད་གསེས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལོང་། ས་
བཅད་འཛིན་སྤངས་དང་དཀར་ཆག་སྤྱོད་སྤངས་ནི། གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་གི་ཞལ་རྒྱ་
ལྟར་ནང་གསེས་གཞུང་ཆོན་རེ་རེར་བཞུགས་པའི་གནད་ཆའ་བའི་མཆོན་དང་དེ་མཆོངས་
ཀྱི་དཀར་ཆག་གསར་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལོང་།

གསུམ་པ། སློབ་གཉེར་བ་ཆོས་ཚུངས་གཞུང་གི་སློབ་དེབ་འདི་གཞིར་བཞག་སྟེ་ལོ་
འཁོར་རེ་རེའི་ཚུངས་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་གྲུབ་ངེས་པ་མ་ཟད། དེ་དག་དང་འབྲེལ་ཡོད་
ཀྱི་རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་གཞུང་གང་ལ་གཟིགས་ཏེ་གཞན་དགོས་པ་དག་ཆེན་མོ་སོ་སོར་
བཀའ་འདྲི་དང་འབྲེལ་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་ཟུར་ལྟའི་དཔེ་དེབ་འཛོལ་སྟོག་དགོས་
པ་དང་། དཔེ་བྲིད་ཆེན་མོ་པས་ཀྱང་སློབ་དེབ་འདི་དག་གཞིར་བཟུང་གིས་འཛིན་གྱི་
སོ་སོའི་ཚུངས་གཞུང་གི་དཔེ་བྲིད་དང་གཞུང་རྒྱུས་མཆོམས་སྟོམས་བསྐྱེད་གནད་སྟེ་སློབ་
མའི་ཤེས་སྟོན་ལ་ཕན་ཐོགས་ངེས་ཀྱི་འགྱུར་ཐུབ་པའི་རེ་བ་དང་བཅས།

ལེན་ཤུལ་མཚོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་སྤྱིར་གི་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ཉིན།

དཀར་ཆག

ཕར་ཕྱིན་རྒྱལ་པ་དང་ཕོ་ཕྱི་རྒྱུ་རྟོན་རྟོལ་མཚོ།	1
མཚོད་བརྗོད།	1
ཁུན་གྱི་བཤད་བྱ་ཙ་བའི་མདོ་རོས་གཟུང་བ།	3
ཤིང་རྟའི་སྤྲོལ་འབྱེད།	5
རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་	11
རྗོད་བྱེད་རྟོན་ལྟན་གྱི་མཚན།	13
གཞུང་ཚད་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་བཅ་གྲངས།	15
གཞུང་རྒྱུ་ལྷི་གྲངས།	16
འགྲེལ་བ་རྩམ་བ་ལ་འཇུག་པ།	18
ཙ་བ་རྩམ་བ་ལ་འཇུག་པ།	23
བྱམས་གཞུང་།	24
ཡུམ་སྤྲུལ།	30
གཅིག་རྒྱ་བྲལ།	35
མཁྱེན་གསུམ།	47
མྱང་འདས།	53
ཚོས་འཁོར།	57
རྩོད་ལན།	76
ཡང་དག་མཐའ།	83
བཀའ་བསྟན་བཅོས།	101
ཤར་ཕྱིན།	112

མདོ་དང་ཇི་ལྟར་སྐྱར་བ་སོགས།	129
ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད།	132
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན།	148
བརྟེན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན།	150
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།	154
སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ།	165
ཐེག་ཆེན་གདམས་ངག་རྒྱིར་བསྟན་པ།	169
བདེན་གཉིས།	174
རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་དང་པོ།	192
མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས།	192
སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས།	195
རྟགས་གཞན་བཞི་པ།	200
གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྣང་།	205

ཟུར་ལྟའི་སྒྲུབ་ཆོན།

ལམ་གཙོ་རྣམ་གཞན།	208
མ་ཐང་ཡུལ་ཤིན་པུ་ཆོའི་བྱགས་ཀྱི་དམ་པའམ་པུ།	210

༭། ལར་བྱིན་སྐབས་དང་པོའི་བྱིན་རྒྱལ་མཆོ།

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོ།

མཆོད་བརྗོད།

༭། ཁ་མོ་གྲུ་རུ་ལྷུ་མི་ཏི་ཡེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་
བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་
བཤད་གསེར་གྱི་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་
དཀའ་བའི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་སྟུ་དབང་གི་རོལ་མཆོ་
ཞེས་བྱ་བ། ལྷ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་ཞབས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་སྟག་
འཆལ་ཞིང་སྐབས་སུ་མཆོད། བརྗེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་ཐམས་ཅད་རུ་རྗེས་སུ་གཟུང་རུ་
གསོལ་ལོ། རྣམ་མང་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་ཀྲག། རྣམ་ཀྲག་མཁྱེན་པའི་
རྒྱན་གྱིས་ལེགས་གཟིགས་ནས། རྣམ་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་མཛད་པ། རྣམ་
འདྲེན་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་གུས་སྟག་འཆལ། རྒྱལ་བ་ཀྲག་གི་མཁྱེན་བརྗེ་གཅིག་བཟུས་
པ། རྒྱལ་སྐས་སུ་པོ་མེམས་དཔའི་རྩལ་བཟུང་སྟེ། རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྲིད་ལ་དབང་
བསྐྱར་བ། རྒྱལ་ཆབ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་གུས་པས་འདུད། ཀང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུམ་
དོན་རྒྱ་མཆོ་ཡི། འཇུག་རོགས་ཆེ་དེར་བདེ་ལྷག་སྟོལ་བའི་གྲ། རྒྱལ་ཡུམ་རྒྱན་འདི་
གང་གི་སྟགས་རྗེ་ཡིས། འཕྲོ་ལ་སྟང་མཛད་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། ཁངས་རྒྱས་
གཉིས་པར་རབ་བྲགས་དབྱིག་གི་གཉེན། རབ་དགའི་ས་ཐོབ་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་
སྟེ། ཉེ་ཡིས་རྗེས་བཟུང་བཙུན་པ་གྲོལ་སྟེ་དང་། མཆོག་སྟེ་འདུལ་བའི་སྟེ་དང་རྣམ་
སྟང་མཛད། སྟོབ་དཔོན་མང་བཟང་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས། ཡོན་ཏན་བཤེས་

གཉེན་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་། །སྤྱི་བ་བཟང་པོ་རྒྱུ་ར་བ་ལ་དང་། །བསྟན་སྦྱོར་འབྲུམ་
 སྤྱག་གསུམ་པ་རྫོག་ལོའི་ཞབས། །འབྲེ་ཡར་གཞོན་ཅུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་འབྲུམ། །བྱང་
 རྒྱལ་འབྲུམ་དང་གཉལ་ཞིག་འཇམ་རྩོད་དང་། །བཟང་རིང་དར་ཚུལ་བཙོན་འབྲུམ་རྩོ་རྩེ་
 དང་། །པོ་དོང་རིན་ཆེན་བཙོན་འབྲུམ་སང་གེ་དང་། །ཁོད་མའི་སྦྱོས་བྱ་བྱ་སྟོན་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན། །མཁས་པ་ཉ་དཔོན་རྩེ་བཙོན་རེད་མདའ་བ། །ལ་སོགས་རྒྱ་བོད་མཁས་
 པའི་སྦྱོ་པོ་ལ། །བདག་ཅག་སློ་གསུམ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །བྱང་པར་ལྷགས་འདིར་
 བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་པའི། །སྐད་གཉིས་སྤྱོད་བཀའ་གྱི་མཆོག་གྱུར་པ། །རྫོག་ལོ་བསྟན་
 པའི་ཉི་མ་ཁུ་དཔོན་ལ། །སློ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་
 དང་དགོངས་འགྲེལ་མཁས་པའི་གསུང་། །སྤྱོད་རྩེ་བཞིན་ལེགས་བསྐྱར་གངས་ཅན་
 འདིར། །འགྲོ་ལ་ཐར་པའི་ལམ་མཆོག་གསལ་མཛད་པ། །སྤྱལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་
 རྣམས་ལ་འདུད། །མདོ་རྒྱུད་ལུང་གི་རྒྱ་ཁྲར་ཅིར་ཡང་འཛིན། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་སློག་
 སྤང་དྲག་ཏུ་འབྱུག །སྟོང་ཉིད་འབྲུག་སྤྱི་གད་རྒྱངས་མཐོན་པོ་ཅན། །སློ་བཟང་དབྱར་
 སྦྱོར་དབང་པོ་དེ་ལ་འདུད། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དར་མའི་ཞབས། །མཁས་གྲུབ་
 བསྟན་པའི་ཉི་མ་དགེ་ལེགས་དཔལ། །གངས་ཅན་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་དགེ་འདུན་
 གྲུབ། །ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་ཆོས་འབྱོར་དཔལ་བཟང་དང་། །འཇམ་དབྱངས་རྣམ་འཕྱལ་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཞབས། །དེ་སྤྱས་མཐུ་པོ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་མཆོན་དང་། །བཀའ་
 དྲིན་མཉམ་མེད་བདེ་ལེགས་མཆོན་ཅན་ཏེ། །ལྷགས་འདིའི་བརྒྱུད་པའི་སྤྱོ་མ་རྣམས་ལ་
 འདུད། །རང་ཉིད་ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་འདྲིས་སྤྱིར་དང་། །རང་དང་སྤྱལ་མཉམ་གཞན་
 ལའང་ཕན་པའི་སྤྱིར། །མདོ་རྒྱུན་འགྲེལ་བའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །དཀའ་བའི་
 གནད་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡི། །མདོ་དང་ཙུ་འགྲེལ་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་གཉིར་ཆེ། །ལེགས་
 བཤད་ཡིད་བཞིན་རོར་བྱས་རབ་ཏུ་གཏམས། །སྤྱལ་བཟང་སྤྱོད་དབང་དགའ་བའི་རྣམ་
 འབྱུར་གྱིས། །རོལ་པའི་མཆོ་ཆེན་བདག་གིས་བྲི་བར་བྱ། །

རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱ་ཙམ་པའི་མདོ་རྩིས་གཞུང་བ།

དེ་ལ་འདིར་བསྟན་བཅས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདི་འཆད་པ་ལ། བསྟན་
བཅས་ཀྱི་སྟོན་རྩ་འགྲོ་བ་རྒྱུར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་སུ་བཤས་པའི་བསྟན་བཅས་
དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱའི་ཙམ་པའི་མདོ་རྩིས་གཞུང་བ་
དང་། རྒྱན་གྱིས་མདོ་དོན་རིམ་ལྔར་བཀྲལ་བའི་རྩལ་དང་། རྒྱན་ལ་འགྲེལ་པ་རིམ་ལྔར་བྱང་
རྩལ་དང་། འགྲེལ་པ་གང་གི་རྟེན་སུ་འབྲངས་ནས་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་རིམ་ལྔར་འཆད་པའི་
རྩལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྟེན་སྐབས་པའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་
རྩལ་མཆོག་རྩ་སྐབས་བསྐྱེད། པར་རྩ་བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་བསགས།
མཐར་མདོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་
ལ་བསྐྱེད་པས་རོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ཞིང་མ་རིག་པའི་ཐུན་པ་སྟག་པོ་ཅན། ལྟ་བ་ངན་པ་
སྤྲོ་ཆོགས་པའི་འཕྲི་ཤིང་གིས་ཐར་པའི་ལམ་བསྐྱིབས་ལ། བླ་རྒྱས་ཀྱི་རྩག་གི་སྟོན་ཤིང་སྟག་
བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིད་རྩ་མི་འོང་བ་སྟེར་བས་དཀྱིགས་པ། སྟེང་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཆེན་པོས་
ཡོངས་སུ་འབྱུང་པའི་འཕོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ཆེན་པོ་ལས་ལྷན་ཅན་མཐའ་དག་བསྐྱེད་
ཏེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་ཉམས་སུ་བསྟར་བའི་འབྲས་བྱ་མཆོག་ལ་འགོད་པར་མཛད་ནས། སྟེང་
པའི་སྟག་བསྐྱེད་བརྒྱ་ལྔ་གཞིམ་པའི་ཐབས་སུ་སྐྱེད་པ་དང་ལྟན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
ལ་ཆོས་རི་སྟེང་ཅིག་བཀའ་སྟེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དང་ལྟན་པ་
ནི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བསྟོན་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་རྩ་ལྷན་པའི་མདོ་སྟེ་རིན་
པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ལྷ་རིའི་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་
མདོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འཆོལ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་རྩ་ལྷན་པ་ལ་བསྐྱེད་
པར་བྱའོ། ཁྱེས་དང་། མཐུག་ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་ལེའུར། ཀུན་དགའ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རྩལ་རྩ་ལྷན་པ་འདི་འཇིག་རྟེན་ན་རིམ་སྟེང་པ་དེ་སྟེང་རྩ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
བཞུགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་སྟེང་རྩ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་སྟོན་

པར་རིག་པར་བྱལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ནམས་གྱི་ནང་ནས་འདིའི་བཤད་བྱ་ཆ་བའི་མདོ་ལ་སྒྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །དེ་ལ་
ཡུམ་སྲས་བཅུ་བདུན་ཏུ་ཡོད་དེ། ཡུམ་བྲུག་སྲས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་བྲུག་
ནི། འབུམ། ཉི་ཁྲི། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཤེས་རབ་ཁྲི་པ། བརྒྱད་སྟོང་པ། མདོ་སྟེང་པ་
ནམས་ཡིན་ལ། དེ་ནམས་ལ་ཡུམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ནམས་བརྗོད་བྱ་
མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཏུ་སྟེན་སྟོན་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྲས་བཅུ་གཅིག་ནི། ཤར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ། ལྟ་བརྒྱ་པ། ལྟ་
བརྒྱ་པ། རྩེ་ལ་བརྒྱ་ལྟ་བརྒྱ་པ། ལྟ་བརྒྱ་པ། རྩེ་ཉེར་ལྟ་པ། རབ་ཆལ་ནམ་གཞོན་གྱིས་ལྟས་
པ། ཀོ་ལུ་ཤི་གས་ལྟས་པ། ཤར་ཕྱིན་ཡི་གེ་ལྟར་ཏུ། ཤར་ཕྱིན་ཡི་གེ་གཅིག་ལ། ཤེས་རབ་
སྟོང་པོ་ནམས་ཡིན་ལ། དེ་ནམས་ལ་སྲས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ནམས་
བརྗོད་བྱ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཏུ་སྟེན་སྟོན་པར་བརྗོད་བྱ་སྟོགས་རེ་བ་ཅམ་
སྟོན་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
ན། ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་བཅུ་བདུན་གྱིས་གྲངས་ངེས་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་གྲངས་ལྟར་
བའི་སྟོན་ཡང་ཡོད། དེ་གྲངས་མང་བའི་སྟོན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཤར་
ཕྱིན་ཉི་མའི་སྟོང་པོ། ལྟ་བའི་སྟོང་པོ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ལག་ན་དོ་རྩེ། དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་
གྱིས་ལྟས་པ་ནམས་དེར་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་ལེན་
བྱ་བདུན་ཡོད་པའི་མདོ་སྟེང་པ་དེའི་ལེན་བྱ་བཞི་པ་ཡིན་པས། དེ་ཟུར་ཏུ་འདྲོན་ན་ལེན་
གཞན་ནམས་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

ཨར་ཆེན་པོ་དང་ཕྱིས་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །འཇུགས་དེ་བཞག་ནས་དེ་ལ་དགྲུར་ཡོད་
དེ། རྒྱས་པའི་རྒྱས་པ་ཤར་ཕྱིན་བམ་པོ་ལྟ་བརྒྱ་པ། རྒྱས་པའི་འབྲིང་པོ་བམ་པོ་བཞི་བརྒྱ་
པ། རྒྱས་པའི་བསྐྱུས་པ་སྟོང་པ་ལྟ་བརྒྱ་པ། འབྲིང་གི་རྒྱས་པ་སྟོང་པ་ལྟ་བརྒྱ་ཉི་ལྟ་ལྟ་པ། འབྲིང་
གི་འབྲིང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ། འབྲིང་གི་བསྐྱུས་པ་ཤེས་རབ་ཁྲི་པ། བསྐྱུས་པའི་རྒྱས་པ་ཤར་
ཕྱིན་བམ་པོ་བཙོ་བརྒྱད་པ། བསྐྱུས་པའི་འབྲིང་བརྒྱད་སྟོང་པ། བསྐྱུས་པའི་བསྐྱུས་པ་

མདོ་སྡུང་པ་ནམས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་རིགས་པ་སྡེ་མས་ཁེགས་སོ། །ཁོ་ན་
རེ། མདོ་སྡུང་པ་བྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ནང་ཚན་དུ་གསུངས་པ་ལོ་རྩལ་བ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲེགས་
བཅ་པོད་དུ་བསྐྱར་བའི་ཆེ་བཞོད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་བྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ནང་ཚན་མ་ཡིན་ཏེ།
བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་རབ་དུ་དགའ་བར་མཛད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཐད་ཀྱི་སྡུང་འགྲེལ་ལས། རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་རྗེས་
དེ་མ་ཐག་ནས། ཞེས་བྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཟིན་པའི་རྗེས་སྤྱི་མདོ་སྡུང་
པ་གསུངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་སྒྲི་
ཀ་བྲི་ཆོ་གཅིག་དང་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་མ་ཚད་བས་ལོ་རྩལ་བ་ནམས་སྒྲི་ཀའི་གྲངས་ཅན་ལ་
ཡང་འབྲུལ་བར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསྐྱས་པ་ལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་
ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ། མདོ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་བཅ་པོ་ཉེར་བཞི་ཡོད་པར་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་
འབྱུང་བས་སྐབས་འདིར་བཅ་ཚད་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། དུམ་
རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་འདིའི་བཤད་བྱ་ཆ་བའི་མདོ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར།
རྒྱལ་བའི་དུམ་རྒྱམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་ཀྱང་བཞེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ། ཞེས་
དང་། ལ་ལ་ལས་དོན་གཞན་ལས་ཆོག །གཞན་ལས་རྒྱམ་གྲངས་མིང་གིས་ཏེ། །མཁས་
པ་ནམས་ཀྱིས་དུམ་ཀྱན་ལས། །དོན་བསྐྱས་དེ་ཅམ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཤིང་རྟའི་སྤྱོད་འབྱེད།

གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །ཤིང་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཡུར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྤྱོད་
འབྱེད་དེ་ལ་བཞིར་ཡོད་དེ། རིགས་ཆོགས་དུག །མདོ་རྟ་རྟོགས་རྒྱན། བརྒྱད་སྟོང་དོན་
བསྐྱས། གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཛོམས་ནམས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱས་ཀྱིས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་སྤྱི་འབྲངས་ནས་ཤིང་ཕྱིན་
གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ། གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཛོམས་ཀྱིས་སྤྱི་སྤྱི་བྱི་རྗེས་སྤྱི་
འབྲངས་ནས་ཤིང་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བརྒྱད་

སྟོང་དོན་བསུས་ལས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །བསྟན་པ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་
བཞེན། །བརྟགས་པ་དང་ནི་གཞན་དབང་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལོ། །མེད་
ཅེས་བྱ་ལ་སོགས་ཚིག་གིས། །བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་བྱེད། །སྦྱ་མ་ལ་སོགས་
དཔེ་རྣམས་ཀྱིས། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡང་དག་བསྟན། །རྣམ་པར་བྱང་བ་བཞི་ཡིས་
ནི། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རབ་རྒྱ་བསྟགས། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་ནི། །སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་གཞན་བསྟན་མེད། །ཅེས་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མདོ་འགྲེལ་ཐེག་བསུས་སོགས་
སོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྒྱ་བཤད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། །གནོད་
འཛམས་སོགས་སུ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་བཤད་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་ཚུ་ཤེད་ལུང་དྲངས་ནས་
བཤད་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་སྟོགས་སྒང་གིས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་ཚན་སོ་གཉིས་སུ་བསུས་
ནས་སྟོན་པ་ལ་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསུས་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། །སོ་གཉིས་ནི། དེ་ཉིད་ལས།
རྟེན་དང་དབང་རྒྱ་བྱ་བ་དང་། །ལས་ནི་སྟོན་པ་དང་བཅས་པ། །རབ་དབྱེ་རྟེན་དང་
ལྷུང་བ་དང་། །ཤམ་ཡོན་བཅས་པར་ཡང་དག་བཟྃད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རབ་
དབྱེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ །སྟོན་པ་ལ་རྣམ་གཡང་གི་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་བརྟུ་
རྟེན། དབང་རྒྱ་བྱ་བ། །ལས། རྟེན་ལ། ཤམ་ཡོན་དང་དྲུག་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་
རྟེན་ནི་སྟོན་པ་ལོ། །དབང་རྒྱ་བྱ་བ་ནི་བྱང་ལེམས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར་རོ། །ལས་ནི་
ཡུམ་ལ་རི་ལྟར་སྟོད་པ་ལོ། །རྟེན་ནི་བརྟན་ལས་དང་ཕྱིར་མི་རྟོག་པའི་རྟེན་སོ། །ལྷུང་
བ་ནི་ཤར་ཕྱིན་སྤངས་ན་རན་སོང་རྒྱ་བཟོ། །ཤམ་ཡོན་ནི་སྟོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་
བརྟན་གྱིས་བཀའ་ནས་ཕྱིན་པ་བས་ཤེར་ཕྱིན་འབྲི་བ་སོགས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ལོ། །འོ་
ན་གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཛམས་དེ་གང་གིས་མཛད་ཅེ་ན། །འདི་ལ་ཡུམ་གསུམ་གྱི་གཞུང་
འགྲེལ་གནོད་འཛམས་ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་སྟེས་བསྐྱར་བ་ཞིག་དང་། །འབུམ་རྒྱང་པའི་གཞུང་
འགྲེལ་གནོད་འཛམས་ཞེས་པ་འབྱུར་བྱང་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྟོང་ལྟེ་
བཅའ་གྱིས་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། །འཕང་ཐང་གི་དཀར་ཆག་ཏུ། །བཅན་པོ་ཁྲི་སྟོང་ལྟེ་བཅན་

གྲིས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འབྱམ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་ཏུ་འབྱུང་ཡང་། སྤུ་མ་རྣམས་ལ་ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྤེལ་མཛད་པར་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ནས་སྤེལ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་གཉིས་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་གཞུང་འགྲེལ་གཞོན་འཛམས་གྲིས་སྟོ་གསུམ་དང་རྣམ་གྲངས་བརྩ་གཅིག་གི་སྟོ་ནས་ཡུམ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྟོ་གསུམ་ནི། སྤྱིང་གཞིའི་སྐབས་སྟེ་བའི་རྗེས་ལ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ། ཞེས་པ་ནས་བརྩམས་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གྲིས་མགོ་སྟོས་པས་གོ་བ་རྣམས་ལ་གང་གིས་གང་གི་ཕྱིར་གང་ལ་རྗེ་ལྟར་སྟོབ་ཚུལ་བཞི་སྟོན་པ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྟོ། དེ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་རྫོགས་པའི་བར་གྲིས་རྣམ་པར་སྟོས་ནས་གོ་བ་རྣམས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ལས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤར་ཕྱིན་བརྒྱུད་ནས་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཏུ་སྟོན་པ་འབྲིང་ཏུ་བསྟན་པའི་སྟོ། དེ་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་གྲིས་དྲངས་དགོས་པའམ། ཚོག་ལ་འཆེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཏུ་ལམ་ཤེས་ལས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤར་ཕྱིན་བརྒྱུད་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཏུ་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྟོའོ། རྣམ་གྲངས་བརྩ་གཅིག་ནི་དང་པོར་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་བཀའ་སྒྲུལ་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་གོ། རྟེན་ནས་རབ་འབྱོར་གྲིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་གཉིས་པའོ། རྟེན་ནས་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་། དེ་ནས་རབ་འབྱོར་དང་། བྱམས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། བྱམས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྒྲུལ་ནས་ཡོངས་སུ་གཏད་པའོ། །

རང་ལུགས་ལ་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་ཏུ་ཐུར་པའི་ཤར་ཉའི་སྟོལ་འབྱེད་དེ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མགོན་པོ་སྐུ་རྒྱུབ་གྲིས་རྗེ་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་དང་། རྗེ་བརྩན་བྱམས་མགོན་གྲིས་རྗེ་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྱེང་ལས། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིགས་ཚོགས་བྱུག་དང་། རྟུགས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་བཤད་པ་ན་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་མདོན་རྟོགས་སྟེ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་རྒྱན་གྲིས་བཀའ་བས། རྗེ་

བཅུན་དང་སྤྱི་སྤྱོད་ཞབས་གཉིས་ཀྱིས་ཤིང་ཕྱིན་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱུང་ངོ་། ཁྱེད་ཀྱི་
བར་ཡང་གནས་སོ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་མུ་རན་ལས་
འདས་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། རྒྱལ་བའི་མདོ་རྒྱུད་ཏུ་མ་ནས་ལུང་བསྟན་
པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་དེ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་ཏུ་བྱོན་ནས།
ཤིང་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་
མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་རིགས་ཆོགས་དྲུག་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལུང་གི་སྟོན་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་མཛད་དོ། རྒྱ་སྤྱོད་ལུང་
བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལང་གཤེགས་ལས། རྩོ་སྟགས་བེ་ཏའི་ཡུལ་ཏུ་ནི། སྟག་སྟོང་དཔལ་
ལྷན་ཞེས་གྲགས་པ། སྟེ་མིང་སྤྱི་ཞེས་འཛིན་པ་དེས། ཡོད་དང་མེད་པའི་སྟགས་འཛིག་
པ། སྟེ་ཡི་བསྟན་པ་འཛིག་རྟེན་ཏུ། རྒྱ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། རབ་ཏུ་དགའ་
བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། བདེ་བ་ཅན་ཏུ་དེ་འགྲོལ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རིགས་ཆོགས་དྲུག་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡུལ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་
ལ་འབེབས་པའི་གཞུང་བཞི། ཡུལ་ཅན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་
གྱི་ཆ་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་གཙོ་
བོར་འགོག་པའི་གཞུང་གཉིས། བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་འཐད་ཚུལ་སྟོན་པའི་གཞུང་
གཉིས་ལས། དང་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། དངོས་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
ཏུ་སྟོན་འདོགས་པའི་བསྐྱབས་བྱ་བདེན་དངོས་འགོག་པ་ཆ་ཤེད་དང་། དེའི་སྤྱོད་བྱེད་རྟོག་གེའི་
ཆོག་དོན་བཅུ་དྲུག་འགོག་པ་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གཉིས་སུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
གཉིས་ཡོད་དེ། རབ་བྱེད་བརྒྱན་པར་སྟེ་གནས་འཛིག་གསུམ་བརྟགས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་
བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་འཐད་ཚུལ་སྟོན་པ་སྟོང་ཉིད་བརྒྱན་ཏུ་པ་དང་། རབ་
བྱེད་དང་པོར་རྟེན་བརྟགས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་དགག་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་འཐད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་ཚོད་བརྟོག་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རིན་ཆེན་ཕྱིང་
བ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཏུ་པ་གཉིས་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས།

བདེན་གཤིས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་རྟོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན་འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་བ་ལ་ཡང་མེད་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གཞུང་གཤིས་ཀྱིས་སྟོན་པས། ཞེས་དང་། འཁོར་བ་
ལས་གྲོལ་བ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བ་སྤངས་པའི་ལམ་དཔོན་པ་ནི་གཞུང་གཞན་གཤིས་
ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཤིས་པ་ནི། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆེད་
འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ལ། དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་སྟོན་རྒྱལ་བ་
དུ་མ་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་ཤིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ། ད་ལྟ་ཡང་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མགོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ཞིང་སློ་གྲོས་ཀྱི་མཐུ་གཞན་
ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཁྱུང་བཞེས་
པའི་སྟོན་ལམ་ལགས་པར་གྲུབ་ཅིང་། དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་འགྲེལ་
བར་ལུང་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱེ་སྟོང་རྒྱ་
མཚོ་ལྟ་བུ་ལྟ་བ་ལ་མགོན་པོ་སྟོགས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཡུར་ཏེ། ཆོག་སྤྱིའི་འབྲེལ་ཙམ་
ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་དཀའ་ན་དོན་མཆོག་དུ་ཡུར་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོན་པར་གཟིགས་
ཤིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་ཐུབ་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་དུ་ཡུར་པར་མཁྱེན་
ནས། ཐུབ་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་དུ་མ་ཡུར་པའི་སྤྱན་མངའ་བའི་
རྒྱལ་ཁབ་དམ་པ་དེ་མཉེས་པར་བྱས་ན་ཅི་འདོད་པའི་དོན་འབྱུང་བོ་སྟམ་དུ་དགོངས་ནས་
རྒྱལ་པ་ལ་ཞུགས་པས་ཞལ་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ། བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ལ་
བརྟེན་ནས་དགའ་ལྟན་ལ་བྱོན་ནས་ལྟའི་དྲོ་སྐད་གཅིག་གས། མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཆོས་
གསན་པས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་རྟོགས་ནས། འཛམ་བུ་གླིང་
པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱང་གནང་སྟེ། འབྱེད་
རྣམ་པ་གཤིས། རྒྱན་རྣམ་པ་གཤིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྟེ་མའི་བསྟན་བཙུག་རྣམས་
གནང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཐོགས་མེད་ལུང་གང་དུ་བསྟན་སྟམ་ན། འཇམ་དཔལ་རྩ་
རྒྱད་ལས། ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སྟོང་ནི། །བསྟན་བཙུག་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་

ཐེངས་དོན་དང་བའི་དོན། རྒྱལ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད། །འཛིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་
བདག་ཉིད། །གཞུང་འབྱེད་དང་ཚུལ་ཅན་ཏུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རིག་པ་སྐྱབ་པ་ནི། སྤྱི་ལོ་
ཕོ་ཉ་མོ་ཞེས་བྱ། །དེ་ལ་སྐྱགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །ཁྲོ་ནི་བཟང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བསྟན་
པ་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་ཕྱིར། །མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་ལྷན་བྱེད། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱར་
འཛོ། །དེ་ལྷན་ཞིག་ནས་ལྷ་ཡུལ་འགྲོ། །འཁོར་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན། །ཡུན་རིང་བདེ་
བ་རྒྱས་ཐོང་ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐར་བཁྱིས་ཏེ། །བྱང་ཚུབ་དམ་པ་འཛོལ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

འོ་ན་བྱམས་ཆོས་ལྷ་པོ་དེས་མདོ་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། །འདི་ལ་ཡང་
དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་ཕོ་ཉ་མོ་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་འགྲེལ་ཚུལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཞིག་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པར་སྟོན་པའི་སྟོང་ཏུ་མི་ཏུང་
བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཏུ་མ་རྒྱས་སུ་གཞུང་བའི་ཕྱིར་ཏུ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་
རྒྱས་སུ་འབྱངས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོའི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་སེམས་
ཅམ་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེང་གྱུན་དང་། འབྱེད་
རྒྱལ་པ་གཉིས་གསུངས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་
ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་ཞིང་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་སྒྲིས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོའི་དངོས་བསྟན་
སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་མགོན་པོ་སྐྱུ་རྒྱལ་གྱིས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བ་དང་མཐུན་པར་དབུ་
མ་པའི་ཚུལ་ཏུ་འགྲེལ་ཞིང་བྱད་པར་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོའི་མདོ་དང་ཡུམ་
རྒྱས་འཕྲིང་བསྐྱས་གསུམ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྲེལ་བ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྤྱི་མ་
གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོའི་སྟིང་པོའི་དོན་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་
ལ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ས་འོག་གི་གཏེར་
ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་རྟོགས་ན་དོན་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས་དེ་ཉིད་གསལ་བར་
བྱེད་པ་ལ་རྩེ་བརྩན་གྱིས་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་ལྷ་སུའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་རྟོགས་

རྒྱན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱ་འབྲེལ་ཉིད་གཅིག

གསུམ་པ་ལ། སྒྱིར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་འབྲེལ་པ་རྒྱ་གར་མར་གྲགས་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མདོ་རྒྱན་སྒྱར་བའི་འབྲེལ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། མ་སྒྱར་བའི་འབྲེལ་པ་དབུ་ཅམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་ཁྲི་དང་སྒྱར་བ་བཞི། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྒྱར་བ་གསུམ། མདོ་རྩུང་པ་དང་སྒྱར་བ་གསུམ། འབུམ་རྒྱང་པ་དང་སྒྱར་བ་གཅིག །འབུམ་ཉི་ཁྲི་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་སྟེ་ཡུམ་གསུམ་ག་དང་སྒྱར་བ་གཅིག་ཅམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་སྟང་བ། བཅུ་པ་གྲོལ་སྟེས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་ཅམ་འབྲེལ། སྟོབ་དཔོན་སང་གེ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་ལེའུ་བརྒྱད་མ། ཤུན་ཏི་པས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་དག་ལུན་ཅམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱན་སྟང་། ཤུན་ཏི་པས་མཛད་པའི་སྟིང་པོ་མཚོག །ཨ་བླ་ཀླ་རས་མཛད་པའི་གནད་ཀྱི་ཁྲ་འོད་ཅམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་སང་གེ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རྩུང་པའི་དཀའ་འབྲེལ་རྟོགས་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་གྱིས་མཛད་པའི་རྩུང་པའི་དཀའ་འབྲེལ། ཁ་ཆེ་རྩ་སྟེ་སྟེས་མཛད་པའི་ཤར་ཕྱིན་མཛད་ཀྱི་སྟེ་མིག་ཅམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁ་ཆེ་རྩ་སྟེ་སྟེས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའི་བཤད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། རོ་བོ་སྒྲི་ཏིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་མཐུན་པར་བཞུན་པ་དེ་དེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་སང་གེ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ཚོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་འབྲེལ་བཤད་ཚོག་གསལ། གསེར་སྤིང་པས་མཛད་པའི་རྟོག་གཏེ་སྟང་བ། ཤར་འབྱུང་སྟོ་གྲོས། རོ་བོ། གཞོན་ཅུ་དཔལ་གསུམ་གྱིས་མཛད་པའི་བཞུས་དོན་གསུམ། རྩ་གྲི་རིའི་གྲགས་ཆ། ཁ་ཆེ་བུ་སྟེ་སྟེ་ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་སང་

བ། ཨ་མུ་ཀླ་རའི་བྱ་བ་པ་དགོངས་ཀྱན་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ བྱི་མ་འདི་
 ཀྱན་གྱི་འགྲེལ་པར་མི་འཐད་དེ། འདི་བྱ་བ་པའི་གསུང་རབ་སྤྱིའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱུན་མཐད་དེ། འདིའི་ལེའུ་བྱི་མ་གསུམ་ལས་གཙོ་ཆེར་མདོན་རྟོགས་ཀྱན་
 གྱི་དོན་ནམས་བསྟན་པས་ན། དེ་ཀྱན་གྱི་འགྲེལ་པར་བཤངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ འདི་
 མདོན་ཀྱན་སྐྱར་བའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཟུང་མདོད་དང་
 སྐྱར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། འདིས་པལ་ཆེར་མདོད་དང་མ་སྐྱར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་ ཤེར་ཕྱིན་མཛོད་ཀྱི་ལྷོ་མིག་མདོན་ཀྱན་སྐྱར་བའི་འགྲེལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་མདོན་
 ཆོག་དངོས་སུ་མ་དངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེར་མདོན་སྐྱད་པའི་དོན་ཆོན་ནམས་སོ་
 སོར་བཅད་དེ་མདོན་རྟོགས་ཀྱན་དང་སྐྱར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ནང་ནས་
 རྒྱ་མ་མཛོད་པར་གྲགས་པའི་འབྲུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་འདི་རྒྱ་འགྲེལ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིས་
 སྤྱིང་གཞི་དང་མཆོད་བཏོད་སྐྱར་ནས། དེ་ཡང་། སྤྱིང་གཞི་རྒྱས་པར་བཀའ་སྒྲུབ་དོན་
 མཆོག་ནམས། རྒྱད་པར་མཛོད་ལ་མཆོད་བཏོད་ཆོགས་བཅད་མཛོད། ཅིས་པའོ། ཞེས་
 ཤེས་བྱེད་དུ་དངས་པ་འདི་བསྟན་བཅོས་རིན་ཆེན་སྟོན་མེ་ལས་འབྱུང་བ་གང་ཞིག་ འདི་
 འདྲ་བ་དེ་བ་རེག་ཐོས་པ་དགས་མཛོད་པར་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། དེར་ཡུམ་ཆེན་མོ་ལ་བམ་པོ་སུམ་བརྒྱ། ཞེས་བམ་གྲངས་ཀྱི་བཤད་
 པ་དང་། གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ། མཁས་པ་པརྟེ་ཏའི་ཡུགས་ཀྱིས་སྟོན་འདོགས་ཕྱི་དུ་
 གཙོད། ལྟ་རྟོག་ཕྱི་དུ་བྱེད། ཡུལ་དབྱུང་པས་དེ་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་བ་སྟོན་པར་འདོད། ཀྱ་
 སུ་ལུའི་ཡུགས་ཀྱིས་སྟོན་འདོགས་ནང་དུ་གཙོད། ལྟ་རྟོག་ནང་དུ་བྱེད། རང་ངོ་རང་གིས་
 རྟོགས་པ་གཅིག་ལ་སྟེ་དགོས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གར་མཁས་པའི་ཡུགས་ལ་མི་འབྱུང་བའི་
 བོད་ཆོག་དུ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་འགྲེལ་པ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ནི། འོ་ན་མདོན་རྟོགས་ཀྱན་ལ་འགྲེལ་
 པ་དེ་ཅམ་ཡོད་ན། རང་ཉིད་འགྲེལ་པ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་མདོན་རྟོགས་ཀྱན་
 འཆད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་མེང་གེ་བཟང་པོས་མཛོད་པའི་འགྲེལ་པ་དོན་

གསལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་འདི་ཆོག་ཀྱང་ཁིང་དོན་
འགྲེལ་ལ་དོན་གསལ་བས་ན་འགྲེལ་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཏུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར།

རྗོད་བྱེད་དོན་ལྡན་གྱི་མཚན།

གཉིས་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་ལ། འོ་ན་འགྲེལ་པ་
འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞིན། འདི་འཆད་པ་
ལ་གསུམ། རྗོད་བྱེད་དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་དང་། བརྗོད་བྱ་དེ་ལྡན་གྱི་གཞུང་དང་། གང་
གིས་བསྐྱར་བའི་འགྱུར་བྱང་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་
བྱང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་ཏུ། ཨ་རྟི་ས་མ་ཡ་ཨ་ལི་ཀླ་ར་ལྷ་མ་ཤ་རྩ་པ་ར་
མི་ཏ་ལྷ་པ་དེ་ཤ་ཤུ་ཤི་རྟི། བོད་སྐད་ཏུ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདི་ལ་ཡང་མཚན་
བསྐྱར་བ་དང་། མཚན་བཤད་པ་དང་། དགོས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་
ནི་ཤོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ལ་འདོད་རྒྱལ་ཏུ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། ཤོང་ཁྱེར་
རྒྱ་གཞི། འདུལ་བ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། མཉམ་ཡོད་གནས་བཅས་ཅམ་པ་ཀ། །ལྷ་
རྩ་ཤ་ལྷ་ཡངས་པ་ཅན། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནི་རྒྱ་གར་ཤི། འདི་དག་ཤོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་
ཤེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཡུལ་དེར་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་དེ། ཟུར་ཆག་
གི་སྐད། ཤ་ཟའི་སྐད། ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པའི་སྐད། སི་སྤྱི་ཏའི་སྐད་དང་བཞི་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེའི་ནང་ནས་སི་སྤྱི་ཏའི་སྐད་ཏུ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། ཨ་རྟི་ས་མ་ཡ།
ཞེས་སོགས་འབྱུང་ལ། དེ་བོད་སྐད་ཏུ་བསྐྱར་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་
ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ། ཞེས་འབྱུང་ཤི།
ཨ་རྟི་ས་མ་ཡ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པ། ཨ་ལི་ཀླ་ར་ནི། རྒྱ། ལྷ་མ་ནི། ཞེས་བྱ་བ། ཤ་
རྩ་པ་ར་མི་ཏ་ནི། ཤེར་ཕྱིན། ལྷ་པ་དེ་ཤ་ནི། མན་ངག། །ཤུ་ནི། བསྟན་བཅོས། ཤི་རྟི།
ཞེས་པ་ནི། འགྲེལ་པའི་སྐད་དོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

ཞེས་བཅོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་
 བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཅོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་མན་དག་ཅེས་བཅོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། ཁྱོད་མདོ་དོན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་མན་དག་སྟེ་ཐབས་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཅོད་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བཅོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཆོས་སྦྱབ་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དག་རྣམ་དག་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཅོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བཅོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་བརྒྱད་བཅོད་བྱར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཅོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱ་
 ཅེས་བཅོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་སྟེན་བུའི་ལྷས་བཟང་པོ་
 ལ། མངོས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གདུ་བུ་ལ་སོགས་པས་སྤྲས་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེ་ལོང་
 ལ་སོགས་པའི་ནང་ཏུ་ཤར་བ་ན་དགའ་བའི་རྒྱ་འདོད་པ་པོ་དགའ་བ་སྟེད་པ་བཞིན་ཏུ།
 རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་ཡུམ་གྱི་ལྷས་བཟང་པོ་ལ་མངོས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་
 ཅུས་སྤྲས་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ནང་ཏུ་ཤར་བ་ན། དགའ་
 བའི་རྒྱ་ལྟ་བུ་པོ་ལ་དགའ་བ་སྟེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཅོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་
 ལྡེའི་རྒྱ་ལས། གཟུགས་རྒྱ་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་མེ་ལོང་ནང་སོང་བ། །མཐོང་
 བའི་དབང་གིས་མི་རྣམས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མཆོག་སྟེད་པ། །དེ་བཞིན་ལེགས་གསུངས་
 ཏན་ཏུ་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡི། །ཆོས་ཀྱང་དོན་རྣམས་སྟེ་བས་མཁས་རྣམས་འདི་
 ན་དགའ་མཆོག་སྟེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འགྲེལ་
 པ་ཞེས་བཅོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱ་གྱི་ཆོག་
 དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་གྱི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཅོད་པའི་
 ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར་རྒྱ་སྐད་སྟོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། སྐད་ལ་བག་ཆགས་འདོག་པ་དང་། རྒྱད་ལ་བྱིན་ཐབས་འབྱུང་བ་དང་། བསྟན་
 བཅོས་ཁྱུངས་བཅུན་པར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བོད་སྐད་སྟོས་པ་ཆོས་

ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལོ་པ་ཅ་རྣམས་ལ་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་རྒྱ་རུ་གཙོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་སྒྲིལ་པ་ལ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བའི་ཐུག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་ཆོད་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་བཅ་གྲངས།

གཉིས་པ་ལ། གཞུང་ཆོད་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་བཅ་གྲངས་དང་། འཕྱར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་ཐུག་བྱས་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཅ་པོ་དང་པོ་ཞེས་བཤད། རོན་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བཅ་པོ་ལྔ་ཡོད་པའི་དང་པོ་འདི་ནི་འཆད་པ་ལ། བཅ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རྩའི་སྤང་པོ་མང་པོ་སྟོགས་གཅིག་རྒྱ་བསྟུས་པ་ལ་རྩའི་བཅ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། གཞུང་གི་ཆ་མང་པོ་སྟོགས་གཅིག་རྒྱ་བསྟོམས་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བཅ་ཆོད་ལ་མི་མཐུན་པ་རྒྱ་མ་ཡོད་དེ། རྩོ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་རེ་ལ་བཅ་པོ་རེ་བྱས་པ་དང་། དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལྔ་བྱ་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལ་བཅ་པོ་རེ་བྱས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྤིང་པོ་ལྔ་བྱ་ཉེར་ལྔ་ལ་བཅ་པོར་བྱས་པ་སོགས་རྒྱ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ནི་རྩོ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལ་བཅ་པོ་རེ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་རྩོ་ཀ་སྤོང་ལྔ་བརྒྱ་ཞེས་འབྲུང་ཞིང་། བོད་དཔེར་བཅ་པོ་ལྔར་བྱས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར་བཅ་གྲངས་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་ཆོད་ལ་སྟོ་སྐྱར་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་བཤད། རོན་ནི། ལོ་རྩེ་བས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་པའི་འཕྱར་ཐུག་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཕྱར་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་གྱི་ཚོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བཅད་དང་མཐུན་པར་བསྟན་བཅོས་འདི་ལྟག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་

བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་མདོ་མེད་མེ་སྒོར་རུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་གྱི་ཕྱི་བྱངས།

གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དེ་ལྟན་གྱི་གཞུང་བཤད་པ་ལ། གཞུང་གྱི་ཕྱི་བྱངས་དང་། གཞུང་དངོས་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་འཆད་པའི་ཐོག་མར་གཞུང་གི་མཆོམས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། གཞུང་དེས་རང་གི་ཚ་བ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བསྟན་ན། དུ་ས་བསྟན་པའི་རྟ་བཞིན་རུ་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་མི་འབྲུག་ཅིང་དོན་རྣམས་སོ་སོར་གོ་བར་འགྱུར་བས། ཚ་བས་དོན་རུ་ཞིག་གིས་མདོ་དོན་བཀྲལ་བ་དང་། འགྲེལ་པས་ཚ་བ་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཚ་བས་མདོ་དོན་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལཱ་འཁྲི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། མདོ་དོན་སྒྲུབ་དག་གིས་ནི། །དགོས་པ་བསྟུས་པའི་དོན་བཅས་དང་། །ཆོག་དོན་བཅས་དང་མཆོམས་སྒྱུར་བཅས། །བཀྲལ་ལན་བཅས་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་མདོ་དོན་གྱི་ཆེ་བ་ཐོས་ནས་ཉན་པ་དང་འཛིན་པ་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་རུ་ཐོག་མར་མདོ་དོན་དགོས་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། མདོ་དོན་བདེ་བླག་རུ་རྟོགས་པའི་དགོས་དོན་དེ་ཡང་བསྟུས་དོན་ལྷན་རྣམ་གཞག་ལ་རག་ལས་པས་ན། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་བསྟུས་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པར་བྱེད། དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུའི་བསྟུས་དོན་དེ་ཡང་ཆོག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ལ་རག་ལས་པས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པར་བྱེད། ཆོག་དོན་གྱི་གོ་རིམ་རྣམས་འབྲེལ་བ་ནི་མཆོམས་སྒྱུར་ལ་རག་ལས་པས། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །ཅིས་དང་། དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་པའི། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་དོན་མཆོམས་སྒྱུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པར་བྱེད། ཅས་ཁ་ཅིག་བཞེད། རིགས་པ་སྤྲ་ཕྱི་མི་འགལ་བ་ནི་བཀྲལ་ལན་ལ་རག་ལས་པས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་

དང་། དངོས་པོ་བཟོད་ཏུ་མེད་པ་ལ། །ཞེས་དང་། གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་
ལ། །ཞེས་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་མདོ་དོན་བརྒྱལ་ལན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་ཅིང་། བརྒྱལ་
ལན་པལ་ཆེར་ཤུགས་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་བརྒྱལ་བ་དང་ལན་གཉིས་ཡོད་པས་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་རོ་
ཞེན་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པར་བརྒྱལ་བ་དང་ལན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ན་
བརྒྱལ་བའི་ལན་གདབ་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་
བཤད་རིགས་པར། མདོ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ཉན་པ་དང་ནི་འཛིན་པ་ལ། །ཉན་
པ་པོ་དེ་བྱས་བྱེད་པས། །ཐོག་མར་དགོས་པ་བཟོད་པར་བྱ། །དེ་སྐབས་དེ་ནི་བསྐྱུས་དོན་
ལས། །བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་ཆོག་དོན་ལས། །ཁོ་རིམ་རིགས་པ་སྤྱི་དག །མི་འགལ་བ་ནི་
གཉིས་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་དོན་གྱི་བཤད་ཐབས་གྱི་ཡན་ལག་
དང་པོ་གསུམ་དངོས་སུ་བརྟན་ནས། མཆོམས་སྦྱོར་ཤུགས་ལ་བརྟན་ལ། བརྒྱལ་ལན་པལ་
ཆེར་ཤུགས་ལ་བརྟན་ཅིང་། ཤུགས་བརྟན་དེ་རྣམས་སློབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་པར་གསལ་
བར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཤུགས་བརྟན་གྱི་མཆོམས་སྦྱོར་དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་བྱམས་པ།
ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་ནི་སྐབས་དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྦྱོར་སོ་
དྲུག །གཉིས་པ་ལ་ཉི་ཤུ །གསུམ་པ་ལ་བརྒྱ་བཞི། བཞི་པ་ལ་སོ་ལྔ། ལྔ་པ་ལ་ཉེར་བརྒྱན།
དྲུག་པ་ལ་གཅིག །བརྒྱན་པ་ལ་ལྔ། བརྒྱད་པ་ལ་བརྒྱ་གསུམ། བར་བ་ལ་གཅིག །བསྐྱུས་
པ་ལ་གཅིག་སྟེ་བསྐྱུས་ན་བརྒྱ་དང་ང་གསུམ་ཡོད། དེ་ཡང་སྐབས་གྱི་དང་པོར་བརྟན་
པ་བརྒྱད་ནི་སྐབས་གྱི་ཁོ་རིམ་ངེས་པའི་མཆོམས་སྦྱོར་ཡིན་ཁོང་། མཆོམས་སྦྱོར་གཞན་
རྣམས་ཅི་རིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་མི་རིགས་ཏེ། མཆོམས་སྦྱོར་གྱི་རིམ་པ་འདི་
དག་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཆོག་ཟེན་བྱངས་པ་ཡིན་ནམ། དོན་ཐོབ་བྱངས་པ་ཡིན། དང་པོ་
ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། སྐབས་དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྦྱོར་ཉེར་ལྔ་ལས་མེད་པས་གངས་མང་
བར་འགྱུར་ལ། བཞི་པ་ལ་སོ་དྲུག་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་བརྒྱ་བཞི་ཡོད་པས་གངས་ཉུང་
བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དང་པོ་སོ་དྲུག་གི་དོན་ཐོབ་དེ་གང་ལ་བྱེད།

གལ་ཏེ་དམིགས་ནམ་མཁུ་བཤད་ལ་མཆོམས་སྦྱར་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་ངེས་འབྱེད་བཞི་
 ཡོད་པས་མཆོམས་སྦྱར་བཞི་ཐོབ་ཅིང་སའི་ཡོངས་སྦྱར་ལ་ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྦྱར་དང་
 བོ་དང་བཅས། ས་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱར་བརྒྱད་ཐོབ་པས་སོ་བླག་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་
 བ་གཞུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོམས་སྦྱར་གཉིས་ཐོབ་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་གཉིས་པ་ལ་ཉི་ཤུ་དང་། བཞི་པ་ལ་སོ་ལྔ་
 ལས་གངས་མང་བ་སྦྱོས་དགོས་པར་ཐལ། སྐབས་གཉིས་པའི་ཉན་རང་གི་ངེས་འབྱེད་བཞི་
 ཆོན་གཉིས་དང་། སྐབས་བཞི་པའི་ངེས་འབྱེད་བཞི་ལ་ཡང་མཆོམས་སྦྱར་བཞི་བཞི་དོན་
 གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། དེས་ན་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་དཔྱད་པ་མེད་
 པར་དང་པོ་ལ་སོ་བླག་ཅེས་སོགས། རང་ལུགས་སུ་མཛད་པ་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་
 ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་པརྟེ་ཏས་བླགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་ལ་དབྱད་མི་བཟོད་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ཅ་བས་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། འགྲེལ་པས་ཅ་བ་འཆད་ཚུལ་
 གང་ཞེ་ན། ཅ་བས་མདོ་དོན་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་སྟོན་པ་བཤད་པ་བཞིན་བུ་
 འགྲེལ་པས་ཀྱང་ཅ་བ་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་སྟོན་པ་འཆད་པར་བྱེད་དེ། ཤེས་རབ་
 བ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཅ་བ་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་སྟོན་པ་བཤད་
 པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དེ་བརྟན་ནས། བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་སྟོན་པ་འཆད་ཚུལ་
 དངོས་དེ་སྟོན་པ་ལ། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འགྲེལ་པ་རྩམ་པ་ལ་འཇུག་པ།

གཉིས་པ་གཞུང་དངོས་འཆད་པ་ལ། རྩམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བརྩམ་བྱ་གཞུང་
 གི་རང་བཞིན། བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། འགྲེལ་
 པ་རྩམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཅ་བ་རྩམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
 དགོས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐུག་འཆའ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་སྤྲུལ་མས་གཞུང་རི་ལྟར་བྱེ་ཚུལ།

རང་གི་སྒྲིའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ། བརྩམས་པ་ལ་གཞན་འཇུག་རིགས་པར་གདམས་པ། བེད་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཆོས་པའི་རྒྱ་བརྒྱུད་པ་དང་ལྡེ་ལས། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་བ་
 ཚུལ་པའི་ཐོག་མར་གཞུང་ལམ་འབྲས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཞིང་མཆོད་བརྗོད་
 མཛད་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། བྱུས་ཕྱག་འཆོལ། ཞེས་གསུངས།
 དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱག་འཆོལ་ཞེ་ན། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཡུམ་གསུམ་གའི་རྒྱུ་དུ་འགྲེལ་
 བའི་འགྲེལ་པ་ཚུལ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱག་འཆོལ་ཞེས་ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་དེ་
 སྟོན་པ་ལ། དེའི་རྒྱུ་ཆོག་ལེན་ཀྱང་ཕྱག་པ་དག ཀྱུན་གྱི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བར་ནི། རྣམ་པར་
 དབྱེ་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

རོང་ལྷིག་པས་འགྲེལ་པ་འདི་མདོན་རྒྱུ་སྤྱར་བའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱུན་གྱི་རྒྱུ་དུ་
 འགྱུར་བར་ནི། ཞེས་དང་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་
 དང་། འཕགས་བཞིའི་མདོན་རྟོགས་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡུམ་གསུམ་གའི་ལྷང་ཤེས་
 ཕྱིད་དུ་དྲངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་པ་འདི་དབྱུས་མཐའ་
 དང་རྒྱུ་སྤྱར་བའི་འགྲེལ་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་ལྡེ་པའི་འགྲེལ་པར། ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པར། འདི་ལྟར་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དབྱུས་མཐའི་ལྷང་
 ཤེས་ཕྱིད་དུ་དྲངས་ཤིང་། སྐབས་བཞི་པའི་འགྲེལ་པར། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཆོགས་ལས་ལས་
 སྟེས། ཞེས་སོགས་མཛོད་ཀྱི་ལྷང་ཤེས་ཕྱིད་དུ་དྲངས་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་པ་ཚུལ་པའི་ཐོག་མར་གཞུང་ལམ་འབྲས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་
 གསུམ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་
 ལས། བསོད་ནམས་རྣམ་སྒྲིན་བདེ་སྟོར་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སེལ། བསོད་ནམས་ལྡན་
 པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ། བདུད་བཅོམ་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སྤྱར་དུ་རིག་པར་
 འགྱུར། བྱུང་ན་ལས་འདས་ནི་བ་བསེལ་བའི་དངོས་པོའང་ཐོབ། རེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཕྱག་བཅའ་བས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་རྒྱུད་ལ་སྟེ་ལ།
 དེའི་མཐུས་བསོད་ནམས་མིན་པ་སོགས་ཀྱི་བར་ཆད་ནི་སྟེ་ཚུལ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་ན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་ཡུལ་
 ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཐུག་མཆོད་བྱེད་ལ། འདིར་ཡང་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མཆོད་བཞེད་
 བྱས་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ནི་དམ་པའོ་ཞེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་མཛོད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚུམ་པ་
 མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོང་བྱ་ལས། དམ་
 པ་མང་པོ་ཁས་འཆེ་མི་བྱེད་ལ། ཁག་ཏེ་དཀའ་བས་ཁས་ནི་གྲངས་ལྟར་ན། རྩོལ་རི་མོ་
 གིས་པ་ལྟ་བུར་ནི། ཤི་ཡང་གཞན་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་ཆོགས་བཅད་འདིས་འབྲེལ་པ་འདིའི་དགོས་སྐོས་ཆོས་བཞི་བསྟན་ཏེ། ཀང་
 པ་དང་པོས་ཉིང་དགོས་དང་། གསུམ་པས་དགོས་པ་དང་། དམ་བཅས་བཞེད་བྱ་དངོས་
 ལྟ་བུར་ནས། འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབྲེལ་པ་འདི་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བཞེད་བྱ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞེད་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱ་ཡུམ་གསུམ་གའི་རྒྱ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཁྱོད་
 ཀྱི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉིང་དགོས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་བྱ་བྱ་
 བའི་གདུལ་བྱས་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱ་ཡུམ་གསུམ་གའི་རྒྱ་དུ་རྟོགས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས། ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ་མཐར་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཉིང་དགོས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཉིང་དགོས་ཁྱོད་ཀྱི་
 དགོས་པ་ལ་འབྲེལ། དེ་ཁྱོད་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཀུན་གྱི་རྒྱ་དུ་འགྱུར་བར་ནི། ཞེས་མངོན་རྟོགས་རྒྱ་
 ཡུམ་གསུམ་གའི་རྒྱ་དུ་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་པ་རྩོམ་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་པ་རྩོམ་
 པའི་ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་ཁྱེན་མ་ཆོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྦྱོན་མེད་དེ། སྦྱིར་བསྟན་
 བཅོས་རྩོམ་པའི་ཕྱུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་
 བཟུང་སྟེ་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པའི་གདམས་ངག་དང་ལྡན་པ། རང་གི་རྒྱུན་ཤེས་བྱ་རིག་

པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པ་སོགས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 དང་ལྡན་པ། ཡི་དམ་ལྟའི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་གསུང་གི་གནད་བ་ཐོབ་པ་དང་གསུམ་
 ཡོད་པ་ལས། སློབ་དཔོན་མེད་གི་བཟང་པོ་དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་
 པོ་དེ་དང་ལྡན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་བྱམས་པ། དེ་ལ་ཐོགས་
 མེད་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསན་པའི་མན་ངག་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་
 དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་ལྡེ་དང་། བཅུན་པ་གྲོལ་ལྡེའི་བར་གྱི་མན་ངག་དང་ལྡན་པའི་
 ཕྱིར། ཁེས་ཕྱིའི་རྒྱུན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མན་ངག་དང་ལྡན་ཚུལ་དེ་འཆད་པ་ལ།
 འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་ཀྱན་ཆགས་མཛད། ཅེས་སོགས་རྒྱུ་ཀ་བཞི་གསུངས་ཏེ། རྣམ་བཤད་
 རྒྱུར་པོའི་རྒྱན་ལས། སློབ་དཔོན་བཞིའི་བཤད་པའི་རྩལ་གྱིས་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་སྟེ། དམ་པ་བར་མ་ཆད་པའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། ཁེས་གསུངས།

འདི་ལ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣམ་བཤད་མཛད་ཚུལ་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཀྲོལ་
 ཚུལ་དང་། འཕགས་པས་བྱེ་ཚུལ། བཅུན་པས་རྣམ་བཤད་བྱས་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་
 པོ་ནི། འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་ཀྱན་ཆགས་མཛད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི།
 འགྲོ་དོན་ཅ་ལག་དབྱིག་གི་གཉེན། ཁེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། འཕགས་
 པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡི། ཁེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། བཞི་པ་ནི། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་རྣམ་
 གྲོལ་ལྡེ། ཁེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ཁ་ཅིག འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དེ་
 ཉིད་རྣམ་ངེས་དེ་མདོ་རྒྱན་རྒྱར་བའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མདོ་རྒྱན་རྒྱར་
 བའི་འགྲེལ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། མ་རྒྱར་བའི་འགྲེལ་པ་དགུ་ཁེས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་
 གྲགས་ཤིང་། མདོ་རྒྱན་རྒྱར་བའི་ཐོག་མ་ཉི་ལྔ་དང་བ་ནས་འཛིན་པར་མཁས་པ་རྣམས་
 ལ་གྲགས་པ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཤད་
 མཛད། ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་མདོར་རྟོགས་རྒྱུ་ལ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་
 ལྟར་ན། བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་འདི་དེ་ལྟར། ཁེས་དང་། བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་

གཞུས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྤོབ་དཔོན་སང་གི་བཟང་པོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་
 ཚུམ་མི་རིགས་ཏེ། སྤོབ་དཔོན་སྤུ་མའི་འགྲེལ་པ་ཡོད་པས་རྒྱས་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན་རྒྱུན་
 མེད་དེ། རཁས་པ་སྤུ་མ་བཞིའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཚོག་དོན་ཅི་རིགས་པར་རྟེན་ཅིང་། ཤེས་
 རབ་ཅན་དབྱིག་གཞེན་དང་། དད་པ་ཅན་གྲོལ་སྤེལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ནས་མ་
 རྟེན་པའི་ཡུམ་དོན་མཐའ་དག་ཁོ་པོས་རྟེན་ཅིང་རྟེན་པ་ལྟར་འགྲེལ་པ་བརྩམས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ནང་གི་རྒྱུན་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་ཚུལ་དེ་
 འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་མཁས་པས་སྤྲང་བྱས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་ག་གཅིག་གསུངས།

— 22 —

རིགས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟས་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཀ་གཅིག་གསུངས། །ལ་པ་ནི། འོ་ན་བྱིས་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་བསྟན་བཅས་བཅམས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ལུས་དོན་མཐའ་དག་ཁོ་བོ་ཅག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་ཡང་འགྲེལ་པ་ཚུམ་པ་ལ་སྒྲོ་བ་འདི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རང་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འགྲེལ་པ་བཅམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁེངས་བསྐྱངས་ཏེ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་འཆད་པ་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ནི། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཀ་གཅིག་གསུངས།

ཅ་བ་ཚུམ་པ་ལ་འབྲུག་པ།

གཉིས་པ་ཅ་བ་ཚུམ་པ་ལ་འབྲུག་པའི་བྱ་བ་ལ། གདུལ་བྱ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་བཞེད། རྟོག་ལུན་བསྟན་བཅས་ལ་འབྲུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཚོད་པ་སྤྱོད་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཆོམས་སྤྱོད། ཅ་བ། འགྲེལ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་རྣམས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བྱག་འཚོལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། རྩེ་བཅུན་བྱམས་མགོན་ཀྱིས་བསྟན་བཅས་ཚུམ་པའི་ཐོག་མར་ལུམ་ལ་མཆོད་བཞེད་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་སྤྱོད་བྱ་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ལུམ་ལ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོམས་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། འཕགས་པ་བྱམས་པ་རང་ཉིད་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པས། ཞེས་སོགས་གསུངས།

འདི་ལ་ཡང་། དགོས་དོན། བསྐྱེད་དོན། མཆོམས་སྤྱོད་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

འཕགས་པ་བྱམས་པ་རང་ཉིད་དམ་པའི་སྦྱོང་པ་དང་མཐུན་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པས། ཞེས་
པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གཞན་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ལུ་
དབྱང་ཏུ་མེད་ཅིང་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འབྱུང་གནས་ལ་དོན་གྱིས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རབ་ཏུ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ། ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། དུམ་ལ་ཡོན་ཏན་རི་
ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཕྱག་འཆའ་བ། ཞེས་པས་འཆད། གསུམ་
པ་ནི། རེ་ཞིག་དང་པོར། ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །

བྱམས་གཞུང་།

དེས་ན་གཞུང་འདིའི་དོན་ལ། སྤྱགས་ལྷ་མ་དགོང་པ་དང་། དེ་དགག་པ་དང་། སྤྱིང་
པོ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གཤེར་ཕྱང་སྟགས་སུ་མཆོད་བརྗོད་
གི་གཞུང་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ལ། རོང་རྒྱུ་པ་ན་རེ། མཆོད་
བརྗོད་གི་དག་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ལ་སྦྱར་བ་མི་འཐད་དེ། རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་ལ་རང་
དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཁོ་
ནར་སྤང་བས་སོ། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་དེ་འགོག་པ་ལ། སྤྱིང་པོའི་རྒྱུན་ལས། རྩེ་བཅུན་
ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་མེད་པར་འདོད་པ་སྟགས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་ངལ་
བ་ཞིབ་ཏུ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་བཅུན་མདོན་པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དབང་
ཏུ་བྱེད་ན་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའི་དབང་ཏུ་བྱེད་ན་ནི་རང་དོན་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ལ་ཆོས་སྤྱོད་དགོས་པར་མ་
མཐོང་ན་རང་དོན་ཏུ་ཞི་བ་རྒྱང་པས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་མི་རྩོག་ལ། དེ་མ་རྩོག་ན་ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་མི་རྩོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་དོན་ཆོས་སྤྱོད་
ལ་དོན་གཉེར་ས་བཅུ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་སྤྱོད་
ལ་རང་དོན་གྱི་སྤྱོད་དང་གཞན་དོན་གྱི་སྤྱོད་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ལ་ཡང་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་
ནོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རོང་རྒྱུ་པའི་ཚུད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དེ་རྩེ་

བཅུན་བྱམས་པ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་སྤྲོ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རྗེ་བཅུན་སངས་རྒྱལ་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཆོད་བཞེས་ཀྱི་འག་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འབྲང་
 དེ། རྗེ་བཅུན་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྲོ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 གཞུང་ལ་ངལ་བ་ཞིབ་དུ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མཆོད་བཞེས་ཀྱི་འག་གསུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་
 རྗེས་སུ་གཞུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག །གསུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་དོར་དེ་སངས་
 རྒྱལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོར་དེ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ན། གསུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་དོར་
 དེ་སངས་རྒྱལ་མིན་ལ། དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་དེ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་བ་
 དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་མ་ཕྱེད་པའི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་
 བ། རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་དེས་རང་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཆོས་སྤྱད་དགོས་པར་མ་མཐོང་
 བར་ཐལ། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུད་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རང་དོན་དུ་ཞིབ་རྒྱུད་པས་ཆོག་པར་འཛིན་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 གཅིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེ་ས་བཅུ་པ་བ་གང་ཞིག །ས་བཅུ་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་དོན་གྱིས་མོང་། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རང་དོན་ཆོས་སྤྱད་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། རང་དོན་ཆོས་སྤྱད་དེ་རང་དོན་གྱི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་རང་དོན་གྱི་སྤྱོད་དང་། གཞན་དོན་གྱི་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་
 མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་འདི་དང་། རྒྱུད་ཐ་
 མའི་དར་རྒྱུ་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་གསུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་འགའ་ཞིག་རྗེས་
 སུ་གཞུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་གྱི་ངེས་པའི་དོན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱམས་
 པ་ཉིད་ཆོས་གྱི་སྤྱོད་མདོར་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་བྱིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། ལྷགས་
 རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་དག་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་

མཛད་པ་གདུལ་བྱ་ལ་བྱུན་མོང་དུ་མི་སྟོན་པ་མི་འགལ་རྟེ། ཁིང་འདིར་སྟོན་པའི་འཁོར་
དུ་བྱོན་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་འདི་
འབའ་ཞིག་གོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་གྱིས་འདིར་མཁུན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་ས་
ཡུམ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཀོན་མཆོག་ཏ་ལའི་གཞུངས་
ལས། དད་པ་སྟོན་འགྲོ་མ་ལྟར་སྐྱེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤང་ཁིང་སྟེལ་བར་
བྱེད། ཅིས་དང་། དད་པའི་རྩ་བ་རབ་བཟན་བྱ། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར། དད་པ་དཀར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་དད་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་ཡོད་ན་དེས་འདུན་
པ་ཤུགས་དྲག་དངས་ནས་ཐོས་བསམ་སྟོན་གསུམ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་འཇུར་ཁིང་དད་
པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་དོན་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྟོ་
རྣལ་མ་མི་སྐྱེ་བར་གཟིགས་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་མཐའི་
འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། མཁུན་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་དཀོན་
མཆོག་དང་། དེ་གཉིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྣམས་ལ་ལྷོག་
དུ་མེད་པའི་དད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་ནས་འདིར་མཛོད་བརྗོད་མཛད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྣམ་བཤད་ཀྱི་འཕུལ་མཚམས་ལ། མཛོད་བརྗོད་ཀྱི་ངག་རང་དོན་གྱི་
དགོས་པ་ལ་སྦྱར་བ་མི་འཐད་དེ། རྗེ་བཙུན་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ན་ཉགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་པའམ། དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །དེ་སངས་
རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོ་
མདོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་གང་ཞིག །མཐོང་ལམ་པར་
གྱུར་པའི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྱུར་པའི་རྗེ་བཙུན་

བྱམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཉེ་བའི་སྤྲུལ་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདོད་ན། སྐབས་འདིའི་ཐུན་མོང་བ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོ་དེ་ལ་ཡོངས་སྤྱ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་མཚོག་དུ་གྱུར་པའི་སྤགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་སྤྱ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལྷང་དུ་རུང་བར་ཐལ། ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཚོང་རྒྱ་བ་ལ་བསྐལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཚོང་རྒྱ་རུས་པའི་ལམ་མ་ཁྱེགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མཐོང་ལམ་ཕར་གྱུར་པའི་རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་ཡིན་ན། རྒྱན་ཚྭ་པ་པོའི་རྗེ་བཅུན་བྱམས་མགོན་དང་ཆོ་གཅིག་གིས་བརྟུས་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ཕར་གྱུར་པའི་རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག རྒྱན་ཚྭ་པ་པོའི་རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོ་དེ་ལ་ཡོངས་སྤྱ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། འཚོང་རྒྱ་བ་ལ་བསྐལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་མི་དགོས་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོ་དེ་ལ་ས་བརྩ་པ་ཐོབ་པར་ངེས་པའི་མཐོང་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ཚྭ་པ་པོའི་རྗེ་བཅུན་བྱམས་མགོན་དེ་ས་བརྩ་པ་བ་གང་ཞིག །དེ་དང་ཆོ་གཅིག་གིས་བརྟུས་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཕར་གྱུར་པའི་རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་ན་དེ་དང་ཆོ་གཅིག་གིས་བརྟུས་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་དེ་མ་འོངས་པ་ན་འཇོམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་བྱོན་པའི་ཆོ་སྤྱིང་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ད་ལྟ་སྟེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་དེ་རྟེན་དེ་ལ་འཚོང་རྒྱ་བར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག སྐབས་འདིའི་ཐུན་མོང་བ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དབྱ་སེམས་གཉིས་ལ་

བྱེད་དེ། གསེར་མེད་ལས། རྒྱལ་འདི་ལྟར་ན་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་
 གྱི་མཛད་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་སོ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་ཀུན་བུས་
 སྟགས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་པོ་དགྲུ་བྱང་སེམས་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་
 པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་གྱི་ལུང་འདི་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མཆོད་བཟོད་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་མེད་
 པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག རྒྱུ་བཅུན་བྱམས་པ་སངས་རྒྱལ་ཀྱང་མ་ཡིན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཡང་
 མ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་རྩལ་པ་པོའི་རྒྱུ་བཅུན་བྱམས་པ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཁ་
 ཅིག བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཡིན་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་བཅུན་བྱམས་པ་ཡིན་
 བ། རྒྱུ་རྩལ་པ་པོའི་རྒྱུ་བཅུན་བྱམས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱུ་བཅུན་བྱམས་པ་
 དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་བཅུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་བརྩམས་པའི་
 བསྟན་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་བཅུན་བྱམས་པ་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་
 དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱང་སེམས་ཉེ་བའི་སྤྲས་བརྒྱད་
 གྱི་ནང་ཆོན་དུ་ལྷུང་པའི་རྒྱུ་བཅུན་བྱམས་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་དེ་རྒྱུ་བཅུན་བྱམས་པ་ཡིན་
 རྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་དགྲུ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་དང་རྒྱུ་ཞུགས་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་སྒྲིང་གཞིའི་འཁོར་
 དུ་བྱང་བའི་ཀུན་དགའ་བོའི་མིང་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཞུགས་དེ་ཀུན་དགའ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སོང་། ཁ་ཅིག རྒྱུ་རྩལ་པ་པོའི་རྒྱུ་བཅུན་བྱམས་པ་དེ་
 མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཡིན་རྟེ། སྟེ་བ་མདོན་པར་སྟེ་བའི་མཛད་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་
 མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་མཛད་པ་དེ་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུའི་མཛད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁུབ། རྟགས་ཀྱུབ་སྟེ། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཀུན་བུས་གྱི་དར་རྒྱུ་ལས། འདི་རྣམས་གང་ཟག་གང་ཡང་བྱང་བའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། ཟེར་ན། སྤྱི་བའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་པི་མང་མཁན་གྱི་གཟུགས་
སྤྱུ་སྤྱུལ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་མཚོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མཛད་པ་དེ་
མཚོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུའི་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱབ་སྟེ། དེ་སྟོན་པ་
ཤུག་བྱབ་པའི་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་བཟོ་བོ་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མཚོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟེ་བ་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དམ་པ་ཏྲོག་དཀར་པོ་སྟེ་བ་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟུང་སྤྱུ་མའི་དར་རྟེན་ལས། འདོད་
པ་ཁམས་སྤྱོད་མར་སྟེ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དགའ་ལྡན་དུ་ལྟའི་བྱ་དམ་པ་ཏྲོག་དཀར་པོ་ལྟ་
བུར་མངོན་པར་སྟེ་བ་དང་། དེ་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་
ནས་འཛམ་བུའི་སྤྱིར་དུ་འཕོ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། མཚོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ན་བསྐལ་པ་
བཟང་པོ་འདི་ལ་མཚོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུའི་མཛད་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྱལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མཚོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་མཚོག་
གི་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། མགོན་པོ་བྱམས་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཞེས་མི་བྱ་ལ། དེ་དགའ་
ལྡན་དུ་བཞུགས་པའི་ཆོ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་ཞེས་མི་བྱ་
ལ། དེ་མ་འོངས་པ་ན་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་
ཞེས་བྱ་ཡི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཞེས་མི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་
པ་དེ་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། མ་འོངས་པ་ན་འཛང་རྒྱ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་དེ་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་
ཡིན། དེ་མ་འོངས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་དེ་མ་འོངས་
པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། དེ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ན་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་མཚོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུའི་མཛད་པ་
སྟོན་པར་འགྱུར་བའི་སྟེ་བ་མངོན་པར་སྟེ་བའི་མཛད་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་

ཐུང་རོ། །

ཡུམ་སྤྲུལ།

ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཆོལ་རྣམས། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་གཞུང་འདིས་ཡུམ་མཁུན་གསུམ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་ན། དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། འདི་ལ་བསྟོད་པ་དང་། ཡུམ་འཆོལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཁུན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཆོལ་རྣམས། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བ་གསུམ་གྱིས་འཆད། འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ། ཞེས་པས་འཆད། ཡུམ་འཆོལ་བ་ནི། ཡུམ་འཆོལ་ཞེས་པས་འཆད། དང་པོ་ལ་ཡང་གཞི་ཤེས་ལ་བསྟོད་པ། ལམ་ཤེས་ལ་བསྟོད་པ། རྣམ་མཁུན་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མངོན་རྟོགས་རིགས་སོ་སོར་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་ནི། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཆོལ་རྣམས་ཞེས་པས་འཆད། ཐབས་གཞི་ཤེས་དེ། གུར་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་པས་འཆད། ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་དེ། ཉར་ཁེར་འབྲིང་མཛད་གང་ཡིན་དང་། ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། མངོན་རྟོགས་རིགས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་དེ་སྟོན་པ་ལ། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས། ཞེས་གསུངས། ཐབས་ལམ་ཤེས་དེ་སྟོན་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས། འདིའི་འབྲས་བུ་དེ་སྟོན་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་དོན་རྒྱུ་མཛད་པ་གང་། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། མངོན་རྟོགས་རིགས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་དང་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཐུབ་རྣམས། ཞེས་པས་འཆད། ཐབས་རྣམ་མཁུན་དེ་འཆད་པ་ལ། གང་དང་ཡང་དག་ལུན་པས། ཞེས་གསུངས། དེའི་འབྲས་བུ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་ལུན་སྣ་ཚོགས་འདི་གསུངས་པ། ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མཁུན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ། བྱངས་ངས། ཡུམ་སྤྲུལ་གྱི་དོན། བསྟོད་ཡུལ་གྱི་མཁུན་གསུམ་ངོས་གཞུང་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་

ལ། རྩོམ་གྱི་པར། མཆོད་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དང་པོར་གཞི་ཤེས་ལ་བསྟོད་པ་དེ་མཆོད་
བཟོད་སྤྱིར་གཞིའི་ལུང་ལ་ཡིན་པས། དེའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྟོད་པ་ལས།
ཡང་ན་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། བཙུག་ལྷན་རིགས་རལ་གྱིས་དཔལ་མཆོག་གི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པ་ཡིན་གསུང་། རྩོམ་གྱི་པར། གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་
རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོད་པ་ཡིན་གསུང་། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། མཆོད་བཟོད་སྤྱིར་
གཞི་དང་སྒྲུབ་པའི་བཤད་པ་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀས་མ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་
པས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱིར་གཞིའི་བཤད་པ་མཛད་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དགོས་འབྲེལ་
ཀྱི་སྐབས་སུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོའི་སྤྱིར་གཞིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མཆོད་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་ལ་དགྲ་བཙུག་པ་དུ་
མ་ཡོད། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ན་ཐེག་དཔལ་སྟོབ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་
མི་འཐད་དེ། མཆོད་བཟོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དཔལ་གྱི་རིགས་ཅན་ཐེད་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གདུལ་བྱས་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་དགོས་པ་ཁྲལ་
པར་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མཆོད་བཟོད་ཀྱི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་
པའི་སྐབས་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཐེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལམ་
ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་གཞི་ཤེས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟོད་པ་ཡིན། ཞེས་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྟེ། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་ཐོབ་པས་
མ་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཙུག་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དང་པོར་རྣམ་མཁྱེན་
བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མཆོད་བཟོད་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར།

ཟེར་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། ཟུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ལས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་
 པ་དང་མཐུན་པར་སྐབས་འདིར་དང་པོར་གཞི་ཤེས་ལ་བསྟོན་ལ། བསྟན་བཅོས་ལུས་
 གྱི་སྐབས་སུ་གདུལ་བྱ་འབྲས་བྱ་ལ་སློབ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་པོར་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། སྐབས་གསུམ་པར་བསྟན་པའི་སྒྲིམ་བྱ་འཁྲིང་དང་ཐུན་
 མོང་བའི་ལས་ལ་སློབ་སྦྱངས་པར། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་གཅིག་རྒྱུད་ལ་མི་
 སྟེ། དེ་མ་སྟེས་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལས་ཤེས་སོགས་རྒྱུད་ལ་མི་སྟེ་བས། སྟེས་
 སུ་ཆེན་པོའི་ལས་རིམ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བ་ལ་སྟེས་བྱ་འཁྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྦྱོར་
 བ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྐབས་འདིར་དང་པོར་གཞི་ཤེས་
 ལ་བསྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡུམ་ལ་
 མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད། དེ་ལ་དེ་གསུམ་ལས་
 གངས་མང་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་དེ་གསུམ་ལས་གངས་ཀྱང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡུམ་ལ་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་པས་བྱབ་ཏེ།
 སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡུམ་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལས་པ་པའི་ཡུམ་དེ་ཆོག་རྒྱུད་དང་པོའི་
 སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡུམ་དང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལས་པ་པའི་
 ཡུམ་དེ་ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡུམ་དང་། མཆོག་གི་སྦྱུལ་
 སྤྱི་ཡུམ་དེ་ཆོག་རྒྱུད་གསུམ་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། དེས་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལས་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། དེས་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལས་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་ལ་
 དེ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་ཏེ། ཆོགས་སྦྱོར་རྣམས་གཞི་ཤེས་དང་། ལས་ཤེས་གང་རུང་དུ་
 འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉི་རྣང་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

ཡིན་ཏན་ཉེ་བར་འགོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟག་འཆོལ་
ལོ། །ཞེས་མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་ལ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པས་བྱབ་པར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འཕགས་པ་དེའི་ཡུམ་ཡིན་ན། འཕགས་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པས་བྱབ།
མཁྱེན་པ་དེའི་སྲས་ཡིན་ན། མཁྱེན་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་
སོགས་པ་བརྟུན་པར་མཛད་པ་ནི། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྟིང་པོའི་རྒྱན་ལས། ཡུམ་
དང་སྲས་ནི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ནི། མཁྱེན་
གསུམ་འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་ཡིན་ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཡུམ་ཡིན་
པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྐྱེད་
བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་དང་དུས་མཉམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་སྲས་འཕགས་བཞིའི་བཞེད་དོན་སྦྱབ་རུས་ཀྱི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་
པ། མཆོད་བཟོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་དེ།
རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་སྲས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་བཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་
འཕགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་
འཕགས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འབྲས་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། ཁ་ཅིག །རྣམ་
མཁྱེན་ཀྱི་སྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་
སྲས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲས་སྦྱ་གཅན་འཛིན་དེ་ཤུག་ཐུབ་པའི་སྲས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྲས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །མཆོད་བཟོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་
པའི་ཡུམ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བརྟུན་པའི་མཆོད་བཟོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
ཡུམ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ཤུགས་ལ་བརྟུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་
སུ་བསྐྱེན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ལ་མི་རྟག་པ་
ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེས་
པར་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་
ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་
ན། །འོ་ན་དེའི་འོག་དེ་མ་ཐག་དུ། གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། རྟོན་མེད་དེ། རྟོན་པ་རྟ་མགོ་ཅན་གྱིས་
ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། བ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། །མ་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན། །ཞེས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱ་དེ་ལ་མ་ཞེས་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
རྒྱ་དེ་ལ་མ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། དུམ་གྱི་ལྷོག་པ་ངོས་གཟུང་བར་བཞེད་ནས། གཞི་ཤེས་
ཀྱི་གཙུག་པོ་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་གཙུག་པོ་ལམ་གསུམ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དུམ་དང་མཁྱེན་པ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་
པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རང་སྲས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་སྦྱབ་ཅུས་ཀྱི་མཁྱེན་པ། མཚོན་བརྗོད་
ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལམ་ལྷ་གསུམ་བཙེ་ལྷ་ཡོད།
གཞུང་དོན་ནི། གཞི་ཤེས་ཚོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རང་སྲས་
ཉན་རང་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཉར་ཁྱིར་བྲིད་པར་བྱེད་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་ཚོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རང་སྲས་
བྱང་སེམས་འཕགས་པས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྦྱབ་པའི་བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་
པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་ཚོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་

ཅན་དང་ལྷན་ཏེ། མཚོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུས་གསུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཚོས་འཁོར་རྫོགས་
པར་སྐོར་བའི་བདག་ཁྱེན་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩེ་བཅུན་
བྱམས་མགོན་ཚོས་ཅན། མཁུན་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་
པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་གུས་པས་འདུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཅིག་དྲ་བལ།

གསུམ་པ་འགྲེལ་པའི་དོན་འཆད་ཚུལ་ལ། སྤ་འགྲེལ་གྱི་འཕྲོས་དོན་དང་། མ་བའི་
ཚོག་དོན་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དགོས་དོན་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་
དང་། བསྐྱས་དོན་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་
དགོས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་བྱབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་
པོ་ལ། ཐོས་པའི་དགོས་པ། དད་པའི་དགོས་པ། གུས་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། འོ་ན་མཚམས་སྦྱར་དུ། གཞན་དག་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཞེས་བཤད་ན།
གཞན་དག་ནི་གང་། དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཞན་དག་ཅས་པ་གཉིས་ཚོག་
ཡིན་ལ། དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དབང་རྒྱལ་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དབང་
ཚོན་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་འདིས་
མཁུན་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་
ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གསུལ་བྱ་དབང་
རྒྱལ་དད་པའི་རྩིས་སུ་འབྲང་བ་ནམས་ལྟམ་ལ་དང་བ་སྐྱེད་པར་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནི་འདིའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་
ལྷན་པ་བརྗོད་དེ། དེ་ཐོས་ནས་རེ་ཞིག་དད་པའི་རྩིས་སུ་འབྲང་བ་ནམས་ནི་འདི་ལ་ཐེ་
ཚོམ་མེད་པར་ལྟར་དུ་རབ་དུ་དང་བ་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས། དགོས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་
ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གསུལ་བྱ་དབང་ཚོན་
ཚོས་ཀྱི་རྩིས་སུ་འབྲང་བ་ནམས་ཀྱང་། ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རུས་པ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་བར་འཕྱུར་

བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་དང་རྒྱུ་མའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་དང་བལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་དབང་རྩོད་དང་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
 མཚན་དེ་རྟོན་པ་ལ། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་དང་རྒྱུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 དང་བལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མས་གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་
 མེད་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་ལ་གནོད་པ་
 མ་མཐོང་ནས། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡུམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་རྟོན་པ་ལ། ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་
 གདོན་མི་ཟ་བར་སྤྱིད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་རབ་རྒྱ་དང་བ་སྐྱེད་
 པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་རྟོན་པ་ལ།
 སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེན་པར་མཛད་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་སྤྱིད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་
 ངེས་པར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་རབ་རྒྱ་དང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས། འོ་
 བ་དབང་རྒྱལ་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ། འདི་ལ། ཞེས་དང་། དབང་རྩོད་གྱི་སྐབས་
 སུ་དེ་ལ་ཞེས་སྒྲོས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། གཞུང་དེ་གཉིས་མཚན་བརྗོད་
 ཀྱི་ཚོགས་བཅད་ལ་ཉེ་རིང་གི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རབ་རྒྱ་དང་བ་ཞེས་སྒྲོས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་
 ཡོད་དེ། རབ་དང་པོ་དེ་དང་བ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་ཅིང་། རབ་གཉིས་པ་དེ་ལྟེན་རྒྱ་མེད་
 པའི་དང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དང་བའི་དགོས་པ་ནི། རབ་རྒྱ་དང་བ་སྐྱེ་བའི་
 ཆེད་དུ། ཞེས་འཆད་ན། ཟུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་པོ་དེས་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་
 ཚོགས་བཅད་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུམ་ལ་དང་བ་སྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་
 ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་
 གསུང་རབ་ལ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྒྱ་ལས་པར་འལྱར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
 ལ། དེ་ལ་རབ་རྒྱ་དང་བས་ཀྱང་དེའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གཉིས་
 ཀྱི་ཡང་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གསུང་རབ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུང་བ་ལ་སོགས་

པའི་དོན་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གྲས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་གསུམ་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གསུམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་རྒྱུ་ལ་རིམ་གྱིས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ནས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྦྱོར་བའི་རིམ་གྱིས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཐོས་པས་དང་བ། དེ་ལས་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ། དེ་ལས་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞུགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་མཆོག་པའི་མཆོག་རྒྱུ་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཞུགས་པའི་མཆོག་པའི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་དེ་དག་གིས་བྱུང་བའི་དོན་ནི། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་རག་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་ལུས་ལ་དང་བའི་དད་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་ལུས་ལ་གྲས་པའི་སྒྲོམ་ནས་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱས་ཞུགས་པའི་མཆོག་རྒྱུ་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་རབ་རྒྱ་དང་བ་ནི་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

རྩིས་ཀྱི་པ་ན་རེ། དགོས་དོན་ལ་དངོས་ཀྱི་དགོས་དོན་དང་། བསྐྱེད་པའི་དགོས་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཐོས་ནས། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་རབ་རྒྱ་དང་བས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱིད་ལྟར་ན་དབང་རྣམས་མཆོད་བརྗོད་མཐོང་བ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དང་བ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ན། དབང་རྣམས་དང་བ་སྦྱོར་བ་རྒྱ་མཆོན་ལ་བཟླས་པས་གནོད་པ་མ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡིན་གྱི། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ལུང་ཅམ་རྒྱ་མཆོན་རྒྱ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དབང་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་དོན་ལ་དབྱེད་པས་དག་ནས་ཤིན་ཏུ་ཞོག་གྱུར་ལ་ལུང་རྒྱུབ་བྱེད་རྒྱ་ལས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ་ཉམས་ཞིབ་ཞེས་སོགས་རང་གི་བསྟན་བྱའི་

དོན་ལ་མི་སྣ་བའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཤུན་གསུམ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གུར་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱང་། ཞེས་དང་། ཆོགས་
སུ་བཅད་པའི་དོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡུམ་ལ་གནོད་པ་མ་མཐོང་ནས། ཞེས་དང་། དེ་
ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་གྲི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་ལ་དང་བ་བསྦྱེད་ནས་
ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་གཞི་ལམ་རྣམ་
གསུམ་བདེན་པའི་སྦྱོ་མེད་དུ་ཆད་མས་བྱབ་ནས་བསྒོམས་པར་བྱས་པས་བསྒོམ་བྱའི་དོན་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ཡོད་པར་ཆད་མས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་
བྱབ་ན། གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་སྦྱོ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། ཞེས་སོགས་གྱིས་
དེ་དང་བསྦྱོ་བའི་རྒྱ་མཆོན་གཅིག་བསྟན་པ་བྱད་དོ། ཞེ་ན། བདེན་བྱབ་ཀྱི་གཅིག་དང་
བདེན་བྱབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་ཅུང་དང་བལ་བའི་རྟགས་གྱིས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་པའི་
སྦྱོ་མེད་དུ་བྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྲབ་ཆད་མས་ངེས་ཤིང་། དེ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཟེན་
གོམས་པར་བྱས་པས་བསྒོམ་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་འབྱུང་བར་བྱབ་ཅུས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་མི་འཇུག་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ།
ཁྱོད་གྱི་རྩ་བའི་ཐལ་འཇུར་ལ་ཁྲབ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་མངོན་
རྟོགས་རྒྱུ་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་
རྟགས་གྱིས་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཤོལ་དུ་ཡུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱབ་ལྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་
སྦྱོ་བ་མེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྦྱོ་མེད་གསུམ་ག་བདེན་པའི་སྦྱོ་མེད་ལ་བཞེད་དམ་ཞེ་
ན། བཤུན་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་གྱིས་གསུམ་ག་བདེན་པའི་སྦྱོ་མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། གཞི་སྦྱོ་བ་
མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། ཞེས་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མོ་རྟོགས་པས་ཁྲད་པར་དུ་
བྱས་པའི་གཞི་ཤེས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་ལམ་ན་དེ་འདྲའི་གཞི་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་དེའི་དོན་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་འདིས་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་

སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག །རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་
བྱའི་ཆོས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ཡོད་པར་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་
གཞན་སྐྱེ་མེད་ཅིང་ཐ་སྟངས་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་ལྟར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སློ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་
བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་
བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་
དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ལུས་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན།
རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ལས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞི་
མཐུན་སེམས་ཙམ་པས་འཛོག་ཤེས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་རང་རྒྱད་པས་འཛོག་
ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་འདོད། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན། དོན་དམ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་ན། རང་མཆོན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལམ་རིམ་ལས། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་པས་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། རང་གི་མཆོན་

ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན། བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། རྩས་སུ་གྲུབ་ན་རྩས་ཡོད་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་དེས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཁྲབ་པར་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་ཀུན་རྫོབ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མི་ལོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡང་མེད། བདེན་པའི་རྩ་མར་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཆ་བཅས་ཡིན་ན་སྤང་ཚུལ་ལ་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་རྩ་སྤང་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པས་ཁྲབ། དེ་ཡིན་ན་བརྟན་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ། དེ་ཡིན་ན་བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ། དེ་ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་གང་ཞིག ཆ་བཅས་དང་ཆ་མེད་དངོས་འགལ་ཡིན། ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བདེན་པའི་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བདེན་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བདེན་པ་དང་གཅིག་གི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་རྩ་བདེན་པ་དང་རྩ་མའི་གཞི་མཐུན་ཡང་ཡོད་དེ། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཀ་བའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་བདེན་པ་དང་རྩ་མའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པ་གང་ཞིག རྩ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྤང་ཚུལ་ལ་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་རྩ་སྤང་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རྟན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྲབ་

པ་ཁས། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། གནས་ཚུལ་ལ་
གྲུབ་པར་ཐལ། གནས་ཚུལ་ལ་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་རྩོམ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། གནས་ལྷགས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན། བདེན་པར་གྲུབ་
པར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ། རྩོད་རྒྱུ་པ་ན་རེ། ཡོད་ན་གཅིག་དང་རྩ་མ་གང་རུང་
གིས་ཁྲུབ་པ་འཇལ་བའི་ཆད་མས། བདེན་པར་ཡོད་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་
རྩ་མ་གང་རུང་རྩ་མ་ཁྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། ཟེར་ན། བྱས་
ན་མི་རྟག་པས་ཁྲུབ་པ་འཇལ་བའི་ཆད་མས། སྒྲ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་མ་ཁྲུབ་པར་འཛིན་
པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེས་སྒྲ་ལ་
རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་
རྟག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གསར་རྩ་མི་གཅོད་པར་ཐལ་
ལོ། ཁ་ཅིག་ དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཡང་ཡིན། གཅིག་དང་རྩ་མ་གང་
རུང་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་འགོག་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་དེས། བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་
བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་རྩ་མ་གང་རུང་མིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་
ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་གྱི་སྟེང་རྩ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན།
གཅིག་དང་རྩ་མ་གང་རུང་མིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་འགོག་བྱེད་གྱི་ཆད་མས།
གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྟེང་རྩ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་
དང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྩ་མ་གང་རུང་མིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་
འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་
སྟེང་རྩ་གཅིག་དང་རྩ་མ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་རྩ་ངེས་པའི་ཆད་མ་དེས། གཅིག་དང་རྩ་
མའི་སྤང་གསུམ་མི་སྤྱིད་པར་རྟོགས་པར་ངེས་པས་ན་གཞི་གཞན་གྱི་སྟེང་རྩ་བདེན་གྲུབ་གྱི་
གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་གྱི་རྩ་མའི་སྤང་གསུམ་མི་སྤྱིད་པར་རྟོགས་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱིས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་དོན་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

རང་ལུགས་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་གཞི་གཞན་གྱི་སྟེང་ཏུ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་དེ། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དང་སྤང་པོ་དེ་ལྟར་བྱུང་ན། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱད་བཟོད་ཅིང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་གཟེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་མ་མཁའ་གྱི་རྟེན་ཤིང་རྟ་སྤང་ཏུ་སྐྱུ་བའི་ཆོ། རྟེན་ཤིང་བྱ་སོགས་རྟ་སྤང་ཏུ་སྤང་བ་ན་དེ་ཉིད་སློབ་ལྟུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར། རྟེན་ཤིང་བྱ་སོགས་ཀྱི་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེ་དག་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་མའི་ལག་རྒྱུ་འཕྱར་བས་མིག་མ་བསྐྱད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོང་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདེན་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟར་སྤང་བཞིན་ངོ་པོའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་དབྱད་པ་མི་འཇུག་གོ། །རྣལ་འབྱོར་དཔྱད་པར་བྱེད་ན་དོན། །གཞན་ཏུ་སོང་བས་གནོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་། དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྟུན་པའི་ངོ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་རྒྱུ་ལས། དབྱ་མ་སྤང་བར་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པའི་ལྟོག་སྟོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་བདེན་བྱུང་ཏུ་ཡོད་པར་ཤེས་པས། ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ཁོ་ན། །ཀྱན་རྫོབ་གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེན་པར་བྱུང་བ། དོན་དམ་པར་བྱུང་བ། ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་སོགས་མེད་ཀྱང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ། རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ། རྣམ་སྟུ་བྱུང་བ་སོགས་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་རིགས་པ་ལ་རུ་མ་ཡོད་དེ།

ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དོ་བོ་ལ་དཔྱད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆོག་སྟེ། རྒྱ་ལ་དཔྱད་པ་དོན་རྒྱུ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཆོག་སྟེ། འབྲས་སུ་ལ་དཔྱད་པ་ཡོད་མེད་སྟེ། འགོག་གི་གཏན་ཆོག་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱད་པ་ལུ་བཞི་སྟེ། འགོག་གི་གཏན་ཆོག་སྟེ། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོག་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་འོག་དུ་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ལུ་གྲུ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མི་སྟེ། རྟེན་དམ་པར་བདག་དང་། གཞན་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱ་མེད་གང་རུང་ལས་མི་སྟེ། བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚ་བ་ཤེས་རབ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། སྟེ། བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལུ་གྲུ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མི་སྟེ། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཡང་མི་སྟེ། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་སུ་མེད་པར་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་སྟེ། བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། ཡོད་པ་རྒྱལ་པར་མི་སྟེ། མེད་པ་ནམ་མཁའི་པར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ལུ་གྲུ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མི་སྟེ། རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་སུ་གཅིག་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་སྟེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་སུ་དུ་མ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་སྟེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་སུ་དུ་མ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་སྟེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་སུ་གཅིག་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་སྟེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། དུ་མས་གཅིག་གི་དངོས་མི་བྱེད། དུ་མས་དུ་མ་བྱེད་པའང་མིན། གཅིག་གིས་དུ་མའི་དངོས་མི་བྱེད། གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་པ་ཡང་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། ལུ་གྲུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཞུགས་བརྟན་བཞིན། ཞེས་པ་ལྷ་སྤྱོད། །

དེ་རྒྱལ་པོ་ནང་ནས། གཏན་ཆོག་དང་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། རྟེན་འགོད་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་ལམ་རྒྱལ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་གྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་གྱི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཞུགས་བརྟན་བཞིན། ཞེས་པ་ལྷ་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱལ་ལས། བདག་དང་།

གཞན་སྤྱི་དངོས་འདི་དག །ཡང་དག་པར་ནི་གཅིག་པ་དང་། །རྩ་མའི་རང་བཞིན་གྲལ་
བའི་ཕྱིར། །བདེན་པར་མེད་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་སྟོགས་ཆོས་སྐབ་པ་དང་། །བྱབ་པ་སྐབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
བདེན་པའི་གཅིག་གྲལ་རྩ་སྐབ་པ་དང་། །བདེན་པའི་རྩ་གྲལ་རྩ་སྐབ་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ཆོས་ཅན། །བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་རྩ་མེད་དེ། ཆ་
བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཆ་མེད་ཤེས་
བྱ་ལ་མི་སྲིད། ཆ་བཅས་ཆ་མེད་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་
སྲིད་པ་འགོག་པའི་ཆོད་མ་དེ་གང་ཞིག། ཆ་བཅས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་
བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མིན་པར་གྲུབ་པའི་རྗེས་བྱབ་ཆོད་མས་ངེས་པ་ལ་ཆོད་མ་གསུམ་སྟོན་
རྩ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་རྟགས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ཆ་བཅས་ངེས་པའི་ཆོད་མ་དང་། །བདེན་
གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མིན་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དངོས་འགལ་རྩ་ངེས་པའི་ཆོད་མ། ཆ་
བཅས་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་གི་གཞི་མཐུན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་གསུམ་སྟོན་རྩ་འགྲོ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོད་མ་གསུམ་པ་འདི་རྟོགས་དཀའ་བས། དེ་
བཤད་ན། ཆ་བཅས་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ན། རུམ་པ་ཆོས་ཅན།
རང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་རྩ་སྤང་བ་དང་། །རང་གི་
ཆ་ཤས་རྣམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་རྩ་གྲུབ་པར་ཐལ། །རང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་ཆ་ཤས་
རྣམས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་རྩ་སྤང་བ་གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རུམ་པ་ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཙྨ་བར་འདོད་ན།
རུམ་པ་ཆོས་ཅན། །བརྟན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །བྱབ་སྟེ། རྣང་ལྷགས་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་
རྩ་སྤང་ཡང་སྟོན་ལྷགས་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་རྩ་གྲུབ་པ་བརྟན་པར་གྲུབ་པའི་སྟོན་ལྷགས་ལ་མི་
འགལ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྟོན་ལྷགས་ལ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྩ་མཆོན་ཡང་ཆ་
ཅན་དང་ཆ་རྩ་མ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་རྩ་མེད་པར་ཐལ། ཐ་དད་རྩ་ཡོད་ན། ཐ་དད་རྩ་
འཕགས་པའི་མཉམ་གཞིག་གིས་གཟིགས་དགོས་པ་ལས། དེས་ཐ་དད་རྩ་མ་གཟིགས་པའི་

ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐ་དད་རྒྱལ་ཡོད་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་དགོས། དེ་
ཡིན་ན་དེའི་གཞིགས་པོར་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ལྷན་ལྷགས་
ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་རྒྱུ་ཡང་སྟོང་ལྷགས་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་རྒྱུ་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་
པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱུ་བ་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་འདོད་ན། ཆ་རྒྱ་མ་ཚས་ཅན། གཅིག་རྒྱུ་ཐལ། གྲུབ་ཅིང་ཆ་ཅན་དང་
ཐ་དད་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱོད་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་བྱོད་རྒྱུ་མར་འཇལ་
བའི་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཆ་ཅན་ཚས་ཅན། རྒྱ་མར་ཐལ། གྲུབ་ཅིང་ཆ་རྒྱ་མ་དང་
ཐ་དད་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱོད་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱོད་གཅིག་རྒྱུ་འཇལ་
བའི་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆ་བཅས་དང་བདེན་གྲུབ་
ཀྱི་གཅིག་གི་གཞི་མཐུན་ཞིགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆ་ཅན་དང་ཆ་རྒྱ་མ་ཐ་དད་རྒྱལ་ཡོད་
ན་ཐ་དད་རྒྱུ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་གཞིགས་དགོས་པ་དེ་ཞིགས། དེ་ཞིགས་པས་
དེ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེ་ཞིགས། དེ་ཞིགས་པས་ཆ་བཅས་དང་བདེན་
གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་གི་གཞི་མཐུན་ཞིགས་པའི་ཕྱིར།

དོན་བསྟུ་ན། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ཚས་ཅན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་རྒྱུ་མེད་དེ། ཆ་
བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་ན་གང་ལའང་བསྟོས་མེད་
ཀྱི་གཅིག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་ཆ་བཅས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚས་ཅན། ཆ་
བཅས་ཡིན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད། ཆ་བཅས་ཆ་མེད་
དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དེ་ཚས་ཅན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མར་
མེད་དེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུ་སྟེ། རྒྱ་མ་གཅིག་ལ་བསྟོས་ནས་
བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱུ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མ་གང་
རུང་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་རྒྱུ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་
ཚད་མ་གསུམ་སྟོན་རྒྱུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་དེ་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ།

བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་དང་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། དེ་གང་རུང་དང་བཤམ་བ་
 དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཚད་མ་སྟེ་མ་འདི་རྟོགས་དཀའ་བས་བཤད་ན་གཞི་གཞུགས་བརྟན་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཅིག་དང་
 དུ་མ་གཉིས་པན་རྒྱུན་སྒྲངས་འགལ་ཀྱི་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་དང་བཤམ་བ་དང་བདེན་གྲུབ་
 ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་ཅུས་ཏེ། ཚད་མ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བར་དུ་ཚད་མ་གཞན་
 བརྒྱད་པ་ལ་བསྟོས་མི་དགོས་པར། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་རྟོགས་ཅུས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱན་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྲ་བའི་གདུལ་བྲ་དབང་རྣམས་ཆོས་ཅན། དུམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་
 དང་བ་སྟེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དུམ་མཁུན་གསུམ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྟོན་ནས་དུམ་ལ་
 དང་བ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དུམ་གྱི་ཅུས་པ་ལ་དང་བ་སྟེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཁུན་གསུམ་དེ་རང་
 སྲས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་ལུན་ཆོགས་སྐབ་ཅུས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྟོན་ནས་དུམ་ལ་
 དང་བ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། གཞི་ལམ་རྣམས་གསུམ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་གྲུབ་
 ཀྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་
 བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མེད་པ་གཞི་ལམ་རྣམས་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་སྐབ་པའི་ཐ་
 སྟངས་འབའ་ཞིག་སྐབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས་
 བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་སྐབ་ཀྱི་དཀའ་འབྱེད་ལས། རྒྱུ་མ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་བྱར་རུང་བ་ཉིད་རབ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་སྟོགས་གཅིག་གི་གཏན་
 ཆོགས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ལས་དམིགས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་དུ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་སྐབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐབ་ཀྱི་ཐ་སྟངས་འབའ་
 ཞིག་སྐབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་བྲུབ་བྱེད་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། གང་དག་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་

བཞིན་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། རོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་ལ་
སྟགས་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །བདག་དང་གཞན་གྱིས་སྦྱས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་
གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲབ་པར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པ་
ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །

མཁྱེན་གསུམ།

གཉིས་པ་བསྐྱས་དོན་གྱི་འཕྲིས་དོན་བཤད་པ་ནི། མཚམས་སྦྱར་དུ་རེ་ཞིག་དང་པོར་
ཡུམ་ལ་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཕུག་འཛལ་བ། ཞེས་
བཤད་ན། ཉན་ཐོས་ཞི་བ། ཞེས་སྟགས་གྱི་མཚོད་བརྗོད་འདིས་ཡུམ་ལ་བརྗོད་པ་དེ་ཡུམ་
གྱི་སྟགས་མཐའ་དག་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནམ། སྟགས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན། དང་
པོ་ལྟར་ན། སྦྱར་བཞི་དང་ཚོས་སྦྱ་ལ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པས་གངས་ཉུང་བར་འགྱུར་ལ།
གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཙུ་བོ་རྣམས་མཁྱེན་ལྟ་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བརྗོད་པས་ཚོག་མོད། ཅིའི་
ཕྱིར་མཁྱེན་པ་གསུམ་ཆར་བརྗོད་ཡུལ་དུ་སྦྱོས་ཤིང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོ་
ནས་ཡུམ་ལ་བརྗོད་པ་ལ་བརྗོད་ཡུལ་ལ་གངས་མང་ཉུང་གི་སྦྱོར་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་
པ་ལ་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། རྒྱ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་གསུམ་གྱི་བསྟོམ་བྱའི་རྣམ་པར་བསྐྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
གིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་
གིས་ནི་དོན་བརྒྱད་བསྐྱས་ལ། དེ་ལྟར་སྟགས་ལ་བཞག་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
པ་ལ་བརྗོད་དོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་
གིས་རང་སྟངས་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་ལུན་ཚོགས་སྦྱབ་ཅུས་སོ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་
ཞིང་། དེས་ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་

ཡིན་ནོ། ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཁྲིམས་ལ་བཞག་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཀྱི་ལས་རབ་ཀྱི་པ་རྩིས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་ལ་བསྟོད་དོ། ཁྱེད་གསུངས།

འོ་ན། གྲངས་ཀྱི་གཉིས་སྒྲིག་པའི་དགོས་པ་གང་ཞིན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་སྒྲུབ་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བརྩམས་པས་མཁྱེན་གསུམ་མཆོད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་ཡིན་པར་མ་ཟད། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་གྲངས་མཆོད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་ཡིན་ཞེས་བརྟན་ལ། གྲངས་གཉིས་པས་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་པའི་སྒྲིག་སྒྲུབ་ལ་བསྟོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚོ་ཡོད་པར་མ་ཟད་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བརྩམས་པ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་གླངས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་གླངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་འདོད་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་ན། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་འདོད་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲིག་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲིག་བས་བརྩམས་པ་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བརྩམས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་ན་རེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་བརྩམས་པར་ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བརྩམས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཁྱེན་གསུམ་མཁྱེན་གསུམ་དང་བསྟུ་བྱ་སྟུང་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་དེ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན་མ་བྱེད་ཀྱི། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་དང་བསྟུ་བྱ་སྟུང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱིས་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་བརྩམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྩམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། སྤང་པོ་དང་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་གཅིག་གིས་ནི་ཐམས་ཅད་བརྩམས། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་སྟུང་བྱེད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་དེ་བརྒྱད་བརྩམས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

དེ་སྐད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་མཁུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། རྣམ་ཚུགས་སྦྱར་བ་ནུས་མཁུན་གྱིས་བསྐྱས་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། མཁུན་གསུམ་སྐད་བྱེད་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྟུང་ཡོད་པར་ཐལ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྟུང་གིས་མཁུན་གསུམ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་དེ་བརྟུང་གི་ནང་ཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སྐར་བཞིན་རིགས་འགྲེལ། དེ་བཞིན་དུ། ལུས་པ་སྐད་བྱེད་ཀྱི་ཀ་ལུས་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། ལུས་པ་ཀ་ལུས་གཉིས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེ་དེར་ཐལ། དེ་དེའི་ནང་ཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མཁུན་གསུམ་གྱིས་རྣམ་ཚུགས་སྦྱར་བ་བསྐྱས་པར་ཐལ། དེས་སྦྱར་བཞི་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རྣམ་ཚུགས་སྦྱར་བ་ཚོས་ཅན། ལམ་བདེན་གྱིས་བསྐྱས་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། དེ་ཚོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་བདེན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ནུས་བྱང་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དེ་ལམ་བདེན་གྱིས་བསྐྱས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ལམ་བདེན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལམ་བདེན་གྱི་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀྱན་བརྟན་ལས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ལམ་གང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་སྤང་བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ལམ་སྒྲིམ་པ་སྟེ་འདི་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྐྱས་པའོ། །ཡང་ལམ་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྦྱར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒྲིམ་པའི་ལམ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་པོ་སྤྲས་ལས། འདི་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ལས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་དེ་ལམ་བདེན་གྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། ཁ་ཅིག་གིས། མཁུན་གསུམ་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྟུང་བསྐྱས་པ་དེ། མཁུན་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྟུང་བསྐྱས་པའི་དོན་ཡིན། ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་དེ་སུམ་ཅུའི་ཡོན་ཏྲན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་
 ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་ལ་
 འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། རོང་རྒྱུག་པ་ན་རེ། འཕགས་བཞིའི་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་མཁྱེན་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས། སྦྱོར་
 བཞི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས། ཆོས་སྐྱེ་ནམ་མཁྱེན་གསུམ་བསྟུས་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གསུམ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྟུས་པ་དེ་དེའི་དོན་
 རུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག མཁྱེན་གསུམ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བས་རྒྱ་ཆེ་བ། སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐྱེ་རྒྱ་ཆེན་གྱི་ཆེད་རུ་བྱ་བའི་གདུལ་
 བྱ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་རྒྱ་ཆུང་བས། རྒྱ་ཆེ་བ་མཁྱེན་གསུམ་གསུམ་རྒྱ་ཆུང་བ་སྦྱོར་བ་
 བཞི་དང་ཆོས་སྐྱེ་བསྟུས་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོས་རྒྱ་ཐིགས་བསྟུས་པ་
 བཞིན། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་གསུམ་གསུམ་བརྒྱུད་བསྟུས་པའི་དོན་མིན་ལ། གསུམ་
 གསུམ་ལྟ་བུས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ནམ་མཁྱེན་དང་ལམ་
 ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པ་ནམས་ཀྱིས། སྦྱོར་བཞི་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ངེས་པར་རང་རྒྱུད་
 ལ་སྦྱེད་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་ལྷན་སྟེ་ཁས་སྒྲུབ་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་མེད་
 པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག མཁྱེན་གསུམ་ནི་སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐྱེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བཞི་
 དང་ཆོས་སྐྱེ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་པས། རང་བཞིན་མཁྱེན་གསུམ་གསུམ་
 གནས་སྐབས་སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐྱེ་བསྟུས་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རང་བཞིན་
 སོར་སོའི་ནང་དུ་གནས་སྐབས་ཐལ་མོ་དང་ཁྲ་རྒྱུར་བསྟུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། སྦྱོར་བཞི་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
 རང་བཞིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོར་བཞི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཞག་
 པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་མཁྱེན་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་
 རྒྱུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཙུ་བའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར་དུ། རེ་ཞིག་དང་པོར་ཡུམ་ལ་ཡོན་ཏན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཕྱག་འཚལ་བ། ཞེས་བཤད་ན། ཉན་ཐོས་ཞི་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོན་ནས་ཡུམ་ལ་བསྟོན་ན་བསྟོན་ཕྱག་མཛད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་། བསྐྱས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཉེར་ཞིར་བྲིད་ཚུལ། ལམ་ཤེས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་སྐྱོར་བའི་བདག་ཁྱེན་བྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་སྟོན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག །ཐབས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་གིས་ལྷག་པ་རིམ་པ་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྟེ། བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདྲོད་པ་རྣམས། ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་པས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། སྤང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་སྤང་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སྟོབ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བ་རི་བྲིད་པར་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་རྣམས། ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་པས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་སྒྲུབ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པས་འཆད། གསུམ་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་འཁོར་སྐྱོར་བ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་སྟོན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པའི་སྤྱི་ཅན་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ཕྱག་གི་གཙོ་བོ་རྣམས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མཚོག་གི་སྤུལ་སྤུས་ཆོས་འཁོར་སྐྱོར་བའི་ཐབས་རྣམ་མཁྱེན་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་གང་དང་ལྡན་ན། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་སྟོན་པ་ལ། སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་པོ་

མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱར་བར་མཛད་པ། ཞེས་གསུངས། འོན། མ་ལུས་པ་
དང་ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀ་སྒྲིམ་པ་ལ་རྫོས་རྫོན་ཡོད་དོ། ཞེ་ན། རྫོན་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་
ཅེས་པས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་བརྗོད་བྱ་ཚུགས་རེ་བ་ལ་ཡང་ཟེར་བས་དེ་ལྟ་བུའི་
ཉི་ཆོ་བ་མ་ཡིན་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་བྱ། མ་ལུས་པ་དང་ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀ་སྒྲིམ་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསེར་བྲིང་ལས་བཤད་དོ། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་རྫོན་མེད་དེ། མ་ལུས་པ་ཞེས་
པ་ནི་རྗོད་བྱེད་གསུང་རབ་ལ་འཇུག་ལ། ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་བརྗོད་བྱ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྟན་ལ་རྣམས་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ལྷག་གི་གཙོ་བོ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་དབང་ལྷག་ལ་སྟགས་པ་ལས་
རྣལ་འབྱོར་ལྷག་པས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ལྷག་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་གསུམ་ལས་སངས་
རྒྱལ་ལྷག་པས་ན་སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྟན་ལ་རྣམས་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ལྷག་
གི་གཙོ་བོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྐྱེད་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། སངས་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱོར་བ་དེ་རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་
བསྐྱོར་ཅེས་པའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཏེ་སྤྲས་བཞིས་ཡོངས་
སུ་བསྐྱོར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་རྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཡུམ་མཁྱེན་པ་གསུམ་ལ་ཕྱག་
འཚལ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་རྫོགས་ཟེར། ཉན་ཐོས་ཉིད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་ཉིད་དང་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་དེ་ལྟ་བུ་རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
ཀྱི་དེ་དག་གི་ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཕྱག་འཚལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཉི་ཁྲིའི་རྣམ་འགྲེལ་
ལས། སངས་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ལྷན། ཞེས་གསུངས་པས་ན།
རྩ་བའི་ལྷན་པའམ་བཅས་པའི་དོན་འགྲེལ་པར་བསྐྱོར་བ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་སྤྲས་
ལ་གཙོ་བོར་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་བྱས་པས་ཚོགས་སྡེ། མཁྱེན་པ་གསུམ་པོ་དེས་རང་སྤྲས་འཕགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ལུན་ཚོགས་རྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟིང་པོའི་རྒྱན་ལས། སངས་
རྒྱལ་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་ལྟེ་བཞེད་དོན་

སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ། ཞེས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་གསལ་བར་
མ་བཤད་དོ། །

ཟུང་འདས།

དེ་དག་གི་ནང་ནས། ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཚུགས་སུ་བསྐྱུན་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་འཐོབ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་
བཤད་ན། ལྷག་བཅས་ཟུང་འདས་དང་། ལྷག་མེད་ཟུང་འདས་ཀྱི་བྱང་པར་དེ་རི་ལྟ་བུ་
ཞེ་ན། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལྷགས། སེམས་ཚམ་པའི་ལྷགས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས།
རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་དོན་ཕུང་པོའི་
རྒྱན་ལོག་མ་ལོག་གི་གནས་སྐབས་ལ་ལྷག་མེད་དང་ལྷག་བཅས་ཀྱི་བྱང་པར་འདོག་སྟེ།
རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ཚམ་
དུ་ཟད་དེ་ཉན་ཐོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པ་ནི་ཕུང་
པོའི་རྒྱན་ཆད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས། ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་འདོད་པར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཟུང་འདས་ཀྱི་ངོ་པོ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཏུ་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀས་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་དོན་སྒར་བཞིན་དང་། ཟུང་འདས་ཀྱི་ངོ་
པོ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་འདོད་དེ། བརྩ་བར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་
ངོ་པོ། ཞེས་བཤད་ཅིང་། བྱེ་བཤད་འགྲེལ་པར། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་
ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་རྒྱ་རྩ་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་
པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་འདི་དག་གིས་ལྷག་མེད་ཟུང་འདས་ཀྱི་ཆེ་ཕུང་པོའི་
རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་པས། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ལྷག་བཅས་ཟུང་འདས་ལ་སྤངས་པའི་བྱང་
པར་འདོད་ཀྱང་ལྷག་མེད་ཟུང་འདས་ལ་དེ་མི་འདོད་དེ། ཐེག་དམན་ཀྱི་ལྷག་མེད་ཟུང་
འདས་ཀྱི་ཆེ་ལམ་གྱིས་སྤངས་པའི་སྤྱི་བ་གཉིས་ཟད་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་བ་པའི་རྟེན་མེད་པས་
སྤྱི་བ་གཉིས་རང་གི་རང་གིས་ལོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བརྩ་བར། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་

དང་བཅས་པའི་མུ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་སྤྱི་བ་པ་དང་བཅས་པ་
 དང་། སྤྱི་བ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡོད་ཀྱི། སྤང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མུ་རྒྱ་
 ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་སྤྱི་བ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚན་མ་དང་གནས་རན་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྒྱན་ཆད་ཅིང་
 འགགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་
 དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱད་མེད་ཏུ་མི་འགྱུར་རྟེ། དེ་གཉིས་ལ་གཞན་དོན་བྱེད་མི་བྱེད་
 ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐེག་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྟོན་
 ལམ་མ་བཏབ་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་རིགས་དམན་པས། སྤྱང་མི་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞི་
 བ་སྟོགས་གཅིག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བརྩུ་བར། གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྤྱི་བ་པ་མེད་དེ། ཇི་
 ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མི་མངའ་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཏུ་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་སྤྱི་བ་པ་
 མེད་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཇུག་པ་མི་བྱེད་ཅེ་
 བ། གླུ་པ། སྟོན་སྟོན་ལམ་གོམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་ཡིན་
 པས་དེའི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་པ་ནི་སྤང་བའི་བསམ་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཡོངས་སུ་མུ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་
 འདས་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལྷག་བཅས་
 ལྷག་མེད་ཀྱི་དོན་བདེན་སྤང་གི་ལྷག་མ་དང་བཅས་མ་བཅས་ལ་འདོད་ཅིང་། རོ་བོ་ཚོས་
 དབྱིངས་སུ་འདོད་དོ། །

བཞི་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་སྒྲིབ་
 ཟད་པར་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག །མྱང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ་
 སྒྲིབ་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་མྱང་འདས། མི་གནས་པའི་མྱང་
 འདས། ལྷག་བཅས་མྱང་འདས། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཚས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ། དེ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་དོན་
 གཅིག །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལྟ་བུ།
 དེ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་འགོག་བདེན་དོན་གཅིག །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་མྱང་

འདས་གང་ཞིག རྒྱག་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ། ལྷག་བཅས་ཐུང་འདས་
 གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 པའི་རྒྱུད་གྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་སྟ། བཞི་པ་ནི། དེ་གང་ཞིག་དེ་དང་བལ་བ། ལྷག་མེད་ཐུང་
 འདས་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་དག་ཞིང་གི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་
 གྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་སྟ། དེས་ན་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ལ་ལྷག་བཅས་ཐུང་འདས་གྱི་སྐྱེས་ཉྟན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་སྐྱབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་ཕུང་པོ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཚོས་སྐྱུ་ལ་ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་གྱི་སྐྱེས་བརྗོད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་སྐྱབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་ཕུང་པོ་ལྷ་དང་བལ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྟོབ་དཔོན་སྤྱིའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་
 པའི་སྐྱ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོར། ཕུང་པོར་བཅས་པའི་ཐུང་ན་འདས། རྒྱབ་སྐྱ་གཉིས་
 ལ་བརྗོད་པ་ཡིན། ཕུང་པོ་ཀྱན་དང་བལ་བའི་ཕྱིར། ཚོས་གྱི་སྐྱུ་ལ་ཕུང་པོ་མེད། ཅིས་
 དང་། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། སྐྱ་དེ་གཉིས་ལ་དགོངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་རྣམས་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཚོས་གྱི་སྐྱུ་
 ལ་དགོངས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དག་བཅོམ་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དོ། །

ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་འགོག་
 བདེན་ཚོས་ཅན། རྒྱག་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། ལྷག་བཅས་ཐུང་
 འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྲབ་ཁས། འདོད་ན། གཟུགས་མེད་ན་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་ཕུང་
 པོ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་ན་རྒྱག་བསྐལ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་
 མ་བྲབ་སྟེ། དེ་ན་མིང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་མིང་གི་ཕུང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྲབ་པ་ཁས།
 དེར་ཐལ། དེ་ན་ཕུང་པོ་སྤྱི་མ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལྷག་བཅས་ཐུང་འདས་ཚོས་
 ཅན། ཟག་བཅས་གྱི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པར་ཐལ། རྒྱག་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲབ། འདོད་ན།

ཟག་བཅས་སུ་ཐལ་ལོ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ལྷག་བཅས་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཡང་མེད། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག རྟོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། མུང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོར་འདྲོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲོག་བདེན་དང་། རྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ལྷག་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མུང་འདས། ལྷག་བཅས་མུང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོར་འཛོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། ལྷག་བཅས་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་ཆོ་དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ལམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲོག་བདེན་དེ་ལྷག་བཅས་མུང་འདས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཐེག་དམན་དག་བཙམ་སྐྱེ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མུང་འདས། ལྷག་མེད་མུང་འདས་སུ་འདྲོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་སྐྱེ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་བའི་ཐེག་དམན་གྱི་དག་བཙམ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་དམན་དག་བཙམ་མེད་པའི་དུས་སུ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག འདམན་པའི་མུང་འདས་མུང་འདས་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་མུང་འདས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྤྲུམ་པ། ཀང་ཕྱིར་དེ་ནི་ཆོས་སྐྱེ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། འདྲི་ཞི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དོན་དམ་མུ་ངན་འདས། འདྲིའི་ཕྱིར་ཉི་དང་ཟེར་བཞིན་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་མུ་ངན་

འདས་པ་མེད། ཅིས་དང་། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར། བྱ་ངན་འདས་པ་མི་འཐོབ་
སྟེ། འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། ཉི་མ་ལྟ་བུར་མི་རྩས་བཞིན། ཁྲིས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན་སྒྲོན་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་སྤྱིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཐུང་
འདས་མི་འཐོབ་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་འགྲེལ་པར། ཆགས་པ་མེད་པ་
དང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་མངའ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཐོབ་
པར་སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་རྟོགས་
པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་དེ། འོད་དང་འོད་ཟེར་མ་མཐོང་བར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་
མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་ཙམ་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་པའི་
དེ་འགོད་དོ། །

ཆོས་འཁོར།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པ། ཁྲིས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་
ན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོར་བར་མཇོང་པ། ཁྲིས་བཤད་
ན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཐའ་རྩུང་ཟད་དཔུང་པ་དང་། རང་
ལུགས་གཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག སྒྲོན་པས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས།
ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ཆོས་ཅན། ཆོས་འཁོར་དུ་ཐལ།
མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲོན་པས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས་ཡིན་ན། སྒྲོན་
པའི་གསུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཆོས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཁས། ཙམ་བར་
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དུ་ཐལ། ཆོས་འཁོར་གང་ཞིག ལུང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཀའ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག བཤད་པས་གསུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཕོ་བྱ་དང་འཕོ་བྱེད་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་
རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག རྣམ་མཁྱེན་

ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ཚོས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཤད་པས་
གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཕོ་བར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བཅོམ་ལས། ཐུབ་ན་མས་སྤྲིག་
པ་རྒྱུ་ཡིས་མི་འབྲུའིང་། འཕྲོ་བའི་རྩལ་བསྐྱལ་བྱས་གིས་མི་སེལ་ལ། ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་
གཞན་ལ་འཕོ་མིན་ཏེ། ཚོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཁྲིམ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། དེའི་དོན་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་
དེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཕོ་མི་རུས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག ཁངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་གཏོགས་པའི་དམ་ཚོས། ཚོས་འཁོར་གྱི་མཚན་
ཉིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་གཏོགས་པའི་ལུང་། ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད།
གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལམ་ཞུགས་
ཀྱི་མཁྱེན་པ། རྟོགས་པའི་ཚོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་
ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྟོན་པ་ཚོས་ཅན། ཚོས་འཁོར་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་
ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་བྱལ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
རྟོགས་པའི་ཚོས་འཁོར་དུ་ཐལ། ཚོས་འཁོར་གང་ཞིག བྲེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། ཚོས་འཁོར་ལ་ལུང་གི་ཚོས་
འཁོར་དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་འཁོར་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་
གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་གསུམ་པོ་དེ་ཚོས་འཁོར་གང་ཞིག ཁྲིམ་གསུངས་ལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། གཉིས་པ་སྟེ། རྩ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། བཅོམ་ལས། རྟོན་
པའི་དམ་ཚོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། ཁྲིམ་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱལ་བ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་
ཚོས་འཁོར་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟེ་སྟོན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཚོས་འཁོར་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ།

ཁ་ཅིག བཀའ་དང་སྤངས་རྟོགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པའི་དམ་ཚོས། ཚོས་འཁོར་
གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འགོག་བདེན་ཚོས་ཅན། ཚོས་འཁོར་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་

ཕྱིར། སྤངས་པས་བསྐྱས་པའི་དམ་ཆས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན། དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན། འཁོར་བ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན། ཁམས་གོང་གི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན། མཛོད་ལས། དེ་ལས་འགྲོད་གཉིད་མི་དགེ་རྣམས། བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། ཁྱེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། འཁོར་ལོས་སྐྱར་པའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བྱེད་ལས་ཆོས་མཚུངས་པར་ཐལ། ཆོས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་རང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་འཛོམས་བྱེད་དུ་ཐལ་ལོ། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། རང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་འཛོམས་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བྱེད་ལས་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདྲོད་ན། དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན། དེའི་སྤང་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན་མ་བྱལ། ཁོ་ན་རེ། འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།

ཁ་ཅིག བདེན་བཞི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཆན་ཉིད། སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ། བཀའ་བར་བ་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདེན་བཞི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དེ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལུང་ཤུན་ཆོགས་ཀྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་ཀླུ་ཡ་ན་ལ་གདམས་པའི་མདོ་དེས་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་ཀྱང་། དེ་འཁོར་ལོ་བར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། ཟུ་ཤེ་ལས། བཅོམ་

ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། མཁུན་པས་ཀུན་ལ་ན་ཡི། གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་
པ་དང་། མེད་པ་གཉིས་ཀ་དགག་པར་མཛད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་བདེན་
བཞི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ། འཁོར་ལོ་དང་
པོའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱང་ཁོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཁོ་ན་རེ། ལུང་ཐུན་ཆོགས་ཀྱི་ནང་ཚན་རྩ་བྱུར་པའི་ཀུན་ལ་ན་ལ་གདམས་པའི་མདོ་
དེ་ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཤྲེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་མདོ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་ཆེད་རྩ་
བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་མདོ་
དང་། རང་གི་ཆེད་རྩ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་
ནས་གསུངས་པའི་མདོ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། བཙམ་ལྷན་འདས་
ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཆེད་རྩ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་
དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ཆེད་རྩ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་
དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་
བ་ཁས། ཅུགས་བྱ་བ་ཤྲེ། བྱོད་མདོ་གང་ཞིག བྱོད་ཀྱི་ཆེད་རྩ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་
དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུགས་སྒྲ། གསལ་བ་དེས་རིགས་འགྲེལ། གཞན་
ཡང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་མི་འགལ་ཏེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ཚན་རྩ་བྱུར་པའི་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་དེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐུན་མོང་བའི་སྡེ་
སྟོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་ནི་གཉིས་
ཀའི་ཡང་ཆོས་མདོན་པའི་སྡེ་སྟོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག རྩལ་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་རྩ་བརྗོད་
པ་ཡིན་ཏེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། རྒྱགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རྩལ་གྱི་རིམ་
པའི་སྟོན་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྐར་བའི་དྲང་ངེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྱ་བ་ཤྲེ། དེ་ནི་དང་པོར་སྐར་ཆ་སྤྱིར་ཐུ་སྡེ་ལ་གསུངས་པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་

འཁོར་དང་། བར་རུ་བྱ་ཚོད་ཕྱང་པོའི་རིར་གསུངས་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་། བ་
མར་ཡངས་པ་ཅན་རུ་གསུངས་པའི་ལེགས་པར་རྣམས་པར་སྤྱོད་བའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་རུས་
གྱི་རིམ་པའི་སློན་ནས་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དྲང་ངེས་རྣམས་
འབྱེད་ལས། དཔོན་པོ་འགྲུལ་ལས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། འཁོར་གྱི་འདུ་
ཐེབས་དང་སློན་པའི་སྤྱོད་ཆོའི་ཆོགས་ལ་སོགས་པའི་ངོས་ནས་འཛོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་རུས་ཆོགས་གྱི་སློན་ནས་འཛོག་
རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱད་གྱི་མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་འཛོག་
པ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་སྤེལ་བཞི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་ནང་འགལ་
ཏེ། འདུལ་བ་རུང་མཐུན་གྱི་མདོ་དེ་རུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སློན་པ་མུ་ངན་
ལས་འདའ་ཁར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་སྤེལ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། དྲང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་ལས། སློན་པ་མུ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་
འདུལ་བ་རུང་མཐུན་ཞེས་བྱ་བ་མདོར་བསྡུས་སུ་གྲགས་པ་གཅིག་གསུངས་ཀྱང་དེ་འདྲིར་
ངེས་དོན་རུ་སློན་པ་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚོན་ནས་རུས་དང་པོར་
གསུངས་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློན་པ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སྤྱི་ལོ་
དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་རུ་རུས་འཁོར་ཙ་རྒྱུད་གསུངས་པ་གང་ཞིག །དེ་
དང་རུས་མཉམ་རུ་བྱ་ཚོད་ཕྱང་པོའི་རིར་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
བྱུང་སྟེ། རུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ས་གཤི་ཉི་རྒྱ་རེངས་འཆར་བའི་ཆོ་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཤུག་ཐུབ་པ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཞིང་
ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པར་མཛད་ནས། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ནག་པའི་ཉ་ལ་མྱི་རྩ་ན་ཀ་ཏ་
ཀར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གསུང་གི་དབང་ཕྱག་གི་དབྱིལ་འཁོར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རུས་འཁོར་ཙ་རྒྱུད་ལས། སློན་པས་བྱ་ཚོད་ཕྱང་པོ་རུ། ཤེས་

རབ་པ་ལོ་ལྟ་ཆུང་པ་བསྟན། མཚན་ཉིད་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ། དེ་བཞིན་གསར་ཁྲགས་ཆུང་གསུངས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ཆོས་ཅན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བརྒྱ་པ་ལ་གསུངས་པར་མདོའི་སྤྱིང་གཞི་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཉེ། དེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་། གཞུངས་རྒྱལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། རྟོན་པས་ཆོས་འཁོར་གསུམ་ཅིག་ཅར་རྒྱ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་ཅིག་ཅར་རྒྱ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏུ། གསར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་མདོ་ལས། ཞི་བའི་སྒོ་གོས་དེ་ལ་གང་གི་ཆོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གསུང་འདི་སྐད་རྒྱ། ཀློང་ལྷ། མིག་མི་རྟག་གོ། ཞེས་བཀའ་སྤྲེལ་པ་དེ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མིག་མི་རྟག་གོ། ཞེས་ཐོས་གོ། རྟུག་བསྐལ་གྱི་སྤྱིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མིག་རྟུག་བསྐལ་ལོ། ཞེས་ཐོས་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏུ། མདོ་ཐེའི་རྒྱན་ལས། སྤར་ལུང་མ་བསྟན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་། སྤྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་གྲུབ་པ་དང་། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་གྱི་འགྲེལ་པར། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞེས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་རྩས་མཉམ་པར་རྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྟོན་པས་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཆུང་ཅིག་ཅར་རྒྱ་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་ཆོས་འཁོར་གསུམ་ཅིག་ཅར་རྒྱ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བྱིས་ན་གནས་པའི་མཛད་པ་དང་རབ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་ཅིག་ཅར་རྒྱ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན་མ་བྱལ་གོ། ཁོ་ན་རེ། རྟོན་པས་རྒྱས་འཁྱིང་བསྐྱས་གསུམ་ཅིག་ཅར་རྒྱ་གསུངས་པ་དང་། དེས་ཆོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཅིག་ཅར་རྒྱ་གསུངས་པ་དང་། དེས་འདུལ་བ་ལུང་ལྷེ་བཞི་ཅིག་ཅར་རྒྱ་གསུངས་པར་ཐལ། དེས་ཆོས་འཁོར་གསུམ་ཅིག་ཅར་རྒྱ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཐོག་མཐའ་

གཉིས་ལ་མ་བྱལ། ཁ་ཅིག །རང་གི་བསྟན་དོན་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་རུ་ཁས་ལྡང་རུ་རུང་བའི་མདོ་
དེ། དེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་མི་རུང་བའི་མདོ། གྲང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་
ཉིད། ཟེར་ན། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་
པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་གྲང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་
མདོ། དེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་
བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ། གྲང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཤེས་
རབ་སྟོང་པོ་ཆོས་ཅན། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་
གྲུབ་སྟེ། འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟབ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་
སྟོས་པའི་རྣམ་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གྲང་དོན་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་
གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་དོན་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་
བོར་བྱེད་པའི་གྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། དེ་བཞིན་རུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན། གྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་མ་
བྱལ་སྟེ། བརྒྱད་སྟོང་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མདོན་པར་རྟགས་པ་བརྒྱད་
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་ཤུགས་ལ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྤྲས་དོན་མདོན་རྟགས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བརྒྱད་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་བདེན་མེད་རུ་
སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། བརྒྱད་སྟོང་པ་ཆོས་
ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ།

ཁྱོད་གྱི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་ཁྱབ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་དངོས་
བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་
གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁུན་
དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་མཆོམ་ནས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག །དོན་དམ་
ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཟེར་ན། འདི་དག་ལ་བརྟེན་པའི་
དོགས་གཙོད་རྒྱས་པར་བྱང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཐད་དུ་བཤད་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཁ་ཅིག །གཟུངས་རྒྱལ་ནས་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་
འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོའི་
མདོ་དེ་དེ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། རྒྱུད་སྒྲ་མར་ཡང་། སྤར་
ཡང་སྒྲ་མའི་རྒྱུད་འདིར་ནི། ཞེས་པ་ལྟ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་དར་རྒྱུག་
ལས། སྤར་ཡང་སྒྲ་མའི་རྒྱུད་དེ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོའི་
མདོ་འདིར་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་ཆོས་འཁོར་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། ལུང་གི་ཆོས་
འཁོར་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རོ་པོ། དབྱེ་བ། བྱང་ངེས་ཀྱི་དོན།
ཆོས་ལུང་གི་ཆད། རྟོར་རྒྱལ། སྤར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་སྤར་བ་ཁ་ཅིག །མཐོང་
ལམ་ཁོ་ན་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་དེ། ལྟ་ཕྱིའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྤྱེས་པའི་ཆོ། ལྟ་རྣམས་
ཀྱིས་ཨ་ལ་ལ་དང་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
བྱེ་བྲག་སྤར་བ་ཁ་ཅིག །མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་དེ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་
ཆོས་མཚུངས་པ་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉི། མཐོང་ལམ་གྱིས་བདེན་པ་མངོན་
ལུས་དུ་རྟོགས་པས་འཁོར་ལོ་ལྟར་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་
གོང་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པས་མཐོ་བ་ལ་འཕར་བ་དང་ཆོས་མཚུངས། ཁམས་འོག་
མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པས་དམའ་བ་ལ་འབབ་པ་དང་ཆོས་མཚུངས། བར་ཆད་མེད་

ལམ་གྱིས་སྤང་བའི་ས་བོན་གཙོང་པས་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་ཚོས་མཚུངས། རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་གྱིས་བྲལ་ཐོབ་འཛིན་པས་རྒྱལ་བ་རྣལ་ཏུ་འགོད་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འདོད། བཅུན་པ་དབྱངས་སྒྲིག་ན་རེ། འབགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཁོ་ན་ཚོས་
 འཁོར་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ། རྟོག་པ། རྩོལ་བ་གསུམ་ནི་གཙོང་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་བས་དང་ཚོས་
 མཚུངས་ཏེ། དེ་གསུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས། རང་གི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་འཛོམས་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རག་ལས་ཀྱི་མཐའ། འཚོ་བ་གསུམ་ནི་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ལྷེ་བ་དང་
 ཚོས་མཚུངས་ཏེ། དེ་གསུམ་རྩལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་
 རྟོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དུན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་བྱུང་དང་
 ཚོས་མཚུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ནང་ཏུ་འདུ་བས་སེམས་དམིགས་
 པ་ལ་སྤྱད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་
 ལམ། ལྷུང་བར་འགྲོ་སོགས་ཕྱི་བས་སོགས་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། བཀའ་དང་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཏུང་གིས་
 བསྐྱས་པའི་རྣམ་དཀར་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ཚོས་འཁོར་ཀྱི་ངོ་བོ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ལྷུང་གི་
 ཚོས་འཁོར་དང་། རྟོགས་པའི་ཚོས་འཁོར་གཉིས་སུ་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་བསྐྱས་
 པའི་རྣམ་དཀར་ཀྱི་ཡོན་ཏན། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
 བསྐྱས་པའི་ཕྱི་སྤྱོད་གསུམ་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡོད། གསུང་རབ་ཡན་
 ལག་བཅུ་གཉིས་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མདོ་སྤྱོད་དབྱངས་བསྟན་ལུང་བསྟན་དང་། རྟོགས་
 བཅད་ཆེད་བརྟུན་རྟོགས་པ་བརྟུན། རྟེན་ལྷུང་བྱུང་དང་སྤྱིང་གཞི་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
 པ་སྦྱིས་རབས་བཅས། གཏན་ལ་ཕབ་ཆད་བྱུང་ཚོས་ཏེ། རྟེན་ལན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 གསུངས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་གསུམ་ཏུ་འདུ་སྟེ། དང་པོ་ལྷ་
 པོ་དེ་ཐེག་དམན་ཀྱི་མདོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཏུ་འདུ། རྟོགས་བརྟུན། དེ་ལྷུང་བྱུང་བ། སྤྱིང་གཞི་
 རྒྱས་རབས་བཞི་ནི་འདུལ་བའི་སྤྱོད་དང་། མད་ཏུ་བྱུང་བ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་གཉིས་ནི་

ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྤེལ་སྤེལ་དང་། གཏན་ལ་པ་པ་ཞི་གཉིས་ཀའི་མདོན་པའི་སྤེལ་སྤེལ་
 ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྤེལ་ཁ་ཅིག་ཏུ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། གཙོ་
 བོ་སྤེལ་གཞིའི་སྤེལ་དང་། འཁོར་རྟོགས་བརྒྱུད་དང་། དེ་ལྟར་བྱུང་བ། སྤེལ་རབས་ཀྱི་སྤེལ་
 དང་བཅས་པ་གཙོ་བོ་བཞི་གཅིག་ཏུ་འབྲེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལང་གཤེགས་ཀྱི་འགྲེལ་
 པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དེ་ལ་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར། བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་
 ཆོས་འཁོར། བ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་དང་གསུམ་ལས། བདེན་བཞི་
 དངོས་ཀྱི་བརྒྱུད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ།
 དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལྟ་བུ། སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བརྒྱུད་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།
 དེ་ལ་བྱང་ངེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་སྤྱིང་པོ་བྱང་དོན་དང་། རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་
 གསུམ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སེམས་ཅན་པའི་འདོད་པ་
 ལྟར་གྱི་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བྱེ་ནས་སྟོན་པའི་སེམས་ཅན་པའི་
 སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། མདོ་སྤེལ་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བུ། ལམ་
 རྒྱགས་ཀྱི་མདོན་པར་རྟོགས་པས་བསྟུས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། རྟོགས་པའི་ཆོས་
 འཁོར་གྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་ན། ལམ་རྒྱགས་ཀྱི་མདོན་པར་རྟོགས་པས་བསྟུས་པའི་བསྟུས་པ་
 གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བརྒྱུད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་
 སྤེལ་རི་བཞིན་ཏུ་ཁས་གྲང་ཏུ་བྱུང་བའི་མདོ། ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། ཀྱན་རྫོབ་
 བདེན་པ་དངོས་ཀྱི་བརྒྱུད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་མདོ་དང་། སྤེལ་རི་བཞིན་ཏུ་ཁས་གྲང་
 ཏུ་མི་བྱུང་བའི་མདོ་གང་བྱུང་ཏུ་དམིགས་པ། བྱང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད།

བཞི་པ་ནི། བྱེ་བཀ་སྤྱོད་པ་ཁ་ཅིག །སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཆོས་སྤྱོད་རེ་རེའི་
 ཆོད་ཏུ་འཛོག་སྟེ། སྤྱོད་རིམ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅས་དེ་
 ཆོས་སྤྱོད་གཅིག་གི་ཆོད་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །སྤྱོད་

ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་བཅམས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཆ་ཆང་བ་རེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་
 ཆོས་ལུང་རེ་རེའི་ཆད་ཏུ་འཛོག་གོ། ཁྱེད་ཟེར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་
 ཆད་ཅིས་ཟེར། ལུང་པོ་ལ་སོགས་གཏམ་རེ་ཡིན། ཁྱེད་གསུངས། རང་ལུགས་ནི། ཉོན་
 མོངས་པ་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་ཆ་ཆང་བ་རེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཆོས་ལུང་རེ་རེའི་ཆད་
 ཏུ་འཛོག་སྟེ། མཛོད་ལས། སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་མཐུན་
 པར་གསུངས། ཁྱེད་དང་། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། མདོར་ན། གང་ཏུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
 པ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ལ་སྟོན་པ་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་རྣམས་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་ཅི་ཅམ་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་རྣམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཅམ་གྱི་གཞུང་གི་ཆོགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་ཁྱེད་
 བྱའོ། ཁྱེད་དང་། འདིར་ཡང་། སྟོན་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་རྣམས་
 པ་མཐས་ཅད་ཏུ་བསྐྱོར་བར་མཛད་པ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཀུན་བརྒྱས་ལྟར་ན་ཆོས་
 ལུང་རེ་ལ་རྒྱ་ཀ་སྟོང་པ་རེ་སྟེ། སྤྱིར་བཏོན་པ་རྣམས་བཅད་བྱེ་བ་བརྒྱད་དང་། འབྲུམ་
 སྤྱག་བཞི་བརྒྱུད་ཡོད་དོ། ཆོགས་བཅད་ལ་ཡང་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་། རང་ལུགས་ལ་
 ཆོག་བར་རྒྱ་ཡིག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་སོ་གཉིས་དང་། བོད་ཡིག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ཉེར་
 བརྒྱད་རེ་ལ་ཆོགས་བཅད་རེ་རེ་བྱའོ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་
 སྤྱང་པོ་ཆེ་ས་ལ་རབ་བརྟན་གྱིས་བཀྱུར་བར་འོས་པའི་རྣལ་ཆས་ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་གཅིག་
 འབྲི་བར་ལུས་སོ། ཁྱེད་གསུངས། དེ་ལྟར་ན། འཛམ་བུའི་སྤྱིར་འདིར་དེ་ཅམ་མི་སྤྱང་བ་
 ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་རྣམས་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ན་བཞུགས་
 ཏེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་སྤྱིངས་ལས། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་
 མཆོག་ལྟར་བཟང་ལ་འཕན་མེད་པ། རྣམ་པར་དག་ཚུལ་གང་ཡིན་སྟེ། མགོ་འོ་གདེངས་ཀ་
 ཅན། ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་གི་རྒྱུན་བཞུགས་ཀྱིས་མཛོད་པ་ལས། སྤྱི་གཏོང་ན་གནས་
 པའི་རབ་རིབ་སེལ་བར་མཛད། ཅིས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ལྷ་པ་ནི། རྩོན་པས་ཆོས་འཁོར་གསུམ་ཅིག་ཅར་རྒྱུང་གསུངས། རིམ་ཅན་རྒྱ་ཡང་
གསུངས་ཏེ། དེས་ཅིག་ཅར་རྒྱུང་པའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་ཡང་ཡོད་པའི་ཁྱིམ། ཉགས་

སྒྲུབ། །དུག་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
གཙོང་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་བསྐྱས་
པའི་དམ་ཚིག་རྣམས་ཚིག་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཚོས་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
ཁྱོད་ཚོས་ཀྱང་ཡིན། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བྱེད་ལས་
ཚོས་མཚུངས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་མཚུངས་
པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཡུལ་གཞན་ནས་གཞན་
དུ་རིམ་གྱིས་འཕོ་ཞིང་། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། ཁྱོད་རྣམས་
ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རིམ་གྱིས་འཕོ་ཞིང་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། གཞི་བསྐྱབས་པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་
ཀུན་ཤེས་ཀོལ་དེ་ཅུའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོར་ལ། དེ་ཡང་
གཞན་ལ་མཐུན་པར་བསྐྱོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་གཞན་དག་ལ་མཐུན་པར་
བསྐྱོར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་མཐུན་པར་བསྐྱོར་བའི་
དོན་གྱིས་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
པས་ན་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་བྱེད་བྱ་དུ་བཤད་པ་ལ། འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་
མིང་གི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བའི་
རྒྱལ་དང་། འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་གདུལ་
བྱ་བྱི་བའི་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྟོན་པ་འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོའི་
མདོ་ལས་གསུང་རྒྱལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་འགོད་པ་དང་། མདོའི་
དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་སྐྱ་རྩ་ཁྲིར་བྱང་སྟོང་སྐྱ་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས།
ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱང་བ་སྟོན་ལྟར་གྱུར་པ་འཕམ་མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་

མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་ན་མ་བསྐྱར་བ་གཅིག་རབ་རྒྱ་བསྐྱར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་རྒྱ་བསྐྱར་བ་དེ་ཡང་སྤྲ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དྲང་བའི་
དོན། ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། རྟེན་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་
པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་
སྟོན་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ངོ་མཚར་མད་རྒྱ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་
ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དེ་ཡང་སྤྲ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་
མཆིས་པ། དྲང་བའི་དོན། ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། རྟེན་བ་མ་མཆིས་པ་
དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་
སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་
ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཞུགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྡན་པས་ངོ་མཚར་མད་རྒྱ་བྱུང་བའི་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་
བ་འདི་ནི་སྤྲ་ན་མ་མཆིས་པ། སྐབས་མ་མཆིས་པ། དེས་པའི་དོན་ལགས་ཀྱི། ཚུད་པའི་
གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། མདོའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་དང་། དྲང་དེས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བྱུང་དོན་དང་པོ་དང་། བར་པ་དང་། ཐ་མའི་ཆོག་དོན་བཤད་
པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་དང་པོར་ལྷ་སྟེ་ལ་གསུངས་པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་
འཁོར་ཆོས་ཅན། བྱོད་གསུང་པ་པོའི་སྟོན་པ་དང་གནས་དང་རྣམ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དེ།
སྟོན་པ་ཤུག་བྱུང་པས་རྣམ་དང་པོར་ཡུལ་ལྷ་རྩ་ཆ་སྤྱིར་དྲངས་ལྷུང་བ་རི་དྲགས་སྐྱུ་བའི་
ཆོལ་རྒྱ་བྱོད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཆེད་རྒྱ་བྱུང་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་དེ།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བ་དང་མདོ་སྟེ་པ་སོགས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་

ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་དེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སླ་ན་མཆིས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་གོང་ན་ངེས་
 འོན་ཀྱི་མདོ་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་སྐབས་མཆིས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་རི་བཞིན་པ་ལ་སྐོལ་བ་གཞན་གྱི་སྒྲ་ཀའི་སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་
 ལ་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་ས་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་གཞན་
 ཏུ་དྲང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་ཁྱུར་པ་ལགས་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 ཆོག་ཟིན་ལ་མ་སྤྱེ་བས་དོན་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཚུད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་བར་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་དེ།
 ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་
 དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་དེ། མདོ་གཞན་
 ཀྱིས་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་དགོངས་པ་
 རྣམས་པར་རྟོགས་ཅུས་པའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་སྒྲས་ཟིན་ལ་མ་བསྐྱར་པར་ཐུགས་
 བསྐྱར་བསྐྱར་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྐྱར་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱ་
 ཅག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། མི་མདོན་པའི་རྣམ་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སླ་ན་མཆིས་པ་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་སྤར་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་དེ། ཀྱན་བཏགས་
 ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་དབང་དང་
 ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་

དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་རིགས་
 ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་
 པར་སྤྱོད་བཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱོད་པར་གསལ་བར་སྤྱོད་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་དེ་
 ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤྲོ་བ་མ་མཆིས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་གོང་ན་ངས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐབས་མ་མཆིས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་ཆོལ་བ་གཞན་གྱི་སྤྲན་ཀའི་སྐབས་མེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ངས་པའི་དོན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་
 ཀྱི་སྐྱེས་ཟིན་གྱི་དོན་གཞན་རྒྱ་རྒྱུ་མི་དགོས་པར་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་རྒྱ་ཁས་སྤང་རྒྱ་རྒྱུ་བའི་རྒྱ་
 མཚན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་ཚོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱོད་པར་གསལ་བར་སྤྱོད་ནས་བསྟན་པས་དོན་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཚོད་པ་མི་
 འབྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྤྲོ་བ་མ་མཆིས་པ་ཞེས་པའི་
 ཉེ་ཆོག་སྒྲོས་པའི་མཚན་གཞིར་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལུ་འདི་ཉིད་འཛིན་
 པ་ཡིན་གྱི། མདོ་སྤྱོད་གོངས་འགེལ་རིལ་པོ་འཛིན་པ་མི་འདོད་དེ། མདོ་དེར། དགོངས་
 པ་ངས་འགེལ། ཆོས་འཕགས། སྒོ་གྲོས་རྣམ་དག །རབ་འབྱོར། སྒོ་གྲོས་ཡངས་པ། ཡོན་
 ཏན་འབྱུང་གནས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། བུམས་པ། རྒྱུར་རས་གཟིགས། འཇམ་
 དབྱངས་ཏི་ས་བརྩའི་དབང་ཕྱག་གི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བརྒྱུད་པའི་སྟོན་པའི་འཁོར་རྣམ་
 པ་བརྩས་སྟོན་པ་ལ་དྲི་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་མཛད་པའི་དྲིས་ལན་གཞན་རྣམས་འདིའི་མཚན་
 གཞིར་འབྲེལ་མེད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་
 ཀྱི་ཁྱོད་པར་གསལ་བར་སྤྱོད་ནས་ལན་མཛད་པ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལུ་ཁོ་
 བ་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་རྣམས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མདོ་འདི་དོན་ལ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་
 མ་བྱུང་སྟེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དུ་མ་རྗེས་སུ་གཞུང་པའི་
 ཕྱིར་དུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་གྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་པའི་སེམས་ཅན་མ་
 རྣམས་ནི། མདོ་འདི་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་འདི་ལྟར་དུ་བྱེད་པ་དང་། མཐར་
 ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་སྒྲིལ་བཞིན་པར་བཞེད་ལ། འཕགས་པ་ཐོགས་
 མེད་ཀྱིས་རྒྱུད་སྒྲུ་མའི་འགྲེལ་པར་བཀའ་བ་དང་། ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་ཐལ་འཁྱར་བ་
 རྣམས་ནི་མདོ་སྡེ་འདི་ལས་དྲང་ངེས་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་སྒྲིལ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་
 ཐ་མ་ལ་དྲང་དོན་གྱི་མདོས་བྱུང་བ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོས་བྱུང་བ་
 དང་། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་བཞེད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལ་དྲང་དོན་གྱི་མདོས་བྱུང་བ་དང་། བར་
 པ་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དབུ་སེམས་གཉིས་ཤར་ཕྱིན་གྱི་
 མདོའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་འདྲ་ཡང་། ལྷ་སྒྲུབ་དོན་གྱི་མདོ་ཆོན་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་
 བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཆོན་གཞིར་བཞེད་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་དེ། སེམས་ཅན་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་དེ་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་
 བར་པའི་མཆོན་གཞིར་བཞེད་ཅིང་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་ཀྱི། དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 དེ་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཆོན་གཞིར་བཞེད་ཅིང་ངེས་
 དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

ཞིབ་འཆོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་ལུགས་ལ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དབུ་མ་པའི་བཀའ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལུས་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་གཞུང་བཅུགས་ནས་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར་
 དུ་གསུངས་པའི་དབུ་མ་པའི་བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་མཆོན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་དུ་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་བཞེད་པ་བཞིན་དུ། སྟོབ་
 དཔོན་འདིས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་ལུང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་

ངོ་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཀྱན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཏུ་དགོངས་
འགྲེལ་ལས་གསུངས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། དེའི་དོན་ཏུ་བཙམ་
ལྷན་འདས་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་ལོགས་པ་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་པའི་དབང་ཏུ་མཛད་
ནས་བཤད་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་ཅིང་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་
ནས་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་
ཁོ་ནར་གཞུང་འཇུགས་པར་མཛད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། དེ་
ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ལ་སྤྱི་བཞུགས་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ཉིད་ལས། ངེས་པའི་དོན་ཀྱང་གང་ལ་བྱ་ཞེན་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་
དབང་ཏུ་མཛད་ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གཞན་གྱིས་
གང་ཏུ་ཡང་དྲང་བར་མི་རུས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་
ལ། དེ་དབུ་མ་པའི་བཀའ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཀའ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་ནི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་ཏུ་བཤད་ཟིན་པས་དེར་
བལྟའོ། །

གཉིས་པ་གཞུངས་རྒལ་གྱིས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ་བཤད་བྱའི་མདོ་འགོད་པ། དེའི་
དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་ནོར་བུ་མཁན་མཁས་པ་ནོར་བུ་སྦྱོང་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེས་ནོར་བུ་རིན་
པོ་ཆེའི་རིགས་ནས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བླངས་ཏེ། ལན་ཆའི་ཁུ་བ་
ཆོན་པོས་སྤངས་ཏེ་སྤེའི་རེ་བའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བཙོན་
པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་བྱས་ཀྱི་ཁུ་བ་ཆོན་པོས་སྤངས་ནས་བལ་གྱི་ལ་
བའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བཙོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྤྲན་ཆེན་པོའི་ཁུ་བས་སྤངས་ནས་རས་སྒབ་མའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་
སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་སྤྲངས་ཏེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ན་བེདུ་རྒྱའི་རིགས་ཆེན་པོ་
ཞེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་

སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཁྱེན་ནས། མི་རྟག་པ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བས་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དེ། འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་འཇུང་བར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱོང་བ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྐྱོན་པ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་སྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་གྱིས་རང་བཞིན་སྣ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུང་བར་མཛད་དོ། །ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཀནས་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། མདོའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དཔེ་བཤད་པ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་གྲུ་མཁན་མཁས་པས་རྣམ་གྲུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོར་རྣམ་གྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་འཛིན་རྒྱལ་ལ་ལོགས་པས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་གོང་གྲུ་བྱངས་ཏེ། ལན་ཆའི་ཁུ་བ་སྟེ་རྒྱ་ཆའི་རྒྱལ་སྤངས་ཏེ་སྐྱའི་རེ་བས་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བར་བྱེད། དེ་ཙམ་གྱིས་བརྩོན་པ་མི་འདོར་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཟས་རྣམས་པོ་སྟེ་ཉ་ཁུ་ལ་སྤངས་ནས་བལ་གྱི་ལ་བ་སྟེ་སྐྱམ་གྲུ་སྤབ་མོས་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བར་བྱེད། དེ་ཙམ་གྱིས་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བར། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱམ་ཆེན་པོའི་ཁུ་བ་སྟེ་དབུལ་རྒྱལ་སྤངས་ཏེ་རས་སྤབ་མོས་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་སྐྱུངས་ཏེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ན་བེ་བྱ་ཆའི་རིགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དཔེའི་སྐབས་སུ་རྣམ་གྲུ་སྐྱོང་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གདུལ་བྱ་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་དེ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་སྐྱེས་ཏུ་

ཆུང་བྱ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་ཁྲོ་རྒྱུད་ལ་སྦྱིས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྤྲད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་དང་། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ལྷུང་བས་མི་གཙང་བས་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་སྦྱོ་བ་བསྐྱེད་ནས། འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་སྟེ་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བཙོན་པ་མི་འདོར་བར། དེའི་འོག་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་བདེན་པས་སྦྱོང་པའི་སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། བཙོན་པ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཏེ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བཙོན་པ་མི་འདོར་བར། དེའི་འོག་དུ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་ལས་བྱ་བྱེད་སོགས་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བདེན་པས་སྦྱོང་པའི་གཏམ་གྱིས་ཁམས་དང་མོས་པ་སྟེ་རང་བཞིན་སྣ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཏེ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟེན་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཞུགས་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་སྤྱོད་མེད་པའི་ཡོན་གནས་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བཏོ་འདིས་གནས་སྐབས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་བསྟན་ལ། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རིམ་པ་དང་པོས་རྒྱུད་སྦྱིན་པར་བྱས་ནས། གཉིས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱས། གསུམ་པས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་བགྱི་བར་བྱེད། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོས་རྒྱུད་སྦྱིན་པར་བྱས། གཉིས་པས་ཟབ་པའི་ལམ་རིམ་དང་། གསུམ་པས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་བསྟན་ལ། རིམ་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བདག་མེད་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་དང་། གཉིས་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་ལ་

བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རིམ་པ་གཉིས་པས་ཟབ་པའི་ལམ་རིམ་དང་། གསུམ་པས་རྒྱ་ཆེ་
བའི་ལམ་རིམ་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་
སྟོན་རྒྱ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། མི་འཐད་དེ། དབུ་མ་
རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་འཛོལ་སྟོན་བཏང་སྟེ། །དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་ཡུར་ནས། །ལྟ་
དན་ཐིབས་གནས་འཇིག་རྟེན་ལ། །སྤྱིང་རྗེ་ཀུན་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་སྟུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རང་རྒྱུད་ལ་
སྟེས། དེ་རྗེས་སྟུ་བྱང་རྩལ་མཆོག་རྒྱ་ཐེམས་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག །རིམ་པ་འདི་ཡང་གཙུག་
པོའི་གདུལ་བྱའི་དབང་རྒྱ་བསྟན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་ཆ་བའི་ཆོག་རྒྱུང་
གསུམ་པའི་དེས་འགྲོལ། །

ཚུད་ལན།

འདིར་སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་གྱི་ལུགས་གཉིས་པ་རྟོག་ལྟར་བསྟན་བཅས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་
ལག་དགོས་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ། བསྟན་བཅས་བཅམས་པ་ལ་དགོས་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་
སོ་སོར་བསལ་ནས་བརྗོད་བྱ་མཁུན་གསུམ་སྤྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། མདོ་དང་
རྒྱས་པའི་སྟོན་སྤངས་ནས་དགོས་པ་ཡོད་པར་སྟབས་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཚུད་
པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཚུད་ལན་འདི་དག་འབྲེལ་པ་གང་རྒྱ་བཀོད་པ་
དང་། མཚོད་བརྗོད་དང་དགོས་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། ཚུད་པ་པོ་དངོས་
སྟུ་ཡོད་མེད་དང་། ཇི་ལྟར་ཚུད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་ལྷང་། ལྟ་འབྲེལ། རྒྱན་
དང་། འབྲེལ་པ་འདི་དང་བཞིར་བཀོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡར་ཆེན་པོ་དང་། འབུམ་
ཐུག་གསུམ་པ་སོགས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་རྒྱ་མཛད་། ལོ་ཆེན་མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་
རྒྱ་མཛད་། ལེགས་བཤད་གསེར་ཤིང་ལས། མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་ལས་
འཕྲོས་ནས། དགོས་འབྲེལ་གྱི་མཆོམས་སྤྱར་གྱི་སྟོན་རྒྱ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལོ་ཆེན་གྱི་
བཞེད་པ་འཐད་པར་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ཚུད་པ་པོ་དངོས་སྟུ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་

ན་མདོ་ལ་ཚྱུང་དམ། བསྟན་བཅས་ལ་ཚྱུང་། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས་
 མཁྱེན་གསུམ་བྱང་གཞིར་བཟུང་ནས་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་པབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅས་རྫོགས་པར་མཐོང་ནས་ཚྱུང་དམ། མཚོད་བརྗོད་ཅམ་ཞིག་
 མཐོང་ནས་ཚྱུང་དམ། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཐོང་བར་ཚྱུང་། གསུམ་པ་ལྟར་ན་མི་འཐད་
 དེ། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འབྲེལ་མེད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ལྟར་ན་བརྗོད་བྱ་གང་སྟོན་ཤེས་ནས་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཚྱུང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྗེ་
 བཅུན་གྱིས་མཚོད་བརྗོད་ཅམ་ཞིག་བརྟམས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་འདྲ་བའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གང་
 ཟག་དེ་སུ་ཞིག་ཡིན། མཚོད་བརྗོད་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལ་
 བསྟོད་ཡུལ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་བཅས་གྱི་ལུས་སུ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་དགོས་པའི་ངེས་
 པ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་ཤེས་བཞིན་ཏུ་གང་
 བརྗོད་བྱར་བྱེད་ཅེས་པ་རྟོགས་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་དྲི་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་བརྟམ་ལན་
 བསྟན་བཅས་འདིར་འོང་དོན་མེད་ལ། ཚྱུང་པ་པོ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་
 དོགས་པ་ཁོང་ལ་གནས་པ་བསུ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེ་ན། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཞེས་
 སོགས་དང་། གཞན་དག་ན་རེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་བརྗོད་དགོས་
 ལ། སྟོལ་བ་འདི་དག་གང་ལས་འཕྲོས་པ་ཡང་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འདི་
 ལ་ཁ་ཅིག མཚོད་བརྗོད་གྱི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་ཡུམ་ལ་བསྟོད་ནས་མངོན་
 རྟོགས་རྒྱན་རྩྭ་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་ཚྱུང་པ་མི་འཐད་དེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩྭ་པར་
 གོ་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅས་རྩྭ་པར་གོ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། ཕྱག་འཚལ་ཞེས་བརྗོད་ནས་དེ་ནས་
 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་ཉེ་བར་བཤད་པར་བྱའོ་སྟུམ་ཏུ་དགོངས་ནས་འདི་ལྟར་
 བཤད་པ་བྱེད་པས། འདི་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་ཉེ་བར་བཤད་པ་ཡིན་
 སྟུམ་ཏུ་དགོངས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལས། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པས། ཕྱག་འཚལ་བ་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་རྟོགས་སུ་བཅད་པ་འདིའི་དོན་ཡོད་པར་

བསྟན་པ་ཡིན། འདི་སྐད་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་གྱིས་གཞི་
བཟུས་སམ། ཞེས་སོགས་དང་། འདིར་ཡང་། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་བསྟོད་པ་སྟོན་
ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འགའ་བའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། དེ་ལྟར་ཆོལ་བའི་གང་ཟག་དངོས་སུ་ཡོད་ན། མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་
བྱར་བྱེད་པ་ཡིད་དཔྱོད་གྱིས་ངེས་ནས། མཁྱེན་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་དེའི་
དམིགས་པ་གཞི་གཉེན་རྣམས་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས། དེ་ལྟར་ན་འཆད་འལྱར་གྱི་
མདོ་དང་རྒྱུ་པར་འལྱར་རོ། ཞེས་རྗོད་པ་ཡིན་ཞིང་། རྟོགས་པ་སྟེ་བའི་གཞི་ནི་མཆོད་
བརྗོད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ཅན་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟར་ཆོལ་བའི་གང་ཟག་
དངོས་སུ་མེད་དེ། རྟོགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་རྫོགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ན་
མདོ་དང་རྒྱུ་པས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་དགོས་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་མཆོམས་
སྒྱར་ཏུ་འབྱུང་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་མཐའ་དཔྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་
རྗོད་པར་བྱེད་པ་ལ་རྗོད་པ་སྟོང་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། འགྲེལ་ཆེན་དང་ཡང་མི་འགལ་
ལོ། དེ་ལྟར་ཆོལ་བའི་གང་ཟག་དངོས་སུ་བྱུང་ན་སྙན་འབྱིན་འདི་དག་འཕེན་ཞེས་པའི་
དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བཟུ་ན་མཆོད་བརྗོད་གྱི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་དངོས་སུ་
བསྟོད་ནས་ཤུགས་ལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱ་རྩོམ་པར་དམ་བཅས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཆའ་
བ་དང་། བསྟོད་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱ་རྩོམ་ན། ཆོས་
རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏུ་གཞི་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་དམ། སྤང་
བྱ་མི་མཐུན་སྟུགས་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏུ་གཉེན་པོ་ཁོ་ན་དང་། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པར་ཤེས་པའི་
ཕྱིར་ཏུ་རྣམ་པ་ཁོ་ན་རྗོད་པར་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་དང་རྒྱུ་པར་
འལྱར་ཏེ། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་གཞི་ཕྱང་ཁམས་སྟེ་མཆོད་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
གཏན་ལ་མཐ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདིས་སྤང་བྱ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
སྟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རུང་བྱང་ཀྱང་བརྗོད་བྱར་མ་བཟུས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། འདི་
ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། གསུམ་པ་

ལྟར་ན། རྣམ་པ་གཞི་བཅས་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་དམ། གཞི་མེད་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བྱེད།
 དང་པོ་ལྟར་ན། ཚས་མངོན་པ་དང་རྫོགས་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི། སྤང་པོ་
 མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་བསྟན་བཅས་འདི་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འདིས་འབྲུག་ལུལ་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་ལ་ཉེ་
 བར་མཁོ་བའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བསྟན་བཅས་འདི་
 བཅའ་སྤངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞིས་ཚུད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཐུག་འཚེལ་བ་དང་
 བསྟོད་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་བསྟན་བཅས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་གཞི་དང་གཉེན་པོ་
 དང་། རྣམ་པ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བསྟུས་པ་མཛད་ན། ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་
 ན་ནི་འབད་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལས་ནི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅས་དག་ལས་མི་སྟོས་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྱུང་བ་ནི་མི་འཐད་
 དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཅམ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་མ་བསྟུས་པས་དེ་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་
 མི་འབྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་པ་གཞི་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་དོན་
 རྟོགས་པ་མེད་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ཏུ་གཞན་
 དག་སེམས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལན་ལ། ལན་དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འགོད་པ་དང་། བསྟུ་བྱ་
 གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀྱབ་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་
 བཅས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་
 བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་མདོ་དང་རྫོགས་པའི་སྟོན་ཡོད་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིས་
 མཁྱེན་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བཞེད་ནས་དེའི་དམིགས་པ་གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་
 གསུམ་ག་བརྗོད་བྱར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར།
 རྩབ་སྟེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བསྟུས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ལ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་རིམ་ལྔ་བ་
བཞིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་བསུས་པས་
ན། སྤྱོད་གས་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་བསུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་བསུས་ན་དེ་
གང་གིས་འབྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཡུམ་བར་མའི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་དང་། བསུས་པའི་ཤེས་
བྱེད་འགོད་པ་དང་། རྒྱས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཁ་འཕངས་པའོ། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས། གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཤེས་གྱིས་ཉན་རང་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་བསུས་ཚུལ་
དང་། ལམ་ཤེས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་བསུས་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ལ། གྲི་བ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཐམས་
ཅད་འཆའ་བ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལགས། ཞེས་བཤད། གཉིས་
པ་ནི། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་རི་སྟེང་པ་འདི་ཙམ་ཡིན་ལ་
དེ་དག་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད།

གཉིས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ལམ་གྱི་
རྣམ་པ་འཆའ་བ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལགས། ཞེས་བཤད། གཉིས་
པ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་

དང་། ཁེས་བཤད། གསུམ་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཙམ་ལྟ་འདས་ཅིའི་
སྤང་རྒྱ་རྩམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙམ་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྩམས་ཀྱི་ལགས། ཁེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་
རྩམ་པ་གང་དག་དང་། རྟགས་གང་དག་དང་། མཚན་མ་གང་དག་གིས་ཚས་རྩམས་
རབ་རྒྱ་བརྫོད་པའི་རྩམ་པ་དེ་དག་དང་། རྟགས་དེ་དག་དང་། མཚན་མ་དེ་དག་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་བྱགས་སུ་རྒྱུད་དེ་དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙམ་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་རྩམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ཁེས་
བཤད། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་རྒྱ་མདོར་བསྟུས་པ་ལས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་
འདོད་པས་ཀྱང་ཁེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ལ། ཁེས་བཤད། གསུམ་པ་ནི། རྩམ་པ་
ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། ཁེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ། གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྩམ་མཁྱེན་ངོས་གཟུང་བ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། དུམ་བར་མར། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི། ཁེས་སོགས་དང་། བསྟུས་
པར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས། ཁེས་སོགས་དང་། རྩམ་པར། རྒྱན་རྒྱ་
ལྷགས་པའི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས། ཁེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་བཤད་པའི་སློ་ནས་གཞི་
ཤེས་དེ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟ་རྒྱ་རྩམ་པ་ལ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན་འབྲས་བུ་བདག་རྒྱ་རྫོངས་པ་
སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། ཁེས་གསུངས། དུམ་བར་མར། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི། ཁེས་སོགས་
དང་། བསྟུས་པར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས། ཁེས་སོགས་
དང་། རྩམ་པར། ས་རབ་རྒྱ་དགའ་བ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས། ཁེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་
བཤད་པའི་སློ་ནས་ལམ་ཤེས་དེ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟ་རྒྱ་རྩམ་པ་ལ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་
ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་རྒྱ་མི་བྱེད་པའི་
རྟེན་ཅན་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་མ་བསྟུས་པ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་བྱེད་པ་ཅན་
ཡིན་ནོ། ཁེས་གསུངས། དུམ་བར་མར། རྩམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི། ཁེས་

སོགས་དང་། བསྐྱུས་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་སྒྲོབ་པར་འདོད་པས། ཞེས་
 སོགས་དང་། རྒྱས་པར། སྒྲོབས་བཅུ་ལ་སྒྲོབ་པར་འདོད་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་
 བཤད་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་དེ་བྱང་པར་གསུམ་ལྟན་དུ་སྒྲོབ་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་རྟེན་ཅན་འབྲས་བུ་ནམ་མཁའི་
 ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། ཡང་དག་པ་
 ཉིད་ཀྱི་མཐའ་རྟོགས་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱར་བ་ཉིད་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་
 རོ། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱུས་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟ་
 བས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ནི་གཞི་དང་གཉེན་པོ་དང་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུས་
 པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རིལ་པོའི་རིམ་པ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་རོ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 འཐད་པ་ཡིན་རོ། ཞེས་གསུངས།

འདི་དག་གི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་རྟོགས་
 དང་། ལམ་ཤེས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་རྟོགས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་སངས་
 རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་
 བཅུ་ལམ་གྱི་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལ་གནས་སྐབས་བརྟུན་དུ་སྤྱོད་བ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་གང་
 ཟག་གི་ཉམས་སུ་སྤང་བྱར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས། འདིར་ཡང་། མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་བརྟུན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 གྱི། རྒྱུན་རྒྱང་ལས། ཇི་སྐད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
 པ་སྟོང་ཤག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་དོན་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དང་གདམས་ངག་ལ་
 སོགས་པའི་རང་བཞིན་གནས་སྐབས་བརྟུན་གྱི་དབྱེ་བས་སྤྱོད་བ་ཐམས་ཅད། ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་གྱི། འདི་ཉིད་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རང་དང་གཞན་གྱི་
 དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྦྱབ་པ་ཅི་ལ་ཡང་རག་མ་ལས་པར་ཆས་པ་དག་ཁོ་ནས་ཉམས་སུ་
 སྤྱོད་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་འཆད་
 པ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཞི་ཤེས་ཉན་རང་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་དང་། ཐོག་

པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་ལམ་ཤེས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་དང་། རྣམ་རྟོག་མཚན་མས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་སྟོབ་པ་འཕགས་པས་ཉེར་ཞི་ཅན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཐབས་གཞི་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཅན་གྱིས་སྦྱབ་རྒྱས། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་ཐབས་ལམ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཅན་གྱིས་སྦྱབ་རྒྱས། མཚོག་གི་སྦྱལ་སྦྱས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བ་ལ་ཐབས་རྣམ་མཁྱེན་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དག་མཐའ།

དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་འདིའི་དོན་ལ་ཡང་། ཤེས་རབ་ལ་གདམས་པ་དང་། ཐབས་ལ་གདམས་པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་གིས་ལམ་གྱི་བ་ཡང་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་མ་བྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་མ་སྦྱངས་པར་དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིང་ཅས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལམ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ཀྱལ་སྤྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྷན་ཏེ།

འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པའི་རུས་དང་རུས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའི་
 རྒྱལ་སྤྱི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྷན་ཏེ།
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་པ་ལ་མཁས་པའི་རྒྱལ་
 སྤྱི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱང་པ་ལ། ལམ་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ། འདིར་བསྟན་བསྐྱེད་
 བྱའི་ལམ་དང་། ཤེས་བྱའི་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ། ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་
 རིགས་རྟོགས་པའི་ཆད་བཤད་པ། རྟོགས་སྤྱི་སྤངས་གསུམ་བྱས་པའི་ཆད་བཤད་
 པ། འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་མངོན་ཏུ་བྱས་པའི་ཆད་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ལམ་དང་། གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་
 གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་
 དང་། བདེན་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་
 དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་
 སྟོབ་པ་འཕགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟོམས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐུལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་དེ་ཐོབ་
 པར་བྱེད། རང་རྒྱལ་སྟོབ་པ་འཕགས་པས་གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་དེ་ཐོབ་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

རིང་ལྡན་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་
 བློ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པས་ཐུབ་པར་

ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུ་ལ་
 དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་རང་རྒྱུ་ལ་བསྐྱེད་པའི་
 སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་ཅད་
 ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཡིན་ན། རང་
 རྒྱལ་རང་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱེས་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རང་
 རྒྱལ་གྱི་སློབ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རང་རྒྱལ་སློབ་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན། སྤུང་མཐའ་ལ་དངོས། ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མདོན་
 གུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་
 ལམ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་དེའི་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། དང་
 པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་
 དེའི་སློབ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 རྣམ་མཁྱེད་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྦྱར་
 བས་འཁོར་གསུམ་བྱའོ། གང་ཟག་གི་རྒྱུ་འབྲུངས་ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན།
 ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱེས་པས་ཁྲབ་པ་སོགས་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ལམ་སྒོ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྫོགས་པར་སྒོ་མ་པའི་
 བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། ཞེས་དང་། དེའི་
 རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་མཁྱེད་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་
 རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་འཕགས་
 པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱེད་པར་
 ཐལ། དེས་དེ་ཤེས་པར་བྱ་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེས་དེ་རང་རྒྱུ་ལ་བསྐྱེད་

པའི་སློ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སོང་། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ལམ་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། རྣམ་བཤད་ལས། རྟོགས་པ་འདིས་བསྐྱུས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱང་རྣམ་གཞག་གི་
 རྟེན་རང་སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་པར་བཞག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་ཡང་སྟེ་བས་
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ཚུལ་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་བར་མི་
 བྱལོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། རྟེན་བཞིན་དུ་རྣམ་བཤད་ལས། གཟུང་
 བ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་
 ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་ནི་དེའི་སྟེ་མཆེད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་
 ལ་བརྟེན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
 ལ་བརྟེན་པའོ། ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡོད་པར་
 བཤད་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྟེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱད་ལ་སྟེ་བ་ལ་
 སྟེས་བྱ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་སྦྱོང་བ་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
 བོ། ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་སོ། །

ཁོ་ན་རེ། ལམ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས།
 འདྲོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སངས་
 རྒྱས་འཕགས་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདྲོད་ན། འཕགས་
 ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞིག སངས་རྒྱས་ཀྱི་མི་སྟོབ་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན། སངས་རྒྱས་སྟོབ་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ་ལོ། ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཡིན་

པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་དང་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་མི་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། དེས་མཚོན་ནས། དགོ་བསྟེན་གྱི་ཕྱོད་པ་ཡིན་ན། དགོ་བསྟེན་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་བ་སོགས་རིགས་འགྲེ་བྱ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །འདྲིར་བསྟན་ཤེས་བྱའི་ལམ་དང་། བསྐྱེད་བྱའི་ལམ་གཉིས་མི་གཅིག་སྟེ། ལེགས་བཤད་གསེར་མེད་ལས། བསྐྱེད་བྱར་བཤད་པའི་ལམ་འོག་མ་གཉིས་བཏགས་པ་བ་དང་། ཤེས་བྱར་བཤད་པའི་ལམ་གསུམ་ག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། རང་ལྷགས་ནི། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་སྟེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་འདྲིར་བསྟན་ཉན་རང་གི་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་རྟོགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་སྟེ། དེས་ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་ཐྱིབ་སྤངས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱང་བདུས་ལས། དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་ཐོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་ཐྱིབ་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོང་ཞིང་། ཅིག་ཅར་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ཉོན་ཐོངས་པ་མ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་སྟོན་དང་སྟེགས་ཀྱིས་བསད་པའི་དུག་ལྷ་བྱ་དང་། སྤྲོད་ཉོན་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟར་དེས་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་ཐོངས་པའི་ཉེས་པ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་རྟོགས་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་དེ་རྟོགས་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་རྟོགས་ཀྱང་དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཉི་མྱང་ལས། གཞན་ཡང་རྒྱན་དུ་

ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་
 རྩེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ལྟེ། བཟོད་པ་ནི་གང་
 ཞེན། རྩལ་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལྟེ། འདི་གང་ལས་ཤེས་ཤེན་ལམ་གཞན་
 བྱང་པར་ཅན་ཡོད་པ་ཡིན་ན། རིགས་དང་། དབང་པོ་དང་། ཆོགས་བྱང་ཞུགས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་བྱེད་པར་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་
 པའི་བྱེད་པ་མ་ལྟས་པ་འདྲས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཤེས་པ་དང་སྤང་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་དའི་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཆད་འདི་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་
 བྱི་རྣམ་གངས་གཞན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་
 པས་ཉན་རང་ལྟར་ཉོན་སྤྱིབ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དང་པོར་ཉོན་སྤྱིབ་མ་ལྟས་པར་
 སྦྱོར་རུས་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་དེ་དའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ལ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་ཉན་
 རང་ལས་བྱང་ཞུགས་པའི་སྟེང་ཏུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་དང་། བསོད་ནམས་
 ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་བྱང་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཕལས་པ་ཁ་ཅིག ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ས་དང་པོ་ནས་རྟོགས།
 སྤངས་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྟོགས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པར་ཉོན་ཡིད་གནས་ཀྱི་པས་ཉོན་སྤྱིབ་
 ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རོང་རྒྱུག་པས། ས་དང་པོ་ནས་ཉན་
 རང་གི་སྤངས་རྟོགས་གཉིས་ཀ་རྟོགས་ཏེ། ཉོན་སྤྱིབ་ལ་ལོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་སྤྱིབ་
 དང་། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྱིབ་གཉིས་ལས་སྤེམ་ས་དང་པོ་ནས་ཀྱང་སྤངས། ཕྱི་མ་ཉན་
 ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལས་ཡིད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དྲུག་ལས་མང་བ་ཡུམ་གྱི་མདོ་
 ལས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ལ་
 བརྩ་དྲུག་གི་དབྱེ་བ་བྱས་ནས་ས་དང་པོ་ནས་ས་བརྩུ་པའི་བར་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་

སྤྱིང་ལུས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགེལ་ཆེན་ལས། དེ་བས་ན་ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་
དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་
དོ་རྩེ་ལྟ་བུར་བརྗོད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གང་ལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
ཀྱན་ཏུ་འོད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བར་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཚོག་གི་དོན་
ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་རྟོགས་པར་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་
པ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཅི་རིགས་པར་སྤྱོད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། ར་
རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བ་སྟེ།
འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་བྱུག་གོ། །དེ་དག་ཉིད་ལས་ཞེ་སྤང་མ་གཏོགས་གཞུགས་དང་གཞུགས་
མེད་པ་ན་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཐོང་བ་དང་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་
ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བརྒྱར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེ་སྤང་ལས་ཀྱང་། རྟོགས་པའི་ཆད་འདི་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ས་དང་པོར་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་
མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱད་པར་ལུགས་ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་
དག་བཅོམ་པས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པར་ཐལ། དེས་ཉོན་ཐྱིབ་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་
ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལམ་རྩེས་ཤེས་དེས་ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱན་
བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྤྱབས་གནས་ཡང་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་
ཐེ་ཚོམ་གྱི་ས་བོན་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐལ་ཆོས་
བཟོད་དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་
བསྐལ་ཆོས་བཟོད་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་དངོས་གཉེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཉན་
ཐོས་སྤྱོད་པ་འཕགས་པ་རྣམས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་བཞག་ཏུ་མི་བྱང་བར་ཐལ།
སྤྱབས་གནས་ཡང་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་མ་
སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་པ་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དམ་
བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དེ་ཉོན་ཐྱིབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ཙོ་ཅག་གྲང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་
འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཉོན་སྒྲིབ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དམན་བཅའ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀུན་བརྒྱས་ལས། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཅིག་
ཅར་ཏུ་སྤྱོད་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་ཏུ་མ་སོང་བའི་
བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིག་ཅར་ཏུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེས་
ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྤྱོད་པའི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། དཔེར་ན་
སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟར། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་དེ་ཡང་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་
ཆགས་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཞེས་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་དེ་ལ་བྱེད་
རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག ། དམན་ལམ་སྟོན་ཏུ་མ་སོང་བའི་བྱང་མེས་འཕགས་པས་ཉན་རང་གི་
སྤངས་རྟོགས་རྟོགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་རུས་མཉམ་ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྟོན་ཏུ་མ་
སོང་བའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་གང་རུང་ཡིན་ན། ཉན་
རང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་གཏུལ་བྱའི་ཆེད་ཏུ་དམ་བཅས་
པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་དོན་འབྲུབ་པའི་རྒྱའི་དགོ་ཆའི་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱས་པ་དེ་
སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དང་། རང་གང་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་དེར་གཏུལ་བྱ་རྣམས་མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དང་མི་ལྟ་ན་པ་མེད་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་
སྲིད་ཏུ་བདག་འཛད་མི་རྒྱལ། ཞེས་དམ་བཅས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་རྒྱའི་དགོ་ཆའི་ལུས་པ་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དེ། རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ལྟ་བུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་སྟོན་
ལམ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དང་། བདག་གང་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
དེར་འཁོར་ཐོག་ཆེན་འཕགས་པ་ཤ་སྟག་གིས་བསྐྱོར་བ་འབྱུང་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་
བདག་སངས་མི་རྒྱལ། ཞེས་དམ་བཅས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་དོན་འབྲུབ་པའི་རྒྱའི་དགོ་ཆའི་

རྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ། ཡོངས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། ཁོའི་བྱེ་བ་སྤྲུག་བརྒྱུ་སྤྱིའི་བཀོད་པ་བྱེ་བ་སྤྲུག་བརྒྱ་དང་། སྤྱི་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་སེམས་ཅན་གྲངས་ལས་འདས་པ་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེས་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་རྒྱས་པའི་སྤོན་ལམ་གྱི་དོན་འབྲུག་པའི་རྒྱུའི་དགེ་ཚའི་རྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱས་པའི་ཚད་དང་། ཡོངས་སྤྱིལ་གྱི་ཁོང་ཁྱད་པར་ཅན་འབྲུག་པའི་རྒྱུའི་དགེ་ཚའི་རྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཁོང་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །

ནམ་བཤད་ལས། སྤྱིལ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་བདག་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཁོང་དེར་མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་དང་མི་ལྷན་པ་མེད་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་གི་དུ་བདག་སངས་མི་རྒྱལ། ཁོའི་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱིལ་སྤྱིའི་ཁོང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་དམ་བཅས་པ་དང་། ཁོའི་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུའི་ཁོང་ཁྱད་པར་ཅན་ལྟར་ཤེས་པ་ལྷ་དང་མི་ལྷན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་དེ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་སྤོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ལྷག་བཅས་སྤྱང་འདས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྤྱུག་བདེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྒྱས་ལས། ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཛིག་རྒྱུ་གྱི་ཁམས་འདི་དག་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བལྟ་བར་བྱལ། ཁོའི་དག་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་སྤོན་ལམ་དང་དགེ་བའི་ཙམ་པའི་སྤོབས་ལས་བྱུང་བ་དག་གོ། ཁོའི་དག་པའི་ཁོང་གི་སྤོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བདེན་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཁོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་དུ་བྱེད་པ་ནི་སྤོན་ལམ་རྫོགས་པའི་ཚད་ཡིན་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ་ནམ་བཤད་ལས། སྤོན་ལམ་རྫོགས་པའི་ཚད་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་

རུ་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་འཆད་པ་ནི། ཚེས་སྟེ་མ་ཐོབ་པར་རུ་
 ཚེས་སྟེ་མ་དོན་རུ་མི་བྱའོ། ཞེས་པའི་དོན་རུ་འགྱུར་བས་དོགས་པའི་གནས་མེད་ལ། ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །མཚོག་གི་སྤུལ་སྤྱུས་དམན་ལམ་སྟོན་རུ་མ་སོང་བའི་བྱང་
 སེམས་འཕགས་པ་ལ་ཚེས་སྟེ་མ་ཐོབ་པར་རུ་ཚེས་སྟེ་མ་དོན་རུ་མི་བྱའོ། ཞེས་གདམས་
 པ་སྟེར་རིགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་རྫོགས་སྒྲིན་སྤྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་
 མཐའ་མ་དོན་རུ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་པ་སྟེར་རིགས་པ་གང་ཞིག །རྫོགས་སྒྲིན་སྤྱངས་
 གསུམ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཡང་ཚེས་སྟེ་མ་དོན་རུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས།
 ཡང་དག་མཐའ་མ་དོན་རུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཡང་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 སྟེ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཚེས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་རུ་གཞན་དོན་
 འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་ལམ་རྫོགས་པའི་ཚད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འབྲུད་
 དོ། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེས་དེ་ལ་དེ་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཚེས་སྟེ་མ་དོན་རུ་མ་བྱེད་
 ཅིག་ཅེས་གདམས་རིགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་དེ་གསུམ་མ་རྫོགས་པར་ཡང་དག་མཐའ་
 མ་དོན་རུ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་རིགས་པ་གང་ཞིག །ཡང་དག་མཐའ་མ་དོན་རུ་བྱས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཚེས་སྟེ་མ་དོན་རུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་
 པ་ཁས། དང་པོ་དངོས། གཉིས་པ་འབྲུད། རང་ལྷགས་ཀྱི་ལྷང་དོན་འོག་རུ་འཆད་དོ། །

ཁ་ཅིག །གཞན་དོན་རུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དམ་བཅས་པའི་སྟོན་
 ལམ་གྱི་དོན་གྲུབ་པ་དེ། སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚད་དང་། རང་གི་སྤྱེད་དོས་
 ཀྱི་གཏུལ་བྱ་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་སྟེ་རུང་དང་། སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྟེ་རུང་རུ་བྱས་པ་དེ་
 སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱས་པའི་ཚད་དང་། སངས་རྒྱས་རང་སྤང་ལ་ཞིང་དག་པ་རབ་
 འབྲམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤང་བ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པའི་ཚད་ཡིན་
 ཟེར་ན། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་པ་ཚོས་ཅན། ཚད་དང་པོ་དེར་ཐལ། སྟོན་ལམ་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྫོགས་སྒྲིན་སྤྱངས་གསུམ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཚེས་ཅན་དེའི་

ཕྱིར། འདྲོད་ན། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །སྟོན་པ་ཤུ་ཐུབ་པ་ཆོས་
ཅན། ཚད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེའི་
སྤྱོད་དོས་ཀྱི་གཏུལ་བྱ་ཡིན་ན་གཉིན་པོ་དངོས་སུ་སྤྱོད་དང་སྤངས་བྱ་དངོས་སུ་སྤོང་དུང་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། དེ་ཡིན་ན་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་སྤྲིན་པ་དང་སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱས་པ་དོན་གཅིག་
པར་ཐལ། དམ་བཅད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན།
སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱས་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་སྤྲིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མ་དག་པའི་ཞིང་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སྣང་བར་
ཐལ། ཚད་གསུམ་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་སྣང་བར་
ཐལ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ།

ཁ་ཅིག །རྫོགས་སྤྲིན་སྤངས་གསུམ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་
པ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། སྟོན་ལམ་རྫོགས་པར་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་
འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་སྤངས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བར་པ་ནི་ཞིང་བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱར་
སྤྱི་བཞོད་པ་དེ་སྟེད་དང་སྤྱི་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་སེམས་ཅན་གྲངས་ལས་འདས་པ་ལ་ཆོགས་
སུ་བཅད་པ་རེ་རེས་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་རུས་པ་ནི་རི་སྟོད་དུ་ཀུན་སྟོང་
གི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དུ་མི་རུས་པས་དེ་འདྲ་རུས་གཅིག་དུ་ལན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡང་
འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་དུ་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་
པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱང་སྤངས་ནས་སྤྲོ་མི་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྟོན་པས་
པར་འཇུག་པ་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དེ་འདྲ་བྱེད་
བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་སྤངས་པས་བྱབ་པ་དེ་དེའི་དོན་
ནོ། །ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་འཚང་རྒྱ་འགྱུར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་
རྒྱུའི་རུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་ཚད་ཡིན་

ཟེར་ན། སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་
 རྒྱངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་འཆང་རྒྱ་འཁྱར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོད་པར་ཐལ་
 ལོ། འདོད་ན། ཁྱོད་འཆང་རྒྱ་འཁྱར་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁོ་ན་རེ། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོད་ན། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རང་ཉིད་
 འཆང་རྒྱ་འཁྱར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོད་ན་རང་ཉིད་འཆང་རྒྱ་འཁྱར་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ།

ལཱ་པ་ནི། ཁུབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱལ་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་འདིར་བསྟན་ཡང་
 དག་མཐའ་ཡིན། ཞི་བདེ་དེས་ཐུགས་འཕྲོགས་པའི་སྟོན་པ་ཉེར་ཞི་དེ་ལ་རང་གི་བསམ་རྩེ་
 ལ་བཏྲོས་ཏེ་སྐར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་
 ཏུ་བྱས་པའི་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་ཏུ་བྱས་པའི་ཚད་དང་། དེ་དང་རྫོགས་
 སྟོན་རྒྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་ཏུ་བྱས་པ་དོན་གཅིག་
 གྱི། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ནི་ཁུབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱལ་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་དེ་
 ཉིད་ཡིན་ལ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་ཞི་བའི་བདེ་བ་དེས་ཐུགས་འཕྲོགས་ནས་བསམ་རྩེ་ལ་
 བཏྲོས་ཏེ་སྐར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐལ་པའི་བར་ཏུ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྟོམས་པར་
 ཞུགས་པ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་རིགས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ཡང་དག་པའི་
 མཐའ་མངོན་ཏུ་བྱས་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ཞི་དེ་ལ་དངོས་གནས་
 ལ་སྐར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་
 འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་ཏུ་བྱས་པའི་དོན་ནོ། འདི་དང་རྫོགས་སྟོན་རྒྱངས་
 གསུམ་བྱས་རྗེས་སུ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་ཏུ་བྱས་པ་དོན་གཅིག་ འདིར་
 བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་ན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་
 ཡིན་ན་དམན་ལམ་སྟོན་ཏུ་མ་སོང་བའི་བྱང་ལམ་ལས་ཐེགས་སྟོན་རྒྱངས་
 གསུམ་མ་བྱས་པར་རང་ཉིད་མངོན་ཏུ་བྱེད་ཅུས་པ། རྫོགས་སྟོན་རྒྱངས་གསུམ་མ་བྱས་

པའི་སྒྲ་རྩལ་དུ་རང་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་ཅུས་ཀྱང་མི་བྱེད་པ། དེས་དེ་གསུམ་བྱས་རྗེས་སུ་
རང་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། རུས་དེའི་
བར་དུ་སུ་གང་གིས་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅུས་པ་གཅིག་མི་སྲིད་ན་སྐབས་འདིར་
དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་བྱིན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ཙམ་ཡིན་གྱི། ས་
བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་ཆོས་གསུམ་མ་རྗེས་པའི་བར་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་
པ་ག་ལ་སྲིད། ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆད་པའི་ཐུང་
འདས་ལ་བྱེད་པ་ཡང་རྗེས་སྒྲིལ་སྒྲུངས་གསུམ་བྱས་ནས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་དོན་དུ་བརྟན་
པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་
དོན་ནི། དེ་དག་གིས་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་ལ། ཞེས་པས་སྒྱིར་བཏང་ནས། ལམ་གསུམ་
པོ་དེ་དག་གི་བྱ་བ་མཐའ་དག་བྱའམ་སྟམ་ན། རྗེས་སྒྲིལ་སྒྲུངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་
ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།
མདོའི་སྤྱང་གཞིའི་སྐབས་སུ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་བཙམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་སྒྱིར་
བཏང་ནས། གང་ཟག་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ནི་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་ལ་བྱས་ནས་དེ་
མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་དེ་ལས་སྤར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བྱེད་
པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དྲི་བལ་གྱི་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། དེ་ཐོབ་པ་དེ་མངོན་
དུ་བྱས་པའི་དོན་དུ་བཞེད་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་མི་
བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བས་འཐད་པར་དགའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྩང་
རྒྱུ་མོགས་རྒྱུ་བྱེད་སྒྲ་མ་རྣམས་སུ། ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་གཞན་
དོན་འབད་མེད་ལྟན་གྲུབ་དུ་བྱེད་ཅུས་པ་སྟོན་ལམ་རྗེས་པའི་ཆད་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་
བཞིན་ཉིད་འདིར་བརྟན་ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་ལ་སྤར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་
པར་བཞག་པ་འདིར་བརྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་

པ་གཉིས་ལ་ནང་འགལ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་འདི་དང་གོང་གི་སྒྲོན་ལམ་རྫོགས་པའི་
 ཚད། ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། མཆོག་གི་སྤུལ་སྤྱུས་དཔལ་ལམ་སྒྲོན་
 ཏུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་སངས་རྒྱུ་མ་སྟོབ་བར་ཏུ་སངས་རྒྱུ་མ་ངོན་
 ཏུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གདམས་པ་སྟེར་བར་རིགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་རྫོགས་སྒྲིན་སྤྱངས་
 གསུམ་མ་བྱས་པར་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་ཏུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གདམས་པ་
 སྟེར་བར་རིགས་པ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་མ་ངོན་ཏུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཡང་སངས་
 རྒྱུ་མ་ངོན་ཏུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་ཏུ་
 བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྱུ། གཉིས་པ་གྲུབ་
 གྱེ། སྒྲོན་ལམ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོན་ལམ་རྫོགས་པའི་ཚད་
 དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་གྱེ། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྤྱར་མི་
 ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་
 དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་ཏུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་སྤྱུ་མངོན་ཏུ་བྱས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། གཉིས་པ་འབྱུང་དོ། །

ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་པ་ཆོས་ཅན། ཐལ་འཕྱུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུ། གཞན་ཡང་། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཐལ་འཕྱུར་བར་པ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་གང་
 ཞིག །མཉམ་གཞག་དེ་ལས་སྤྱར་ལྡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་
 རྒྱུད་ལ་སྤྱིབ་པ་སྦྱེ་མི་བྱང་གི་ཆོས་ཅན་ཏུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་
 གང་ཞིག །རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱིབ་པ་སྦྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་འགྲིག །གཞན་ཡང་། སྒོ་
 བྱར་བྱི་བལ་གྱི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན། རྫོགས་སྒྲིན་སྤྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་བྱོད་མངོན་ཏུ་
 བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རྫོགས་སྒྲིན་སྤྱངས་གསུམ་མ་
 བྱས་པར་བྱོད་མངོན་ཏུ་བྱེད་ཅུས་པར་ཐལ། བྱོད་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་

རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་འཕགས་
པས་རྫོགས་སྒྲིན་སྦྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཁྱོད་མདོན་རྩ་བྱེད་ལྷན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདིར་
བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་
རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་ཏེ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་ཉིད་ཐོབ་
ན་ལམ་བདེན་ཐོབ་པར་འཇོག་ལྷན། རང་ཉིད་མ་ཐོབ་ན་ལམ་བདེན་མ་ཐོབ་པར་འཇོག་
ལྷན་པའི་ལམ་བདེན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། མ་
བྱལ་ན། དེ་འདྲའི་ལམ་བདེན་ཡིན་ན་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པས་བྱལ་
པར་ཐལ། མ་བྱལ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་བདེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་རྩ་ཐལ། ཁོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཉིད་ཐོབ་
ན་ལམ་བདེན་ཐོབ་པར་འཇོག་ལྷན། རང་ཉིད་མ་ཐོབ་ན་ལམ་བདེན་མ་ཐོབ་པས་བྱལ་
པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཉན་སྒྲིབ་སྦྱངས་པའི་
སྦྱངས་པ་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡང་
དག་མཐའ་དང་། གཟུགས་སྤྱོད་ལ་དོན་འཇིག་གི་རྟོག་པ་སྦྱངས་པའི་སྦྱངས་པ་དེ། རང་
སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡང་དག་མཐའ་
དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱངས་པའི་སྦྱངས་པ་དེ། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་
པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདིར་བསྟན་གང་མས་
དོན་གཙོ་ཐོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་མ་ཡིན། དེས་ན་ཐེག་དམན་དག་བཙུག་བྱེད་པ་
འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བཟུལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་ལ་རང་གི་བསམ་འོ་ལ་བཟོས་ཏེ་སྤྱར་མི་
ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་
མདོན་རྩ་བྱས་པའི་ཆད་དང་། ས་བརྩུ་པ་བས་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ན་ཞི་བདེས་ཐུགས་
འཁྲོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཉེར་ཞི་དེ་ལ་སྤྱར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་

དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་
 བ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
 མངོན་དུ་ནི་མི་བྱའོ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། འདིར་བསྟན་
 གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། ཉེན་
 སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འདིར་
 བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད། ཁྱོད་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལྷག་བཅས་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་
 འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། ཐེག་དམན་
 དག་བཅོམ་པས་རང་གི་བསམ་འོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཉེར་ཞི་དེ་ལ་སྤྲོད་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 མཉམ་པར་བཞག་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཞག་པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་
 མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། ཐེག་དམན་གྱི་
 གང་ཟག་གིས་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
 བྱང་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། ས་བརྩུ་པ་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་ཉེར་ཞི་དེས་བྱགས་འཕྲོགས་
 པ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལས་སྤྲོད་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་ཐལ་ལོ། ཚད་
 གཉིས་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་
 མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་
 མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རྫོགས་སྒྲིབ་སྤངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་རང་གི་ཐོབ་
 བྱར་གྱུར་པའི་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་པར་ཐལ། དེས་དེ་གསུམ་
 མ་བྱས་པར་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རྒྱས་
 ཏེ། དེ་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐོབ་བྱའི་མུང་འདས་དེ་མི་གནས་པའི་མུང་
 འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་དེ་དེར་ཐལ།

ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། ཁ་ཅིག །ཁྲལ་པ་འདྲ་བྱེད་
གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་དེ་འདྲིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་དང་། དེ་ཐོབ་
པ་འདྲིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན། ཟེར་ན། ལྷག་མེད་མུང་
འདས་ཐོབ་པའི་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འདྲིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་
བྱས་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། འདྲིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བྱང་འཕགས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཉན་རང་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་ལངས་ནས་ཐེག་པ་
ཆེན་པོར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བར་བར་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་སྟོན་
གོམས་པའི་དབང་ཅམ་དུ་ཟད་གྱི། འདི་ལ་དུས་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱའོ་
སྟམ་པའི་སྒོའི་འཕེན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྲལ། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་སྟོན་གོམས་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཁྲལ་པ་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་དེ་ལ་བར་བར་དུ་མཉམ་པར་
བཞག་པ་ཡོད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ས་བརྒྱད་པ་བ་དེ་
ཆོས་ཅན། རྗེས་སྤྱིན་སྦྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་འདྲིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་
བྱས་པར་ཐལ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དུས་མ་ཡིན་
པར་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་མི་རུས་ཉེ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་
པའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའི་རྒྱལ་སྤྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
རེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་ལམ་དུ་དེ་
མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་གྱི་
གནས་སྐབས་སུ་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་
མེད་མུང་འདས་ཐོབ་མ་ཐག་དུ་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ་

སྟེ། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཐོབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་ཚོས་
 ཅན། བྱལ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱུག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་ལ་སྤར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་
 གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཐེག་དམན་ལམ་ཏུ་དེ་ལྟར་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་གྱི་གནས་
 སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་
 དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁོ་ན་རེ། དེ་
 འདྲའི་ས་བརྒྱད་པ་བ་དེས་འདྲིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་ཏུ་བྱས་པ་དང་། རྣམ་
 མཁྱིན་ཐོབ་པ་རུས་མཉམ་པར་ཐལ། དེས་དེ་མངོན་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་
 བ། དེས་དེ་མངོན་ཏུ་བྱས་པ། རྣམ་མཁྱིན་ཐོབ་པ། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཐོབ་པ་གསུམ་
 རུས་མཉམ་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེས་དེ་མངོན་ཏུ་བྱས་པ་དང་ལྷག་མེད་མུང་
 འདས་ཐོབ་པ་རུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱལ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱུག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་ཐོབ་པ་དང་རུས་
 མཉམ་ཏུ་འདྲིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་ཏུ་བྱས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་མེད་
 དེ། དེ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་ཉེར་ཞི་དེ་ཐོབ་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་
 ལས། ཉན་རང་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ལྷག་བཅས་མུང་འདས་པ་དེ་སྐྱེ་ཆོ་འཕོ་ཁར་ཟག་བཅས་གྱི་ལྷས་འདི་
 བོར་ནས་དག་པའི་ཞིང་ཏུ་པརླའི་སྐབས་སུ་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷས་སྒྲངས་ཏེ་ཉེར་ཞི་
 དེ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱའོ་སྟུམ་ཏུ་འཕེན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་སྐྱེས་པ་
 དང་རུས་མཉམ་ཏུ་དེ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེར་
 ཞི་དེ་མ་ཐོབ་པར་ཉེར་ཞི་དེས་སྐྱགས་འཕྲོགས་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྐྱབས་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་
 མ་ཐོབ་བར་དེས་སྐྱགས་འཕྲོགས་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་
 ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་དེ་མ་ཐོབ་པར་སྐབས་འདིའི་ཞི་བའི་
 བདེ་བ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་དེ། ཞི་བའི་བདེ་བ་དེས་སྐྱགས་འཕྲོགས་ཞེས་པའི་བདེ་བ་དེ་མཉམ་

གཞག་གི་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

བཀའ་བསྟན་བཅོས།

གཉིས་པ་མདོ་དང་རྫོགས་པ་སྤངས་ནས་དགོས་པ་ཡོད་པར་སྦྱབ་པ་ལ། མཚམས་སྤྱར་བ། ཚ་བ། འབྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། མདོ་ལས་ཀྱང་གཞི་གཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ག་བརྗོད་བྱར་བསྟན། བསྟན་བཅོས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་དང་རྫོགས་པའི་སྦྱོན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་བཅུམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཚད་པའི་སྒྲོ་ནས། མཚམས་སྤྱར་བ་ལ། སྒྱུ་བོ་སྒྲོ་གྲོས་དམན་པ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱས་པ་དང་འབྲིང་དང་མདོར་བསྐྱས་པ་ལ་དད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་མན་འདོགས་པར་བཞེད་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དེ་དང་དེ་ལས་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པའི་དོན་མཐའ་དག་གསལ་བར་མཛད་པ་མ་ཡིན་ནམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པ་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བས་ཀྱང་དེ་བསྟན་པ་ལ་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ལྟམ་རྒྱ་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྱུག་པའི་ཡན་ལག་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་མདོན་རྟོགས་རྒྱལ་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་ངོས་བབྱང་བའི་སྒྲོ་ནས་མདོ་དོན་དགོས་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། ལྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་དེ་བསྟན། གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པས་བརྗོད་བྱའི་བྱུང་པར་དེ་བསྟན། ཚོས་སྤྱོད་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི། མདོ་དོན་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས། ལྟོ་དང་ལྟན་པས་མཐོང་འགྱུར། ཞེས་པས་ཉིང་དགོས་དེ་བསྟན། བདེ་ཐྲག་རྒྱ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས། བྱ་བ་ཚྭ་པའི་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་པས་དགོས་པ་བསྟན་ཅིང་། འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་ཚྭ་པའི་དགོས་པ་

ཡིན། ཁྱེས་པས་དགོས་པ་དང་བཟོད་བྱའི་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན། སྤྱིར། ཁྱེས་པས་
 ཉིང་དགོས་དང་དགོས་པའི་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཞུང་འདི་ཚོག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིང་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིང་གི་ལམ་སྟེ། དེར་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་མཚོན་
 པ་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་པ་ནས། གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་སླག་ཏུ་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཡང་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིང་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིང་གི་ལམ་སྟེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་
 གསུམ་ཆར་གྱིས་འགོ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་ཉིང་གིས་རྒྱལ་བའི་
 ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཉིང་ཏུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ། ཁྱེས་པས་
 བཟོད་བྱ་བསྟན། ཟློན་པར་བྱེད་པ་དང་བཟོད་པར་བྱ་བ་དག་ཐབས་དང་ཐབས་ཀྱིས་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེལ་བར་མཛད་པ། ཁྱེས་པས་འབྲེལ་བ་དེ་བསྟན། ཕྱི་རོལ་
 པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་
 པ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པའི་རིམ་
 ཀྱིས་མ་ཐུངས་པ་དེ། ཁྱེས་པས་བཟོད་བྱའི་བྱད་པར་དེ་བསྟན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་སྐྱབ་པ་ཅི་ལ་ཡང་མ་རག་པར་ཆས་པ་དག་
 ཁོ་ནས་ཉམས་སུ་ཐྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་བྱན་
 པའི་ཤེས་པ་ལ་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་མ་ལུས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་བདག་
 ཉིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པའི་སྦྱོད་པ་ལེགས་པར་བཞག་
 ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིང་ས་རབ་ཏུ་དགའ་
 བ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་རིམ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱེད་པར་འགྱུར་
 བ་ཁྱེས་བྱ་བ། ཁྱེས་པས་ཉིང་དགོས་དེ་བསྟན་ནོ། །དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པའི་ཆེད་ཏུ་
 མངོན་པར་འདོད་པའི་ཤར་ཕྱིན་འདིའི་དོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་

མཚན་ཉིད་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་ལྷག་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་
པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་དགོས་པ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
འཆད་པ་ལ། དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག ཁེས་གསུངས།

བསྟན་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། རང་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
དང་། དགོས་པ་དང་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཁོང་ན་ཡོད་པ་རྣམས་
གསུངས་ཏེ། ཞེས་དང་། བཀལ་ལན་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
བསྟན་ནོ། །དག་དོན་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར་དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་བཞུགས་པ་ཆོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་ལྟན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་གཤམ་བཞི་བསྐྱོག་ནས།
དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐོས་བསམ་གྱིས་
འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་བཞི་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན།
བརྩམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱ་རྟོག་སོ་རྟོག་
གི་བསྟན་བཅོས་བཞིན། དེ་ཆོས་ཅན། བརྩམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོས་པ་
ཡོད་ཀྱང་དགོས་པ་དེ་སྐབས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཛོག་པོའི་གཙུག་རྒྱུན་ལེན་
པའི་བསྟན་བཅོས་བཞིན། དགོས་པ་སྐབས་རྣམས་ཀྱང་ཉིད་དགོས་གུ་ནོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། མ་བག་མར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་བཞིན། ཉིད་དགོས་ཡོད་ཀྱང་ཐབས་དེ་
བསྟན་བཅོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་ཕྱགས་ཀྱི་མཚོད་
སྤྱིན་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། དགོས་སོགས་ཆོས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་
དང་། དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ལ་དབྱེ་ན། དག་ཅུམ་ལ་ཡོད་པ།
དགོས་འབྲེལ་དག་ལ་ཡོད་པ། བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་
རྣམས་སུ་ཡོད་པ། དང་པོ་ལ། དག་དོན་མཐུན་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་
ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ལུས་པར་རྩ་ལོངས་ཤིག་ཅེས་པའི་དག་ལྟ་སུ་ལ་མཚོན་ན། ལུས་པར་

བའི་དགོངས་པར་གསེར་བྱེད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བཤད་བྱ་བཀའ་ལྷན་གཞག་བཤད་པ། འཆད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
ལྷན་གཞག་བཤད་པ། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བྱེད་ལས། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་
འགལ་མི་འགལ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད་པ་དང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། བྱེད་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་རབ། བཀའི་མཚན་
ཉིད། བྱེད་ཆོས་བཞི་ནི་བརྗོད་བྱ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ།
རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་རྒྱུན་མཐའ་དག་དང་བུལ་བ། བྱེད་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་
སོགས་སྤང་བྱ་ཅི་རིགས་སྤོང་ཕྱིར་རྟུ་གསུངས་པ། དགོས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྟག་
བསལ་ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་རྒྱུན་པར་མཛད་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས།
གང་ཞིག་དོན་ལྷན་ཆོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་ཀྱན་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་
ཕྱིར་གསུངས། ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་རྒྱུན་པར་མཛད་པ་གང་། །དེ་ནི་དྲང་སྤོང་གསུང་ཡིན་
ལྟོག་པ་གཞན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བཀའ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཡོད།
བརྗོད་བྱའི་སྒྲོ་ནས་ཐེ་སྤོང་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དང་། དྲང་རིས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་སྟུ་ཡོད། ཆེད་
རྟུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་མདོ་གཉིས་ཡོད། བདག་གྱེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ། རྗེས་སྟུ་གནང་བའི་བཀའ། ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བཀའ་
དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། མདོ་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཐེང་གཞིའི་ལེའུ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ལ་སྤྱིའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བཀའ་མདོ་ཐེ་ས་བརྩུ་པ་ལྟ་བུ། གསུང་
གི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་མ་སྤྱིའི་དགྲའི་འཕྱོད་སེལ་གྱི་མདོ་ལྟ་བུ། ཐུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བཀའ་ལ་ཐུགས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཤར་སྤྱིང་
གི་ནང་ཚན་རྟུ་ལྱུར་པའི་གཟུགས་སྤོང་པའོ། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ། ཐུགས་བདེན་པའི་སྤོངས་
ཀྱིས་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ། ལྷའི་ར་པོ་ཆེའི་སྒྲ་ལས་བྱང་བའི་བཀའ་ལྟ་བུ། ཐུགས་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་གནོད་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་དག་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཀའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། ལེགས་པར་བཤད་པའི་དག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འཚོས་སྒྲོབ་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་
ལྷན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དག་རྣམ་དག་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་
དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཚཱ་པ་པོ་རྣམ་གཡང་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཀའ་དགོངས་
འགྲེལ་དུ་བརྗེས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་དག་རྣམ་དག་གང་ཞིག །ཐར་
པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་བསྟན་
བཅོས་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལྔ་མ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
འབའ་ཞིག་གིས། །དབང་བྱས་རྣམ་གཡང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་
ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པ། །དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་བཀའ་བཞེན་སྤྱི་པོས་བྲངས། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། རིགས་གནས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱི་བསྟན་བཅོས་ཀ་ལྷ་པ་དེ་ནང་
པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཏུ་བསྟུ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་དབྱེ་ན། བཀའ་སྤྱིའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་
དང་། བཀའ་སོ་སོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྗོད་
བྱེད་རྣམ་པར་དག་བྱེད་དང་། བརྗོད་བྱ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གྱི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། སྤྱི་བསྟན་བཅོས། མིང་གི་མངོན་བརྗོད། ལྷན་དག་དང་། ཐེབ་སྦྱར་གྱི་
བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་ཐེ་བརྟན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ། འཁོར་ལོ་
དང་པོའི། བར་པའི། ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ལྟ་བའི་ཆ་དང་། སྦྱོད་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མངོན་པ་ཐེ་བརྟན། བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ། མཛོད་རྩ་
འགྲེལ་རྣམས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མདོ་རྩ་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་ལྟ་སྦྱོད་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་བསྟན་གྱི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་དང་། སྤྲས་
དོན་གྱི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྦྱོད་འཇུག་ལྟ་བུ།

གསུམ་པ་ལ་ཡང་ལྟ་བའི་ཆ་གཙོ་བོར་འབྲེལ་བ་ཚོས་དབྱིངས་ནས་འབྱེད་དང་། དབྱས་
མཐའི་ནས་འབྱེད་ལྟ་བུ། སྤྱོད་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་འབྲེལ་བ་མདོ་མེད་ཀྱན་ཏེ། དེར་མ་ཟད་
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ས་སྡེ་ལྟ། སྡོམ་ནས་པ་གཉིས། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་
མཛད་པའི་སྤ་ཀ་ར་རྩ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་སྡེ་བརྒྱད་ནམས་སུ་ཡོད་ལ། ས་སྡེ་ལྟ་ཡང་ཡོད་
དེ། སའི་དངོས་གཞི། སའི་གཞི་བསྟུ་བ། རྣམ་གྲངས་བསྟུ་བ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྟོ་
བསྟུ་བ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྡོམ་ནས་པ་གཉིས་ཡོད་
དེ། ཐེག་པ་སྟུན་མོང་བའི་སྡོམ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ། ཐེག་ཆེན་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་
ཐེག་བསྟུས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤ་ཀ་ར་རྩ་སྟེ་བརྒྱད་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཉི་ཤུ་པ། ལུས་ཅུ་
པ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ལས་བྱབ་པའི་རབ་བྱེད། སྤང་པོ་ལྟའི་རབ་བྱེད། རྟེན་འབྲེལ་
མདོ་འབྲེལ། དབྱས་མཐའི་འབྲེལ་པ། མདོ་མེད་ཀྱན་གྱི་འབྲེལ་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་བསྟན་བཅས་ལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོན་སྟེ། འཁོར་བ་སྤྱད་པ། འབྲུགས་པ་གོ་རིམ་དུ་
སྟེབ་པ། སྤྲས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚད་
མ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ཙ་བ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། མདོན་རྟོགས་
ཀྱན་ལྟ་བུ། དེ་ལ་དམན་མཚོག་གི་སྟོན་སྟེ། ལྟར་སྤྱད་ཀྱི། ཡང་དག་གསུམ་དང་དགུར་
ཡོད་དེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། དོན་མེད་དོན་ལོག་དོན་དང་ལྟན། །དན་གཡོ་
བཅེ་བལ་སྟུག་བསལ་སྟོང་། །ཐོས་ཚད་སྟུབ་པ་ལྟར་ལེན་པ། །བསྟན་བཅས་དུག་བལ་
གསུམ་དུ་འདོད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་བསྟན་
བཅས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྟེ་བ་སྟེ་བྱི་མེད་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་ལྟ་བུ། གསུམ་
པ་ནི། མདོན་རྟོགས་ཀྱན་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། བྱ་རོག་པའི་རྟོགས་དང་། འབྲུལ་འཁོར་གྱི་
བསྟན་བཅས་ལྟ་བུ། ལྟ་བ་ནི། མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟུགས་ཀྱི་མཚད་སྟེན་བྱེད་པའི་བསྟན་
བཅས་ལྟ་བུ། དུག་པ་ནི། མདོན་རྟོགས་ཀྱན་ལྟ་བུ། བརྒྱན་པ་ནི། བྱ་རོག་པའི་རིག་བྱེད་
ཀྱི་བསྟན་བཅས་ལྟ་བུ། བརྒྱད་པ་ནི། བྱ་རོག་པའི་རྟོག་གའི་བསྟན་བཅས་ལྟ་བུ། དགུ་པ་
ནི། མདོན་རྟོགས་ཀྱན་ལྟ་བུ།

ཡང་དེ་ལ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་ཡང་ཡོད་དེ། བཟོ་རིག་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་སྤྱི་འདུས་མཛད་པའི་ཐིག་ཚ་ལྟ་བུ། གསོ་བ་རིག་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་སྤྱོད་དཔོན་དཔལ་བོས་མཛད་པའི་སྟན་དབྱེད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ། རྒྱ་རིག་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་གཞིན་ཅུ་ཀའི་ཀས་མཛད་པའི་རྒྱ་དོན་ཀ་ལྟ་པ་དང་། ཅན་པ་ལྟ་བུ། གཏན་ཆོགས་རིག་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཆད་མ་སྟེ་བརྟན་ལྟ་བུ། རང་རིག་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མངོན་ཆོགས་རྒྱན་ལྟ་བུ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོལ་བ་དོན་གཉིས་གྱིས་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཕྱི་སྟོལ་ཆར་གཙོད་པ་ལ། གཏན་ཆོགས་རིག་པ་དང་། རྒྱ་རིག་པ་ཤེས་དགོས། གཏུལ་བྱ་རྩིས་སྤྱོད་པ་ལ་བཟོ་རིག་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་དགོས། བདག་ཉིད་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་བཞི་ཀ་ཤེས་དགོས། སྟོལ་བ་སྟོལ་པ་ལ་ནང་རིག་པ་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེང་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྟ་དག་ལ་བཙོན་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འཇུག་བས། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གཞན་དག་ཆར་གཙོད་རྩིས་འཛིན་དང་། །བདག་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བཙོན་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་མངོན་ཆོགས་རྒྱན་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཏུལ་བྱའི་ཤེས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པའི་དག་ལས་འཆོས་ཤིང་། །འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བཟལ་ལས་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པའི་འཆོས་སྦྱོབ་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཉོན་མོངས་དག་རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་། །ངན་འཁྱོའི་སྲིད་ལས་སྦྱོབ་བྱེད་གང་ཡིན་པ། །འཆོས་སྦྱོབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བཀའ་བསྟན་བཅོས་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གྱི་འཆད་ཉན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་རུ་གནས་པར་འཇུག་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །ལྟོ་བྱས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་

བཀའ་དང་བསྟན་བཅས་གཉིས་སུ་འདུ། །ལེགས་པར་གསུང་དང་དེ་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་
པ། །དེ་ཡི་དབང་གིས་ཤུག་པའི་བསྟན་པ་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་ཡུན་རིང་གནས་
པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ནི། བཀའ་བསྟན་བཅས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅས་འགལ་
ཡང་། སྤྱིར་བཀའ་དང་བསྟན་བཅས་མི་འགལ་རྟེ། བཀའ་ཡིན་ན་བསྟན་བཅས་ཡིན་
དགོས་པའི་བྱིར་རྟེ། བཀའ་བསྟན་བཅས་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། དེ་སྐབས་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་
བསྟན་བཅས་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས། དེ་ལ་སྐབས་པ་ལྷུར་ལེན་
པའི་བསྟན་བཅས་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། ཁོ་ན་རེ། བཀའ་ཡིན་ན་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་
ན། བཀའ་དང་བསྟན་བཅས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་བསྟན་བཅས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ན་
མ་ཁྱབ། འདྲོད་ན། མདོ་སྤེལ་དགོངས་འགྲེལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདྲོད་
མི་རུས་རྟེ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། བཀའ་
གསུང་བ་པོ་ཡིན་ན། བཀའ་དང་བསྟན་བཅས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་བསྟན་བཅས་ཙོམ་པ་པོ་
མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟགས་སྤེལ་མ་དེའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདྲོད་ན། ཤྱ་རིའི་བྱ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བཀའ་ཡོད་པའི་
བྱིར་རྟེ། རྒྱན་སྤང་ལས། དེ་ནས་བཙམ་ལྟན་འདས་ལ་ལྟ་རྟེན་གྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་
གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་རྟོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། བཙམ་ལྟན་འདས་གྱིས་རྒྱུ་
སུ་གནང་བ་ཉིད་གྱིས་བཀའ་སྤྱད་པ་པོ་རྟེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བྱས་པའི་བྱིར། སངས་
རྒྱུ་གྱི་བཀའ་བཀའ་མ་ཡིན་པ་བརྟག་པའི་ཉེས་པའི་གོ་སྐབས་རྒྱང་རིང་བ་ཉིད་དུ་བྱས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདྲོད་མི་རུས་རྟེ། དེས་བརྟམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཞེས་
པའི་བསྟན་བཅས་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །བསྟན་བཅས་མདོན་རྟགས་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་
བསྟན་བཅས་མདོན་རྟགས་རྒྱན་ཡོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། བསྟན་བཅས་མདོན་རྟགས་

ཆུན་ཡིན་ན། རྗེ་བཙུན་བུ་མས་མགོན་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
འབྱུང་དོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་སང་གི་བཟང་པོའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞུང་ཆོག་
དེ་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གི་གཞུང་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྱལ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
རྒྱུད་ཀྱི་རབ་འབྱོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་
དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་ཆོག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་སང་། དེ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་
ཡང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི། སྟེན་བྱ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམས་འགྱུར་མིན། ཞེས་པའི་
གཞུང་ཆོག་དེ་ཕྱི་རྒྱལ་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་སློབ་དཔོན་
སང་གི་བཟང་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞུང་ཆོག་
དེ་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གི་གཞུང་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་རྟེ། ཕྱི་རྒྱལ་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱལ་
ཁས།

གསེར་ཤིང་ལས། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་སོགས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
ཤེས་པ་ཡིན་རྟེ། རྒྱུ་རྫུང་ལས། དེ་བས་ན་གདུལ་བྱའི་ཤེས་པ་རྒྱར་རྫུང་བའི་རང་བཞིན་
ཉིད་ཡིན་པས་བསྟན་པ་ཉན་པ་པོའི་སྟེ་བོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་རྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་
སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོ་ལས་སྟེན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་
ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་བྱས་ནས་མཆོད་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་གསུངས།
རེ་ཞིག་དཔྱད་ན། སངས་རྒྱུས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་མེད་པར་ཐལ། བཀའ་
དང་བསྟན་བཅོས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་
རྟེ། སངས་རྒྱུས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བཀའ་ཚིག་ཅན། བྱོང་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། བྱོང་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མེད་པར་ཐལ་ཡོ། གཞན་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་དེས་བཀའ་བསྟན་བཙུག་ཤེས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཚོག་དང་དག་གི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་གཞུང་དང་། ཞེས་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ཆོག་དང་དག་གིས་བསྟུས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དག་མ་སྟེས་པར་བསྟན་བཙུག་ཙམ་པ་མེད་པར་ཐལ། བསྟན་བཙུག་ཡིན་ན་རྗེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རང་མཆོན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདྲོད་ན། བསེ་རྩ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཁ་ཅིག འཆོས་སྟོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དག་རྣམ་དག བསྟན་བཙུག་རྣམ་དག་གི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་ཡོད་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་པས་བཅུམས་པའི་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་པའི་བསྟན་བཙུག་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། བསྟན་བཙུག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེས་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་དེར་ཐལ། བྱོང་རང་གི་བཞེད་དོན་དམ་བཅའ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཕྱི་རྒྱལ་པའི་བསྟན་བཙུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག གཤུལ་བྱའི་ཉན་ཐོངས་སྟོང་ཕྱིར་རྩ་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་། བཀའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བཀའི་ཆེད་རྩ་བའི་གཤུལ་བྱ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོངས་སྟངས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤུ་རིའི་བྱའི་དག་རྩ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཚིག་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་བྱུག་ཅུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། མདོ་མཐོའི་རྒྱུ་ལས། བདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་མཐའ་

ཡས་པས། ཡན་ལག་རྒྱག་ཏུ་བསམ་མི་བྱབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་མཆོན་ནས་
གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཤེས་ཕྱིན།

གཉིས་པ་བཅུ་བྱ་གཞུང་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་བརྒྱད་
རུ་དབྱེ་བ་དང་། འབྲིང་ལ་དད་པ་ལ་རྒྱག་རུ་དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་
གསུམ་རུ་དབྱེ་བའོ། འདྲ་པོ་ལ། ལྷན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར་བ་དང་། དག་ཉེ་བར་འགོད་
པ་དང་། བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། ཆོག་དོན་གཞན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་བཞི་
ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་པ་པོ་ལ་ཕྱིན་པ་ནི། ཞེས་ཆོགས་བཅད་བཅོ་ལྔ་མདོན་རྟོགས་
རྒྱན་གྱི་ལྷན་ནམ་གཞག་རུ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཔྱུ་ས་མཐོང་བའི་
ཁ་ལོ་པས་རྟ་ལེགས་པར་ཆར་གཅོད་རུས་པ་བཞིན་རུ། རྒྱས་བཤད་རུ་བསྟན་བཅོས་གྱི་
དོན་དབྱེ་བ་རྣམས་མ་འཛིངས་པར་འཆད་པ་པོས་འཆད་སྒྲ་བ་དང་། དཔྱུ་ས་བསྟན་པའི་
རྟ་ཆམ་ཆོམ་མེད་པར་རྒྱགས་པ་བཞིན་རུ་ཉན་པ་པོའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་བཤད་གྱི་
དོན་ཆོན་རྣམས་མ་འཛིངས་པའི་སྒྲོ་ནས་བདེ་བླག་རུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟངས་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་
ཀྱིས་བདེ་བླག་རུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱི་དོན་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་
བྱས་པ་ཡང་མ་འཛིངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱ་སྒྲ་བར་གཟིགས་ནས། ཆོག་ལེའུར་
བྱས་པ་བཅོ་ལྔ་མདོད་དང་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་པོ་ལ་རུ་ཕྱིན་པའི་ལྷན་ནམ་
པར་བཞག་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟངས་ནས་ཞེས་
པས། མཆོམས་སྒྱུར་བསྟན་ནས། དགོས་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། གདུལ་བྱ་རྣམས་
ཀྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས།

འདིའི་སྐབས་སུ་ལྷན་ནམ་གཞག་ལ། ལྷན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། དེས་ཆོག་དང་

གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་རྒྱ་མཚགས་པ་དེ། ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཚྲིགས་དང་ལུས་དང་འདུས་པ་ནི། །རྣམ་གྲངས་དག་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། །རིགས་ཐེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། །རབ་རྒྱ་བྱེད་པའི་ལུས་ནི་གཉིས་ཏེ་སྐྱ་དང་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚྲིགས་བཅད་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་ནི་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ལུས་དང་། དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་། དོན་བརྒྱུན་ཅུ་ནི་བརྫོང་བྱའི་ལུས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱ་བྱ་པ་དང་། །བསགས་པ་དང་། །ཡན་ལག་ལ་བྱས་པ་དང་། །དེའི་རྟེན་བྱེད་པས་ལུས་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། །བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད་མདོར་བསྟན་པ་དང་། །འཆད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གྲངས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་འཆད། །དེ་ཡང་འཕྲོས་ནི། །འཕགས་པ་ལྟར་ན་མཆོད་བརྫོང་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་ཕྱིན་ལ་བསྟོད་པ་ལ་བསྟོད་ལུལ་གྱི་ཤེས་ཕྱིན་དེ་གང་ཞེས། །དེ་སྟོན་པ་ལ། །གཞུང་འདི་གསུངས་ཏེ། །ཉི་རྣམ་ལས། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་དེ་གང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྫོང་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །སྟོབ་དཔོན་ལྟར་ན། །བདེ་སྲག་རྒྱ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས། །བྱ་བ་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་དོན་བདེ་སྲག་རྒྱ་རྟོགས་པ་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩོམ་པའི་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ། །འོ་ན། །བསྟན་བཅོས་འདིས་མདོ་དོན་བཤད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེས། །འཆད་བྱེད་གཞུང་ཤེས་ཕྱིན་དེ་ལ་རྫོང་བྱེད་སྐབས་བརྒྱད་དང་། །དེའི་བཤད་བྱ་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་རྒྱ་བྱེད་ནས་མདོར་བསྟན་ཀྱི་སྟོན་ནས་འཆད་པ་ལ། །གཞུང་འདི་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་གང་ཞེས། །དེའི་རྒྱུ་གྲངས་ཅམ་ངོས་འཛིན་པ་ལ། །རྣམ་ཀྱན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །རྣམ་ཀྱན་མདོན་རྟོགས་རྟོགས་པ་དང་། །ཆེ་མོར་ཕྱིན་དང་མཐར་ཁྱིམ་པ། །སྐྱད་ཅིག་གཅིག་མདོན་རྟོགས་བྱང་ཆུབ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། །ཞེས་གསུངས། །དེ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་སྟོན་པ་ལ།

དེ་རྒྱུ་ལྟར་བརྒྱུད། བཅའ་གསུངས། གཞིས་པ་ནི། དངོས་པོ་བརྒྱུད་པོ་དེ་ཡང་དོན་བརྒྱུན་
 ཅུའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང་། ཁྱེད་
 སྐྱོན་གསུངས། འོ་ན། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ལ་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་
 བརྒྱུད་ཏུ་འབྱེད་ན་འབྱེད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་
 གསུམ་གྱི་རབ་འཕྱོར་གྱི་ལེའུས་རྣམ་མཁྱེན་བསྟན་ནས། རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་
 གྱི་ཆོས་བརྒྱུར་སྤེལ་བའི་སྒོ་ནས། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད། ཅེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང་། ཁྱེད་པ་ནས། སྤུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་
 ཉིད། ཅེས་པའི་བར་གསུངས། མཐའ་གཞིས་རྣམ་དག་གི་ལེའུས་ལམ་ཤེས་བསྟན་ནས།
 ལམ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བརྒྱུན་གཅིག་ཏུ་སྤེལ་བའི་སྒོ་ནས། ལམ་ཤེས་ཉིད། ཅེས་
 པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སྐྱོན་དང་། ཁྱེད་པ་ནས། ལམ་ཤེས་
 ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། ཅེས་པའི་བར་གསུངས། སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལེའུས་གཞི་
 ཤེས་བསྟན་ནས། གཞི་ཤེས་དེ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་དབྱར་སྤེལ་བའི་སྒོ་ནས། དེ་ནས་
 མཐའ་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། ཅེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་
 ཤིང་། ཁྱེད་པ་ནས། ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཏུ་འདོད། ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་བཞིན་ཉིད་
 གྱི་ལེའུས་རྣམ་རྒྱུས་སྤྱོད་པ་བསྟན་ནས། རྣམ་རྒྱུས་སྤྱོད་པ་དེ་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་ལ་
 བརྒྱུན་གཅིག་ཏུ་སྤེལ་བའི་སྒོ་ནས། རྣམ་ཀུན་མངོན་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུས་པ་དང་། ཁྱེད་པ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ལ། རྣམ་པ་སྤྱོད་བར། ཁྱེད་པ་ནས། བཅས་པ་ཡིན། ཁྱེད་པའི་བར་གསུངས།
 བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལེའུས་ཅེ་སྤྱོད་བསྟན་ནས། ཅེ་སྤྱོད་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་ལ་
 བརྒྱུད་ཏུ་སྤེལ་བའི་སྒོ་ནས། ཅེ་མོར་ཕྱིན་དང་། ཁྱེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དེ་ཡིས་
 རྟགས་དང་། ཁྱེད་པ་ནས། ཅེ་མོར་མངོན་རྒྱུས་ལ། ཁྱེད་པའི་བར་གསུངས། བསྐྱེད་པ་
 ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ལེའུས་མཐར་གྱིས་སྤྱོད་པ་བསྟན་ནས། མཐར་གྱིས་སྤྱོད་པ་མཚོན་
 བྱེད་གྱི་ཆོས་ལ་བརྒྱུན་གསུམ་ཏུ་སྤེལ་བའི་སྒོ་ནས། མཐར་གྱིས་པ། ཁྱེད་པའི་དོན་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ལ། མཐར་གྱིས་པ། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བརྒྱུ། ཁྱེད་པ་གསུངས། བསྐྱེད་པ་ཡོངས་

སྤྱི་ཚུགས་པའི་ལེའུས་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ནས། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་དེ་ཉིད་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བཞིར་བྱེ་བའི་སྒོ་ནས། སྐད་ཅིག་གཅིག་མཛོན་ཚུགས་བྱང་ཚུབ། ཅིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྐད་ཅིག་མ། གཅིག་གི་མཛོན་ཚུགས་བྱང་ཚུབ་པ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་གསུངས། བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བུའི་ལེའུས་འབྲས་བུའི་ཚུལ་སྤྱི་བསྟན་ནས། འབྲས་བུ་ཚུལ་སྤྱི་དེ་ཉིད་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བཞིར་བྱེ་བའི་སྒོ་ནས། ཚུལ་སྤྱི་སྤྱད་དང་། ཞེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་ལོངས་ཚུགས་བཅས་དང་། ཉེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྱལ་པ་ནི། ཚུལ་སྤྱི་མཛོན་པ་དང་བཅས་པ། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། ཅིས་གསུངས།

གསུམ་པ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི། དངོས་པོ་བརྒྱད་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་མཛོན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་བརྒྱ་གསུམ་ཀྱིས་ནི། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟུས་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བསྟུས་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འཆད། བཞི་པ་ཚིག་དོན་གཞན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། བསྟུས་པའི་དོན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་རྣམས་ནི། བསྟན་བཅོས་མཛོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གིས་འཆད་པས། དེ་དག་རྣམ་པར་བཤད་པས་བཤད་པར་བསམས་ཏེ་རྒྱུ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ནས་རྣམ་པར་མ་དགོལ་ལོ། ཞེས་གསུངས།

དེ་དག་གི་ནང་ནས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སྤྱུ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་སྦྱེ་བའི་རིམ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་པ་རོལ་ཏེ། རབ་ཀྱི་མཐར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་ན་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལོ། ཉེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་

སྒྲིག་སངས་རྒྱལ་བཙུགས་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཉིས་སྤྱི་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མ་ལུ་བྱ་ནི་དངོས་
ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཚིག་དང་རག་གི་ཚིགས་ཀྱི་གཞུང་
དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་
ཕྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་པའོ། རྟེན་ལྡན་སྤྱོད་པ་ལྟོགས་ཀྱི་སྤྱང་པའི་ཞལ་སྤྱོད་ཀས་
ཀྱིས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱོད་གཉིས་མེད། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། བསྐྱབ་བྱའི་
དོན་དེ་དང་ལྷན་པས། གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྒྲིག་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་
ཕྱོད་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་བརྒྱན་དང་བྲལ་བ་རྣམས་གསུམ་ག་ཡང་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱོད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའི་དབང་རྒྱ་
བྱས་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ལྡན་ཉིད་ཀྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འདི་ནི་བྱང་
ཆུབ་གསུམ་གའི་དབང་རྒྱ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། འདི་ཉིད་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་
ལ་སྒྲོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱོད་པ་འདི་མཉན་པར་བྱའོ། ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་ཕྱོད་ཀྱི་སྒྲིག་བཤད་པ་དང་། དངོས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཤེས་
བྱེད་ཀྱི་ལྷང་འགོད། དེ་ལ་ཚད་པ་སྤྱོད་བའོ། རྟེན་པོ་ནི། དེ་ལྟར། ཞེས་པ་ནས། པ་རོལ་
རྒྱ་ཕྱོད་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དོན་ནི་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་
ཉིད་མདོན་སྤྱོད་རྒྱ་ལྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཤེས་རབ་ཅས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཚོས་རབ་རྒྱ་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚོས་རབ་རྒྱ་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་གང་
ཞིག རྟེན་རྒྱ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ནི། སངས་རྒྱལ། ཞེས་པ་ནས། བཏགས་པའོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དོན་ནི་
ཤེས་ཕྱོད་ལ་དངོས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་ཤེས་ཕྱོད་དེ་ཤེས་ཕྱོད་དངོས་
དང་། གཞུང་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་ཕྱོད་དེ་ཤེས་ཕྱོད་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
ཁྱད་ཚོས་བཞིན་ཁྱད་པར་རྒྱ་བྱས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པ། ཤེས་ཕྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

དེ་ལ་སྐྱུ་མ་བཟོ་དེ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྤྱིང་པོ་དོན་གྱི་ཤར་ཕྱིན། གཞུང་། ལམ།
 འབྲས་སུ་ཤར་ཕྱིན་དང་བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྤྱོད་པའི་
 སྤྱོད་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འབྲས་སུ་ཤར་ཕྱིན་བཟོ་དང་བྱེད་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་
 དང་། དེའི་དཔྱད་ས་འགྲེལ་བྱ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་
 ནི། རང་གི་ཐོབ་བྱུར་གྱུར་པའི་འབྲས་སུ་ཤར་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་
 དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ལམ་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
 དོན་གཅིག །བཞི་པ་ནི། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཤར་ཕྱིན་སྒོ་མ་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁུན་པ། འབྲས་སུ་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། རྣམ་མཁུན་
 ཆོས་ཅན། རྒྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ཏེ། རྟེན་གྱི་རྒྱད་པར་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་
 རྒྱད་ལ་ཡོད་པ། རྣམ་པའི་རྒྱད་པར་གཉིས་སུ་མེད་པ། རོ་བོའི་རྒྱད་པར་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ།
 དགག་བྱ་དང་བུལ་བའི་རྒྱད་པར་བདེན་སྤྱོད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་
 ཡང་། ཞེས་པ་ནས། བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དོན་ནི་ཤར་ཕྱིན་
 གྱི་དངོས་བཏགས་ཀྱི་རྒྱད་པར་དེ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲུང་
 པོས་བརྒྱད་སྤྱོད་དོན་བསྟུས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན།
 ཅེས་པས། མཚན་བྱ་ཤར་ཕྱིན་དེ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དངོས་ཡིན་ལ།
 ཞེས་གསུངས། གཉིས་མེད། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི། ཞེས་པས་མཚན་ཉིད་དེ་བསྟན་ནས། དེའི་
 དོན་འཆད་པ་ལ། གཉིས་སུ་མེད་པས་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི། ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས། ཞེས་པས་རྟེན་གྱི་རྒྱད་པར་དེ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་དེ་དང་ལྷན་པས། གཞུང་ལམ་
 དག་ལ་དེ་སྒྲུ་ཡིན། ཞེས་པས། གཞུང་ཤར་ཕྱིན་ལ་ཤར་ཕྱིན་བྱ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 དེ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་
 ཚིག་དང་ངག་གི་ཚིགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་བྱ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 བཏགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་དེ་དང་ལྷན་པས། གཞུང་ལམ་དག་ལ་

དེ་སྐྱོ་ཡིན། །ཞེས་པས། ལམ་ཤར་ཕྱིན་ལ་ཤར་ཕྱིན་དུ་འདྲོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བསྟན་
ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་
ཤེས་རབ་གྱི་པ་རྩེ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་བསུ་ན།
གཞུང་ཤར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཤར་ཕྱིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་
ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཤར་ཕྱིན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་ཤར་ཕྱིན་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གནས་སྐབས་སུ་གཞུང་ཤར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་
ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤར་ཕྱིན་ལ་ཤར་ཕྱིན་ཞེས་འདྲོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
དེ་འབྲས་བུ་ཤར་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལ་དགོས་
པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་ཤར་ཕྱིན་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཤར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་
སྤང་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་
དེ། སྤར་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། དོན་ནི། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་གཞུང་ཤར་ཕྱིན་དངོས། ཐེག་དམན་གྱི་
མདོ་རྣམས་དེའི་གཟུགས་བརྟན། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲོབ་
ལམ་རྣམས་ལམ་ཤར་ཕྱིན་དངོས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོབ་ལམ་རྣམས་དེའི་གཟུགས་
བརྟན་ཡིན། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་མི་སྒྲོབ་ལམ་རྣམས་
འབྲས་བུ་ཤར་ཕྱིན་དངོས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་རྣམས་དེའི་གཟུགས་བརྟན་
ཡིན་ནོ། །འོ་ན། སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཁོ་ན་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
གྱི། ཐེག་དམན་གྱི་དེ་གསུམ་གཏན་ལ་མ་བབས་པ་མིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་དེ་གསུམ་མེད་
ན་མི་འབྱུང་བས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་

ན། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཐོབ་པའི་རྒྱ། ཁེས་པའི་བཤད་བྱ་ཅ་བའི་མདོར། ཉན་ཐོས་གྱི་ས་
ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་གྱང་། ཁེས་ཐོགས་གྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་ནི། བསྟན་
བཅོས་མདོན་རྟོགས་རྒྱ་ཆོས་ཅན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་ཡིན་
ཏེ། བྱོང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལ་རྫོང་བྱེད་སྐབས་བརྟུང་དང་
བརྫོང་བྱ་ལ་དངོས་པོ་བརྟུང་དུ་བྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་
ཐལ། སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་
དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་སོང་། ཁོ་ན་རེ། དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་
དུ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་རྟོགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་དུས་གསུམ་ཅིག་
ཅར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁ་ཅིག་སྒྲོས་བྲལ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
གང་ཞིག་ཁི་གནས་པའི་ཕྱང་འདས་སུ་ཕྱིན་ཟིན་དང་ཕྱིན་བྱེད་གང་རུང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སློབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། ཁི་གནས་པའི་
ཕྱང་འདས་སུ་ཕྱིན་ཟིན་པར་ཐལ། དེ་དང་དེར་ཕྱིན་བྱེད་གང་རུང་གང་ཞིག་གཉིས་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་བྱོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་
བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་བྱོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁོ་ན་རེ། སློབ་
ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་པར་ཐལ། སློབ་ལམ་ན་བསྐབ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་
སྟེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱ་ལས། བསྐབ་གསུམ་དབང་དུ་མཛོད་ནས་ནི། རྒྱལ་བའི་པ་རོལ་ཕྱིན་
པ་དུག་ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཤེར་
ཕྱིན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསྐབ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་
རེ། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེར་ཕྱིན་སལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བརྟུང་སྟོང་དོན་བསྟུས་གྱི་འགྲེལ་པར། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་

སྐྱེ་འདི་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཙོ་བོ་དང་པལ་པའོ། གཙོ་བོ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་སོ། པལ་པ་ནི་གཞུང་དང་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་
ཁྲལ་སྟེ། ཤར་ཕྱིན་ཞེས་པའི་སྐྱེ་དེ་འབྲས་བུ་ཤར་ཕྱིན་ལ་མིང་གཙོ་བོ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་
ལ། གཞུང་ལམ་གཉིས་ལ་མིང་པལ་པ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སློབ་ལམ་ན་ཤར་ཕྱིན་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
པ། ཞེས་པའི་པ་རོལ་དེ་སློབ་གཉིས་སྤངས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་པ་རོལ་ནི་གང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་པར་འགྲམ་མཐུང་གསལ་ཏེ།
ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སློབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་མངའ་བའི་སངས་
རྒྱུས་ཉིད་དོ། ཉེར་སོན་པ་ནི་དེར་ཕྱིན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ལམ་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་འཛོག་
སྟེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ་སྟེ། གོ་སྐབ་གྱི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་ཆོགས་
སྐབ་གྱི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ནས་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། མཐོང་བ་དང་
སྒྲོམ་པ་དང་ཁྲད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐབ་པའི་མཚན་ཉིད་གོ་ཆ་དང་ཆོགས་དང་
ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། སྤྱད་
འགྲེལ་ལས། དང་པོ་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ལམ་སྟེ། དོན་དུ་སྦྱོར་བ་གཉིས་
ཉིད་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་སྦྱོར་རྣམས་ལམ་ཤར་ཕྱིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཁངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མིག་ཤེས་སོགས་ཤར་ཕྱིན་མ་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱན་
སྒྲུང་ལས། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་ཉིད་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་
པའི་དབང་པོ་སྤངས་ཏེ་ཡིད་གྱི་སྒོ་དང་འདྲ་བར་དབང་པོའི་སྒོས་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་
དེ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་གྱི་མཁུན་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་པར་འདོད་དོ། ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སློབ་ལམ་ན་ཤར་

ཕྱིན་ཡོད་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་
ཀྱི་སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཁྲབ་པར་འདོད་པ་ནི་སྐྱབ་བཤད་པ་དང་འཇུག་པའི་ཁྲད་པར་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་ཡང་འདིས་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤེར་
ཕྱིན་ཞེས་པའི་སྐྱབ་བཤད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཤེར་
ཕྱིན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱབ་བཤད་ཏུ་ཡོད་ན་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་མ་
ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐྱབ་བཤད་ཏུ་ཡོད་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐྱབ་བཤད་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་
དེ་ཤེར་ཕྱིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐྱབ་བཤད་ཏུ་ཡོད་དེ། འདིས་པ་རྩལ་ཏུ་
ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐྱབ་བཤད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མདོར་བསྟན།
དངོས་པོ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་འཆད་ན། དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་
གྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱུད་ཏུ་གྲངས་ངེས་པའི་དོན་དེ་གང་། དུམ་རྒྱས་
འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་གྱི་ཁྲད་པར་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལ་ཁྲད་པར་
ཡོད་དེ། བརྗོད་བྱ་ལྟར་པོ་ལྟར་བསྟུས་ཤིང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་བསྟུས་པ་ནི་བསྟུས་
པ་དང་། དོན་རྒྱས་ལ་ཆོག་ཀྱང་ཁིང་བསྟུས་པས་ན་འབྲིང་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པ་ནི་
རྒྱས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པ་དེ་ཡང་འགྲེས་རྒྱུ་བརྒྱུ་ལྟར་བརྒྱུད་ཏུ་སྤྱོད་ནས་
སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འགྲེས་རྒྱུ་བརྒྱུ་ལྟར་བརྒྱུད་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་
འགྲེས་རྒྱུ་ལྟར་བརྒྱུ་ལྟར་བརྒྱུ་ལྟར་བརྒྱུ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤང་པོ་ལྟ། དབང་པོ་རྒྱུག །ཡུལ་རྒྱུག །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུག །རིག་
པ་རྒྱུག །ཆོར་བ་རྒྱུག །ཁམས་རྒྱུག །རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱུག །ཉམས་སྤྱོད་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྦྱོད་པའི་ལམ་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱུག །ལྟ་བའི་ལམ་སྦྱོང་
ཉིད་བཙོ་བརྒྱུད་དེ་ཉེར་བཞི། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་སྤྱི་ཚན་བདུན།

ཞི་གནས་གི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི། བསམ་གཏན་བཞི། ཚད་མེད་པ་བཞི།
 གཞུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད། བཅར་གྱིས་
 གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ། ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ། ཡོན་
 ཏན་བྱད་པར་ཅན་གི་ལམ་མདོན་པར་ཤེས་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན། གཞུངས་གི་སྟོ། འབས་
 བུའི་ལམ་སྟོབས་བརྒྱ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། བྱམས་
 པ་ཆེན་པོ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ། སངས་རྒྱས་གི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད། གང་ཟག་གི་
 ལམ་རྒྱ་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དག་བཙོམ་པ། རང་སངས་རྒྱས། ཐམས་
 ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། ལམ་གི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དུམ་གི་མདོའི་བཛོད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་གངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཉམས་སུ་གླང་བུའི་ཡུལ་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས། ཉམས་སུ་ལེན་བྱེད་གི་ལམ་ལ་
 སྦྱོར་བ་བཞིར་གངས་ངེས། ཉམས་སུ་གླངས་པའི་འབས་བུ་ལ་འབས་བུ་ཆོས་སྦྱར་གངས་
 ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས། འཕགས་བཞིའི་
 དུམ་བྱེད་ཚུལ་གི་སྟོ་ནས་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 དེས་རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གི་ལམ་གསུམ་རྫོགས་པར་སྟོམ་
 པའི་ལམ་ཤེས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་ཡང་གཞི་ཤེས་གི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་
 བརྒྱ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོམ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཙ་རྟགས་གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། ཉོན་ཐྱིབ་དང་ཤེས་ཐྱིབ་མ་ལུས་པར་སྟོང་བ་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གི་རྣམ་པ་རྫོགས་
 པར་སྟོམ་དགོས་པས། དེ་ལ་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་གི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་དོན་དུ་སྟོམ་པ་
 རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་དང་། དབང་ཐོབ་ནས་སྟོམ་པ་ཅེ་སྦྱོར་གཉིས་སུ་ངེས་པས་དེ་གཉིས་
 བཞག །འབས་བུ་ཆོས་སྦྱར་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་རྟག་པ་
 ལྟ་བུ་གཅིག་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ན་གཞན་རྣམས་ལ་ཚོལ་བ་མི་དགོས་པར་བྱ་རྫོགས་གི་སྐད་
 ཅིག་མའི་བྱང་མཐའ་གཅིག་ལ་ཡིད་ཡུལ་དུ་འཆར་བུབ་པ་གཅིག་དགོས་ལ། དེ་ལ་དེའི་

སྒྲ་རོལ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་ལ་ཚོལ་བས་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པའི་མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བ་
ཐོབ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་སྒྲོར་བ་བྱི་མ་གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་སྐྱའི་
མཚན་སྐྱར་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་གི་ཆོ་སྒྲུ་དང་གཡོ་བམས་ཅད་ནམ་པར་སྤངས་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནམས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
འདི་ལ། རྒྱ་མ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་རྗེས་སྤྱི་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་གྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ནམ་པར་དཔྱད་པ་དང་། བམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་
མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཅེ་མོའི་མཛོན་པར་རྫོགས་
པས་སེམས་པ་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་མཛོན་པར་རྫོགས་པས་འཇལ་བ་དང་། སྐད་ཅིག་
མའི་མཛོན་པར་རྫོགས་པས་ཉེ་བར་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མཛོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པས་ཀྱང་བསྒྲོམ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འདི་
ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡངས་སྒྱུད་རྫོགས་པའི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཁིང་དང་། རྒྱལ་པའི་སྐྱ་རང་གི་རོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལྷན་མེད་པ་འཕྱིན་ལས་དང་
བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྟེན་དཀའ་བར་མི་འགྱུར་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་དོན་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོར་
གཞི་ཤེས་བཤད་རིགས་ཏེ། རྒྱ་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་
བཅུ་མཛོན་སྐྱར་དུ་རྫོགས་པའི་ནམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་
ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཐོབ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྫོགས་པའི་
སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་དང་བྱན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྒྲོར་བ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིར་
ནི་བཤད་པའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོར་ནམ་མཁྱེན་བཤད་པ་ཡིན། རྒྱ་
ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་འབྲས་བྱ་ནམ་མཁྱེན་གྱི་པན་ཡོན་མཐོང་ནས་ལམ་ཉམས་
སུ་ལེན་པ་ལ་སྔོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དང་པོར་ནམ་མཁྱེན་བཤད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། ཆོང་པས་ཆོང་གི་ཁེ་ཕོག་མཐོང་ནས་ཆོང་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཁིང་པས་

ལོ་རྒྱུ་གི་ཡན་ཡོན་མཐོང་ནས་སོ་ནམ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །མཁའ་གསུམ་དང་སྦྱོར་བཞིའི་རིམ་པ་ཡང་བཤད་པའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། རྒྱ་ལྷན་དོན་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་ན། དང་པོར་སྦྱོར་བཞི་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁའ་གསུམ་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱོར་བཞི་ཐོབ་པ་སྦྱོར་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་གང་ཞིན། སེམས་བསྐྱེད་སྟགས་ཆོས་བརྩ་མདོན་སྤུལ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་མཁའ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པར་མཁའ་པའི་ལྟོག་ཆ་ནས་བྱེ་བའི་རྣམ་མཁའ་དང་། རྒྱ་ལྷན་གཙོ་བོའི་ཆོས་བརྩ་མདོན་སྤུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྟོག་ཆ་ནས་བྱེ་བའི་རྣམ་མཁའ་གཉིས་སུ་ཡོད། ས་མཆོམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་མདོན་སྤུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བློ་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁའ་པ་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་གསུམ། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁའ་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། གཉེན་པོ་སྦྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད། ས་མཆོམས་འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྦོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བློ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། མཁའ་གསུམ་བཟུས་སྦོམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ལས་རབ་དུ་བྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བློ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་སྦོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བློ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཞིག །རྒྱན་མཐའི་སྤྱོད་ལོགས་རྒྱུ་ཆད་ཀྱིས་

བསྐྱུལ་པ། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བརྩ་གསུམ་ཡོད། ས་མཚན་ས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚྭ་གས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་སྤྱོད་ལྷགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད། བྱ་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུག་གསུམ་དངོས་ཡུལ་དུ་
བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག །སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་མཚན་
ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད། ས་མཚན་ས་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
སྒྲིམ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བྱ་མཐར་ཐུག །འབྲས་བྱ་ཚོས་སྦྱོར་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་
བཞི་ཡོད། ས་མཚན་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད།

འོ་ན། དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་མཚན་བྱེད་གྱི་ཚོས་བདུན་ཅུ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་
མཁྱེན་མཚན་བྱེད་གྱི་ཚོས་ལ་བརྩ་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད། གདམས་ངག །ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྦྱོར་ལམ། རྒྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས། རྒྱབ་པའི་དམིགས་པ། རྒྱབ་པའི་
ཆེད་དུ་བྱ་བ། ཞོ་རྒྱབ། འཇུག་རྒྱབ། ཚྭ་གས་རྒྱབ། དེས་འབྱུང་རྒྱབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ལམ་ཤེས་མཚན་བྱེད་གྱི་ཚོས་ལ་བརྩ་གཅིག་ཡོད་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག །ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ། མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ། མོས་པའི་པན་ཡོན།
བསྐྱོ་བ་སྒྲིམ་ལམ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲིམ་ལམ། རྒྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ། རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་མཚན་བྱེད་གྱི་ཚོས་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། ཤེས་པས་སྲིད་
ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས། རྟེན་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས། འབྲས་ཡུམ་ལ་
རིང་བའི་གཞི་ཤེས། དེ་ལ་རྟེན་བའི་གཞི་ཤེས། མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། གཉེན་པོའི་
སྦྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐོང་ལམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཚྭ་གས་སྦྱོར་
བ་མཚན་བྱེད་གྱི་ཚོས་ལ་བརྩ་གཅིག་ཡོད་དེ། རྣམ་ཚྭ་གས་སྦྱོར་བའི་བསྒྲིམ་བྱའི་རྣམ་པ་
སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན། སྦྱོར་བའི་སྦྱོན། སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་
ཆ་མཐུན། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་རྟགས། སྲིད་ཞི་མཉམ་

ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བ། ཞིང་དག་སྒྱུར་བ། ཐབས་མཁས་སྒྱུར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེ་
 སྒྱུར་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ལ་བརྒྱད་ཏུ་ཡོད་དེ། རྟགས་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཅེ་སྒྱུར།
 བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ཅེ་སྒྱུར། བརྟན་པའི་ཅེ་སྒྱུར། མེས་ཀུན་ཏུ་གནས་
 པའི་ཅེ་སྒྱུར། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར། སྒྲུབ་ལམ་ཅེ་སྒྱུར། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱུར། བསལ་
 བྱ་ལོག་སྒྱུབ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཁྱིམ་སྒྱུར་བ་མཚན་བྱེད་ཀྱི་
 ཚོས་ལ་བརྒྱ་གསུམ་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་པར་ཕྱིན་ཏུག་གི་མཐར་ཁྱིམ་སྒྱུར་བ་ཏུག །རྗེས་
 དན་ཏུག་གི་དེ་ཏུག །དངོས་མེད་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་དེ་དང་བརྒྱ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐད་
 ཅིག་སྒྱུར་བ་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་
 ཅིག་སྒྱུར་དང་། རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་
 སྒྱུར་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཚོས་སྒྱུ་
 མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རོ་པོ་ཉིད་སྒྱུ། ལོངས་སྒྱུ། སྒྲུལ་སྒྱུ། ཡེ་ཤེས་
 ཚོས་སྒྱུ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་མཚན་
 ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་ལོགས་ཀྱས་པར་ལོག་ཏུ་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །

འདི་དག་གིས་རྒྱོས་པ་སྤྱོད་བ་ལ་འཕགས་པའི་ལུགས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་
 གཉིས་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི་སྐབས་བཞི་པར་འཆད་ལ། འཕགས་པ་ལྟར་ན་
 སྒྱུབ་པ་དང་། སྒྱུར་བ་དང་། གང་ཟག་དང་། རྟོག་པ་དང་། སྒྲུབ་ལམ་དང་། མཐོང་
 ལམ་དང་། སྒྱུར་ལམ་ལ་རྒྱོས་པ་སྤྱད་བའོ། །དང་པོ་ནི། གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ་སྒྱུབ་
 དང་། ཞེས་དང་། སྒྱུབ་པ་བཞི་རྣམས་རྒྱོས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྱུབ་པ་བྱུང་པར་མེད་པ་
 ཡང་ཡང་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྱུན་མེད་དེ། དང་པོ་དེ་གདམས་ངག་གི་བརྗོད་
 བའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དེ་སྒྱུབ་པ་རང་གི་རོ་པོ་དང་། དབྱེ་བ་བརྟན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དང་། རྣམ་ཀུན་གྱི་སྒྱུར་བ་གཉིས་ཡང་རྒྱོས་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྱུན་མེད་དེ། དང་པོ་དེ་བཞི་གང་ཟག་བདག་གི་སྒྱེ་མེད་ཏུ་རྟོགས་
 བས་སྒྲུབ་པ་ཉེ་རིང་གི་སྒྱུར་བ་རྒྱོག་ནས་འཕེན་བྱེད་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་སྒྱེ་མེད་གསུམ་

ག་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྐབས་དང་པོར་གང་ཟག་ཉི་ཤུ་
 བཤད་པ་དང་། གཉིས་པར། མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་མོགས་དང་། ཁེས་དང་། རྟེན་
 གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། ཁེས་དང་། སྐབས་བཞི་པར། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་ལྟག་པར་
 བྱས། ཁེས་དང་། སྐབས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས། ཁེས་གསུངས་པ་རྣམས་སྒྲོས་པར་
 འཇུག་རོ། ཁེ་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། དང་པོ་དེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 དགེ་བཅུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དེ། ལམ་ཤེས་སྒྲེ་བའི་རྟེན་དང་། གསུམ་
 པ་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། བཞི་པ་དེ། དུམ་ཉན་པའི་ཕྱོད་རུང་
 གི་གང་ཟག་དང་། ལྷ་པ་དེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟེན་ངོས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། སྐབས་དང་པོར་སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བཟླན་པ་དང་། སྐབས་
 ལྷ་པར་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པ་བཞི་ཆོན་གཉིས་བཤད་པ་ལ་སྒྲོས་
 སྒྲིན་ཡོད་དོ། ཁེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དང་པོ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་
 བཟླ། གཉིས་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་བཟླ། གསུམ་པ་དེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་བཟླན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་རུ་གཉེན་པོའི་ཆོགས་
 སྦྱབ་གྱི་སྐབས་སུ། རྟོག་པ་བརྒྱད་བཟླན་པ་དང་ཡང་མི་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ནི་གཉེན་པོའི་ཆོགས་
 ཀྱི་དབྱེ་བ་བཟླན་པའི་ཕྱིར་རུ་བཟླན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ། སྐབས་རྣམས་སུ་སྒྲོམ་
 ལམ་ཡང་ཡང་བཟླན་པས་སྒྲོས་སྒྲིན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལམ་ཤེས་སུ་བཤད་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ནི།
 ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་རུ་མི་བྱ་ཞེས་འབྱུང་
 བས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཆ་ནས་བཟླ། སྐབས་བཞི་པར། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་
 ཟབ་པ་ལྟེ། ཁེས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཟླ། སྐབས་ལྷ་པར། སྒྲོམ་
 ལམ་བཤད་པ་ནི་སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་ཆ་ནས་བཟླ། གདམས་ངག་གི་སྐབས་
 སུ། སྒྲོམ་ཁེས་བྱ་ལ། ཁེས་གསུངས་པ་ནི། གདམས་ངག་གི་བརྗོད་བྱའི་ཆ་ནས་བཟླ།
 གཉེན་པོའི་ཆོགས་སྦྱབ་རུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཁེས་གསུངས་པ་ནི། གཉེན་པོའི་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་
 བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རུ་བཟླན་པ་ཡིན། རུག་པ་ལ། སྐབས་རྣམས་སུ་མཐོང་ལམ་ཡང་ཡང་

བཏུན་པ་ལ་སྒྲོས་སྒྲོན་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ་མཐོང་ལམ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གདམས་ངག་གི་བརྗོད་བྱའི་ཆ་ནས་བཏུན། ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཐོང་ལམ་དང་། ཞེས་བཤད་པ་ནི་གཞན་པོའི་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བཏུན། སྐབས་གཉིས་པར་ནི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་མཐོང་ལམ་བཏུན། སྐབས་གསུམ་པར་ཐེག་དམན་གྱི་ས་ལས་འདའ་བར་བྱ་བའི་མཐོང་ལམ་བཏུན། སྐབས་བཞི་པར། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་སྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཏུན། སྐད་ཅིག་མ་ནི་བཅུ་དྲུག་གིས། ཞེས་པས་ནི་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བཏུན། སྐབས་ལྔ་པར་མཐོང་ལམ་བཏུན་པ་ནི་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་གཞན་པོའི་ཆ་ནས་བཏུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུན་པ་ནི། སྐབས་རྣམས་སུ་སྒྱུར་ལམ་ཡང་ཡང་བཏུན་པས་ཀྱང་སྒྲོས་སྒྲོན་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། སྐབས་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་བཏུན་པ་ནི། དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་ལྡན་ཆོས་རྟོག་པ་ཡོངས་འཛིན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་དྲུག་གི་སྒྲོ་ནས་ཉན་རང་གི་སྒྱུར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བཏུན། སྐབས་གཉིས་པར་ངེས་འབྱེད་བཞི་ཆོན་གཉིས་བཏུན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་གཞུགས་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྟོང་ཉིད་དབྱེར་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བཏུན། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་བཏགས་པ་དང་མི་འགལ་བར་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་བཏུན་པ་ཡིན་པས། དེ་གསུམ་ལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། སྐབས་བཞི་པར། རྩོད་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། ཞེས་སོགས་སུ་བཏུན་པ་ནི་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་དང་། རྣམ་པ་སེམས་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པས་མི་སྒྲོས་ལ། སྐབས་ལྔ་པར། སྒྱུར་ལམ་བཏུན་པ་ནི་ཆེ་སྒྱུར་གྱི་བཏུན་པ་ཡིན་པས་མི་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་གསེར་སྤེང་དུ་བཞོད་པའོ། །

མདོ་དང་རི་ལྷོ་རྒྱུ་བ་མོགས།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་སྐོན་ས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གཞན་བཤད་པ་དང་། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་དང་རི་ལྷོ་རྒྱུ་བ་དང་། སྐྱོར་ཚུལ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅས་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་འདིས་མདོའི་དོན་ཀྱན་བསྟུས་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་འདིར་སྤོང་གཞི་དང་། རྩེ་བཅུན་གྱིས་ཞུས་པ། རྟག་དུས་ཀྱི་ལེའུ། ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ། ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་ལེའུ་རྣམས་མ་བསྟུས་ཤེ་ན། སྤོང་གཞི་མ་བསྟུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཡུམ་འདི་གསུངས་པའི་ཆོ་འཁོར་འདུས་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པས་གོ་སླ་ལ། དེ་ལྷོ་རྒྱུ་བ་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱིས་རང་གིས་རྟོགས་ཀྱས་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་སྟོན་པ་ལ་དགོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་བཅུན་ཉིད་གྱིས་ཞུས་པ་འདིར་མ་བསྟུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཐེག་པ་གཅིག་དང་རིགས་གཅིག་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འངམ་དཔལ་གྱི་མན་ངག་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྟེ་ཕ་མ་དང་། དབྱ་མའི་རྩ་བ་ལ་སོགས་པར་གསལ་བར་མཛད་པས་འདིར་བསྟན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆོས་བཤེས་བཞིན། རྟག་དུས་དང་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་མ་བསྟུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་སྟོབ་མ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་ཐར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་མ་འོངས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྷོ་རྒྱུ་བ་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་བྱང་བ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་གོ་སླ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གཏད་ཀྱི་ལེའུ་བསྟུས་མི་དགོས་ཏེ་དེ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གཅེས་སྤྱད་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཞུང་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་ཅུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བར་བར་དུ་གང་ཟག་ལུང་བསྟན་པ་དང་སྟོན་རབས་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་མ་བསྟུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་གོ་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་མ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ལེའུ་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་དེ་གོ་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་མ་བསྟུས་པར་རྒྱ་སྤང་དང་། གནད་ཀྱི་ཁྱོད་གཉིས་ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །བྱམས་པས་ཞུས་པ་བསྟུས་པ་རབ་དུ་དབྱེ་བའི་ལེའུས་ནི་ལེའུ་བརྒྱུད་མ་དང་།

དག་ལྟ་སྒྲིབ་པ་མཆོག་ལྷོ་འོད་རྒྱུ་སྒྲིབ་ཅི་ལོག་སྒྲིབ་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་
དང་སྒྲུབ་པས། བྱམས་ཞུས་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱུས་ལ་ལེའུ་བཞི་པོ་དེ་རྒྱུ་གྱིས་མ་བསྐྱུས་སོ། །

འོ་ན། སྒྲིབ་གཞི་རྒྱུ་གྱིས་མ་བསྐྱུས་ན། འཕགས་པས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྐབས་འབྱེད་པ་ནས། བཅམས་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་བར་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱམས་གཅིག་
ཏུ་བསྐྱུས་ན། རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མཛད་པ་དང་
བཅས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
ལོ། །ཞིན། རྒྱུ་མེད་དེ། དེ་ནི་རྒྱུ་གས་དཀའ་པའི་དབུ་ལའས་ཀྱི་དོན་ཅམ་བསྐྱུས་པ་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པས། སྒྲིབ་གཞིར་སྒྱུགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་པརྒྱའི་རྒྱུས་བསྐྱར་བ་དང་། བྱང་སེམས་གཞལ་དུ་མེད་པ་འདུས་པར་གསུངས་པ་ནི་
སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཤར་ཕྱིན་བཤད་པ་རྒྱུགས་པའི་བར་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ། སེམས་ཅན་དུ་མ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སངས་
རྒྱུ་མང་པོར་བསྐྱར་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
མཆོད་བཞེད་དང་སྒྲིབ་གཞི་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མཆོད་བཞེད་དང་དགོས་འབྲེལ་གཉིས་
རྒྱུ་གྱིས་མདོ་བཤད་པའི་སྒྲིབ་འགྲོ་ཡིན་གྱི་མདོའི་བཤད་པ་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་འགྲེལ་པ་འདིའི། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་གྱི་འགྲེལ་པ་
མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་མེད་དེ། རྒྱུ་འདིའི་རྩ་བའི་མདོ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་
ཚུལ་རྒྱུ་པས་སྒྱུར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན། ལེའུ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཡང་སྒྱུར་རིགས་པར་ཐལ།
དེ་གསུམ་གྱིས་ཤར་ཕྱིན་སྒྲིབ་ཇི་ལྟར་བཅའ་ཚུལ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་གཏོད་ཚུལ་རྒྱུ་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཡོངས་གཏད། དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་ཡོངས་གཏད་དང་། ཞེས་པས་བསྐྱུས། སྒྲིབ་
གཞི་ནི། སངས་རྒྱུ་ཞིང་ནི་དག་པ་ཉིད། ཅིས་པས་བསྐྱུས། རྒྱུ་ཆོས་གཉིས་ཡོངས་
འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡོངས་གཏད་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་དེ་
ནི་ཡོངས་གཏད་དང་། ཞེས་པས་བསྐྱུས་ལ། ཐ་མ་ནི་རྒྱུ་ཐུས་གྱིས་དཀའ་བས་བཅའ་
བ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་བྱུངས་ཤིག ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱུ་ཐུང་པར་ཅན་

ན་བཞུགས་ནས་ཐེག་ཆེན་གསུངས་པའི་སྤྱིང་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་བཟང་གིས་སྒྲ་
མ་བཞེན་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་གྲིས་བསྐྱས་པར་ཐལ། སྤྱིང་གཞིར་
ཞིང་དག་པར་བཤད་པ་ཙམ་དང་ཆོས་འཕགས་སློབ་དཔོན་དང་། རྟག་ཏུ་བྱ་སློབ་མ་ཡིན་
པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་གིས་བསྐྱས་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས།

གཉིས་པ་སྦྱར་ཚུལ་ལ་ཙོད་པ་སྤྱོད་བཤམ། ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་དང་མདོ་སྦྱར་ནས་འཆད་
མི་རིགས་ཏེ། མདོ་ཁ་ཅིག་སྒྲ་རི་བཞིན་ཡིན་པས་སྦྱར་ཅུང་། ཁ་ཅིག་སྒྲ་རི་བཞིན་མིན་
ཡང་རྒྱ་མཆན་སྤར་བས་སྦྱར་ཅུང་ཡང་། བྱང་ཆུབ་རྒྱས་བཤད་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་
པ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་མདོ་དེས་དོན་དེ་སྟོན་པ་ལ་ངེས་བྱེད་མེད་པ་དང་། རྟོད་གྱི་
སྐབས་སུ་བྱུང་མེད་ཏུ་མི་སྦྱོར་བར་བརྟུན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་ཏུ་དོན་ཡོད་པ་སྤྲིགས་བམ་ཁ་
ཅིག་ཏུ་མདོ་མི་སྤང་བའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མདོ་སྦྱར་བའི་རྒྱ་མཆན་མེད་པ་ལྟར་སྤང་
བ་ནམས་ནི་དེ་དག་ཏུ་སྦྱར་བའི་རྒྱ་མཆན་གཉིས་ཡོད་པས་སྦྱར་ཅུང་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་
སྦྱར་རིགས་པ་ནམས་སྦྱར་བ་ན་ལྟག་མ་ནམས་དེ་དང་སྦྱར་བར་ཤུགས་ལ་གོ་བར་འཇུར་
བའི་བྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྗེ་བཙུན་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱར་བའི་ལུང་མངའ་བའི་
བྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་རྒྱལ་ཆ་བུ་དབང་བསྐྱར་བས་དམ་པའི་ཆོས་མཛོད་
གཞན་གྱིས་ལྟ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་པའི་ལུང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་
དང་། རྟོད་ཏུ་བྱུང་མེད་ཏུ་མི་སྦྱོར་བར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་གྲི་སྐྱས་མ་ཟིན་པ་ནམས་ནི་
ལྷན་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁ་ཅིག གཙོ་བོ་བསྐྱས་པས་འཁོར་ཞར་ལ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
ན་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་གཤེགས་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་གཤེགས་ཞེས་བརྟུན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
བྱིར། མདོ་ཁ་ཅིག སྐབས་བརྒྱུད་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྟན་ཡང་གོ་སྒྲ་བའི་ཆ་མ་བསྐྱས་པ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྤང་མོ་གང་གྲུའི་ལྟ་མོ་བསྐྱལ་པ་སྤར་མ་ལྟ་བུ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་གསེར་གྱི་མེ་ཉླ་ཏུ་འཆང་བྱ་བར་ལུང་བསྟན་པ་དང་། དག་སློང་བརྒྱ་ཐག་བྱག་ཏུ་
བསྐྱལ་པ་སྤར་མ་ལྟ་བུ་ལ་མེ་ཉླ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོ་བསྐྱལ་

པ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་ཐུབ་པ་གསུག་ཏུ་འཛོམས་ཀྱི་པར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མདོན་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པ་མདོའི་སྟེགས་བཅའ་ཁ་ཅིག་ཏུ་མི་སྤང་བ་ནི། གཞུང་རབ་
ཏུ་རྒྱས་པ་འདི་སྐབས་པར་དཀའ་བ་དང་། ལཱ་བརྒྱའི་ཐ་མ་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒོའི་སྟོབས་
བྱིས་པས་ལུང་ཚིག་ཉམས་པར་ཟད་ཀྱི་འདི་ལ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་དྲི་མ་མེད་དེ། རྩི་བཅུན་
ཀྱིས་ཡུམ་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཚོས་བཤེས་འཆད་པ་ལྟར་
ལེགས་སོ། །འདི་དག་གི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མ་ཉི་ལྟ་དྲ་གི་རྒྱུ་ལེགས་བཤད་དོ། །

ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད།

གཉིས་པ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཤེས་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཉམས་ལེན་སྒྲུབ་བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་དང་། འབྲས་བུ་ཚོས་སྒྲིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ལ། ཐོབ་བྱ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་རྒྱས་
པར་བཤད་པ། ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ། འབྲེལ་བཞོན་པས་མཆོམས་སྤྱར། མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་རྒྱས་པར་བཤད་
པ། སྐབས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་བསྐྱེད་ཀྱི་དང་པོར་དངོས་པོ་བསྐྱེད་ཀྱི་ནང་
ནས་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་
དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་གདུལ་བྱས་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཕན་
ཡོན་མཐོང་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྟོབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་མཆོམས་སྒྲུབ་པ་ལ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཀྱང་བསྟན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བྱང་ཆུབ་རྩེས་སུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་པས་དང་པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་རྩུབ་པའི་
ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྟོན་ནས་བཤད་པར་བཞིན་དེ། ཞེས་གསུངས།
རྒྱ་སྤང་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་འབྲས་བུ་བསྟན་པས་བྱང་ཆུབ་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་ན། དང་པོར་རྣམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བརྟེན་དོ། ཞེས་གསུངས། སྤྱིར་
མཚམས་སྒྱར་ལ་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚམས་སྒྱར་དང་། བཤད་པ་ལ་འཇུག་
པའི་མཚམས་སྒྱར་དང་། སྤྱི་བས་ལན་འདྲེན་པའི་མཚམས་སྒྱར་གསུམ་ལས། འདིས་དང་
པོ་གཉིས་ཀ་བསྟན།

གཉིས་པ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་
སེམས་བསྐྱེད་བཤད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དེ་དག་བྱེད་ཀྱི་གདམས་ངག་ནོད་པ་
དང་། གདམས་ངག་གི་འབྲས་བྱ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་བཤད་པ་དང་། གདམས་དོན་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་
དང་། རབ་དབྱེའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དངོས་དང་། དེ་མདོ་དང་སྒྱར་
བའོ། །དང་པོ་ལ། མཚམས་སྒྱར། ཚ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་
མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བརྩེ་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་རྣམས་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ལ་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་འདི་ལྟ་བུ་གཅིག་
དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྒྱུར་བ་ལ། སེམས་
བསྐྱེད་པ་རང་གི་ངོ་ཐོ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་གསུངས། ཡང་ན། རྣམ་མཁྱེན་
འཆད་པའི་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་
སོགས་ཚོས་བརྩེས་རྣམས་མཁྱེན་མཚོན་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚོན་
ཚུལ་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། རྒྱས་འབྲས་བྱ་མཚོན་ཚུལ་ལ་ཅུང་ཟད་བཤད་དུ་ཡོད་
ཀྱང་། འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་པར་ཤིན་དུ་གསལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས།
དོན་ནི། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཚོས་བརྩེས་རྣམས་མཁྱེན་མཚོན་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱས་འབྲས་
བྱ་མཚོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོར་ཐོག་ཆེན་དུ་རིགས་སད་
པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱང་ཆུབ་མཚོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་
གདམས་པ་ཉན་པའི་དོན་སྟོམ་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོམ་བྱང་གི་སྒྲུབ་པ་ཁྱད་

པར་ཅན་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ཡང་དམིགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་ཆེད་རུ་བྱ་བ་
 ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་རུ་སྐྱབ་པ་བཞི་ཉམས་སུ་བླངས་པས་མཐར་ཇམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་ཞེས་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཅུང་ཟད་བཤད་རུ་ཡོད་
 གྲང་། རྒྱལ་པོ་འདིར་ཆོས་བརྒྱུ་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚོན་པ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཉིད་
 གྱི་རྒྱུད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཁོ་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་རང་བཞིན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་གྱི་སྐོ་ནས་འདིར་ཡང་དང་ཡང་རུ་བསྐྱས་
 པའི་ཕྱིར་ན་གཞུང་འདིའི་ལེའུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མ་ལུས་པ་བླགས་སུ་
 རྒྱད་པ་ལ་སྟོན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་
 བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཚོན་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དང་པོར་
 བྱང་ཆུབ་མཚོག་རུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སྐྱབ་པའི་གདམས་ངག་ཉན། གདམས་ངག་གི་དོན་
 ཚུལ་བཞིན་རུ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རིགས་གྱི་ཉེས་དམིགས་བཞི་པལ་ཆེར་དང་བལ་ནས་
 རིགས་སད། རིགས་ལ་དམིགས་པའི་བསྐྱོམས་བྱུང་གི་ཐྱིང་བ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ཡང་དམིགས་
 པ་བརྒྱ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱབ་པ་བཞི་ཉམས་སུ་བླངས་པས་མཐར་ཆེན་པོ་གསུམ་
 མཛོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ནོ། ཞེས་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཆོས་བརྒྱའི་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འཆད་ན། འཆད་
 ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། དུམ་བར་མའི་མདོ་ལས། སྤང་གཞིའི་ལེའུ་རྫོགས་མ་ཐག་རུ། དེ་
 རས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་བཀའ་སྒྲུལ་པ། ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་
 ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འཆལ་
 བས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་
 བཤད་པའི་སྐོ་ནས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་མཚན་ཉིད་གྱི་སྐོ་ནས་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་
 གྱིས་འཆད་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

འདོད། ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཞེས་པས་མཆོན་བྱ་དང་། གཞན་
 དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཚྭ་གས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། ཅེས་པས་མཆོན་ཉིད་དེ་བསྟན།
 གསུམ་པ་ལ། མཆོན་ཉིད་དངོས་དང་། ཚྱུང་པ་སྤྱོད་བཤོ། འདྲ་པོ་ལ། རོ་པོ། དབྱེ་བ།
 སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཚྭ་གས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་འདོད། ཅེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཞན་གྱི་དོན་རྩལ་དག་པར་ཚྭ་གས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། སྟོན་པ་དང་
 འབྲུག་པའི་རོ་པོ་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་
 གི་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་སུ་གྲུབ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྐལ་བ་རི་
 ལྟ་བ་བཞེན་དུ་འབད་པར་བྱའོ། ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་པ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་ཚྱུང་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གཞན་དོན་རྩལ་
 ཡང་དག་པར་ཚྭ་གས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་
 ཕྱིར། །ཡང་དག་ཚྭ་གས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཡོ། ཞེས་
 པའི་ཆོལ་བ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཡང་དག་པར་ཚྭ་གས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ནི་དེ་དོན་
 རྩལ་གཉེར་བ་དག་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་སེམས་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་
 སེམས་ལུལ་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་སྤང་བ་ཅན་འབྱང་བ་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྟར་ན་དེ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུའི་མིང་གིས་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་དང་། སྟོགས་གྱི་མིང་གིས་
 སྟོགས་ཅན་ལ་བཏགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚྱུང་པ་དེའི་སྟོན་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་དེ་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཞན་དོན་དོན་རྩལ་གཉེར་བའི་འདོད་པ་ལས་བྱང་
 བས་ན་དེ་ལ་འདོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བདེན་
 མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་འདིར་དག་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའི་མཆོན་ཉིད་དོན་རྩལ་གཉེར་བ་ཡོད་
 བ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པས་རྒྱས་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེ་

ལྷ་རྒྱལ་གསར་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྷ་རྒྱལ་གཉེར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་
 བར་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དངོས་ལ་གནོད་
 བྱེད་ནི། བདེན་མོད་གྱི་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །

གཉེས་པ་ནི། ལན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱང་ཆུབ་འདོད་
 པའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་རང་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་
 དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་དེ་ལྷ་རྒྱལ་གསར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྟོན་ལམ་ནི་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་སྟེ། ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་དེའི་སྐྱར་བསྟན་པ་ནི། ཞེས་གསུངས། བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་དེ་
 རྟོལ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྷ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྟོན་ལམ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དེ་རྟོལ། ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་སྐྱར་བཞིན་ནོ། །

གཉེས་པ་མདོ་དང་སྐྱར་བ་ལ་དྲི་བས་མཆོམས་སྤྱར། མདོ་ཡིས་ལན་བསྟན། དྲིས་
 ལན་དེས་བྱུབ་པའི་དོན། མདོ་གཞན་མ་བཞོད་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་
 ནི། གཞན་དོན་ཕྱིར། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ། ཅེས་འཆད་ན། ཡང་
 གང་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་གང་ཡིན། དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཐོབ་
 བྱའི་ཡུལ་ཏུ་འཛོག་པར་གང་ལས་ཤེས་ཞེས་དང་། གང་གི་དོན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཞན་
 གྱི་དོན་ནི་གང་། དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ཏུ་འཛོག་
 པར་གང་ལས་ཤེས། ཞེས་པའི་དྲི་བ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཡང་གང་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་

དང་གང་གི་དོན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་གང་ཡིན་གཞན་གྱི་དོན་ནི་གང་ཡིན། ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱའི་ཡུལ་དང་གཞན་དོན་ཆེད་ཏུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པར་མདོ་ལས་བསྟན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པ་མདོ་ནས་བསྟན་ཆུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱའི་ཡུལ་དང་གཞན་དོན་ཆེད་ཏུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏུ་ཡུམ་རྒྱས་འཕྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ག་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡུམ་བར་མ་ལས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་ཏུ་རྒྱས་བསྐྱས་གཉིས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་ཏུ། །བསྐྱས་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་དང་། གཞན་དོན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཏུ་མདོ་ནས་བསྟན་ཆུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་མདོ་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་དེ་རྒྱས་བསྐྱས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་སྤྱ་རིའི་བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་རྩི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བཅོན་པར་བཀྱ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྤྱ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་གནས་མེད་པའི་ཆུལ་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཏེ། སྤྱིན་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱ་ལེན་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སྤྱ་གཏོང་བ་མེད་པའི་ཆུལ་གྱིས་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ལྷང་བ་དང་མི་ལྷང་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆུལ་བྲིམས་དང་། འབྲུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་དང་། ལྷས་དང་སེམས་ཀྱི་བཅོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཅོན་འགྲུས་དང་། རོ་ཟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་

ཀྱི་པ་ཙོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་ཀྱང་ཤར་ཕྱིན་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། སྤྱིན་པ་དང་། ལེན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གཞན་དོན་དེ་མདོ་ལས་
བཏྲན་ཏེ། དེ་མདོ་ལས་རྒྱས་བཟུས་གཉིས་ཀྱི་སློན་ནས་བཏྲན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་
ལས། ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཚུགས་བརྩེ་རེ་རེ་ཞིང་གང་གྲའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་
ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐལ་པ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་རྒྱ་ཡུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་
ལས་འདའ་བར་འདོད་པས་ཤར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་སྐྱབ་ཅིང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་དེའི་
དམིགས་ཡུལ་གཞན་དོན་དེ་མདོར་བཏྲན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། དེ་བཞིན་
རྒྱ་སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་སྤྱིན་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ། ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་
བ་རྣམས་ཚུལ་བྲིམས་ལ། གཞོད་སེམས་མང་བ་རྣམས་བཟོད་པ་ལ། ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་
བཙོན་འགྲུས་ལ། སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་ལ། ཤེས་རབ་འཆལ་
བ་རྣམས་ཤེས་རབ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པས་ཤར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐལ་པ་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་ཡུང་པོ་ལས་འདས་པ་དང་། སེར་སྣ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པས་ཤར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་རབ་རྒྱ་ལྟོན་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་དག་གིས་མདོའི་དོན་དང་མི་འགལ་བར་བཟུས་
པ་དང་རྒྱས་པའི་སློན་ནས་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་གྱི་དོན་བཏྲན་
ཏེ། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ངེས་ལན་དེས་ཀྱབ་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཚས་
ཅན། རྟོད་ཀྱིས་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གོང་རྒྱ་མདོ་བཞི་

ལས་སྐབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་
གྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྒྱལ་ས་འདི་དང་ཕྱིར་ཆུབ་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་མདོ་གཞན་མ་བཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སློབ་དཔོན་སངས་ཀྱི་བཟང་པོ་ཆོས་
ཅན། བྱོད་ཀྱིས་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་
རྟུ་སྟོན་པའི་ལུས་ཀྱི་མདོ་ལས་གཞན་སློབ་ཤོས་མི་བཟང་པའི་མདོ་དང་། སྤོང་པོ་བཞོད་པའི་
མདོ་སོགས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ཁྲུངས་སུ་མི་འདྲེན་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། ཆོག་མང་རྟུ་དོགས་ནས་དེ་ལྟར་མ་བྱངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།
གཙུག་ལག་གི་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་གསུངས་
མོད་ཀྱི་ཆོག་མང་རྟུ་དོགས་ནས་ཁྲུངས་ཉིད་རྟུ་མ་བྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སྟོན་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། ཚ་བ། འགེལ་པ་
དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་བཤད་ནས། ད་ནི་བར་
སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་
དེའི་རབ་དབྱེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ། དེ་ལྟར་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དམིགས་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་ནས། ད་ནི་དེའི་རབ་རྟུ་
དབྱེ་བ་རྣམས་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་
པ་ལ། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་པོ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་
སྟོན་པ་ལ། དེ་ཡང་ས་གསེར་ལྷ་བ་མེ། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཉིས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ་
ཡང་། ངོ་བོ་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བ་དང་། ས་མཚམས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ།
འོ་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་གཉིས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ན། དབྱེ་
བ་མདོ་ལས་གསུངས་སམ་ཞེ་ན། དེ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་འདུན་པ་དང་མཚུངས་
ལྟན་གྱི་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གོང་རྟུ་བྱངས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོར་བསྟན་གྱི་མདོ་ལས་
བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ཡང་ས། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོ་

ནས་བཤད་པ་ལ། འདུན་པ་དང་། ཞེས་དང་། གོ་རིམ་བཞིན་རུ་ས་དང་། ཆོས་དཀར་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་དང་། ཞེས་གསུངས། བྱང་ཆུབ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་མདོ་
དེས། བསམ་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གསེར་ལྷ་བྱའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བསྟན་ནས། དེའི་
དོན་བཤད་པ་ལ། གསེར། ཞེས་དང་། བསམ་པ་དང་། ཞེས་དང་། གསེར་བཟང་པོ་
དང་། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་རུ་མི་འཕྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། མདོ་དེ་གཉིས་
ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གཉིས་རིམ་རྒྱུ་བསྟན་ཞེན། དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྒྲུབ་ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོས་དཀར་པོ་ཅན་གྱི་རྒྱུར་བསྟན་
པས་ས་ལྷ་བྱ་དང་། ཕྱི་མས་ནི་ཕྱིན་དུག་གི་ཐབས་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པས་ཕྱིན་དུག་གི་
སྒྲོ་ནས་ཆོ་འདི་ལ་བདེ་བ་དང་ཕྱི་མ་ལ་མན་པས་བསམ་པ་ནི་གསེར་ལྷ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །

ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཟླ་བ་ཆོས་པ་ལྷ་བྱའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་
བསྟན་པ་ལ། དེ་བཞིན་རུ་ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཏེ་དུན་པ་ཉེ་བར་
བཞག་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། བཏང་སྒྲོམས་ཆེན་པོ་བསྒྲོམ་
པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཟླ་བ། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་
ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཟླ་བ་ཆོས་པ་
དང་། ཞེས་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འཕྱུར་བ་དང་། ཞེས་
གསུངས། སྦྱར་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མེ་ལྷ་བྱའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཐམས་
ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་རྣམ་པར་བལྟས་ནས་འདྲའ་བར་འདོད་པའི་
བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པར་
འདོད་པའི་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་
འགྲེལ་བ་ལ། མོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། སྦྱར་བ་
དང་། ཞེས་དང་། མེ་དང་། ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྦྱིབ་པའི་
བྱང་ཤིང་ཕྱིག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ།
 སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་སྤྱིན་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ས་
 དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཐེག་པའི་རིགས་གྱི་བྱ་དང་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་
 ཐམས་ཅད་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་བྲིལ་གྱིས་གནོན་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆེན་ཤར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཏེར་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་
 ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་པ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིན་པ་དང་། ཞེས་དང་། གཏེར་ཆེན་པོ་དང་། ཞེས་
 དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཚུལ་བྱིམས་གྱི་
 ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་གྱི་གནས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་
 སྟོན་པ་ལ། ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་རྣམས་ཚུལ་བྱིམས་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ་དང་། ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཐེག་པའི་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རིན་
 ཆེན་འབྱུང་གནས། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་པ་བཤད་པ་ལ། ཚུལ་བྱིམས་
 དང་། རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་གྱི་གནས་དང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་ཉེན་གྱི་དངོས་པོ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་
 སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། གནོད་སེམས་ཅན་རྣམས་བཟོད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཚོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་པ་བཤད་པ་
 ལ། བཟོད་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་། མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་ཏུ་བབ་པས་མི་
 འབྲུག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཙོན་འགྲུས་གྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དོ་རྩེ་ལྟ་
 བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། ལེ་ལེ་ཅན་རྣམས་བཙོན་འགྲུས་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྩོམ་ཞེ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་པ་བཤད་པ་ལ།
 བཙོན་འགྲུས་དང་། དོ་རྩེ་དང་། ཡིད་ཆེས་པ་བརྟན་པས་མི་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།
 བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རི་བོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ།
 སེམས་རྣམ་པར་གཤིང་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་

འཆད་པ་ལ། རི། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒྲིག་པ་ཤད་པ་ལ། བསམ་གཏན་
 དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་དང་། དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཡང་བས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། ཤེས་རབ་གྱི་པར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲིག་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་
 ལ། ཤེས་རབ་འཆལ་བ་རྣམས་ཤེས་རབ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
 སྒྲན། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒྲིག་པ་ཤད་པ་ལ། ཤེས་རབ་དང་། སྒྲན་
 དང་། ཉེན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་ནད་རབ་རྒྱ་ཞི་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།
 ཐབས་གྱི་པར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་
 པ་ལ། དགེ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཅོན་ཡང་ཐབས་མཁས་པས་ཐབས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱོས་པས་གཞལ་ཏུ་མེད་ཅིང་གུངས་མེད་པར་བྱ་བར་འདོད་པས་བྱང་ཆེན་
 ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། རྒྱུས་སུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སྲུང་ཅུ་ཙུ་གཉིས་
 རྒྱབ་པར་འདོད་པས་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བཤེས་གཉེན་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒྲིག་
 བ་ཤད་པ་ལ། ཐབས་མཁས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། གནས་སྐབས་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། སྒྲོན་ལམ་
 གྱི་པར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ།
 ལྷ་རིའི་སུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་གྱི་སྒྱུ་རྒྱུ་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་
 ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བཀུར་སྟོན་བྱ་བ་དང་། སྤྱི་མར་བྱ་བ་
 དང་རིམ་གྱོར་བྱ་བར་འདོད་པས་བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བས་དེ་དང་དེར་ཡང་དག་པར་
 འབྱུང་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲུལ་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒྲིག་
 བ་ཤད་པ་ལ། སྒྲོན་ལམ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་། ཇི་ལྟར་སྒྲོན་པའི་འབྲས་སུ་
 འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། སྟོབས་གྱི་པར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་

སེམས་བསྐྱེད་ལྟོན་པ་ལ། སྤྱི་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཟམ་དང་། རྟོམ་དང་། སྤྱི་
 དང་། སྤང་བ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། བརྟག་སྟོས་དང་། བྱེ་མ་དང་། བྱག་པ་དང་། མལ་
 ཆ་དང་། ལྟན་དང་། བྱིས་དང་། རྟོར་དང་། འབྱུང་དང་། རྟུན་དང་། རིན་པོ་ཆེ་
 དང་། རྟོར་བྱ་དང་། ལུ་ཏིག་དང་། བེ་རྩུ་རྩུ་དང་། མན་ཤེལ་དང་། བྱ་རུ་དང་། ས་ལེ་
 རྩམ་དང་། དབུལ་དང་། རྐྱེད་མོས་ཆེལ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ཡོད་བྱང་རྣམས་ཀྱིས་
 ཡིད་ལ་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་
 བྱས། བྱང་ཆེན་ཚུགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་གང་དག་ཡིན་པ་དང་དེ་དག་
 གིས་བདག་གི་བསྟགས་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཉི་མ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་
 རྟོན་པ་བཤད་པ་ལ། རྟོགས་དང་། ཉི་མ་དང་། གཏུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་རྟོན་པར་བྱེད་པ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྩེ་དབྱངས་སྟན་པ་ལྟ་
 བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ལྟོན་པ་ལ། སྤྱི་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོབ་
 པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་བྱས། དེ་བཞིན་རུ་བསམ་གཏན་
 གྱི་པ་རོལ་རུ་ཕྱིན་པར་ཡང་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྟུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྟུ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་
 ཆོག་དོན་གྱི་རྟོན་པ་བཤད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྩེ་དབྱངས་
 སྟན་པ་དང་། གཏུལ་བྱ་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

མདོན་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ལྟོན་པ་ལ། སྤྱི་རིའི་བྱ་
 གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་ཤར་ཚུགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་
 སྤྱི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་རྟེན་རུ་འདའ་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་སྟོང་དང་། ཞེས་པ་བྱས་
 ཟག་པ་ཟད་པའི་མདོན་ཤེས་མདོན་རུ་བྱ་བར་འདོད་ཅིང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མདོན་རུ་
 ཡང་མི་བྱེད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྒྱལ་པོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་རྟོན་པ་བཤད་པ་

ལ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་། མཐུ་སྟོགས་པ་མེད་པས་གཞན་གྱི་
 དོན་སྦྱབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བར་
 མཛོད་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་སྟོགས་བརྩེ་རེ་
 ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གྲུའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སངས་
 རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་
 པ་ཇི་སྟེང་ཅིག་བཞུགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསོད་སྟོམས་གཅིག་གིས་བྱབ་པར་བྱ་བར་
 འདོད་པས་ཤེར་སྤྱན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། སྤང་པོ་མ་ལུས་པའི་བྱ་ངན་ལས་
 འདས་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་བར་ལ་འདའ་བར་འདོད་པས་ཤེར་སྤྱན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཛོད་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་
 དོན་གྱི་སྟོན་པ་བཤད་པ་ལ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། བར་མཛོད་དང་། བསོད་
 ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་མང་པོའི་མཛོད་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་གསུངས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སྟོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་
 ཡང་བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདས་པ་དང་། མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་
 བྱང་བ་ནམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས། ཞེས་
 པ་ནས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེར་སྤྱན་ལ་
 བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལམ་པོ་ཆེ། ཞེས་
 གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་པ་བཤད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོགས་དང་མཐུན་པའི་
 ཆོས་དང་། ལམ་པོ་ཆེ་དང་། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་པ་
 དང་། ཞེས་གསུངས། སྟིང་རྗེ་དང་ལྷག་མཐོང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བཞོན་པ་ལྟ་བུའི་
 སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་བྱ་འགྲོ་བར་འདོད་པས། ཞེས་པ་ནས། །གང་དག་དེ་ཡང་སྟོགས་
 བརྩེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་ཤིང་འཆོ་
 སྟོང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མཐོང་བར་འདོད་

པས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
 བཞོན་པ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། སྤྱིང་རྗེ་དང་། ལྷག་
 མཐོང་དང་། བཞོན་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་ལྷ་དཔལ་ལས་འདས་པ་གང་རུ་ཡང་མི་ལྟང་
 བར་བདེ་ལྷག་རུ་འགྲོ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་
 གྱི་བཀོད་མའི་རྒྱ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། སྤ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཚུགས་
 བཅུ་རྒྱལ་སྤྱི་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་གྱིས་བཤད་པར་གྱུར་པ་དང་། འཆད་པ་
 དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བ་གང་རྗེ་སྟེད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོ་དང་། དབྱངས་གྱིས་བསྟན་
 པ་དང་། ལྷང་བསྟན་པ་དང་། ཆོགས་སྤྱི་བཅད་པ་དང་། ཆེད་རུ་བརྗོད་པ་དང་། སྤྱིང་
 གཞི་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུས་པའི་རབས་དང་། བུན་
 རུ་རྒྱས་པ་དང་། ཆེས་ཆད་རུ་བྱུང་བ་དང་། གཏན་ལ་བབས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱིས་ཐོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཟུང་བར་འདོད་
 པ་དང་། བཅང་བར་འདོད་པ་དང་། བསྐྱག་པར་འདོད་པ་དང་། ལྷན་རྒྱལ་པར་འདོད་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་
 སྟོན་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱིང་གི་ཚུགས་གྱི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤྱི་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་རྒྱལ་སྤྱི་གང་རུང་བཤད་
 པར་གྱུར་པ་དང་། འཆད་པ་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བར་
 འདོད་པ་དང་། བཅང་བར་འདོད་པ་དང་། བསྐྱག་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་
 སྐྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་འདོད་པས་ཤེར་
 ཕྱིན་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བཀོད་མའི་རྒྱ་
 དང་ནི། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། གཟུངས་དང་སྤོབས་
 པ་དང་། ཞེས་དང་། བཀོད་མའི་རྒྱ་དང་། ཞེས་དང་། ཐོས་པ་དང་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་
 འཇིན་པས་མི་ཟད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་བཀོད་མའི་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིག་ལ་ཁྱད་པར་
 གང་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། རྒྱ་མིག་ནི་སྤྱོད་ནས་རྒྱ་འབྱུང་བ་གང་

ཡིན་པ་ལོ། །བཞོན་མའི་ཚུ་ནི་ཚུ་གྱིན་དུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་མིར།
 ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྤྲ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ།
 ལྷ་རིའི་བྲ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཤར་ཚུགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ལྟའི་སྤྱང་གི་བྲེ་
 མ་སྟེད་དག་ན་ཐུན་པ་ཐུན་ནས་སྤྲུག་དུ་ཐུར་པ་གང་དུ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དག་གིས་འོད་ཀྱི་
 གནས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་སྤང་བར་བྱེད་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཉེད་གི་ཚུགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ལྟའི་སྤྱང་གི་བྲེ་མ་སྟེད་
 རྣམས་སྤྲ་སེམས་ཅན་གང་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྲ་ཆོགས་སྤྲ་སྟེ། བར་འཐུར་བ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྲ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྲ་སྟོན་པར་འདོད་པ་
 དང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྤྲ་སྟོན། ཞེས་གསུངས། དེ་
 ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་སྤྲ་འཆད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་། སྤྲ་སྟོན་པ་དང་། ཐར་
 པ་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོན་པར་སྟོན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞོད་པ་གཅིག་པའི་
 ལམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚུ་བོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་རིའི་བྲ་གཞན་ཡང་
 བྱང་ཆེན་ཤར་ཚུགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ལྟའི་སྤྱང་གི་བྲེ་མ་སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ན་ཐུན་པའི་མཐུས་ལྟར་དེར་ཐུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་དག་ཡིན་པ་
 དེ་དག་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། སྤྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཚུ་བོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་
 སྟོན་སྤྲ་འཆད་པ་ལ། བཞོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་། ཚུ་བོའི་རྒྱན་དང་། གཞན་གྱི་
 དོན་བྱ་བ་ཐ་མི་དད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཆོས་སྤྲ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྤྲ་སྟོན་ལྟ་བུའི་
 སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་རིའི་བྲ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་
 ལམ་སྟོན་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལས་དང་། གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་

དང་། རྒྱལ་སྤྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བས་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 དང་། སྤང་པོ་ཆེའི་ལྟ་སྤངས་ཀྱིས་ལྟ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐབས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 པ་ནས། སྤྱི་རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པའི་རྒྱར། འདོད་
 པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་སྟོན་རྣམས་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་
 དོན་འཆད་པ་ལ། སྤྲིན་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་པ་འཆད་པ་
 ལ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་ནི། ཞེས་དང་། སྤྲིན་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞེས་དང་། དགའ་ལྡན་གྱི་
 གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པར་བྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་གངས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས།

འོ་ན། སྤང་པོ་ཆེའི་ལྟ་སྤངས་ཀྱིས་ལྟ་བར་འདོད་པས། ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན།
 དེའི་དོན་ཡོད་དེ། རྟེན་ན་འདུག་པ་ལ་བཀྱེད་དེ་མི་ལྟ། འོག་ན་འདུག་པ་ལ་བཀྱེད་དེ་
 མི་ལྟ། གཡས་གཡོན་ན་འདུག་པ་ལ་མིག་བཟུར་ཏེ་མི་ལྟ། རྒྱབ་ཏུ་འདུག་པ་ལ་མཇེང་པ་
 བཟུར་ཏེ་མི་ལྟ། ཐག་རིང་པོ་ན་འདུག་པ་ལ་བསྐྱམས་ཏེ་མི་ལྟ། ཐག་ཉེ་བ་ན་འདུག་པ་
 ལ་བསྐྱམས་པ་མེད་པར་ཡང་མི་ལྟ་བར་རི་ལྟར་འདུག་པའི་སྦྱོད་ལམ་དང་། རི་ལྟར་ལྟ་
 པའི་མིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཏུ་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 ལྟ་བུ་ནི་སྤང་པོ་ཆེའི་ལྟ་སྤངས་ཀྱིས་ལྟ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡུམ་གསུམ་
 གནོད་འཛོམས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཡང་ས་
 གསེར་ཟླ་བ་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་བཤད་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ས་མཛམས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་ནི་རྩུང་ཏུ་དང་འབྲིང་དང་
 ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་དང་པོ་བའི་སས་བསྟུས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གཅིག་ནི་ས་དང་པོ་ལ་
 འདུག་པའི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་
 བཅུས་བསྟུས་ཏེ། མཐོང་བ་དང་སྟོན་པའི་ལམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་
 ལྟ་ནི་བྱང་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ནི་སྦྱོར་བ་

དང་དངོས་དང་མཁུག་གི་སྒྲོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་
 པའི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་ནི་ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱིས་
 བསྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན། འདིའི་བྱང་པར་གྱི་ལམ་དེ་གང་ལ་བྱེད་ཅི་
 བ། ཁ་ཅིག ཁས་བཙུག་འདི་བྱང་པར་གྱི་ལམ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། འདི་
 དག་གི་རིམ་པ་ནམས་དོན་གྱི་རིམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ས་བཙུག་པའི་བྱང་པར་
 གྱི་ལམ་ལ་བཞག་གོ། །འོ་ན། ཐ་མ་གསུམ་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་དང་མཁུག་གསུམ་པོ་དེ་
 གང་ལ་བྱེད་ཅི་བ། དེའི་སྦྱོར་བ་རྒྱན་མཐའ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དངོས་གཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
 མཉམ་གཞག་དང་། རྗེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྗེས་སྐབ་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་དངོས་བསྐྱེད་
 གྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་ཀྱི། སྤྱིན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལྟན་གྱི་བྱང་སེམས་མེད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྤྲས་ནམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། སྤྱིན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་རྒྱ་
 བསྐྱེན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་བཤད་པ་
 དང་། བརྟེན་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ལ། རྣམ་རྟེན་བཤད་པ་དང་། སེམས་རྟེན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་སྐབ་པར་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་
 རིགས་བྱུག་གའི་རྟེན་ལ་དངོས་སྤྱ་གསར་རྒྱ་སྦྱོར་བ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། དེ་ཆོ་ལྷ་མི་སྟོང་
 སྤྲུལ་བརྒྱས། བྱང་རྒྱལ་རྒྱ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་
 ལས། ལྟའི་བྱ་གང་དག་གིས་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་རྒྱ་སེམས་
 མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་རྒྱ་སེམས་
 བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལྟའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ལྟའི་ཁྱི་ཆིག་
 རྟོང་གིས་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཟ་མ་ཏྲོག་བཞོད་པའི་

མདོ་ལས། འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་གིས་ཡི་དྲུགས་མང་པོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་
 ལ་བཞོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྒྱ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཞོད་
 པ་ལ་འཆད་རིགས་ཤིང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་སྟོན་དཔུལ་བའི་རྟེན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་
 པར་རྒྱན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་སོ་སྟེ་འགའ་
 ཞིག་ལས་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྟེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།
 མོ་ལྷན་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་ནི། །གཞན་ཡང་སྟོན་ལམ་དག་དང་ནི། །ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་
 དབང་འབྱོར་བའི། །དབང་གིས་སྟེ་བར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
 མཛོད་འགྲེལ་ལས། གསུམ་ནི་མི་ནམས་ཀྱི་ནང་ཁོ་ན་དང་སྤྱིང་གསུམ་དག་ན་འཕེན་པར་
 བྱེད་ཀྱི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་རིགས་པར་ཤེས་རབ་དང་སྟོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ནམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འཇུག་སྟོན་གསར་དུ་སྟེ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་རྟེན་ལ་སྟོན་སེམས་གསར་
 དུ་སྟེ་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ལམ་རིམ་ལས། ལྷ་སྟུ་ལ་
 སོགས་ལྟས་དང་བསམ་པའི་སྟོན་སྟོན་སེམས་སྟེ་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་འདྲིའི་རྟེན་དུ་བྱང་
 ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་སྟོན་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་
 ལ་སྟེ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་གཅིག་མ་སྟེས་ཀྱང་
 འཇུག་སྟོན་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཚོལ་བཅས་ཀྱི་ཕྱོད་བ་ཅམ་སྟེས་
 པའི་གང་ཟག་དེ། འཇུག་སྟོན་ལེན་པའི་རྟེན་དུ་བྱང་བ་གང་ཞིག །དེ་མཆོན་ཉིད་ཆང་
 བ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བ་ལ་དེ་ལ་ཚོལ་མེད་ཀྱི་ཕྱོད་བ་ཐོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། དེ་
 འདྲ་བ་དེ་སྟོན་སེམས་ཆོགས་ལེན་པའི་རྟེན་དུ་བྱང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། ལེན་
 པའི་རྟེན་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོ་སྐྱངས་པས་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ལ་
 ཡིད་འཕྱར་ཀྱི་ཕྱོད་བ་ཅུང་ཟད་གཅིག་རྟེད་པ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱོད་བ་མ་སྟེས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་བྱའི་བྱ་
 བ་ནམས་ཤེས་ཤིང་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་བཟན་ནས་སྟོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྟོན་པ་

ཚོ་གས་བཟུང་ནས། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ཡང་ཡོད་དོ། སྦྱོང་འཇུག་ལས་
 སྒོན་དུ་སྒོམ་པ་བཟུང་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་དུག་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་སྦྱོང་ལུགས་ནམས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་བྱབ་ཏུ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མ་
 ལུས་པར་དྲངས་པར་དམ་བཅས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་སྐྱེ་ཏེ། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་ཚད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁེས་སྒོམ་རིམ་གྱི་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པའི་ཚད་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྒོན་ལས། སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བརྒྱན་
 གྱི། རྟག་དུ་སྒོམ་གཞན་ལྟར་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་པ་ཡི། སྐལ་བ་ཡོད་
 ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། ཁེས་གསུངས་པ་འདིས་འཇུག་སྒོམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒོམ་ལྟར་
 དགོས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཇུག་སྒོམ་ལེན་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་བ་ལ་དགོངས་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་འགྲེལ་པར། ལེན་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཁེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་ན་རེ། ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྤྱོད་རྗེ་ཚད་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ།

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་
 ཉེར་བསྐྱེད་སྐྱེས་པས་མ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སོགས་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་འདྲོད་
 སེམས་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྐྱེད་སྐྱེས་པས་
 ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོབ་ན་ནི་ལྟག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་
 ལས། སྦྱོར་བ་ཁེས་པ་ནི་ནི་ལྟག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་དོན་བསྟན་པའོ། ཁེས་གསུངས་པས།
 རྣམ་རྒྱུས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ན་ནི་ལྟག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་ཁུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

བརྟེན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན།

གཉིས་པ། བརྟེན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། ཟུ། རོ་ཤོ། དབྱེ་བ།

པན་ཡོན། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་ལུ་ལས། དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་བརྒྱུས་སྤྱ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
སྤྱ་མཐོང་ནས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་ན་སྤྲུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་ཀྱི་
མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཐོང་ཁིང་ཐོས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་རུབ་པ་ལ་མ་
བཟོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཐོང་བ་མཐོང་ནས་མ་བཟོད་པར་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཞི་གསུངས་ལ། བྱང་སྤྱུལ། རིགས་ལུན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་དང་། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཐེན་པ། སྤྱིང་རྗེ་ཆེ་བ། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཇིགས་པ་ཉེ་རྒྱ་
བཞི་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོ་འཕྲུལ་མཐོང་ཁིང་ཐོས་
པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེ་ཕྱོད་ཐོས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་རུབ་དུ་ཉེ་བ་མཐོང་བ། སྐབས་
འདིར་སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་པར་མཐོང་བ་ཉེ་རྒྱ་བཞི་དང་། རང་སྟོབས། གཞན་
སྟོབས། རྒྱུ་སྟོབས། སྤྱོར་བའི་སྟོབས་ཉེ་སྟོབས་བཞི་ལས་སྐྱེས་པར་བཤད་ལ། དགོན་
མཆོག་སྟོན་མའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་ཡུར་ཅིང་། རྒྱལ་སྤྱུས་ནམས་
ཀྱི་སྟོན་ལ་དད་བྱེད་པ། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མེད་ལ་དད་བྱས་ནས། རྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་
སེམས་སྐྱེའོ། ཞེས་རྒྱལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ། རྒྱལ་སྤྱུས་ཀྱི་སྟོན་པ། རྗེས་བྱང་གི་
པན་ཡོན་མཐོང་ནས་དད་པ་དང་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་མཐའ་དབྱེད་
པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་རང་གི་ཉེར་
ལེན་དུ་ཡུར་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། མདོ་ཐེའི་རྒྱན་ལས། དེ་
ཡི་ཙ་བ་སྤྱིང་རྗེར་འདོད། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ཀྱོགས་སྤྱ་ཡུར་པའི་གཞན་དོན་དུ་རྗེས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་
གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་ཁིང་། ཐེག་ཆེན་ལས་ཀྱི་འཇུག་སྟོར་ཡུར་
པའི་ལམ་གྱི་རིགས་སྤྱ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་ནམ་རིག་ཁྱད་པར་ཅན་དེ།
ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞན་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་
རྗེས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་ཁྱད་
པར་ཅན། ཞེས་དང་། དྲིས་ལན་རྒྱལ་སྤྱུས་འཇུག་དོགས་ལས། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་

གྱི་མཆོད་ཉིད་ནི་གཞན་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་
 པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་ཞེས་ཐེག་ཆེན་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
 སེམས་ཁྱད་པར་ཅན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་
 པའི་བྱགས་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རང་གི་ཤོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞན་དོན་དུ་
 རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་
 རྣམ་རིག་ཡིན། དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པས་དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་
 པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཤོགས་སུ་གྱུར་པའི་
 དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་
 བའི་འདུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཡུལ་ངེས་ལྡན་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱེད་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་ཟུར་དུ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒྲོ་ཞེས་
 སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 མདོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དེ་འདྲ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཡིན་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་རིགས་གནས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་
 འབྲིང་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒྲོ་མ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་
 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཟུ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལམ་
 ཀྱི་འཇུག་སྒྲོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་
 གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བྱང་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ།
 གཞན་དོན་གྱི་བྱ་དཀའ་ལ་སྒྲོ་བ་ཆེ་བ། སྦྱོར་བའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཚོམ་པ་ཆེ་བ།

རང་གཞན་ལ་པན་བདེ་སྐྱབ་པས་དོན་ཆེ་བ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་
པས་འབྱུང་བ་ཆེ་བའི་བྱང་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ཏེ། བདེ་སྤེའི་བྱུང་ལས། སྤྱོད་པ་ཆེ་དང་ཚུམ་
པ་ཆེ། དོན་ཆེ་བ་དང་འབྱུང་བ་ཆེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེ། དོན་
གཉིས་ལྷན་པའི་སེམས་འབྱུང་བ། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཁར་གི་གྲོགས་སུ་ཡུར་པའི་གཞན་དོན་ཏུ་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་
འདུན་པ་དང་མཆུངས་ལྷན་ཏུ་བྱང་བའི་ཐབས་བྱང་པར་ཅན་གྱི་རྫོགས་རིགས་སུ་གནས་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་གྱི་རྣམ་རིག་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་
མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་མཆུངས་ལྷན་ཏུ་བྱང་
བའི་གཙོ་བོ་སེམས་དེ་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་སྤོལ། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་གྱི་བསམ་པའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མར་
ཡུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་གྱི་རྣམ་རིག་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཆོན་ཉིད།
གཞན་དོན་ཏུ་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་ཤིང་གྲོགས་འདོད་པ་དང་མཆུངས་ལྷན་ཏུ་བྱང་
བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་གྱི་རྣམ་རིག་དེ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་དམིགས་ལྷལ་ཏུ་ཡུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་སངས་
རྒྱས་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཡུར་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་
སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཆོན་ཉིད། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
གི་ཆར་ཡུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདོད་པ་དང་
མཆུངས་ལྷན་ཏུ་བྱང་བའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་ཟེར་
ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་གྱི་བསམ་པའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དང་པོ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱར་ཡུར་
པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་
འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྫོགས་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་ཏུ་

ཚོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞིག །གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁུན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་
ཅན། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། མཛེན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རང་གི་དམིགས་
ཡུལ་རུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གང་ཞིག །གཉིས་པ་
དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚོགས་བྱང་དེ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཞིག །དེ་ཀུན་རྫོབ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དོན་རུ་ཚོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་
སྤྱོད་པའི་ཉེན་གྱི་དབང་རུ་བྱས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེ་དེར་
ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། དཔེའི་སྒོ་ནས། ས་མཛེས་ཀྱི་སྒོ་ནས། བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས།
བྱ་རགས་ཀྱི་སྒོ་ནས། རོ་བོའི་སྒོ་ནས། རྣམ་བཟོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་རྒྱུག །དང་
པོ་ལ། དཔེའི་སྒོ་ནས་ས་ལྟ་རྒྱ་ནས། སྤྱིན་ལྟ་བུའི་བར་ཉེར་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ས་
གསེར་ཟླ་བ་མེ། ཞེས་སོགས་དང་། བཛྲ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། སྤྱིད་པ་ས་དང་མཚུངས་པ་
སྟེ། གཞན་ནི་བཟང་པོའི་གསེར་དང་འདྲ། ཟླ་བ་ཡར་གྱི་ཚོས་པ་བཞིན། གཞན་ནི་མེ་
དང་འདྲ་ཤས་བྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་
མས་པས་སྤྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད། མ་དག་ས་བདུན་རུ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད།
དག་པ་ས་གསུམ་རུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྤྱིབ་པ་སྤངས་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་བཞི་ཡོད་དེ། བཛྲ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་
ལ། མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་གཞན་རུ་འདོད། །དེ་བཞིན་
སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དང་པོར་རང་ཉིད་སངས་

རྒྱལ་ནས་དེ་རྗེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་འགྲོད་པར་འདོད་པ་རྒྱལ་པོ་
ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། དང་པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་བཀོད་ནས་
དེ་རྗེས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱལ་པར་འདོད་པ་ལྷགས་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། རང་ཉིད་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་ཏུ་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་མཉམ་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་
བསྐྱེད་དང་གསུམ་ཏུ་ཡོད།

བཞི་པ་ལ། སྤངས་ཀྱི་སྤོ་ནས་རྒྱལ་པོ་བརྟུ་ལས་བྱང་བ་དང་། སྤངས་ཀྱི་སྤོ་
སྤོ་བས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། སྤོ་གས་
སྤོ་བས་རྒྱ་སྤོ་བས་རྩ་བའི་སྤོ་བས། ཐོས་སྤོ་བས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། ཁྲི་བརྟན་པ་དང་
བརྟན་འབྱུང་བ། གཞན་གྱི་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། ཚེས་གསུངས་པ་ལྟར།
སྤོ་གས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྤོ་བས་ལས་བྱང་བ་མི་བརྟན་པ་དང་། རྒྱ་རིགས་གྱི་
སྤོ་བས་ལས་བྱང་བ་བརྟན་པ་དང་། སྤོ་བ་དགེ་བ་གོམས་པའི་སྤོ་བས་བརྟན་པ་དང་། མང་
ཏུ་ཐོས་པའི་སྤོ་བས་བརྟན་པ་དང་། ཚོ་འདིར་དགེ་བ་གོམས་པའི་སྤོ་བས་ལས་བྱང་བའི་
སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུ། །

ལྔ་པ་ལ། སྤོ་ན་པ་སེམས་བསྐྱེད། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ལས། དེ་གཉིས་
གྱི་བྱང་པར་ཡང་ས་ཐོབ་མ་ཐོབ་གྱི་སྤོ་ནས་མི་འཛོག་སྟེ། ས་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་
སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་སྤོ་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བསྐྱེད་བཏུས་སུ། ཅི་སར་མ་རྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་
སྤོ་མ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡོད་དམ་ཞེན་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཀ་
ལ་པིང་ཀའི་ཤུ་གུ་སྤོ་བའི་ནང་ན་སྐད་འདོན་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
གཉིས་གྱི་བྱང་པར་འཇུག་སྤོ་མ་ཐོབ་མ་ཐོབ་གྱི་སྤོ་ནས་ཀྱང་མི་འཛོག་སྟེ། འཇུག་སྤོ་མ་ཐོབ་
ལ་ཉམས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འཇུག་སྤོ་མ་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
ཡིན་ཀྱང་སྤོ་ན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་སྤོ་
ནས་མི་འཛོག་སྟེ། བྱང་འཕགས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སྤོ་ན་སེམས་རྣམས་སྤོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་

པས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ས་ཐོབ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་སྟུང་པ་དང་བཤམ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་སྡེ་མ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་མི་ལྷན་གྱི་སྡོམ་ནས་མི་འཛོག་སྟེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འཇུག་སྡེ་མ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་བཤམ་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཞིང་། སྡོམ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཞན་དོན་རུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྟོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཞན་དོན་རུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་ཕྱིར་རུ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་རུ་མ་ཉམས་པར་བཞག་པའི་གང་བཤམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟུང་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་མངོན་རུ་གྱུར་པས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་སྡོམ་ནས་ཀྱང་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྟུང་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་མངོན་གྱུར་པས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མངོན་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཤར་ཕྱིན་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་མངོན་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་མངོན་གྱུར་རུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྟོ་མངོན་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ།

ཁ་ཅིག ཁྱོད་གསལ་ལས། སྤོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤོན་ལམ་ཙམ་དུ་བྱུང་དེ་ཆོགས་
བསགས་པ་ལས་སེམས་དེ་བརྐྱེད་པའི་ཆོག་ཡང་དག་པར་བླངས་པར་ཡང་མ་བྱས་
པའོ། །འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་ཡང་དག་པར་
བླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བརྐྱེད་པ་ནས་བཙུགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་
བསམས་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆོགས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ལ་བྱེད་པ་མི་འབྱུང་དེ། སྤོན་
སེམས་ལེན་པའི་ཆོག་ཡོད་པའི་ཕྱར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་
ལ། ཞེས་སོགས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱར།

ཁ་ཅིག བཞག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་
བསྐྱེད་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་དེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་

དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རང་གི་
དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་རྒྱུར་པའི་སྤྱིང་རྩི་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། དེ་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྤྱོད་མདོ་མེད་ཀྱན་ལས།
དེ་ཡི་རྩ་བ་སྤྱིང་རྩིར་འདོད། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀྱན་
རྩིབ་དངོས་ལུལ་རྒྱུ་བྱེད་པའི་སྒོ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ཅུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདུས་
བྱས་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་
ནི། བསྐྱེད་བྱུས་སུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་རྒྱ་སྒྲོན་པའི་
སེམས་དང་། བྱང་ཆུབ་རྒྱ་ཆས་པའི་སེམས་སོ། རྩོད་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་
པ། སེམས་ཅན་གང་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་སེམས་སྒྲོན་པ་
དེ་དག་ཀྱང་དགོན་ནོ། རྩོད་བས་ཀྱང་གང་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་རྒྱ་ཆས་པའི་སེམས་ཤིན་རྒྱ་དགོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། རྩོམ་རིམ་ལས། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
གང་ཐོག་མར་དོན་རྒྱ་གཉིས་བཞི་སྒྲོན་པའི་སེམས་སོ། གང་ཕན་ཆད་སྒོམ་པ་བཟུང་ནས་
ཆོགས་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འཇུག་པའི་སེམས་སོ། ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་
ཆུབ་སེམས་ནི་མདོར་བཟུ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྤྱོད། བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་པའི་སེམས་
དང་ནི། བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་
ཡི། བྱེ་བྲག་རི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། རྩོད་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། བྱེ་བྲག་རིམ་
བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་
སུ་དབྱེ་བའི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། དཔེར་ན། སྤྱོད་ཆུང་དེར་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྒྲོམ་པ་
གཞིར་བྱས་ལ། སྒོམ་པ་བོར་བ་སོགས་ལུས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་མ་ཟིན་
གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གཞིར་བྱས་ལ། སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་
བས་དངོས་སུ་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་ཡོད་པ་ལ། སྤྱོད་པ་འཇུག་སེམས་དང་ཕྱི་མ་སྒྲོན་སེམས་

སུ་འཛོག་ལ། འཇུག་སྒྲིམ་སྒྲུངས་ནས་སྦྱོང་པ་ལ་སྦྱོབ་པའི་ཆོ་སྒྲོན་སེམས་མེད་པ་ལྟར་དེའི་
 འོན་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་སྒྲིམ་བཟུང་བའི་རྗེས་སུ་སྦྱོང་པ་ལ་སྦྱོབ་པ་ལ་སྦྱོས་འཇུག་ཚུལ་
 གཉིས་ཡོད་པས་དེ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་སྒྲིམ་
 ཐོབ་རྗེས་སུ་སྦྱོན་སྐོག་སྦྱོང་པ་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་བཞིན་པའི་རུས་ན་རྣམ་མཁྱེན་
 འོན་གཉེར་གྱི་དྲན་འདུན་རུ་རེ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱོང་པ་ཉམས་ལེན་
 གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་འོན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཏོར་བའི་སེམས་པ་སྤེལ་
 བའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རུས་ཉིད་ན་རྣམ་མཁྱེན་འོན་གཉེར་གྱི་དྲན་འདུན་རུ་རེ་བ་དངོས་
 སུ་ཡོད་པ་ནི་སྦྱོང་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་འོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་
 མེད་པའི་རུས་ན་དེ་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྦྱོན་སེམས་
 ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་རུ་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་མངོན་
 ཏེ། རྒྱན་མཐའ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་མངོན་གྱུར་རུ་ཡོད་
 གྲང་། དེའི་རྒྱུད་གྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྦྱོང་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་མ་
 ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམ་མཁྱེན་འོན་གཉེར་གྱི་དྲན་འདུན་རུ་རེ་
 བས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་འོན་གཉེར་གྱི་དྲན་འདུན་རུ་རེ་བ་དངོས་སུ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་སྒྲིམ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་སྦྱོང་པ་ཉམས་སུ་ལེན་བཞིན་པའི་རུས་ན་
 ཡང་རྣམ་མཁྱེན་འོན་གཉེར་གྱི་དྲན་འདུན་རུ་རེ་བ་དེས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་སྐབས་རུ་མར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། སྦྱོན་སེམས་ཚོགས་
 ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་མངོན་ཏེ། ས་
 ཐོབ་ནས་སྦྱོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འོན་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་ཀྱང་དེས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་སྐབས་རུ་མར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། སྦྱོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དེ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དེའི་མིས་
 ཟིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྦྱོན་འཇུག་གང་རུང་ཡང་ཡིན་

སྦྱོང་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་མ་བྱིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གནི་མཐུན་པ། སྦྱོན་པ་
སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་རུང་ཡང་ཡིན་སྦྱོང་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་
སུ་བྱིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གནི་མཐུན་པ། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད། དང་
པོའི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པའི་ས་
མཚམས་དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོང་འཇུག་ལས། བྱང་
ཆུབ་སྦྱོན་པའི་སེམས་ལས་ནི། །འཁོར་ཆོ་འབྲས་བྱ་ཆེར་འབྱུང་ཡང་། །རི་ལྟར་འཇུག་པ་
ཉིད་བཞིན་དུ། །བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་འབྱུང་བ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་བྱིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
རྒྱན་ལྡན་གྱི་ས་བརྒྱུད་པ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སྦྱོང་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་མ་
བྱིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱན་ལྡན་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་མངོན་
ཡུར་པ་རྒྱན་ལྡན་གྱི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །བེར་ན་མ་བྲབ། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་གཅིག་
གི་རྒྱན་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱན་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་རེ་རེ་
བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲབ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རིགས་མཐུན་རྣམས་
ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་ཡུར་དུ་རྒྱན་ལྡན་གྱི་སེམས་ཅན་མེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཆ་བར་མ་བྲབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་བྱང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོན་ལམ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་
པཤོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོན་ལམ་ནི། །སེམས་པ་
འདུན་དང་བཅས་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་གཉིས་
ལ་དམིགས་པའི་འདུན་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲབ་སྟེ། དེས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྦྱོན་ལམ་དང་འདུན་
པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སྦྱོ་བ་

ཆེ་དང་ཚོམ་པ་ཆེ། ཁྱེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གཙོ་སེམས་སུ་བརྟན་པར་
 ཟུག་ལྟར་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉི་ལྟར་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ནི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་རིག་པའོ་རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཤོང་གི་མདོ་དེའི་དོན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཐ་དང་རུ་མ་ཅིག་
 ཅར་རུ་རྒྱད་ལྔ་གྱི་སེམས་ཅན་མེད་པར་འཆད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 རྣམས་ཐ་དང་པ་རུ་མ་ཅིག་ཅར་རུ་མདོན་གྱུར་རུ་མེད་པར་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། བདེན་
 འཛིན་མདོན་གྱུར་པ་རྒྱད་ལྔ་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་བདེན་འཛིན་རུ་གྱུར་པའི་ཡིད་
 ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཅིག་ཆར་རུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། གཏོང་སེམས་སྟེལ་བཞིན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་གཏོང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་
 པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་དང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་རུ་མདོན་གྱུར་རུ་ཡོད་པ་གང་ཞེ་ན། །དེ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

དུག་པ་ལ། ལྷན་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཀྱུན་
 རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས།
 ལྷ་བཤད། བྱང་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཀྱུན་རྒྱུ་སེམས་
 བསྐྱེད་གང་རུང་གང་ཞེ་ན། རྒྱུགས་བྱང་གི་གནས་ལྷགས་ལ་གཉིས་སྟངས་ལུང་ཕོང་ཤེས་རབ་
 བྱང་པར་ཅན་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 རིག་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་རུ་གང་རུང་སྟོན་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མདོན་སྟུག་
 རུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་
 པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉམ་སོས་
 དབྱ་བཙོམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་རུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་

མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུ་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དེ་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སའི་བར་བཅུ་གཅིག་དུ་ཡོད་
དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ས་མཚམས་ས་དང་པོ་ནས་འཛོག་སྟེ། མདོ་ལྡེའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཡི་
རབ་དགའ་ཁྱད་པར་འཕགས། ཁྲིས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་ཐོབ་
པ་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་ཀྱི་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ལ་མེད་དེ། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དོན་
དམ་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པས་ན་དེ་སྐད་ཅིས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་སྐྱ་བཤད་ཅམ་ལ་བྱབ་པ་
མི་འཆའོ། །ལུ་པ་ལ་ངེས་ཆོག་གི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། རྣམ་གཞག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་པར་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་ས་ཁྲིས་བྱ་
སྟེ། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རབ་དུ་མཉེས་པར་གྱུར་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རྟོགས་རབ་དུ་བསགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། མདོ་ལྡེའི་རྒྱན་ལས། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རབ་མཉེས་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་
རྟོགས་རབ་བསགས། ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། སྟེས་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། ཅིས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རབ་དགའ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ཆོས་
དང་། སེམས་ཅན་དང་། རང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་དང་། ཐོབ་བྱ་མཆོག་རྣམས་ལ་སེམས་
མཉམ་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་
གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་ཟུང་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་དང་སངས་
རྒྱུ་ཆོས་བདག་གིས་སྟོང་པ་གཉིས་ངོ་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་
དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །དེ་ཡི་བྱ་བ་སངས་རྒྱུ་ཉིད། །མཆོག་
ལ་སེམས་མཉམ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རབ་དགའ་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཁྲིས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། བྱང་པར་དྲག་དང་ལྡན་ཏེ།
 རྒྱུ་པའི་བྱང་པར། རྒྱ་ཆེ་པའི་བྱང་པར། རྒྱ་བའི་བྱང་པར། བསམ་པ་དག་པའི་བྱང་པར།
 ས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་མཁས་པའི་བྱང་པར། སྤང་བྱ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱང་པར་དང་
 ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལྗོངས་རྒྱལ་ལས། རྒྱུ་བ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་རྒྱ། །བསམ་པ་ཡང་ནི་དག་
 པ་དང་། །ལྷག་མ་དག་ལ་མཁས་པ་དང་། །ངེས་པར་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། རེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། བྱང་ཚོས་རྩ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱ་དང་
 བཅས་པའི་བྱང་པར། བསམ་པའི་བྱང་པར། མོས་པའི་བྱང་པར། དམིགས་པའི་བྱང་
 པར། འགོ་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར། རྟེན་གྱི་བྱང་པར། ཉེས་དམིགས་གྱི་བྱང་པར། མི་མཐུན་
 རྒྱུགས་གྱི་བྱང་པར། བན་ཡོན་གྱི་བྱང་པར། སྤང་བྱ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་གྱི་བྱང་
 པར། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་པར་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་རྗེའི་
 རྩ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལྗོངས་རྒྱལ་ལས། དེ་ཡི་རྩ་བ་རྟེན་རྗེར་འདོད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟག་རྩ་སེམས་ཅན་ལ་པན་པར་སེམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ལས། རྟག་རྩ་སེམས་ཅན་པན་པར་སེམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 གྲུབ་སྟེ། རེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་མོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཚོས་ལ་མོས་དང་། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཚོལ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་དེའི། །ཡེ་ཤེས་འཚོལ་བར་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་གྲུབ་སྟེ། ས་གོང་ནས་གོང་རྩ་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ལས། གོང་རྩ་འདུན་པས་འགོ་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲག་པ་གྲུབ་སྟེ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྟོན་པ་རྒྱ་
 ཆེན་དེ་ཡི་རྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གྲུབ་སྟེ། རེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འགོག་པ་
 དེ་དེའི་ཉེས་དམིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལམ་འགོག་པ་ནི། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་གྲུབ་སྟེ། རེག་དམན་གྱི་སེམས་ཀྱན་སྟོང་ཞིང་དང་རྩ་ལེན་པ་དེ་

དེའི་མི་མཐུན་སྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་མཐུན་སྟགས། སྒྲོང་ཁིང་དང་
 ཏུ་ལེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་གྲུབ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བ་འཕེལ་བའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བསོད་
 ནམས་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱི། །དགེ་བ་འཕེལ་བ་དེའི་ཕན་ཡོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བརྩ་པ་གྲུབ་སྟེ། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྒྲོར་ཁིང་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ལས། བ་རོལ་ཕྱིན་ལ་རྟག་སྒྲུབ་བ། །དེ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བརྟེན། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྩ་གཅིག་པ་གྲུབ་སྟེ། སོ་སོ་རང་གི་སྐབས་དང་སྒྲོར་བས་མཐར་ཐུག་
 པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ཡི་མཐར་ཐུག་ས་ཡིན་ཏེ། །སོ་སོ་རང་གི་དེར་
 སྒྲོད་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ།
 འདི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་དམ་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་
 རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། རན་འགྲོའི་རྒྱ་སྒར་བསགས་འདག་ཅིང་ཕྱི་མ་འགྲོ་ཆད་
 པ་དང་། བདེ་འགྲོའི་རྒྱ་གསར་ཏུ་བསག་ཅིང་། སྒར་བསགས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་
 དང་། དགེ་བ་སྒར་བསགས་ནམས་གསེར་འབྱུར་གྱི་ཅིས་ལྷགས་སྒང་སྟོང་ཕག་མང་པོ་
 གསེར་དུ་བསྐྱར་བ་ལྟར། སྤྲ་མེད་རྩོགས་བྱང་གི་རྒྱར་འབྱུར་བས་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་པ་
 དང་། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་རི་ལྟར་དམན་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་
 འགྲོ་བ་ལྷ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་མཆོད་ཀྱི་གནས་སུ་འབྱུར་བ་ནམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་བསྐྱེད་པར། །སངས་
 རྒྱས་ནམ་ཡང་མི་ཐོབ་ཅིང་། །འཁོར་བར་གཞན་དོན་སྦྱུབ་པ་ཡི། །ཐབས་གཞན་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི། །སྤྲ་
 མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་ཙ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲོད་འཇུག་ལས། གང་ནས་བརྩེད་སྟེ་སེམས་ཅན་ཁ་མས། །མཐའ་ལས་
 རབ་ཏུ་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར། །མི་ལྟོག་པ་ཡི་སེམས་གིས་སུ། །སེམས་དེ་ཡང་དག་སྒྲངས་ལྱུང་

བ། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གས། བག་མེད་ཡུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཤུགས། རྒྱན་
 མི་ཆད་པ་རུ་མ་ཞིག ཁམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་རུ་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གསུངས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་འཇུག་ལས། སྤྱིག་པ་སྟོབས་ཆེན་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་། འདུལ་
 ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་འགྲོལ་འགྱུར་
 བ། འདི་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། ཞེས་དང་། སྤྱིག་པ་སྟོབས་ཆེན་ཤིན་
 ཏུ་མི་བཟད་པ། འདི་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མིན་པ། འདེག་གཞན་གང་གིས་ཟེལ་
 ཀྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། དེ་ནི་རུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྤྱིག་ཆེན་རྣམས། སྐད་
 ཅིག་རེ་རེར་སྟེག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་
 ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩོམ་རིམ་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་བྱང་
 པར་རུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་རྩོམ་རིམ་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་
 ལ་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསྟོག་གོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་རུ་ཐམས་ཅད་མཆིན་
 པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩོམ་རིམ་པོ་ཆེ་ནི་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསྟོག་གོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་འཇུག་ལས། གསེར་འགྱུར་མི་
 རྣམ་པའི་མཆོག་ལྟ་བུ། མི་གཅང་ལུས་འདི་སྒྲངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྟུ། འིན་ཆེན་རིན་
 ཐང་མེད་པར་བསྐྱར་བས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་གཟུང་། ཞེས་
 དང་། དེལ་བ་གཞན་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུ་ཤིང་རི་བཞིན་རུ། འབྲས་བུ་སྦྱང་པས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་
 ཉིད། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ཤིང་རྟག་པར་ཡང་། འབྲས་བུ་སྦྱང་པས་མི་ཟད་འཕེལ་
 བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། དཔལ་སྦྱིན་གྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་
 གང་། གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། ཁམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། འདི་ནི་དེ་
 བས་ལྟག་པར་གྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རུག་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་འཇུག་ལས། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། འཁོར་བའི་བཅོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་

ནམས། །བདེ་གཤེགས་ནམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་
པའི་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

མེམས་བསྐྱེད་ཚུལ།

ལཱ་པ་མེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེམས་བསྐྱེད་ཚུལ། མེམས་བསྐྱེད་
པའི་ཚད། ཚོགས་གཟུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྩོམ་པོའི་ལྷགས་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཞི་
བ་ལྷའི་ལྷགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱ་འབྲས་མན་དག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤོ་སྤྱོད་
བར་གསུངས་ཏེ། མར་ཤེས་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཚོག་གྲ་
ཅམ། །རིལ་བྱས་བཤངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མེམས་
ཅན་གཅིག་གིས་བདག་གི་མ་དེའི་ཡང་མར་བྱས་པའི་བྱངས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སའི་རྩལ་རིལ་
བྱ་རྒྱ་ཤུག་གི་ཚོག་གྲ་ཅམ་རྩ་བྱས་ཏེ་བཤངས་ཀྱང་བཤངས་མི་ཚོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར།
མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་མ་བྱས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་སྟམ་རྩ་བསྟོམ། དྲིན་དྲན་ནི།
བཤེས་སྤྱིངས་ལས། དེ་དེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་ལས་ལྷག་པ་ཡི། །འོ་མ་འཐུང་སྟེ་ད་རྩུང་སོ་སོ་
ཡི། རྩོམ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཁོར་བ་པས། །དེ་བས་ཆེས་མང་ཉིད་རྩུང་བའུང་འཚལ་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གི་མ་བྱས་པར་མ་ཟད། མ་བྱས་དེས་ཀྱི་བདག་གི་
བདེ་བ་རྒྱབ། རྒྱག་བསྐལ་བསལ་བཞིན་ཅུ་ཞོས་བསྐྱངས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་སྟམ་རྩ་བསྟོམ་
པར་བྱའོ། །དྲིན་གཙོ་བ་ནི་སྟོབ་སྤྱིངས་ལས། ཉེ་རྩུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁོངས་སུ་རྒྱུད་
ཟུར་པ། །ཁྲོད་གི་ནང་རྩུང་བ་ལྷ་བྱར་སྤྱང་བཞིན་རྩུ། རྩོམ་པོའི་འཕྲོ་པས་རོ་མ་ཤེས་
པ་དེ་བོར་ནས། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲེལ་བོར་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར། བདག་གིས་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་རྒྱབ་ཅིང་རྒྱག་བསྐལ་མེལ་བའི་ཐབས་
ལ་འབད་དགོས་ཏེ། མེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་གི་བདེ་བ་རྒྱབ་ཅིང་རྒྱག་
བསྐལ་བསལ་བའི་དྲིན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་སྟམ་རྩ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་
ནི། མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་དྲིན་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་སྤང་

ན་འབྲུད་པར་གྱུར་ཅིག །འབྲུད་པར་བྱའོ་སྒྲུལ་རུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་
 པ་དེ་མཉམ་ཡོན་དང་ལྷན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དཀྱིགས་པའི་
 ཁེང་དག་ན། །མཚོད་པ་རྣམས་མང་དཔག་མེད་ཅི་སྟེད་པར། །སྐྱེས་མཚོག་རྣམས་ལ་དེ་
 ཡིས་རྟག་མཚོད་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་གངས་དང་ཆར་མི་པོད། །ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། །སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་དྲིན་ཅན་
 འདི་རྣམས་རྟུག་བསྐལ་གྱིས་མཉམ་བ་སྟོང་རྩེ་སྒྲུལ་རུ་ཡིད་འཁུལ་འཁུལ་གྱི་བར་རུ་བསྐྱོམ་
 པར་བྱའོ། །ལྟག་བསམ་རྣམ་དག་ནི། དེའི་རྩེས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟུག་བསྐལ་འདི་བདག་
 གཅིག་སྤུས་བསལ་བར་བྱའོ་སྒྲུལ་རུ་ཡིད་འཁུལ་གྱི་བར་རུ་བསྐྱོམ་པའོ། །དེ་རྟུག་པོ་དེ་
 རྒྱུའི་མཉམ་ངག་རྟུག་པོ། །འབྲས་བུ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དེ་ལྟར་སྟོ་སྤྱངས་པའི་རྩེས་
 ལྟ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟུག་བསྐལ་སེལ་བ་དང་། བདེ་བ་སྦྱབ་པའི་ཐབས་དེ་ལྟར་
 བདག་ལ་མི་འདུག་སྟེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་
 པའི་སྐོ་ནས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་རྟུག་བསྐལ་ལས་བསྐལ་ཏེ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་
 སྒྲུལ་རུ་དམ་བཅའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་གཞན་བརྩེ་བའི་སྐོ་ནས་སྟོ་སྤྱངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་
 གཅེས་འཛིན་གྱི་སྟོ་དོར་ནས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་བདེ་བ་
 ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲིན་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟུག་
 བསྐལ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྤྲིན་པར་གྱུར་ཅིག །སྒྲུལ་རུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། སྟོད་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་དག་ནི། ལྟར་རུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་
 པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་རུ་བརྩེ་བྱ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྦྱང་པར་བྱ། །ཁེས་
 དང་། །འཛིག་རྟེན་བདེ་བ་ཅི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱང་། །འཛིག་
 རྟེན་རྟུག་བསྐལ་ཅི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱན་བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱང་། །ཁེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚད་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མན་ངག་བཞིན་ཏུ་སྤྱངས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལེགས་པར་འཁུལ་ཐུབ་པའི་སྤྱོད་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེས་པ་ནི། ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྟེས་པའི་ཚད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བྱ་རམ་གྱི་ཤུན་པའི་ནང་གི་རོ་མངར་བ་
དང་འདྲ་ལ། སྤྱོད་བ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་སྟེས་གོང་གི་གཞན་དོན་ཏུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་
འདོད་པའི་བསམ་པ་ནི། བྱ་རམ་གོང་གི་ཤུན་པའི་རོ་མངར་བ་ཅམ་དང་འདྲ་སྟེ། ལྷག་
བསམ་བསྐྱུལ་བའི་མདོ་ལས། བྱ་རམ་གོང་གི་ཤུན་སྟིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད། །དགའ་བར་བྱ་བའི་
རོ་ནི་ནང་ན་འདུག །ཤུན་པ་ཐོས་པའི་མིས་ནི་བྱ་རམ་རོ། །ཞིས་པོ་རྟེན་པར་ལུས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །རི་ལྷར་ཤུན་པ་དེ་བཞིན་སྟེ། རོ་ལྷ་བྱ་ནི་དེ་ལ་དོན་སེམས་ཡིན། །དེ་ལྷ་
བས་ན་སྟེ། ལ་དགའ་སྤྱངས་ལ། །རྟག་ཏུ་བག་ཡོད་བྱས་ལ་དོན་སེམས་ཤིག །ཅིས་གསུངས་
པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ལྷང་བའི་ལུལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག །རི་ལྷར་ལྷང་བའི་ཆོག་ཤོ། །དང་
པོ་ནི། གོང་མ་རྣམས་སྟོན་སེམས་དང་ལྡན་ཁིང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནས་པས་མི་ཆོག་གི་
འཇུག་སྟེས་དང་ལྡན་པ་གཅིག་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་སྟེ་སོགས་ལུས་
དང་བསམ་པའི་སྟོན་སྟེས་སྟེ་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་འདིའི་རྟེན་ཏུ་བྱང་ཡང་འདི་
ནི་ལམ་སྟོན་འགྲེལ་བར་འཁོར་བའི་ཡིད་འབྱུང་བ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བྱན་པ་ཤེས་རབ་དང་
སྟིང་རྩེ་ཆེ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། སྦྱར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། སྤྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱ་བ་དང་། གནས་བརྒྱན་ཅིང་། རྟེན་བཟམ།
མཆོད་པ་བཤམས། གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་སྤྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་མདུན་ཏུ་ཅོག་ཤར་འདུག་སྟེ། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས།
རྫོགས་བརྩུན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་
ལ་དགོངས་ཏུ་གསོལ་ལས། སྦྱོབ་དཔོན་དགོངས་ཏུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཟྱི་
བས་སྟེ་བ་འདི་དང་སྟེ་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ་སྦྱིན་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སྟོན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བདག་གིས་བཟྱིས་

པ་དང་། བཞིན་ཏུ་སྤུལ་བ་དང་བཞིས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་
 ཇི་ལྟར་སྒྲོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་དང་ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
 སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་
 ཏུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཞི་བས་ཀྱང་ཏུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྤྱིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་
 བོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་ཏུ་སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པར་བཞིའོ། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་གྲོལ་བར་བཞིའོ། །དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབུགས་
 དབྱང་བར་བཞིའོ། །ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་
 བར་བཞིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དེ་སྒྲུབ་ངོ་། །སྟོབ་དཔོན་མ་རྟེན་ན། སེམས་བསྐྱེད་
 ཀྱི་ཆོ་ག་རྩོམ་མཛད་པ་ལས། དེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་མེད་ཀྱང་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བསམས་ཏེ། ཕྱག་འཆའ་བ་དང་མཆོད་པའི་ཕྱིར་ཆོ་ག་ལ་
 སོགས་པ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་སྤངས་པའི་
 རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་གོ་རིམ་སྤྲུལ་པ་བཞིན་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞུགས། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་སྟོབ་མ་ལ་བརྗོད་པར་
 བྱ། དེས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ཕྱེ་སྟོང་དགོངས་འགེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་རྒྱུ་ལ་བཞིན་ཏུ་བྱས་པའི་སྟོ་
 རྣམ་ཉེས་སྟོང་མཐའ་དག་སྟོང་བ་དང་། དགེ་ཆོགས་མཐའ་དག་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་ཅིང་
 གཞན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་དགེ་བའི་ལེགས་སོ་བརྗོད་
 ཅིང་ཡིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྟོམས་ཤིང་རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་ནས་གོང་ཏུ་འཕེལ་བའི་
 ཕྱིར་ཏུ་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་ཏུ་བསྟོ་བ་དང་སྟོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་
 རྒྱས་གདབ་པར་བཞུགས། །

ཐེག་ཆེན་གདམས་ངག་སྒྱིར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་དག་བྱེད་ཀྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར་བ་
དང་། དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་དུ། སེམས་བསྐྱེད་པ་
དང་གདམས་ངག་དང་། ཁྱེད་བཤད་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་གདམས་ངག་འཆད་
པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འདོད་
པའི་ཡུལ་དུ་འཕངས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ལ་གདམས་ངག་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཉམས་
སུ་ལེན་དགོས་སོ། ཁྱེད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་མཚམས་སྒྱུར་བ་ལ།
དབྱེ་པ་ཁར་ལ་བརྗོད་ནས་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུས་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེད་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དང་། དེས་འཕངས་པའི་ཚོས་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཡོངས་
སུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་གྱིས་མདོན་པར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདོམས་པ་ནི་གདམས་ངག་
སྟེ། ཁྱེད་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། གདམས་ངག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་
པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད། མཇུག་བསྟར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གདམས་
ངག་ནི། བརྒྱུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། ཁྱེད་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ། སྐབས་པ་
རང་གི་རོ་བོ་ལ་གདམས་པ། སྐབས་པའི་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་གདམས་པ། རྟོན་
དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་གདམས་པ། སྐབས་པ་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ལ་གདམས་པ་དང་
བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྐབས་དང་། ཁྱེད་བཤད། གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་རྣམས་དང་
ནི། ཁྱེད་བཤད། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དགོན་མཚོག་གསུམ། ཁྱེད་བཤད།
བཞི་པ་ལ། སྐབས་པའི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་སྦྱོང་བ། སྐབས་པ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་
པ། སྐབས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ། སྐབས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་ལ་གདམས་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོང་འཇུག་ལས། ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་། སྦྱིད་ལུག་བདག་ཉིད་

བརྟན་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲིམས་ལས་འཛིན་པའི་ལོ་ལོ་སྤྱིང་བྱེད་མ་ཞེན་པའི་
བརྟེན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ། སྤྱིང་ལྷག་པའི་ལོ་ལོ་སྤྱིང་བྱེད་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་བརྟེན་
འགྲུས་ལ་གདམས་པ། བདག་ཉིད་ལ་བརྟན་པའི་ལོ་ལོ་སྤྱིང་བྱེད་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པའི་བརྟེན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མ་ཞེན། ཞེས་བཤད།
གཉིས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་། ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་ནི། ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པ་དང་། ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། སྤྱན་ལྗང་དང་ནི། ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་ནི།
མངོན་ཤེས་ཀྱི། ཡོན་ཏན་བྱུག་དང་། ཞེས་བཤད། བཞི་པ་ལ། མཐོང་ལམ་ལ་གདམས་
པ་དང་། སྒྲིམ་ལམ་ལ་གདམས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་དང་། ཞེས་
བཤད། གཉིས་པ་ནི། སྒྲིམ་ཞེས་བྱ་ལ། ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་མཚུག་བཟུ་བ་ནི། དེ་
ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ནི་གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ་རྟེན་
འདི་ཙམ་ཁོ་ནས་དོན་ཐམས་ཅད་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར་བས་གདམས་ངག་ནི་རྣམ་
པ་བརྟེན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དབང་པོ་
རྒྱལ་དང་རྟོན་པོ་དག ཁེས་སོགས་གསུངས།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དབྱེ་བ་ཁར་ལ་བརྗོད་ནས་གདམས་ངག་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་
སྟེ། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་གདམས་ངག་ཉན་པའི་རྟེན། རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
ཉན་པ། ལུ་གང་ལ་ཉན་པ། གདམས་ངག་གི་ངོ་བོ། ས་མཚམས་དང་ལྗང་ལས། དང་
པོ་ནི། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་གདམས་ངག་ཉན་པའི་ལམ་མ་ཞེས་གང་ཟག་ཉན་སོས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡོད་ལ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་
དངོས་ལ་གདམས་ངག་ཉན་ཅུས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་
སེམས་བརྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུས་རིམ་ལ་བཞེན་ཏུ་དོན་ཏུ་གཉེར་བར་བྱེད་
པ། ཞེས་དང་། མདོ་སྤེལ་རྒྱལ་ལས། བསམ་གཏན་ལ་ཐོབ་མངོན་པར་ཤེས། མངོན་པར་
སྤྱོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ནི། ཁངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ། མཚོད་པའི་ཕྱིར་དང་མཉན་པའི་
ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་ཁམས་ན་ཀྱང་ཏུ་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚོག་གི་སྤུལ་སྤུ་ལ་

ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་དངོས་སུ་ཉན་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་མདོ་ལས། ལྷའི་བྱ་གང་དག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་
 ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་སྤུལ་སྤུ་ལས་གདམས་
 ངག་དངོས་སུ་ཉན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཐེད་རྒྱུ་ལས། དེ་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ནི། །སངས་
 རྒྱུ་རྣམས་ལས་ཞི་གནས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེན་
 རོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོན། ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཞེན། འདི་ལ་ངོ་བོ། སྤྲ་བཤད། ས་མཆོམས་
 དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གསེར་ཕྱེང་ལས། མཆོན་ཉིང་ནི་གང་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་ན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་གངས་ལས་འདས་པ་འཛིན་པར་
 རུས་པའི་བྲན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ལམ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་
 དང་། དེ་ལ་ཆོས་ཐོས་པའི་སྤྱིའི་བྱེད་རགས་པ་སལ་ཆེར་སྤྱངས་ནས་མཆོག་གི་སྤུལ་སྤུ་
 ལས་གདམས་ངག་དངོས་སུ་ཉན་པའི་རུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱེས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་
 གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེའི་རྒྱར་བསྐལ་པ་བྱ་
 མར་རྫོགས་བསགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྒྱལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐོས་པ་མང་བ་དང་། རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བཞི་
 སལ་ཆེར་དང་བྲལ་བ་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་
 རྒྱན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་ཞེན། ཆོས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་གངས་ལས་འདས་པ་
 རྒྱན་བར་མ་ཆད་པར་འཛིན་རུས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྫོད་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་སྤྱང་ལས། ཆོགས་ལམ་པ་ཉིད་ཏུ་སེམས་ལས་སུ་བྱང་བར་གྱུར་ན་གང་
 ཞིག་ཐོས་པས་ཆོག་དང་དོན་མ་ལུས་པར་འཛིན་པར་རུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་

ཉིང་ངེ་འཛིན་འཛོལ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་
 སངས་རྒྱུ་གྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་གས་བརྩུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་
 རྒྱུ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་དག་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱུ་བྱང་
 སེམས་ཉན་རང་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་དུ་མ་ཡོད།

བཞི་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཉེར་བའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་དག་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། གདམས་པའི་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་གདམས་དག་དང་། རྗེས་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་དག་གཉིས་ལས། ཐོབ་ཟིན་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་སྤེལ་དུ་གདམས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་དག །དང་པོའི་མཆོན་ཉིད།
 རྒྱུ་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གསར་དུ་ཐོབ་སྤེལ་དུ་འདོམས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་དག་
 དེ། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཁྱི་རྩ་མ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
 དོན་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ནི་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་
 ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་དོན་གྱིས་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི་གདམས་དག་
 ཡིན་ལ། དེའི་འོག་དུ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་འདི་ལྟར་ན་གོ་རིམ་བསྒྲིག་སྟེ་འཛོག་དགོས་ཏེ། དེས་
 འཕངས་པའི་ཆོས་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་
 གྱིས་མངོན་པར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདོམས་པ་ནི་གདམས་དག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཉེར་བའི་ཐབས་མ་ཞོར་བར་
 སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དག་རྩམ་དག ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་
 འཐད་དེ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཙམ་དུ་སྟོན་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་
 བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཙན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དག་
 རྩམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་
 པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་གསུང་རབ་དེ། དེའི་མཆོན་
 ཉིད་ཟེར་ན། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ཆོས་ཙན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་

ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ནམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལཱ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
 ཐོབ་པའི་དབང་རུ་བྱས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་རུ་ཡོད་
 དེ། ཤར་འབྱུང་གི་བསྟན་དོན་ལས། ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སའི་བར་རུ་གདམས་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་སེམས་སྦྱབ་པ་ནམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་དེ་གདམས་དག་དངོས་སུ་ཉན་པ་
 པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཚོས་ཉིད་ལ་ཚེ་གཅིག་རྒྱ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རང་ནས་ནམ་
 མཁུན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོག་གསལ་ལས། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་
 བྱི་དེ་དོན་རུ་གཉེར་བ་མི་བྱེད་དེ། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པར་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག སྲིད་པ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གདམས་དག་དངོས་སུ་མི་ཉན་ཏེ། མདོ་
 ལས། ཉར་འགྲོ་ང་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །ང་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་སུ་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྲབ་སྟེ། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་མངོན་རུ་བྱེད་པའི་ཆེ་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་
 གྱི་གདམས་དག་ལ་མི་ལྟོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཞིང་བརྗོད་རུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་རུ་མེད་པའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་
 ཡོན་ཏན་ལྡེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་སྲིད་པ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་མེད་པར་ཐལ། དེ་དང་
 གངས་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་དག་ཉན་པའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དག་དོན་ནི། མཚོག་གི་སྦྱལ་སྦྱས་རང་གི་ཆེད་རུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་
 པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་དག་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེས་སྐར་མ་
 ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གསར་རུ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ཟིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམས་མི་ཉམས་ཤིང་
 ཞོང་ནས་ཞོང་རུ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་
 རུ་ལྟར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 གདམས་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཐལ་འལྟར་གཉིས་པ་ལ་མ་བྲབ། ཁོ་ན་རེ། དག་མ་

སྤྱི་པར་གདམས་ངག་སྟོན་པ་མེད་པར་ཐལ། གདམས་ངག་ཡིན་ན། ངག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ངག་མ་སྤྱི་པར་ཆོས་སྟོན་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ཁྱེད་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། གདམས་ངག་ཡིན་ན། རང་རྒྱ་སྤྱི་པའི་བྱེད་པ་ལྷེ་རྒྱ་ལས་བྱང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ངག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ལོ། །

བདེན་གཉིས།

འོ་ན། སྤྱབ་དང་། ཞེས་པ་ཙུ་འགྲེལ་གྱིས་སྤྱབ་པ་རང་གི་རོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྤྱབ་པའི་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོན་པར་བྱ་བ་མང་དུ་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་རྒྱལ་པ་དང་། བཙམ་ལུན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལུན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་རྟོ། །བཙམ་ལུན་འདས་རིམ་ཁྱད་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོན་པར་བཀྱི། དེ་སྐད་ཅེས་གསལ་བ་དང་། བཙམ་ལུན་འདས་གྱིས་ཆོ་དང་ལུན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་རྒྱལ་རྟོ། །ཤུ་རིའི་བྱ་འདིས་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོན་པའི་ཆོ་བྱང་སེམས་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྟེན་སུ་མི་མཐོང་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཤུ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ཤུ་རིའི་བྱ་གལ་ཏེ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་དགེ་སྟོང་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་། མོ་ཁུ་འགལ་གྱི་བྱ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུང་ནམས་གྱི་སྤྱིན་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་སྤྱབ་པ་རང་གི་རོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་སྟོན་པ་ལ། སྤྱབ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་སྤྱབ་པ་ལ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལ་ཡང་། ཤེས་རབ་ལ་གདམས་པ་དང་། ཐབས་ལ་གདམས་པ་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ཚན་དང་པོའི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་རབ་ལ་གདམས་པ་
དེ་སྟོན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་ལས་མི་འདའ་བས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོབ་པ་སྟབ་པ་
ལ་འདོམས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་ཚན་གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐབས་ལ་གདམས་པ་
དེ་སྟོན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་རི་སྐད་བཤད་པ་སྟབ་པ་ལ་ཉན་ཐོས་
ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
སྟོབ་པ་སྟབ་པ་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོ་དང་པོའི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡོད་བཞིན་ཏུ། ཞེས་པས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་
ཏེ། དང་པོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐ་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། བྱི་མས། དོན་དམ་པར་
མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཚན་གཉིས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་
བཤད་པ་དང་། རྟགས་བསྟན་གྱི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་རང་གི་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཁྱད་པར་རྒྱ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་མི་སྟོབ་པའི་མིང་ཅན་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་
མོའུ་འགལ་གྱི་བྱ་གཉིས་མཚོག་ཟུང་གཅིག་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་དང་སྤངས་རྟོགས་
ཆ་འདྲ་བའི་ཉན་ཐོས་མི་སྟོབ་པ་ནམས་ཀྱིས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདིས་མཚོན་ནས་སྟོགས་
བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་གང་། དེ་དག་གིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱལ་པ་མང་པོར་བསྐྱོམས་པའི་བསོད་ནམས་ལས། བྱང་ཆེན་ཉིན་གཅིག་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟོམ་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་ཁྱད་པར་རྒྱ་འཕགས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་མི་གནས་པའི་གྲུང་འདས་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་ནམས་ཀྱི་དེ་དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཉི་མུང་ལས། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་
 མཐོང་བ་དང་སྒྲུལ་པའི་ལམ་དག་ལས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། འདམ་བུའི་ཚལ་ལྟར་ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་པའི་གནོད་པ་རྒྱུད་དུ་ཡང་མི་བཟོད་པ་དང་། འོད་མའི་ཚལ་མེ་མཚོན་དག་
 གིས་གཙོད་དཀའ་བ་བཞིན་དུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དུག་པོའི་གནོད་པ་དང་བྲད་ཀྱང་
 དགེ་བའི་ཙུང་བ་མི་ཆད་པ་དང་། ལུ་རམ་ཤིང་དང་འདྲ་བར་གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་
 ཀྱང་རན་སོང་ཆད་པའི་ཕྱིར་བདེ་འགྲོའི་སྟེ་བ་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་སྦྱོར་བས་ཚས་བསྒྲུལ་པའི་
 མངར་བ་ལས་མི་འདའ་བ་ཉིད་དང་། སྤྲིག་མ་དང་འདྲ་བར་ལུས་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། འབྲས་དང་འདྲ་བར་འཕགས་
 པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་མཚོག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། རི་ལྟར་མཐོང་
 ལམ་ལ་མངོན་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉིལ་དང་འདྲ་བར་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ་ཐ་མི་དད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དུས་གཞན་དུ་སྒྲུལ་པ་ལས་སྤངས་པའི་བྱུང་པར་མཐོང་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་དུག་པོ་རྣམས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁེས་གསུངས། རོན་
 བི་སྤར་གྱི་མདོ་དེས་བྱགས་ལ་འཐོབ་བྱའི་རྟོགས་པའི་ཚས་དུག་བཟླ་ལ། དེས་ན་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དོད་དེ་འདམ་བུ་དང་འདྲ་སྟེ། འདམ་བུ་གནོད་པ་རྒྱུད་དུ་ཡང་མི་བཟོད་
 པ་བཞིན་དུ། འདིས་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱི་གནོད་པ་རྒྱུད་དུ་ཡང་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཚེ་མོ་ནི་
 འོད་མ་དང་མཚུངས་ཏེ། འོད་མ་དེ་མེ་མཚོན་གྱིས་གཙོད་དཀའ་བ་བཞིན་དུ། འདི་ཐོབ་
 བས་ལོག་ལྟས་དགེ་ཙུང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་བུ་རམ་ཤིང་དང་འདྲ་སྟེ། ལུ་
 རམ་ཤིང་དེ་མངར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལྟར་འདི་ཐོབ་ནས་བདེ་འགྲོའི་སྟེ་བ་རྒྱན་མི་
 ཆད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚས་སྒྲུལ་པའི་མངར་བ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། ཚས་མཚོག་སྤྲིག་མ་
 དང་འདྲ་སྟེ། སྤྲིག་མས་རང་གི་བྱན་པ་ལུས་དུ་གཙོད་པ་བཞིན་དུ། འདིས་ཀྱང་མཐོང་
 ལམ་ལུས་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་འབྲས་དང་མཚུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་
 འཆགས་པའི་ཆོ་འབྲས་དེ་ལོ་ཐོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་འཕགས་
 པའི་རྟོགས་པའི་ས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་སྟེ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུལ་ལམ་ཉིལ་དང་འདྲ་སྟེ།

ཉིལ་དེ་མེ་ཉྑག་དང་སྤྱང་བྱ་སྟགས་རིགས་ཐ་མི་དད་ཀྱང་རྒྱས་པ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་
 ཡོད་པ་བཞིན་དུ། སྤྱང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་
 ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། སྤང་བྱ་སྤྱང་བའི་རྒྱས་པ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཚལ་སྒྲོས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དབང་པོ་རྩོམ་ལྟུང་གསུམ་
 གྱི་དྲོད་ལ་སྟགས་པ་ནང་ཚན་ཐ་དད་ཀྱང་དྲོད་ལ་སྟགས་པར་རིགས་གཅིག་པར་ཤེས་པར་
 བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉི་ལྷང་ལས། ཚལ་སྒྲོས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཟག་
 གི་བྱང་པར་རྣམས་གྱི་དབང་པོའི་བྱང་པར་ལ་སྟགས་པ་ཡིན་ཡང་། དྲོ་བར་འཕྱར་པ་ལ་
 སྟགས་པ་རྣམས་གྱི་རིགས་ཐ་མི་དད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཉེ། དོན་མང་པོ་རྟོགས་པ་
 གི་དཔེ་གཅིག་གིས་ཆོག་པར་འཕྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འམ་སྒྲོས་པའི་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། བྱི་མ་བྱི་མ་དྲང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐ་མར་འམ་སྒྲོས་པ་
 མི་འཐད་དེ། དེས་བྱི་མ་དྲང་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པའི་གང་
 ཟག་རྣམས་གྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་དཔེ་གཞན་དྲང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉི་ལྷང་ལས། རེ་ཤིག་འམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་སྒྲོས་པ་ནི་དེས་བྱི་མ་
 བྱི་མ་དྲང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཉེ། འོ་ན་ཉེ། ཐ་མར་འམ་སྒྲོས་པ་ནི་ཅིའི་དོན་དུ་ཡིན་
 ཞེ་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་གྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། དཔེ་གཞན་དྲང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡང་དོན་ལ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཆོག་ཟེན་ལ་ཐ་མར་སྒྲོས་པ་མེད། ཉིལ་གྱི་ཚལ་ལྟར་ཡོངས་
 སུ་གང་བར་གྱུར་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་གསེར་ཤིང་ལས། ད་ལྟར་
 འཕྱར་བ་འདི་རྣམས་ལ་ཐ་མར་འམ་སྒྲོས་པ་མི་སྤང་། ཞེས་གསུངས། བྱང་ཆེན་ཤེར་བྱིན་
 ཉིན་གཅིག་སྒྲོམ་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆེན་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་
 པ། སྦྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ། རྒྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་བཞེ་ལས།
 བཞེ་པ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ས་བརྩུ་པར་སངས་རྒྱས་དང་སྤངས་རྟོགས་ཆ་འདྲ་བར་
 བཤད་པས་ཉན་རང་ལས་བྱང་ཞུགས་པར་རྟོགས་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཉི་ལྷང་ལས།

རེ་ཞིག་བཞི་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྩུ་པ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ས་བརྩུད་པ་བ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེར་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བཀག་པས་དེ་དེ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པར་རྟོགས་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་མུང་ལས། གསུམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྩུད་པ་ལ་ནི་དེའི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མུང་འདས་འདས་པ་བཀག་པ་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཤེས་པ་ཁྱད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། སྟོན་པ་ལ་ཞུགས་པ་མ་དག་ས་བརྩུན་ལ་གནས་པ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོར་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འདུས་པར་གསུངས་པས་དེ་དེ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པར་རྟོགས་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་མུང་ལས། གཉིས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་ཅུམས་ལས་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེའི་ལན་རྟོན་པ་ལ། ཉི་མུང་ལས། དེ་བས་ན་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐབས་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིར་མངོན་པར་བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བྱང་སེམས་དེ། བྱང་སེམས་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་དང་བརྒྱལ་བྱང་བའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་དེ་ཡང་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱི་མ་འདི་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། སྐར་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་བཞི་པོ་དེ་ཡང་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབ་པ་དེ་དེ་བཞི་གའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་གསེར་སྤང་ལས། སྐབ་པ་འདི་བྱང་སེམས་དེ་བཞི་གའི་ལམ་ཡིན་པས། དེ་དག་ཀུན་རྟེན་ཡིན་པ་མི་འགལ་བར་དགོངས་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། རེ་ཞིག་བཞི་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ཕྱོགས་སྒྲ་རྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་གྱི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ས་བརྩུད་པ་ལ་ནི་དེའི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མུང་འདས་འདས་པ་བཀག་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི། ཅུམ་བཤད་ལས།

ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདུལ་བ་དང་། ཞེས་དང་། གཞོན་
 ཅུའི་ས་ལས་འདུལ་བར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་འདུལ་བ་དང་གནས་ནས་
 འདུལ་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉན་རང་གིས་མཐོང་སྟོན་གྱི་སྐབས་
 ལུ་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདུལ་བ་དེ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་
 བརྒྱད་པ་བ་སྟེ། དེ་ལས་འདུལ་བའི་དོན་ནི་ས་བརྒྱད་པར་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་
 གྱིས་སངས་རྒྱུ་རྣམས་གྱིས་མ་བསྐྱལ་ན་དེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགོ་བའི་དོན་རྒྱུན་བཅད་ནས་
 ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལུ་སྟོན་པར་འཇུག་པར་འཇུར་བས་སངས་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱལ་ཏེ་
 ས་བརྒྱད་པ་ལ་རྒྱུན་ཆགས་ལུ་སྟོན་པར་འཇུག་པར་འཇུར་ཀྱང་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་ལས་
 འདུལ་བའི་དོན་ནོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ས་བརྒྱད་པ་བ་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱུ་
 ཐོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ་ལ་མ་བསྐྱལ་ན་དེས་ཏུས་མ་ཡིན་པར་
 མངོན་ཏུ་བྱེད་པར་འཇུར་བའི་བྱལ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱལ་ཏེ་བར་ཞི་བའི་དབྱིངས་དེ་
 དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཐུང་འདས་ཡིན། དེས་ན་རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཟག་
 མེད་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་དེ་འདྲའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། འདིའི་ཟག་མེད་ཀྱི་
 དབྱིངས་དེ་རྫོགས་སྤྱིན་སྤྱུང་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་ཏུ་མ་བྱེད་
 ཅིག་ཅས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡང་དག་མཐའ་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་
 བཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་ལམ་སྟོན་ཏུ་མ་སོང་བ་རྣམས་གྱིས་ཆོས་གསུམ་
 མ་རྫོགས་པར་ཏུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་ཏུ་བྱེད་ཅུས་སམ། མངོན་ཏུ་བྱས་ན་ཚུལ་ཇི་
 ལྟ་བུ་ཞིན། མངོན་ཏུ་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་
 རྩིས་དེ་ནས་ཅུས་ན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས། འོན་ཀྱང་ས་བརྒྱན་པ་མན་ཆད་ཏུ་དོགས་
 པ་རྒྱུད་ལ། ས་བརྒྱད་པར་དོགས་པ་ཆེ་བས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་
 འགོག་པ་ལས་སྟོང་བར་མཛད། དེ་ཡང་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཞེས་སོགས་
 དང་། བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་གྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ལྷང་ལས། འདིར་དམ་པའི་ཆོས་པསྒྲ་དཀར་པོ་ཆད་མར་མཛད་པ་ན་ངེ་

ལྷན་འཇགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆེན་རྒྱལ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་
ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་པར་དག་པ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དགོངས་པ་ཅན་
ཀྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རུས་དེའི་བར་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུན་
བཅད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆེན་
རྒྱལ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐུང་འདས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་འདི་ཡང་དགོངས་པ་
ཅན་ཀྱི་ཐུང་འདས་དེ་ཐུང་འདས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་འདིར་
ཚལ་དུག་གི་དཔེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚལ་དེ་རྒྱལ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེ་ཡིན་པས་
གང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞོད་འཛམས་སུ་འཇུག་པ་དང་མཐོ་བ་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་
གསུམ་དུ་བྱས་ནས། འཇུག་མཐོ་ཆེ་བ་གཉིས་འདམ་འོད་གཉིས་དང་། དེ་འབྲིང་གཉིས་
བྱར་སྒྲིག་གཉིས་དང་། འཇུག་མཐོ་ཆུང་བ་གཉིས་འབྲས་ཏིལ་གཉིས་དང་སྐར་ནས་སྐར་
སྐར་ལ་འཇུག བྱི་མ་བྱི་མ་སྐབ་པར་བཤད་ཀྱང་། བཞོ་དང་བསྒྲིགས་ན་སྐར་མ་སྐར་མ་ལས་བྱི་
མ་བྱི་མ་འཇུག་པ་འགྲིག་སྟེ། ཉན་ཐོས་མང་པོས་གང་བ་མཚན་པ་ལ་དེས་འདམ་ག་ཅན་
འདི་རྒྱལ་ལ་བྱང་བའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རྒྱལ་ལ་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི། བྱངས་ངེས།
དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། སྐྱབ་ཤད་པ། གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་པ། ཤེས་པའི་
ཕན་ཡོན། མ་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་
ཡང་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་
བྱངས་ངེས་ཏེ། ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་
རྒྱལ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སྐྱགས་སུ་རྒྱུད་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྒྱལ་
དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་གཉིས་སུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྒྱལ་བདེན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་མདོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མདོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་གཉིས་སྒྲུབ་ལུགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་
བ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྟོང་གཞིའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། སྟོང་ཉིད་ཉི་

ཤུ་དང་། བཙོ་བརྒྱད་དང་། བཙུ་བྱག་སྟགས་སུ་བཤད་ཀྱང་བཟོད་ཚུལ་ཙམ་མ་གཏོགས།
ངོ་བོས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་
དགག་ཏུ་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

དོན་དམ་ཙམ་ལ་སྐྱས་བཟོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། དུལ་ཙན་དོན་དམ་
དང་། དུལ་དོན་དམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྐྱས་བཟོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས། རྣམ་
གྲངས་པའི་དང་། རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་དུལ་ཙན་དོན་དམ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྟེན་དཔག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་
གཟིགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣམ་གྲངས་
པའི་དང་། རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་དུལ་དོན་དམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་གྱ་
དང་བདེན་མེད་གྱི་ཚོགས་དོན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་གྱ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་
ལྟ་བུ། དེ་ལྟར་ཡང་། སྟོང་ཐུན་ལས། བདེན་མེད་ལྟ་བུའི་མེད་དགག་དོན་དམ་དངོས་
དང་། བདེན་མེད་དང་ལྷ་གྱ་ཚོགས་པའི་མ་ཡིན་དགག་ལྟ་བུ་ནི་མཐུན་པའི་དོན་དམ་ཏུ་
འཛོག་པས་དུལ་དང་དུལ་ཙན་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱེད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
འོ་ན། བདེན་གཉིས་ལས། རྐྱེ་བ་ལ་སྟགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་
པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ཡིན་པར་ཁོ་བོས་འདོད། ཁྱེས་གསུངས་པ་དང་། དབྱ་མ་རྒྱན་ལས།
དམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །འདིར་ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ། །ཡང་དག་ཏུ་མ་
སྟོས་པ་ཡི། ཚོགས་རྣམས་ཀྱན་ལས་དེ་གོལ་ཡིན། ཞེས་དང་། དབྱ་མ་རྒྱང་བར། དེ་
ལྟར་ན་རྐྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ཡི།
དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ནི་ཡང་དག་པ་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། །འདི་ལ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དུལ་ཙན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་
ཏེ་བཤད་པ་དང་། ཞར་བྱང་དུལ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
དུལ་ཙན་དོན་དམ་དངོས་དང་མཐུན་པའི་དུལ་ཙན་དོན་དམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། གང་གི་གཟིགས་ངོ་ན་གཉིས་སྟངས་གི་སྟོས་པ་མ་ལུས་པར་ལོག་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་མངོན་ལུས་ཏུ་རྟོགས་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་མེད་ནི་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་དངོས་ཡིན་
 ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་གྱི་རི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྟེན་དཔག་ནི་རང་གི་སྒོ་རོར་
 བདེན་འཛིན་གྱི་རྩོམ་པ་གཙོད་རུས་ཀྱང་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྩོམ་པ་གཙོད་མི་རུས་པས་མཐུན་
 པའི་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་ཡིན་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་དངོས་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་
 རྟོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དེ་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྟེན་
 དཔག་གི་རོར་བདེན་འཛིན་གྱི་རྩོམ་པ་གཙོད་པའི་དོན་དམ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་རོར་གཉིས་
 རྒྱང་གི་རྩོམ་པ་གཙོད་པའི་དོན་དམ་དངོས་མ་ཡིན་ཞིང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་རོ་
 བོར་གཉིས་རྒྱང་གི་རྩོམ་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པ་དང་རྟེན་སུ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་
 ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །

ཁ་ཅིག མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན། དོན་དམ་བདེན་པའི་
མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞི་བྱལ་ན་དེའི་རྟེན་དོན་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད་
གཞི་བྱལ་ན་རི་ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད་། ཁ་
ཅིག །དེའི་དངོས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་
རྟེན་དཔག་གི་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་སྲིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྲིད་དང་། དེས་རང་གི་གཞལ་
བྱ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྲིད་། ཁ་ཅིག མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་
གང་ཞིག །དེ་ཁྱེད་ལ་བརྟེན་ཏེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སྤང་བ་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། ལུས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སྤང་བ་ཡོད་པའི་
སྲིད་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཡོད་པའི་སྲིད་། དེ་ལ་བརྟེན་
ཏེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་སྲིད་།

ཁ་ཅིག །རང་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག །སྒྲུབ་པའི་ནམ་པར་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཟེར་ན།
 མེད་སྒྲུང་དབང་ཤེས་དེ་རང་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་གཉིས་
 སྒྲུབ་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བཙུག་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་

ནམ་པར་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོར་སྤང་
དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་
དམ་བདེན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲ། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། དགག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ནམ་མཁུན་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་པའི་ནམ་པར་ཆོད་མས་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་པའི་ནམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ།

གསུམ་པ་ནི། རང་མདོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པའི་མདོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མས་གཉིས་སྤང་
དང་བཅས་པའི་སྟོན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་
ཡང་སྟོད་འཇུག་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་ཏེ། འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་
འདོད། དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྟོད་ཡུལ་མིན། སྟོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། ཅིས་གསུངས།
དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
གཉིས་སུ་ཡོད། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གང་རུང་གང་ཞིག རང་
སྤང་ཡུལ་རུ་བྱེད་པའི་སྟོ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་ག་བས་རྟོགས་མི་
རུས་པ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། གཟུགས་དང་ནམ་མཁའ་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་བུ། དེ་གང་ཞིག རྟེན་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་ག་བས་རྟོགས་རུས་
པ་དང་རང་ཉིད་ཐ་སྙད་རུ་ཡོད་པ་ལ་ཆོད་མས་གཞོད་པ་དབབ་པ་གང་རུང་། ལོག་
པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལྟར་ཡང་། བདེན་གཉིས་ལས། སྤང་
རུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག རུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རུས་ཕྱིར། ཡང་དག་ཡང་དག་མ་
ཡིན་པ། ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཤེས་པ་ལ་
གསལ་བར་སྤང་བའི་ནམ་པ་སྤང་བ་ཅན་རུ་འདྲ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་རུ་དོན་བྱེད་
པ་ལ་མི་སྒྲུབ་དང་བསྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱི་ག་རྒྱ་
ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་སོ། ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་

ཅེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་གཉིས་སྒྲུབ་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཁྱོད་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག། དེས་ཁྱོད་གཉིས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་མ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆོད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞི་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཆོད་མ་དང་ཐ་དད་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཆ་བར་འདྲོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཆོད་མ་ལ་རང་རིག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་
 ཉིད་དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་གཉིས་སྒྲུབ་
 རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་རང་རིག་
 གིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན།
 མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་
 གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་
 དེ། གང་ཟག་མི་རྟག་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་རུབ་པའི་སྒྲོ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་རྟག་པས་
 སྒྲོང་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྒྲོང་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

ཁ་ཅིག། མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་རུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དམིགས་པ།
 ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། དེ་ལྟར་མི་རུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དམིགས་པ། ལོག་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་འདྲོད་པ་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་དོན་བྱེད་རུས་པ་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལུས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་དང་། རྒྱ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། འདྲོད་
 བ། སྒྲིག་རྒྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་སྒྲུབ་ལས། སྒྲིག་རྒྱ་
 ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བྱང་པར་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཡང་དག་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་

དེ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ནམ་མཁའ་ལོགས་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག །རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་དང་། དེ་གང་ཞིག །དེར་མ་གྲུབ་པ། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་། སྤྱིག་རྒྱ་ལ་ལོགས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་དང་། རི་བོང་གི་རྩ་ལོགས་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཏུ་རང་ཉིད་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་རུས་པ། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་དང་། དེ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་རྟོགས་རུས་པ་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་དེ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཏུ་རང་ཉིད་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་རུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཟུགས་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པས་དེ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་འབྱུང་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཟུགས་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་གནས་ལུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། གཞན་ཡང་། དེ་རྟོགས་ནས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སྤང་བ་ལྟར་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པར་ཐལ། གཟུགས་སྤང་བ་ལྟར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བདེན་པར་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

ཁ་ཅིག །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཤེས་པ་དེ་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་རང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་ལ་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། སྤང་བ་ལྟར་མ་

གྲུབ་པར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱིན་ཆོས་ཅན།
 བྱོད་ལ་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱོད་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་
 མ་བྱུང། གཞན་ཡང་། མཆན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། བདེན་གྲུབ་དེ་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག བྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་
 མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ན་བྱོད་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ལུས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སློ་དོན་དམ་པ་མ་འབྲུལ་བ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་ཀྱི་
 གཟིགས་རྩེ་བདེན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་
 ལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སློ་ཀྱན་རྫོབ་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 རྩེ་བདེན་གྱི་དོན་ལ་རྒྱུ་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་
 སློ་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་
 བྱེད་པའི་སློ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནི། སྤྱིར་གཅིག་ལ། རྣམ་གཅིག་དང་། རོ་བོ་གཅིག་དང་། བདག་ཉིད་གཅིག་
 དང་། དོན་གཅིག་དང་། རྣམ་པ་གཅིག་དང་། ཐ་དད་ལ། རྣམ་ཐ་དད། རོ་བོ་ཐ་དད།
 རང་བཞིན་ཐ་དད། དོན་ཐ་དད། རྣམ་པ་ཐ་དད། གཅིག་བཀག་པའི་ཐ་དད་སོགས་ཏུ་
 མ་གསུངས། འདིར་རོ་བོ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུར་གནས་ཏེ།
 བདེན་པར་མེད་པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་ཐ་དད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་བདེན་སྟོང་རོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན། བདེན་སྟོང་
 ལས་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་རོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་སྟོང་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་རོ་བོ་གཅིག ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་བདེན་སྟོང་དང་
 རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་ལས། གཟུགས་སྟོང་པའོ། བྱོད་པ་ཉིད་
 གཟུགས་སོ། གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་
 གཞན་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀྱན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་

པར། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་
ན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །ཁེས་
དང་། །དགོངས་འགྲེལ་ལས། །འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཆོན་ཉིད་རྣམས། །གཅིག་
དང་ཐ་དད་བྲལ་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཏུ་ནི་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་
ཚུལ་མིན་ལྟ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཁེས་དང་། །དབྱས་མཐར། །ཐ་དད་གཅིག་པའི་མཆོན་
ཉིད་མིན། །ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན། །རྣམ་བཤད་ལས། །བདེན་གཉིས་གཅིག་
ཡིན་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཉེས་པ་བཞིར་འགྱུར་ལ། །རོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་
ཡང་ཉེས་པ་བཞིར་འགྱུར་བས་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའོ། །ཁེས་གསུངས་པའི་
དོན་ནི། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་སེམས་ཙམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པ་
ལ་གནོད་བྱེད་བཞི། །རོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བཞི་གསུངས་ནས་བདེན་གཉིས་
རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཏུ་སྒྲུབ་ཅིང་། །དེ་བཞིན་ཏུ་དབྱུ་མའི་སྐབས་འདིར་དབྱུ་མ་
པ་རང་ལུགས་ལ་བདེན་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་
ན། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པར། །འདི་ལྟར་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁེས་པའི་
ཆོས་དབྱིངས་དེ་དབྱས་མཐའ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གནོད་བྱེད་ནི།
བྱམ་པ་དང་བྱམ་པ་བདེན་སྟོང་གཅིག་ཡིན་ན། །བྱམ་པ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། །སོ་སོ་སྦྱོ་
བོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། །བྱམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཆོས་
ཅན། །བྱོད་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྦྱོ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། །བྱོད་བྱམ་པ་
དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཆོས་ཅན། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱམ་པ་མཐོང་བ་
ལས་ལོགས་སུ་བྱོད་སྒྲོམ་པའི་འབད་ཚུལ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། །བྱོད་བྱམ་
པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཆོས་ཅན། །བྱོད་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པའི་
དབྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། །བྱོད་བྱམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་གཉིས་རོ་བོ་ཐ་དད་
ཡིན་ན། །བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། །བྱོད་བདེན་སྟོང་འཇལ་བའི་ཚད་མས་བྱམ་པ་ལ་བདེན་པར་

འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མི་གཙོ་དཔལ་ཐལ། བྱོང་བུམ་པ་བདེན་སྟོང་དང་རོ་བོ་ཐ་དང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། བྱོང་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 བྱོང་བུམ་པ་དང་རོ་བོ་ཐ་དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོང་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་
 གྱི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོང་བུམ་པ་བདེན་སྟོང་དང་རོ་བོ་ཐ་དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བུམ་པ་བདེན་སྟོང་དུ་འཇལ་བའི་ཆོད་མ་དང་། བུམ་པ་
 བདེན་སྟོང་བུམ་པ་དང་རོ་བོ་ཐ་དང་དུ་འཇལ་བའི་ཆོད་མ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་
 པ་བདེན་སྟོང་བུམ་པ་དང་རོ་བོ་ཐ་དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་པ་ནི། བདེན་གཉིས་གྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པས་པན་ཡོན་བྱང་པར་ཅན་དང་ལྷན་
 ཏེ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་འདོན་ལ་མི་སྒྲོལ་ཤིང་། ཆོགས་གཉིས་རྒྱབས་ཆེན་བསགས་ནས་རྒྱལ་
 བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་མཆོག་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས།
 བདེན་གཉིས་ནམ་དབྱེ་ཤེས་པ་དག རྒྱབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་སྒྲོལ་ཏེ། །དེ་དག་མ་ལུས་
 ཆོགས་བསགས་ནས། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དག་དུ་འགྲོ། །ཞེས་དང་། །འཇུག་པར། ཀུན་
 རྒྱལ་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ། །དང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་དང་པ་
 ཡི། །མདུན་དུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
 མཆོའི་པ་རོལ་མཆོག་དུ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་འགྲེལ་
 ལས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་རྟོགས་པ་གང་། །ཟུང་
 བྱང་བས་ཀྱང་འདི་མདུང་བྱང་། །དོ་མཆར་བས་ཀྱང་འདི་དོ་མཆར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བདུན་པ་ནི། བདེན་གཉིས་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་སྒྲོལ་པ་ནི་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་
 གནས་ཡིན་ཏེ། ཀུའྲ་ཡ་ན་ལ་གདམས་པ་ལས། ཀུའྲ་ཡ་ན་གང་གི་ཕྱིར། །འཛིག་རྟེན་
 འདི་ན་པལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་ཉིད་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་ཏེ། །དེའི་དབང་གིས་
 སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། ལ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། ལྷ་དང་། སྐྱེ་སྒྲུགས་འདོན་པ་
 དང་། རྒྱལ་བསྐལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་གྲོལ་
 ལ། །ཞེས་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་དང་། ཀུན་རྒྱལ་དུ་མེད་པར་ཞེན་པ་སྐྱོ་སྒྱུར་

གྱི་ལྟ་ངན་ཡིན་པས་དེའི་དབང་གིས་སྤྱག་བསྐལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཚ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི། རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་
ཤེས་པ། རྟོག་པར་སྤྱད་སྤྱད་པ་ནི། ཟུང་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམས་མི་མཐོང་། ཞེས་
དང་། འཇུག་པར། དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། རྟོག་པར་རྟོག་ལོག་པའི་
ལམ་ངན་ཞུགས། ཞེས་དང་། ལེགས་ལུན་འབྱེད་ཀྱིས། ཡང་དག་ཀྱང་རྟོག་པར་རྣམས་ཀྱི་
སྐས། མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་པ་ཡི། སྤྱིང་རྩ་འཛོག་པར་བྱ་བ་ནི། མཁས་ལ་རུང་བ་
མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་
ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། མདོ་
ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ཡིན།
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་གས་
པར། འོད་སྤང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་
སོ། མཐའ་དེ་གཉིས་སྤངས་པ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་
མི་འཐད་དེ། ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
བདེན་པར་མ་གྱུབ། ཐ་སྙད་རྩ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་དེར་མ་གྱུབ། དོན་དམ་པར་ཡོད་
པ་དང་ཐ་སྙད་རྩ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྱུབ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
པ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྱུབ་ཅེས་པའི་དོན་དང་། གཉིས་པའི་དོན་ནི་བདེན་པར་ཡོད་པར་
ལྟ་བུ་ཉག་ལྟ་དང་། ཐ་སྙད་རྩ་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཆད་ལྟ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
མ་ཡིན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཐུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་མ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཚུང་བརྒྱུག་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། རང་བཞིན་ཉིད་རྩ་རབ་གྱུབ་
འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདེན་སྟོང་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་མི་རུང་
བས་ཐུབ་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་

ན། ཚ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཛིག་པ་
 མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་འདི་རང་གཞུང་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གལ་ཏེ་འདི་ཀྱན་མི་སྟོང་ན། །འབྱུང་
 བ་མེད་ཅིང་འཛིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་
 པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སྟོགས་སྣ་མའི་གཞུང་དུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་། ཚ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེན་སྟོང་ལ་བྱ་བྱེད་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་མེད་པར་ཐལ། བཟོ་ལས། གཟུགས་མེད། སྐྱ་མེད། ཅེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་སྤང་པོ་ལྟ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། གཞན་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན། མེད་པ་ཡང་
 ཡིན། གཉིས་ཀ་ཡང་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བརྒྱ་བཞི་
 པོ་དེ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་
 པ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་
 ལྟ་བ་དེ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། ཡོད་པ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
 དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱང་འཕེན་གྱི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བ་རྣམ་དག་
 ཏུ་ཐལ། སྦྱེ་བ་སྦྱེ་བྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། ཀྱན་བཏགས་
 དང་གཞན་དབང་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་དབང་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་ཉིད་

བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག །རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལུན་
 གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟོང་པ་བྱང་པར་ཅན་
 དང་ལུན་པའི་སྟོན་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་
 ཏེ། མདོ་ལས། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་ལུན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྤྱིན་པ་
 མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། བཟོད་པ་མ་ཚང་བ་
 མེད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་མ་ཚང་བ་མེད་
 པ་དང་། ཤེས་རབ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཞན་
 ཡང་། ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལུས་སྤྱི་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ལྟ་བཙོ་བས་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་
 རྒྱལ་པོའི་གཞུགས་སུ་རྣམ་སྟེན་ཆོགས་པ་འབྲི་ཤེས་པར་ཐལ། པར་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་ལེན་གྱི་
 སྟོང་པ་མ་ཚང་བའི་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དེའི་ཡུལ་ཏུ་རྒྱར་པའི་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པའི་སྤྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 དེ་རྣམས་ངས་དོན་ཏུ་སྦྱར་ནས་རིགས་ལམ་ཏུ་མའི་སྟོན་སྟོང་བཤད་པ་ལ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས།
 ཇི་ལྟར་རི་མོ་འབྲི་བྱེད་པ། གཞན་དང་གཞན་ལ་མཁས་པ་དག །ཅེས་པ་ནས། སྤྱིན་དང་
 ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་ལ་སོགས། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ལུན་པའི། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཞུགས་
 སུ་བརྗོད། ཅེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གཞུང་དོན་ནི། བྱང་ཆེན་ཡོད་བཞིན་ཏུ་བྱང་ཆེན་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་
 རོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། སྦྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་
 བདེན་པ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་ཡུལ་ཅན་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྟོན་སྟོང་ཉམས་སུ་
 ལོངས་ཤིག ཅེས་འདོམས་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་འཇོམ་བུའི་སྤྱིང་འདིར།
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། སྦྱབ་པའི་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་པར་ལ་འདོམས་པ་
 ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱིར་ཏུ་ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མ་འདྲིས་
 པར་སྦྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག ཅེས་འདོམས་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

༡༡། །རྣམ་འབྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་དང་པོ།

རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན།

མི་སྣང་པ་མ་དམིགས་པའི་རྣམས།

【ཙ་པ།】

ཆད་མ་རྣམས་ནི་མི་འབྲུག་པ། མེད་ལ་མི་འབྲུག་འབྲས་ཏུ་ཅན། །གཏན་ཆེགས་
འབྲུག་ལ་ལྟོས་ནས། །འགའ་ཞིག་མེད་ལེས་འབྲས་ཏུ་ཅན། །འགའ་དང་འབྲས་ཏུ་དག་
ཐུབ་དང་། །རྒྱ་དང་རིམ་བརྒྱུད་ཏུ་པའི། །འདག་ཉིད་དག་ནི་མ་ཐུབ་པ། །མེད་དོན་
ཅན་མི་དམིགས་རྣམ་པའི། །དེ་དང་འགའ་བ་མི་ཉི་མ། །དམིགས་པའི་རྒྱུད་བ་གང་
ཡིན་དེ། །རྒྱ་མཚན་དག་ནི་འགའ་པ་ཉིད། །མེད་ན་འབྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །འགའ་
འབྲས་ལ་ལང་ཐུང་དང་ཉི། །དུས་ལ་མོགས་ལ་ལྟོས་པར་འདོད། །གཞན་ཏུ་འབྲུལ་
འབྲུལ་མི་ཐུང་པ། །རྒྱུ་བ་ལ་ལ་ཉི་ཐུང་བ་པའི་ན། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྣང་ཏུང་མ་དམིགས་
པའོ། །དང་པོ་ལ་ཆོག་དོན་དང་། དེ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དང་། རྣགས་འདིའི་དགོས་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤ་བ་ལ་རང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་ཏུ་སོང་བའི་སྒྲིམ་སུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆད་
མ་རྣམས་ནི་འཇལ་བྱེད་ཏུ་མི་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་དེ་འདྲའི་གང་
ཟག་གི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་གྱི་ཡུལ་ཏུ་མེད་པའི་ཤ་བ་ལ་གང་ཟག་དེའི་རོར་ཡོད་ངེས་
ཀྱི་ཐ་སྣང་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པ་གོ་བའི་འབྲས་སུ་ཅན་གྱི་རྣགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་

དེར་དེ་མི་འཇུག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབས་ན་
 དེ་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱམས་ནི། ལུང་གི་ཚད་མ་སོགས་
 མང་ཚོག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། མདུན་གྱི་གཞིར་ཤ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ཡོད་
 དེས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་དེས་གྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ་ཤ་བཟོད་མས་
 མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་
 དེར་ཤ་བཟོད་དེས་སུ་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལ་དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
 སྐྱ་མ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འོ་ན་དེ་ཡོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ།
 ཚད་མས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཚས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་མིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞིར་
 ཤ་བཟོད་ན་ཁྱོད་གྱིས་ཡོད་པར་གཟིགས་པའི་དེས་པ་མེད། དེར་བྱིད་གྱིས་མ་གཟིགས་
 ན་མེད་པའི་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚས་ཅན། ཤ་བཟོད་གཞི་གང་ན་ཡོད་ན་ཡང་
 དམིགས་པར་ཐལ། སྤྱིར་ཤ་བཟོད། ཁྱོད་གྱིས་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཉམས་སོ། །གཞི་དེར་ཤ་བཟོད་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་དམིགས་པ་ཞིགས་པར་
 ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་པ་ཞིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་གྲུབ་
 པ་ཉམས་སོ། །འོ་ན་བྱིད་ལྟར་ན་ཡང་གཞི་དེར་དེ་མེད་དེས་སུ་ཐལ། ཡོད་ན་དམིགས་
 དགོས་པ་གང་ཞིག་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་ཕྱི་མ་ཐེ་ཚོམ་བཟན་མ་གྲུབ་སྟེ།
 དེར་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་བཟོད་པ་བཞིན་དུ། ཚད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་བཟོད་ལ་
 དེ་ལྟར་དེར་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་མ་གཟིགས་ཀྱང་དེད་ཐེ་ཚོམ་བཟོད། །མ་དམིགས་པ་
 མ་གྲུབ་ན། དམིགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཡོད་དེས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞི་
 འདིར་ཤ་བཟོད་པར་ཐལ། གཞི་འདིར་ཤ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བརྗོད་ན་ལན་གང་
 ཡིན། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་དེར་དེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེར་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་
 ན་སེམས་རྣལ་དུ་ཞོག་ལ་ལན་ཐོབ་ཅིག །སྐྱ་ཕྱིའི་བྱུང་པ་མེད་སྟམ་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་
 གཟིགས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་ལ་སོམས་ཤིག །འོ་ན་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་དོན་ཅི་

ཡིན་ཞེ་ན། དེར་དེ་ཡོད་ཀྱང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུ་གྱི་ཚད་
མ་ལ་བཟླ་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི་དེར་དེ་ཡོད་ན་སྤྱིར་ཚད་མས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བ་ག་ལ་
ཡིན། དེས་ན་སྤྱིར་བ་མ་ལ་ཟླ་རམས་ཡང་ན་མཛུགས་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་རང་
གང་ལ་བསྐལ་དོན་ཏུ་སོང་བ་དེས་དེ་ཡོད་ཅེས་དམ་འཆའ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དེའི་རྒྱུ་
གྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཞོན་ན་ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པར་སྤྱད་ཅིང་དེའི་
རྒྱུ་གྱི་དེ་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་འགོད་ན་རྒྱ་མ་དམིགས་པར་སྤྱད་ལ། རྩོགས་ཆོས་
མངོན་སུམ་དང་ཁྲབ་པ་དེ་གཉིས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་རོ། །

འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་ཤ་ཟ་ཉིད་སྤྱི་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་
ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །འོ་
ན་རྒྱལ་ཁབ་ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལ་མེ་ཡོད་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཏུ་ཡོད་
ཏགས་སུ་བཞོན་ན་འབྲས་ཏགས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། མེ་ཡོད་དང་བདག་གཅིག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་འགོད་ཚུལ་ཅམ་ཡིན་གྱི་མེ་ཉིད་སྤྱི་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་བསྒྲུབ་
བྱའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཤ་ཟ་ཡོད་པ་ཉིད་སྤྱི་
བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཏེ། འོག་རྩོགས་
དམ་འཆའ་བ་ན་གཞི་དེར་ཤ་ཟ་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅས་པས་སོ། །དེས་ན་མ་དམིགས་པའི་
ཏགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་སྤྱི་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་
པའི་དོན་དེ་སྤྱིར་ཡོད་དེ་ཡོད་ན་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་དམིགས་སུ་རུང་བས་མ་ཁྲབ་པ་ནི་མི་སྤང་
བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་དོན་ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་
ཡོད་ཀྱང་བཟླ་མི་རུང་བ་ཞེས་མི་སྤྱར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་
དེ་མེད་པར་ཐལ། དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱིད་ལ་ཡང་གཞི་དེར་
དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སྤྱི་ཏག་པར་བཏགས་པའི་
དོན་མི་སྤྱིར་པར་ཐལ། སྤྱི་ཏག་པ་མི་སྤྱིར་པའི་ཕྱིར། གང་དག་མི་སྤང་བ་མི་དམིགས་

པའི་གཏན་ཚིགས་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། བྱ་བ་མཐའ་ལ་སློལ་
མ་སྟོགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་
ཞེས་དམ་འཆང་བ་རིགས་སམ་མི་རིགས། དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་
དོན་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། སྤྱི་མ་ལྟར་ན། དེ་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་ན་མི་
རིགས་ཞེས་སྤྱི་བ་སྟོན་པའི་ཚིག་དང་མཚུངས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ཡོད་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དེའི་རྒྱད་
ལ་དམ་བཅའི་དོན་དེ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས། མི་སྤང་
བ་མ་དམིགས་པའི་དོན་ཁས་བླངས་ནས་ཐ་སྟངས་ལ་སྤང་བ་ཅམ་དུ་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། མདོ་ལས། རའམ་ང་དང་འབྲུ་བས་གང་ཟག་གི་ཚོད་བབྱང་གི། གང་
ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཚོད་མི་བབྱང་སྟེ། ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ་འཇེས་གསུངས་པའི་དོན་
ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་གང་ཟག་འདི་སྟོན་འདི་དག་དང་བཅས་སོ། །ཡོན་
ཏན་རུང་བྱང་ཟེད་དོ་ཞེས་སམ་འདི་དང་འདི་ལས་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་རུང་བྱང་ཟེད་ཀྱང་
སྤྱི་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་ཤིང་སྐྱེས་བུ་དམ་
པ་ལ་སྟོད་པ་ནི་རན་འགོ་མི་བཟད་པའི་རྒྱ་སྤུལ་དུ་སྤྱིན་པར་མདོ་རྒྱད་ཀྱན་ནས་གསུངས་
པས་ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་མེ་དོང་བཞིན་དུ་གནས་འདི་ལ་སློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཤིན་དུ་བག་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །སྤར་གྱི་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་
འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་བྱ་
དགོས་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་པས་སྐྱེ་བོ་གཞན་དག་ལ་དག་སྤྱང་སྟོང་བར་མ་རུས་ནའང་
སྟོན་བརྗོད་གྱི་སྤྱི་བ་ཀུང་དུ་བྱས་ན་མཛོས་སོ། །

སྤང་བྱང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤང་བྱང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་
གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སྤང་བྱང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
ཚིགས་ཡང་དག་ཚོས་ཅན། གཞི་འགྲུལ་ཞིག་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཚོས་མེད་པ་ཤེས་ཤིང་

གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་
བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན་ཕྱིར་ཁོལ་ལ་སྤང་རུང་གི་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་ནས།
རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཅས་པ་
མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་འདི་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཞེས་པའི་
དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོག་དོན་དང་། དབྱེ་བ་མཐའ་དབྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གཞི་འགར་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སྤང་རུང་
མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། འགོད་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ལྡན་
ཅིག་མི་གནས་འགལ་དངོས་གྱི་འགལ་བ་དྲུང་། དེའི་འབྲས་བུ་དྲག་གྲུབ་ཅིང་དམིགས་པ་
རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དྲུང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་དྲུང་ཁྱབ་མཉམ་པའི་དོ་བོ་ཡོད་ན་བཟླ་ར་
རུང་བའི་བདུག་ཉིད་དྲག་ནི་མ་གྲུབ་ཅིང་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་རྣམས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བཟླ་ར་རུང་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་སྐྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྤྱིར་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་རྒྱས་དང་
གངས་ངེས་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་གནས་ཏེ། དགག་པ་བྱེད་པའི་ཆོད་དགག་གཞི་ཕྱིར་ཁོལ་
གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་རུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། མི་རུང་ན་
མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དེ། དགག་གཞི་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་མེད་
དགག་ཤུགས་ལ་འཇུག་པ་མིན་པར་དགག་གཞི་དང་བྲལ་བའི་མེད་དགག་ཡན་གར་བ་
ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས་འདི་འགའ་
ཞིག་ཏུ་དགག་པ་བྱེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བྱ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་
པའི་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཞེས་པ་དགག་གཞི་སྤང་མི་རུང་ངོ་། །དེས་ན། དེ་ལ་དགག་པ་བྱེད་
ན་ངེས་པར་རྗེས་དཔག་འཇུག་དགོས་སོ། །སྤང་རུ་རུང་བ་ལ་ཡང་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་
བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན་ཕྱིར་ཁོལ་གྱིས་སྤང་རུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་
ངེས་པ་ལས། མི་རུང་ན་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་མ་གཏོགས་རྟགས་གཞན་མི་འཇུག་གོ།
།སྤང་རུ་རུང་བ་ལ་ཡང་དགག་གཞི་དེར་ཕྱིར་ཁོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་རུ་རུང་བ་དང་

མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། རུང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་ན་རང་བཞིན་
 མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་འཇུག་པའི་རུས་སོ། །སྤྱིར་སྤང་བ་རུང་ནས་དགག་གཞི་
 དེར། མངོན་སུམ་ལ་སྤང་བ་མི་རུང་བ་ལ། དེར་དེའི་འབྲེལ་ཟླ་སྤང་བ་དང་འགལ་ཟླ་
 སྤང་བ་རུང་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་བྱ་གསུམ་རུ་ངེས་ཤིང་། རོ་
 བོ་ལ་བྱབ་ཆེ་བ་དང་མཉམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། བྱབ་བྱེད་སྤང་བ་ཡིན་ན། བྱབ་བྱེད་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་རུས་དང་། བྱབ་མཉམ་སྤང་བ་རུང་ན་བཤད་པ་ལྟར་
 རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འཇུག་པའོ། །རྒྱ་སྤང་བ་ཡིན་ན། རྒྱ་མ་དམིགས་པ་འཇུག་
 རུས་དང་། འབྲས་བྱ་སྤང་བ་རུང་ན། འབྲས་བྱ་ཡིན་ཅམ་བཀག་པས་འགོག་མི་རུས་
 པས་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། འབྲེལ་ཟླ་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་བཞིར་ངེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་གང་རུ་ཡང་མ་བཤད་དོ། །གཞི་
 དེར། འགལ་ཟླ་སྤང་བ་རུང་བ་དེ་བསྐྱབ་ནས་འགོག་པ་ལ། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་
 གསུམ་རུ་ངེས་པ་བཞིན་རུ་འགལ་ཟླ་ཡང་འགོག་རུས་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་གསུམ་
 རུ་ངེས་ལ། རོ་བོ་ལ་རང་དང་བྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པ་དང་། བྱབ་ཆེ་བའི་འགལ་ཟླ་གཉིས་
 སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་ལ་རང་གི་འགལ་ཟླ་དངོས་དང་འགལ་ཟླའི་འབྲས་བྱ་རྟགས་སུ་བཤོད་
 པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་། འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་གཉིས་
 དང་། གཉིས་པ་ནི་བྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་སོ། །རྒྱའི་འགལ་ཟླ་ལ་ཡང་། དགག་བྱ་
 འགོག་རུས་རྒྱའི་འགལ་ཟླ་དངོས་དང་། འགལ་ཟླའི་འབྲས་བྱ་རྟགས་སུ་བཤོད་པ་གཉིས་
 སུ་ངེས་པས་རྒྱ་འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་གཉིས་
 དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བྱའི་འགལ་ཟླ་ལ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཅམ་གྱི་འགལ་ཟླས་
 འགོག་མི་རུས་ཤིང་། དངོས་འབྲས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་དགོས་པས་འབྲས་བྱ་འགལ་དམིགས་
 གཅིག་ལྟེ། དེ་ལྟར་ན། འགལ་དམིགས་རྒྱུག་དང་། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་བཞིར་ངེས་
 པས། རྣམ་ངེས་ལས་དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྤྱིར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱིས་དེ་ལས་གཞན་རུ་འདོད་པ་དག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པར་

མི་སེམས་སོ། །འདིར་ཅ་བས་དངོས་སུ་དབྱེ་བ་བཞི་བསྟན་པ་ནི། འགལ་ཟླ་བསྐྱབས་ནས་འགོག་པ་ལ། དངོས་སུ་གནོད་པའི་འགལ་ཟླ་དང་། དངོས་སུ་མི་གནོད་ཀྱང་བརྟུང་ནས་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་སྐྱབ་པའི་སྟོན་ས་འགོག་པའི་གཙོ་བོ་འགལ་དམིགས་གཉིས་པོ་འདིར་འདུས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དང་། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་འགོག་པ་ལ་དོན་གཞན་དང་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འདིར་ཡང་གཙོ་བོ་འདི་གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་པར་གཉིས་ཁ་བསྐྱང་བ་ནི། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས། རྟགས་གཞན་འཕེན་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་མཚན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྦྱར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྦྱར་བར་བྱ་བ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། གྲང་རེག་གཅིག་སུ་འགོག་པ་ལ་ཡང་དུ་མར་དབྱེར་བྱུང་ངོ་། །ཡང་འདིར་བཤད་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་དང་། འོག་ནས་བཤད་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་ཡིན་ལ། ཡང་འདིར། བཤོར་བསྟན་དང་འོག་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པས་དགོས་པ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་པའི་སྦྱོན་མེད་དོ། །འདིས་མཚན་ནས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་པའི་ཚུལ་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླའི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལ། འགལ་ཟླའི་ངོ་བོ་མེས་གྲང་རེག་འགོག་པ་ལ་ཚོད་པ་མེད་ཀྱི། མེད་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཉིས་གྲང་རེག་འགོག་པ་ལ་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པས་རྒྱས་འགོག་མི་རུས་ན་འབྲས་སུས་ཀྱང་མི་རུས་ལ། དེས་རུས་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་རུས་པས་གཞི་འགར་གྲང་རེག་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ་བྱད་ཤིང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ཡང་ཡང་དག་དུ་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་ཁྲབ་པ་མེད་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དྲུང་འགྲལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཁྱེད་ཀྱི་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་ཀྱང་ཡིན་པ་བྱད་ཤིང་དེ་ཆོས་ཅན། རང་སྦྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བྱལ་བའི་གཞིར། གྲང་རེག་འགོག་པ་ཁྲབ་པ་འབྲལ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་འགོག་

པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་རྒྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་
 གང་ཞིག་གང་རེག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དྲག་དང་ནི་ཁྱོད་འགལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འགལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཕྱར་བ་
 ཡོད་དེ། མེས་ཀྱི་པར་ལྟོན་པ་དེ་རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། གང་འབྲས་སུ་
 ཡོང་བྱེད་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 རྟགས་ལ་འཕངས་སོ། ཁྱོད་བ་དེས་འཕངས་པ་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་སུ་དམིགས་པ་
 དང་བཅས་པས་སྐབས་འདིར་འབྲེལ་པར་མ་དམིགས་པའི་ཁྱོད་བ་བརྒྱད་བཅུན་རྟོ། །དང་
 བོ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ལན་ནི། འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཏུ་བ་དྲག་འཕྱར་བས་
 ཁྱབ་པར་ལྟོན་པ་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། རང་
 ཉིད་ཡོད་ཅམ་གྱིས་གང་རེག་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་གང་རེག་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་
 པ་འགོག་པ་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་དྲུག་ཏུ་བ་དྲག་ཏུ་འཕྱར་བཞིན་པའི་དུས་དང་
 ལ་སོགས་པ་གང་རེག་འགོག་ཅུས་ཀྱི་མེ་ལ་མི་འབྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་
 རྟོས་པར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མེ་དང་གང་རེག་གཞི་དེར་ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་མངོན་
 རྟམ་ལ་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཡུལ་དང་། ཏུ་བ་སྒྲུང་དུ་རུང་བའི་དུས་དང་སོགས་པས་དེ་
 དྲག་ཏུ་འཕྱར་བཞིན་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་ཞེས་སོ། །བྱད་ཤིང་གི་འཕྱར་བ་
 ཆོས་ཅན། གང་རེག་འགོག་པ་ལ་ཁྱབ་པ་འབྲལ་བར་འཕྱར་ཏེ། དེ་འགོག་པ་ལ་འགལ་
 འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་ཡུལ་སོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་
 ལས་གཞན་དུ་དེ་ལ་མི་རྟོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནི་གང་བ་གང་རེག་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་
 ཐུལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན། ཡང་གི་སྐྱུས་འགལ་རྒྱ་དམིགས་པ་ལྟར་འགལ་འབྲས་
 ལ་ཡང་རྟགས་གང་བྱུང་གིས་མི་ཆོག་ཅེས་པའི་དོན་རྟོ། །

སྒྲ་མ་དང་། འབྲས་བུའི་བྱང་པར་གྱིས་རྒྱུ་ལྷོག་པ་འབྲས་ཉགས་སུ་འོག་ཏུ་འཆད་
 ཅིང་། རྒྱ་ལ་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པ་གཉིས་ལས་སྤྱི་མས་འབྲས་བུར་མ་ཟད་རུང་བ་
 དཔོག་པའང་མི་རྣམས་པ་རྒྱ་མ་ཚོགས་ཞེས་པ་དང་། སྒྲ་མས་འབྲས་བུ་སྤྱི་རུང་དང་འབྲས་
 བུ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལས་རུང་བ་དཔོག་ན་རང་བཞིན་ཏུ་འདུས་པས་གངས་ངེས་ལ་མི་
 གཞོད་ཅེས་པ་ནི། རྒྱ་ནས་དང་རྒྱ་ལུང་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཆང་བའི་ཚོགས་པ་
 ཚོས་ཅན། བྱིད་ལས་རང་བྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་སྤྱི་
 རུང་བར་རྩེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་བརྟེན་
 རིགས་ཏེ། དེ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ལ་གསུམ་གང་ཞིག བྱིད་ལས་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་སྤྱི་བ་ནི་
 ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་དོན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས། དེ་སྤྱི་རུང་གི་རྩེས་སུ་སྤྱིས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་དཔོག་ན་བྱུང་པ་མ་ངེས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན།
 གཞིར་འབྲས་བུ་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་དཔོག་པ་ལ་ནི་བྱུང་པ་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 བྱིད་ལས་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པ་བྱིད་ཀྱི་ཚོགས་པ་སྤྱི་ཅིག་སྒྲ་མ་དང་། སྤྱི་མའི་རྣམས་པ་
 རྣམས་ཤོང་ནས་ཤོང་ཏུ་འགྱུར་བ་དྲུང་འབྲེལ་ཞིང་སྟོས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 བྱིད་ཀྱང་ཡིན་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་གོགས་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
 གཞི་མཐུན་དྲག་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཆང་གི་སྟོག་པ་ཉགས་སུ་འཛིན་པ་དེ་
 ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ལྷོག་གང་ཡིན་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞི་དེ་
 རས་ཀྱི་ལྷ་གྲུའི་རྒྱར་ངེས་ནས་སྤྱི་བྱེད་ཏུ་མ་ངེས་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན་དེ་
 སྤྱི་བར་ངེས་ནས། སྤྱི་རུང་མི་རུང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟོས་ཤིག །

འདི་ལྟར་ངེས་ན་ནས་དང་རྒྱ་ལུང་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཆང་བའི་ལྷག་ལོའི་
 དཔྱེད་ཀྱི་ཞིང་འདི་ཚོས་ཅན། བྱིད་ལས་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་སྤྱི་རུང་སྟེ། རས་དང་
 རྒྱ་ལུང་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཆང་བའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་དགོད་པར་བྱ་ཞིང་
 ཉགས་དང་ཚོད་གཞིར་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་ཡང་
 དེ་དག་ཡིན་ན་བསྐྱེད་པའི་བྱུང་པ་མ་ངེས་ཤིང་། རུང་བ་ཅམ་གྱི་བྱུང་པ་ངེས་སོ། འོ་

ན་ཁིང་དེ་དག་ཚུ་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་ཆེན་གྱི་གཤམ་མི་
 སྲིད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་བུམ་པ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་ཆེན་གྱི་
 གཤམ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་ན། དེ་མི་
 སྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་བྱབ་པར་ཐལ་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་ཆེན་གྱི་གཤམ་མི་སྲིད་པས་བྱབ་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བུམ་པ་མེད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པས་བྱབ་
 པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་མཚུངས་སོ། །ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱད་པ་
 བ་སངས་རྒྱུ་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱ་བ་ལ་འགལ་ཆེན་གྱི་གཤམ་དང་བཅས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་ངེས་ཀྱིས་མ་བྱབ་པོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་
 བར་ཐལ། ཚད་མའི་སྟོངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ངེས་ནས་བསྐྱེད་ངེས་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས་ཁྲངས་སོ། །སྤར་བཤད་པའི་ཁིང་ཡང་ཡིན་ལ། ལས་ཀྱི་ལྷ་གུ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་བྱབ་པ་མ་ངེས་པ་
 དང་འགལ་ལ། སྲིད་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་དེ་ཚུ་ཅན། ལས་ཀྱི་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བྱུང་དུ་ཐལ།
 སྤར་བཤད་པ་དེ་འདྲའི་ཁིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷ་གུ་མི་སྐྱེད་པའི་གཞིར་
 ཚད་མས་ངེས་ན། སྐྱེར་མི་བྱུང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མདུན་གྱི་གཞིར་བསྐྱེད་དོན་གྱི་
 ཤ་ཟ་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན། མེད་ངེས་སུ་འགྱུར་བས་བསྐྱེད་དོན་ཉམས་ལ། སྲིད་
 ཅན། གཞི་དེར་བསྐྱེད་དོན་ཤ་ཟ་ཚུ་ཅན། བསྐྱེད་དོན་དུ་མི་བྱུང་བར་ཐལ། ཚད་མས་
 བྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞི་དེར་བསྐྱེད་དོན་ཤ་ཟ་ཡོད་པའང་སྲིད། མེད་པའང་སྲིད་པར་ཁས་
 ཁྲངས་ཀྱང་ཤ་ཟ་ཚད་མས་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས། ཚུ་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་
 ཟེའོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྤར་བཤད་པའི་ཁིང་དེས་ལྷ་གུ་བསྐྱེད་པའང་སྲིད་མི་སྐྱེད་པའང་སྲིད་
 པས་ཁིང་དེ་དང་ལྷ་གུ་མི་སྐྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ཚད་མས་བྱབ་ཀྱང་དེ་འདྲའི་གཞི་
 མཐུན་ཚད་མས་བྱབ་པ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས་ཚུ་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཀྱན་
 ལས་མཚུངས་སོ། །

འོ་ན་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྟོན་

མེད་དེ། ཚླགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དེ་ཡིན་ན་མུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ་དེ་འདྲའི་
ཞིང་ཡང་ཡིན་མུ་གུ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་དོན་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱམ་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པའི་བྱབ་པ་མ་ངེས་པར་ཐལ། བྱམ་པའང་ཡིན་མེད་
པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར་བཟུང་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་
ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱ་རམ་གྱི་རོའི་རྟགས་ལས་དེའི་གཞུགས་རྟགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ་བར་
མཚང་བས་དེ་རྟགས་སུ་རིགས་ལ། རྟགས་ཚོས་རྩལ་ཐ་དད་ཅིང་། རྩ་འབྲས་མིན་པས་
གསུམ་རྩ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་གངས་ངེས་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། ལན་དངོས་དཔེས་སྟོན་པ་
ནི། བེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བྱ་རམ་གྱི་རོའས་ཁ་ནང་དུ་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྤེང་དུ་བྱ་རམ་གྱི་
གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྟགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེས་པའི་རྩ་མཚན་གྱིས་བྱ་རམ་གྱི་རོའ་བྱ་རམ་གྱི་
གཞུགས་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་
དེ་རྟགས་ངེས་གཞི་དེར་བྱ་རམ་གྱི་རོའ་མས་བྱ་རམ་གྱི་གཞུགས་བསྐྱེད་པའི་རྩས་པ་ཡོད་
པར་རྒྱབ་པའི་རྩ་ཚོས་རྩེས་སུ་དཔག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེ་རྩ་ཚོས་རྩེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་སྟེ། བྱ་
རམ་གྱི་རོའ་གཞུགས་གཉིས་ཚླགས་པ་གཅིག་ལ་རྟག་ལྟས་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་
ནི་རོའི་ཉེར་ལེན་རོའ་མ་ཡིན་ལ། ཚོས་ནི་དེའི་བྱད་པར་བྱེད་ཚོས་རོའ་མས་གཞུགས་
བསྐྱེད་པའི་རྩས་པའོ། །དེ་དངོས་སུ་དཔགས་པའི་སྟོབས་ལས། ཚད་མ་ཅིག་ཤོས་སྐྱེས་
པ་ཡིན་གྱི། རོའ་གཞུགས་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་རྩ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚྱོད་པའི་བསམ་
པ་ལ། བྱ་རམ་གྱི་རོའ་ལས་གཞུགས་རྟགས་པའི་རྟགས་པ་སྐྱེས་པ་ན་གཞུགས་ཉིད་དཔོག་
པའི་རྟགས་སུ་འོས་མེད་དུ་འཕྱུར་སྟེ་དུ་བསམས་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས་ལན་
མ་འདེབས་ཤིག །དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཡང་འབྲས་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཞེས་སྟེ་
བས་ནི་ཚྱོད་པ་དེ་བྱུག་པར་ཁས་ཁྲུང་དགོས་ལ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་ན།
རྩ་འབྲས་གྱི་རྩམ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་མི་གསལ་བར་ཟད་དོ། །དཔེར་ན། དུ་བས་དུ་ལྡན་ལའི་

ཉིང་རུ་མེས་བུ་དུ་ཤིང་གི་འཕྱར་བ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་སྦྱབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། རུས་པ་དེ་
དང་རུ་བ་དང་ཚྭ་གས་པ་གཅིག་པའི་བུ་དུ་ཤིང་གི་འཕྱར་བ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་
སྟེས་པ་བཞིན་ནོ། །བུ་དུ་ཤིང་གི་འཕྱར་བ་ནི་ཐལ་བ་དང་སྟལ་བ་སྟགས་སོ། །

དཔའི་སྦྱར་བ་ནི། རུ་ལྷན་ལ་ཚོས་ཅན། མེས་བུ་དུ་ཤིང་གི་འཕྱར་བ་སྐྱེད་པའི་རུས་
པ་ཡོད་དེ། རུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཐོགས་ཚོས་བསྦྱབ་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། རུ་
རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་ཚྭ་གས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྡ་
མའི་རུས་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་ནི་ཉེར་ལེན་ཅན་བྱ་རམ་གྱི་རོ་མེད་ལ། རོ་སྡ་མ་དེ་ཉིད་
གཞན་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་བྱེད། དེ་བཞིན་རུ་ཅིག་ཤོས་ལའང་
སྦྱར་ནས་མདོར་ན། རུ་རམ་གྱི་རོ་སྡ་མས་བྱ་རམ་གྱི་རོ་འདི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་བྱ་རམ་
གྱི་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་བྱེད་ལ། རུ་རམ་གྱི་གཟུགས་སྡ་མས་དེ་ལས་
ལོག་སྟེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཀྱི་རུས་ལྟལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། རྟགས་
དཔག་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྟེས་ན་རྟགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དགོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། སྦྱར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྒྱ་ཚོས་རྟགས་དཔག་གི་འབྲས་རྟགས་གཅིག་པོ་དེ་ལས་
རང་རུས་ན་འདྲས་པའི་བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྡ་མས་གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་དང་། རང་དང་
རུས་གཅིག་པའི་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྟེས་པའི་ཕྱིར། བ་འོངས་
པ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བསྟུ་བ་ནི། རུ་རམ་གྱི་རོ་ལས་བྱ་
རམ་གྱི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་རྟགས་དཔག་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་རྟགས་བཞི་པ་ངས་
པར་ཁས་བླངས་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱ་ཚོས་རྟགས་དཔག་གི་འབྲས་བྱེད་རྟགས་
ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར།

གཏན་ཆེགས་རྣམས་ལྟར་།

【ཙམ།】

རྒྱ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་ཤུག་། རྒྱུ་ལྷ་དཔྱད་པ་གང་ཡིན་དེ། རྣམ་མ་དང་
རྣམ་ཏུ་མེད་ཡིད། ལྷས་ལས་འདྲོད་ཆགས་རྒྱུ་དཔྱད་པ་ཞིན། མི་མཐུན་ལྷ་གས་
ལ་མ་མཛོད་པ། རྒྱ་ལྷས་འབྲས་རྒྱ་མཛོད་པ་ལས། གཏན་ཆེགས་ལེན་པ་ཆད་
རྣམ་རྣམ། ཆེག་ལས་ཆགས་ཅན་ལ་ཡོགས་པ་ཞིན། མི་མཐུན་ལྷ་གས་ལ་མ་མཛོད་
པ། རྒྱ་ལྷས་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཡིན། འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིད། ལྷ་པའི་
འབྲས་ཉི་མོས་པ་པ་ཞིན། གང་ཞིག་མ་མཛོད་པ་རྒྱ་ལྷས། རྒྱག་པ་རབ་ཏུ་ལྷོན་ཡེད་
པ། དེ་ཉི་མོ་ཆེ་རྒྱ་ཡིན་ཡིད། དེ་ལ་རྣམ་མ་རྣམས་ཞེས་བཟོད། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་དག་གིས་བཀོད་པའི་རྟགས་ལྷག་ལྷན་ཏུ་བརྟན་པ་
དང་། དེར་རྒྱབ་པ་དང་། ལྷག་ལྷན་གྱི་མིང་དོན་ཏོ། འདར་པོ་ལ། རྒྱ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་
ཏུ་རྒྱེ་བྱང་དཔྱད་པ་ཡང་ལྷག་ལྷན་ཏུ་བརྟན་པ་ནི། རྒྱུད་པ་པ་ལ་ལོགས་པ་དག་ན་རེ།
རྒྱ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་ཏུ་དཔྱད་པ་ལྷན་ཏེ། ལྷས་རྒྱས། དབང་པོ་དངས། སྒོ་གསལ་བ་ཙམ་
ལས་འདྲོད་ཆགས་རྒྱེ་བར་མཛོད་རོ། དེ་དག་ལས་འདྲོད་ཆགས་རྒྱུ་དཔྱད་པ་གོ་ཞེ་
ན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་མ་ཚོགས་པར། འབྲས་ཏུ་ལྷ་ལྷ་རྒྱུ་ལྷ་རྒྱུ་དཔྱད་པར་འདྲོད་པ་
གང་ཡིན་པ་ཆུ་ལུང་དང་བལ་བའི་ནས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་ལྷ་ལྷ་
པའི་གཞིར་ནས་གྱི་ལྷ་ལྷ་རྒྱེ་བྱང་དཔྱད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱབ་
གྱི་ལྷག་མ་དྲུང་ལྷན་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་རྣམས་པ་འབྱུར་ནས་ཀྱང་
ནས་གྱི་ལྷ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱིས་རང་འབྲས་ལྷ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་
ཡིན་ཡང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དང་བལ་བས་ནས་ཡང་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་དོ། རྒྱུས་སུའི་

ལྷན་དང་དབང་པོ་དང་སྒྲོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཆགས་བྲལ་ལ་མ་མཐོང་དུ་ཆུག་ཀྱང་། རང་
 སྟོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་བྱལ་པའི་གཞིར་འདྲོད་ཆགས་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆགས་བྲལ་ལ་སྲིད་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ལས་འདྲོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་
 མཐོང་ཡང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་མེད་པར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་
 བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུའི་སྤྱི་ཚོས་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱང་པར་དཔོག་པ་ལྷག་ལུ་བཟུན་པ་ནི། དེ་ཚོས་
 ཅན། འབྲས་བུའི་སྤྱི་ཚོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་མཐོང་བ་ལས་སྟོགས་ཚོས་བྱལ་ཅིང་མི་
 མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཏུན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་ཤིང་འདྲོད་པ་
 མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཚོད་མ་སྟེ་རྟགས་ལྟར་སྤྲོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་གང་དག་ཚིག་
 སྒྲ་བ་ལས་སྒྲ་བ་པོའི་སྐྱེས་བུ་པ་རོལ་པོ་ཆགས་ཅན་དང་ཞེ་སྤང་ཅན་ལ་སྟོགས་པ་དཔོག་པ་
 བཞིན་ནོ། ཚིག་ཚོས་ཅན། སྒྲ་བ་པོའི་སྐྱེས་བུ་པ་རོལ་པོ་ཆགས་ཅན་དུ་དཔོག་པའི་འབྲས་
 རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་བྱལ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བཞོད་
 འདྲོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཁྱོད་གྱིས་ཁས་སྤངས་པས་བཞོད་འདྲོད་དེ་ཉིད་འདྲོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་
 ཞེ་ན། མིང་འདོགས་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་ཀྱི་དོན་འདྲོད་ཆགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་བྲལ་ལ་ཡང་
 དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་སྤྱིང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་ཚིག་སྒྲ་བའི་
 ཕྱིར། སྤྱིང་རྗེ་དེ་ཉིད་འདྲོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟུའི་བྱེད་པར་
 དང་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྟོགས་ཀྱན་ནས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་སྟོགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་
 དང་། ཚོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་
 གིས་ཀྱང་བྱེད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་ཕྱད་
 པ་དང་། སྟག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདྲོད་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་
 དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བེན་པའི་རང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་
 དང་། གསུམ་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་གྱིས་སྤྱོད་བཞིན་དུ་དེར་ཞེན་པའི་སེམས་
 ཅན་འདི་དག་ནི་སྤྲུལ་དུ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྒྲ་མ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་བདེ་བ་དང་ཕྱད་

འདྲི་བྱམས་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་དང་བལ་འདྲི་ཉིད་རྒྱུ་ཞེས། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། ཉགས་མི་མཐུན་སྤྱགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་
 བྱ་འབྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་མིན་པར་ཐལ། ཙམ་ཡིན་ཡང་མི་མཐུན་སྤྱགས་ལ་འཇུག་པའི་
 འབྲུལ་བ་སྤྱིད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྱ་བའི་འབྲུས་ལྷག་མ་ནི་ཚོས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཚོས་པའི་འབྲུས་དེ་དང་སྤྱ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་བཅོས་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་བཞིན་ཏེ། གཞོགས་མེ་ལ་སོགས་པས་འགའ་ཞིག་མ་ཚོས་པ་དག་གྱང་སྤྱིད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་དག་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་སྤྲ་མ་དང་ལྷན་
 པ་དང་། འབྲས་བུ་ལས་རྒྱ་དཔོག་པ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའོ་ཞེས་ལྷག་ལྷན་གྱི་མིང་དོན་
 གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི། གཞན་དག་གིས་ཉགས་གྱང་ཞིག་མི་མཐུན་སྤྱགས་ལ་མ་
 མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་བྱ་བ་མེད་པའོ་ཞེས་དེ་དུ་སྟོན་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དག་སྤྱ་བ་
 དེ་ནི་ཚོས་ཅན། བྱིད་ལ་དག་སྤྱ་བའི་སྤྱེས་བུ་པ་རོལ་སོ་ཆགས་ཅན་དུ་སྤྱབ་པའི་ལྷག་མ་
 དང་ལྷན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་སྤྱབ་ཀྱི་སྤྱགས་ཚོས་བྱ་བ་མཐུན་སྤྱགས་
 ལ་མཐོང་ཡང་། མི་མཐུན་སྤྱགས་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མ་
 དེས་པའི་ཉགས་བྱ་བ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་མ་དེས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་མ་དེས་པ་ནི། བྱ་བ་པ་
 མེད་དེས་ཡིན་པས་བྱ་བ་ལ། ལྷག་ལྷན་བྱ་བ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འདྲི་ན་ཡང་གང་ལ་
 དག་སྤྱ་བའི་སྤྱེས་བུ་པ་རོལ་སོ་ཆགས་བལ་དུ་སྤྱབ་པའི་འགལ་བ་ལྷག་ལྷན་དུ་སོང་བའི་
 གང་ཟག་དེའི་རོར་མི་མཐུན་སྤྱགས་ལ་ཆད་མས་མཐོང་ཞིང་མཐུན་སྤྱགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
 བ་དགོས་པས་ཉགས་དང་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉགས་དེ་ཡིན་ན་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དེ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་པ་དེས་པ་ལ་སྤྱན་འབྱིན་ཡང་དག་དུ་མཐོང་བས་བྱ་བ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། མཐུན་སྤྱགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའི་རྒྱུ་བྱ་བ་ལ་ཐེ་
 ཚོམ་ཟ་བ་མིན་ནོ། །

༡༡། །ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ།

རྒྱུ་ལྟོ་ལ་པ་སྒོ་བཟང་གསུམ་པ།

༡༡། །རྒྱུ་ལྟོ་སྒོ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཛུལ་ལོ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྒྲིང་པོའི་
 རོན། །རྒྱལ་སྤྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལམ། །སྐལ་ལྷན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་
 འཇུག་རོགས་དེ། །རྒྱུ་ལྟོ་རྣམས་བཞུགས་པའི་ལམ། །གང་དག་སྤྱིང་པའི་
 བདེ་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་། །དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོན་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བ་དགེས་
 པའི་ལམ་ལ་ཡིད་རྟོན་པའི། །སྐལ་ལྷན་དེ་དག་དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ཉོན། །རྣམ་དག་ངེས་
 འབྱུང་མེད་པར་སྤྱིང་མཆོ་ཡི། །བདེ་འབྱས་དོན་གཉེར་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །སྤྱིང་
 ལ་བརྟམ་པ་ཡིས་ཀྱང་ལུས་ཅན་རྣམས། །ཀྱན་ནས་འཆིང་ཕྱིར་ཐོག་མར་ངེས་འབྱུང་
 བཅུལ། །དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ཆོ་ལ་ལོང་མེད་པ། །ཡིད་ལ་གོམས་པས་ཆོ་འདིའི་སྤང་
 བས་ལྟོག །ལས་འབྱས་མི་བསྐྱེད་འཁོར་བའི་སྤྱི་བསྐྱེད་རྣམས། །ཡང་ཡང་བསམས་ན་ཕྱི་
 མའི་སྤང་བས་ལྟོག །དེ་ལྟར་གོམས་པས་འཁོར་བའི་སྤྱི་བསྐྱེད་ལ། །ཡིད་སྒྲོན་སྤྱི་བསྐྱེད་
 ཅམ་ཡང་མི་སྤྱི་ཞིང་། །ཉིན་མཆོན་ཀྱན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་སྒོ། །བྱུང་ན་དེ་ཆོ་ངེས་
 འབྱུང་སྤྱི་བསྐྱེད་ལ། །ངེས་འབྱུང་དེ་ཡང་རྣམ་དག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས། །ཐིག་པ་མེད་ན་
 སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །སྤྱི་བསྐྱེད་བདེ་བའི་རྒྱ་ཏུ་མི་འབྱུང་བས། །སྤྱི་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད། །འཇུག་དཀའ་ཆོ་པོ་བཞུགས་ཀྱིས་ཀྱིས། །བསྐྱེད་དཀའ་ལས་
 ཀྱི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བསྐྱེད། །བདག་འཇོན་ལྷགས་ཀྱི་བའི་སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆུང་། །མ་རིག་
 ལྷན་པའི་སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱན་ནས་འཐོབས། །ལྷ་མེད་སྤྱིང་པར་སྤྱི་ཞིང་སྤྱི་བྱུང་། །སྤྱི་བསྐྱེད་

གསུམ་གྱིས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་མཛད། །གནས་སྐབས་འདི་འདྲར་ཡུར་པའི་མ་རྣམས་
 གྱི། །ངང་རྩལ་བསམས་ནས་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པར་མཛོད། །གནས་ལྷགས་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་མི་ལྟན་ན། །ངེས་འབྱུང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལ་གོམས་བྱས་ཀྱང་། །སྤྱིད་པའི་
 རྩ་བ་གཙོད་པར་མི་རྟུས་པས། །དེ་སྤྱིར་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། །གང་
 ཞིག་འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་གྱི། །རྒྱ་འབྲས་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་པ་མེད་མཐོང་
 ཞིང་། །དམིགས་པའི་གཏད་སོ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཞིག་པ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དབྱེས་པའི་
 ལམ་ལ་ཞུགས། །སྤང་བ་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་དང་། །སྟོང་པ་ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་
 གོ་བ་གཉིས། །ཇི་སྤྱིད་སོ་སོར་སྤང་བ་དེ་སྤྱིད་དུ། །ད་དུང་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་
 པ་མེད། །ནམ་ཞིག་རེས་འཛོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། །རྟེན་འབྲེལ་མི་སྦྱར་མཐོང་བ་ཙམ་
 ཉིད་ནས། །ངེས་ཤེས་ལྷལ་གྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱང་འཇིག་ན། །དེ་ཆོ་ལྷ་བའི་དབྱེད་པ་རྟོགས་
 པ་ལགས། །གཞན་ཡང་སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། །སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་
 ཞིང་སྟོང་བ་ཉིད། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འཆར་བའི་རྩལ་ཤེས་ན། །མཐར་འཛིན་ལྷ་བས་
 འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ནམ་གསུམ་གྱི། །གནད་རྣམས་རང་གིས་
 ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཆོ། །དབེན་པ་བསྐྱེན་ཏེ་བཙོན་འགྲུས་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས། །གཏན་
 གྱི་མདུན་མ་ལྟར་དུ་སྦྱབས་ཤིག་བྱ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སྲོང་སྲོ་བཟང་
 གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས། །ཆ་ཁོ་དཔོན་སོ་ངག་དབང་གྲགས་པ་ལ་གདམས་པའོ། །

༭། །མཁམ་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་གྱི་

དམ་བཅའ་བཟུ།

མཁམ་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

༭། །ན་མོ་མཆུ་ཚོ་ལྟ་ཡ། །སྒྲ་མ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐུགས་རྗེའི་
སྟོབས་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་གྲུབ་པ། །ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྦྱོར་དང་ལྷན་
པ་རྣམས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཐུག་འཆལ་ཞིང་སྦྱབས་སུ་མཆིའོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་
རྣམས་པར་དག་པས་ཡི་དམ་རྒྱ་བཞིན་པའི་དོན་མཐའ་དག་གེགས་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་
པར་མཛད་རྒྱ་གསོལ། །གང་ཞིག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་གིས། །བདག་བདེ་
ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་གཟིགས་པར། །གཞན་སྤྱིར་དཔག་པར་དཀའ་བའི་སྦྱོང་ཀུན་
ལ། །བྱངས་མེད་བཟོད་དཀའི་ངལ་བས་མི་སྦྱོ་བར། །ཐུགས་དམ་མཐར་ཕྱིན་མཛད་པའི་
འགྲོ་བའི་གཉེན། །དགེ་ལེགས་རྩ་བ་དྲིན་ཅན་སྒྲ་མ་དང་། །སྒྲས་བཅས་རྒྱལ་བ་རྣམས་
ལ་ཐུག་བཅལ་ནས། །དེ་དག་སྦྱོར་སྤྱོད་ཡང་དག་སྒྲངས་པའི་བྲིམས། །སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་
བཅས་པའི་མཆོམས་རྣམས་ལས། །མ་གཏོགས་ཁས་ལེན་བཞི་བ་ཅི་ཞིག་མཆིས། །འོན་
ཀྱང་བདག་ནི་ཉོན་མོངས་དབང་གྱུར་ཅིང་། །བག་མེད་སྦྱོང་པའི་གོམས་པ་ཐུགས་ཆས་
པས། །པལ་ཆེར་ལོག་པའི་རྒྱུན་སྦྱོར་གཞོལ་གྱུར་པ། །འདི་ལ་བྱན་ཤེས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་
སྟམ་ནས། །སྒྲར་ཡང་རྒྱལ་དང་དེ་སྒྲས་སྤྱང་མའི་ཆོགས། །དཔང་པོར་གསོལ་ཏེ་འདུན་
པ་བྲག་པོ་ཡིས། །དགེ་སྦྱོང་བདག་གི་ཡི་དམ་བཅུ་པོ་འདི། །དེང་ནས་བཙམས་ཏེ་རི་སྤང་
འཆོ་ཡི་བར། །སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་དོར་བར་མི་བཞི་ཞིང་། །གལ་ཏེ་འདས་ན་རྒྱལ་བ་སྒྲས་

བཅས་ཀྱིས། །བླ་མ་ལྟར་དགོངས་ནས་སྤང་མའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། །བག་མེད་བདག་གི་
 ཁོང་པའི་སྤྱིང་སྤྱངས་ཤིག །དེ་ལྟར་མཁུན་པར་གསོལ་ནས། དམ་བཅའ་བ་བཞུ་ཆེས་སུ་
 བརྗོད་པ་ནི་འདི་དག་གོ། །འདི་ཡང་གང་ཆེ་གཞན་གྱི་སེམས་ངེས་པར་བསྤང་དགོས་པ་
 དང་། ཆེས་ངོ་མཚར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་དམིགས་བསལ་རེ་རེ་ཅམ་མ་གཏོགས་
 པའི་སྐབས་གང་རུ་ཡང་། དམག་དང་ཆོས་རྒྱན་རྒྱལ་པོའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་འདྲུ་འཛིན་
 གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བགྱི་བ་ནི་དམ་བཅའ་བ་དང་པོའོ། །ཀྱུན་སྒྲོང་སྦྱོན་
 ཆགས་པའམ། ལུང་རྩ་མ་བཟུན་པ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱང་བ་ཡང་
 ཅུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་པ་སེལ་བའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཆེད་རྩ་ཕན་པར་འདོད་པ་འབའ་ཞིག་
 གིས་བརྗོད་རིགས་པའི་ཆོག་གིས་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་པ། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་
 གང་ཟག་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་མིང་གིས་སྒྲོས་ཏེ། དེའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོན་པ་མ་ཅམ་
 ཡང་ཆོག་རྩ་བརྗོད་པ་མི་བགྱི་བ་ནི། དམ་བཅའ་བ་གཉིས་པའོ། །གལ་ཏེ་རང་ལ་སེམས་
 རྒྱུད་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་འཕྲུག་པའི་ཉེས་པ་མི་འདྲེན་ཞིང་། གཞན་ལ་ཐབས་དེས་ངེས་
 པར་ཕན་ཞིང་ཡིད་ཆེས་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པ་རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་
 དང་། དེ་ལས་གཞན་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡུལ་རྩ་བྱས་པའང་ཅུང་སྟེ། ཟུབ་མོའི་ཆོག་
 ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་སྒྲུབ་པར་མི་བགྱིད་པ་ནི་དམ་བཅའ་བ་གསུམ་པའོ། །གང་གི་ཆོ་ཆོས་
 ལྡན་གྱི་བྱ་བའི་ཆེད་རྩ་བཅན་ཤེས་ཏེ་བར་བཞག་སྟེ་ངེས་པར་བརྟག་དགོས་པའི་གནས་ལ་
 སེམས་པ་མ་གཏོགས་པ། གཞེན་བཤེས་དང་རྟེན་བསྐྱར་འདྲུ་འཛིན་ཆགས་སྤང་སོགས་ཀྱི་
 གནས་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འདྲེས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བརྟག་པར་མི་བགྱི་
 བ་ནི། དམ་བཅའ་བ་བཞི་པའོ། །གང་གི་ཆོ་ནད་དང་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཉ་ཅང་རྩལ་པའི་
 སྐབས་མ་གཏོགས་པར་དགེ་བའི་སྦྱོར་བའི་སྐབས་གང་གི་ཆོ་ཡང་། ཉལ་བ་དང་། འཁྲེས་
 པ་དང་། བྲེ་མོའི་གཏམ་དང་། བཟའ་བརྒྱུང་ཉ་ཅང་བསྟེན་པ་སོགས་ཀྱི། ཆོས་ལྡན་གྱི་
 དགོས་པ་མེད་ཅིང་ལེ་ལོ་སྟེ་བ་མཐོང་བཞིན་རྩ་འཕྲོ་མི་གཙོད་ཅིང་། དང་རྩ་ལེན་པ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མི་བྱ་བ་ནི། དམ་བཅའ་བ་ལྔ་པའོ། །བདག་ལ་ཇུས་དེ་བཞག་ཅིང་དེ་གང་ཟག་

དེ་ཉིད་ལ་བྱིན་ན་བདག་གི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ཉམས་པའི་རྒྱུ་དང་། འཕེལ་བའི་གོགས་སུ་
 འཕྱར་བའམ། དུལ་དེ་ལ་གནོད་པར་འཕྱར་བར་ངེས་པའམ་ཆོས་ལུན་གཞན་དང་ཡུལ་
 གཞན་ལ་བསྐྱོད་ཅིང་པ་མ་གཏོགས་གང་ཡང་རུང་བས་ཡོ་བྱད་བཟང་ངན་ཅི་འདྲ་ཞིག་
 གློང་ཡང་མེར་སྐྱེའི་སྒྲོལ་མི་སྟེར་བ་སྤངས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་རྒྱ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་
 བས་རྒྱུ་གས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོད་པ་ནི་དམ་བཅའ་བ་རྒྱག་པའོ། །གང་གི་ཆོ་བདག་གམ་
 གཉེན་བཤེས་ཡོངས་སྟོན་འཁོར་གཡོག་སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སྲུ་ཡང་རུང་བས་ཅི་
 ཡང་རུང་བའི་གནོད་པ་དང་། མི་སྟོན་པ་བརྗོད་པ་དང་། མཆོང་འབྲུ་བ་དང་། རྟོག་
 གཙོད་པའི་བར་རྒྱ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དང་པོ་ཁོང་འབྲུག་པ་དང་། རྟེན་སྲུ་ཁོན་རྒྱ་
 འཛིན་པ། ལྷས་དག་གི་རྣམ་པར་འཕྱར་བ་ཕྱ་མོ་ཡན་ཆད་འབད་པས་འགག་ཅིང་། རུང་
 ཟད་ཀྱང་དང་རྒྱ་མི་ལེན་པ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ་ལན་རྒྱ་དངོས་བརྒྱད་གང་ཡང་
 རུང་བའི་སྒོ་ནས་ཕན་གདགས་པའི་སྒོ་བསྐྱེད་ཅིང་སྒོན་ལམ་གདབ་པ་ནི། དམ་བཅའ་
 བ་བརྟན་པའོ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་དབང་བྱིད་ལུང་མན་ངག་བསྟན་པ། བཛོ་རྒྱུད་སོགས་
 བཤད་པ། བརྟན་ཆོགས་རབ་གནས་སྒྱིན་སྲིག་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་
 ཏེ་གཞན་གྱིས་བྱིན་པ། འཕེལ་རྒྱ་ཡོངས་སྟོན་ལ་ཉེ་བའི་རྟ་གོན་བྱས་པ། བཅོམས་ཤིང་
 རྒྱབས་པའི་ཆོས་གོས་དང་། གཡོས་སྲུ་བྱས་སམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་གཡོས་སྲུ་བྱེད་པར་ཆས་
 པ་ལྟ་བུའི་ཟས་གོས་མ་གཏོགས་པ། ཡོ་བྱད་ཆེ་རྒྱུང་གང་བྱུང་ཡང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་
 རུང་ཟད་ཀྱང་བདག་གིར་མི་འཛིན་ཅིང་། བསོད་ནམས་གསག་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་
 ལ་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་ཆོག་བཞི་པ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱ་བ་ནི། དམ་བཅའ་བ་བརྒྱད་པའོ། །བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་བསམས་
 པའི་སྒོས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་མ་གཏོགས་པར།
 བཤེས་གཉེན་སྲུ་ལ་ཡང་མི་བསྐྱབས་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤྲོ་ཁིང་། ཡོན་ཏན་སྟོག་པ་རྒྱར་
 ལེན་པ་དང་། གང་ཟག་མཆོག་དམན་སྲུ་ལའང་། སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པ་ཆེ་རྒྱུང་
 ཅི་འདུག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཀྱི་བྱུང་པར་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཅི་འདུག་པ་མཐོང་ངམ་

ཐོས་པ་ན་ཡིད་ལ་བྱག་རྩ་རྩུང་བཅུ་མི་སྐྱོད་ཅིང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྡིང་ནས་དགའ་བའི་སྒོ་
 སྐྱོང་བ་ནི་དམ་བཅའ་བ་དགྲ་པའོ། །དམ་བཅའ་བ་བཙུ་པ་ནི། བད་དང་ཚུམ་རྒྱ་སྐྱེས་
 དག་པོས་གཙོས་པས་གཞན་དབང་ཏུ་གྱུར་པས་སྐྱབ་པར་མི་ལུས་པའི་སྐབས་བྱང་ན་མ་
 གཏོགས་པར། རི་སྒྲིང་འཛའི་བར་ཏུ་ཉིན་ཞག་རེའི་ནང་ཏུ་དགེ་སྦྱོར་བཙུ་པོ་ཆག་མེད་ཏུ་
 བཅི་བ་ཤི། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ཆོག་ཏུང་ཏུས་སུན་ཏུ་གྱུ་ཏུ་ལེན་ཅིང་། ཁྱད་
 པར་སྤྱོད་སེམས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་རང་གིས་སྒྲུང་བའི་ཆོག་ཀྱས་པ། བྱང་
 རྒྱལ་གྱི་སེམས་གཉིས་སྦྱོང་བའི་དམིགས་རྣམ་དངོས་གཞི་སུན་བཞིའམ་གསུམ་ཏུ་ལེན་
 པར་བསྐྱོམས་ནས་སྦྱོང་ལམ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཅིས་ཟིན་པའི་བྲན་ཤེས་རྒྱ་ཡན་ཏུ་མ་
 ཤོར་བར་ནར་མར་བསྟེན་པ་ལ་འབད་པ། འཁོར་བའི་སྤང་ཤས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་
 གཉེན་པོར། སྦྱོས་ཏུ་རྩུང་འབྱིང་གི་དམིགས་རྣམ་གཙོ་པོ་གང་སྐབས་དང་འཚམ་པར་
 སུན་གསུམ་མམ་བཞིར་བསྐྱོམས་ནས་སྤུ་མ་ལྟར་བྲན་ཤེས་བསྟེན་པ། སྤགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་
 རྣམས་སོ། །འདི་ལྟར་བདག་གི་ཡི་དམ་རྣམ་པ་བཙུ། །མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་གཞན་གྱིས་
 བཅོལ་བ་དང་། བརྟག་དཔྱད་སྤངས་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་བའམ། །རི་ཅམ་འབད་ཀྱང་འབྱལ་
 པའི་ཐབས་མེད་པ། །དེ་དག་མིན་མྱིར་རང་ལ་བརྟགས་པ་ན། །བརྩོན་པས་འབད་ན་སྐྱབ་
 པར་ལུས་པ་དང་། བསྐྱབས་ན་དགོས་པ་ཆེ་བར་མཐོང་ནས་ནི། །རྒྱལ་བའི་སྤྱས་ཀྱི་མད་
 བྱང་སྦྱོང་པ་ལ། སྡིང་ནས་གུས་པའི་དད་པ་སྦྱོས་པ་བདག །རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་མཐུ་ལྟན་
 སྤང་མའི་ཆོགས། །དཔང་པོར་གསོལ་བའི་དམ་བཅའ་འདི་ལྟར་རོ། །དེ་མྱིར་སྤྱོག་ལ་བབ་
 ཀྱང་དམ་བཅའི་ཁྱུར། །འདི་དག་མི་སྤང་སྤྱར་ཡང་རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱི། །འདི་ལས་གངས་མེད་
 རྐབས་ཆེན་སྦྱོང་ཀྱན་ལ། །འབྱུག་དང་སྦྱོར་བ་གོང་ཏུ་སྤེལ་བར་བཅི། །རྒྱལ་འདིས་མཚོན་
 པའི་ཏུས་གསུམ་དགེ་བ་ཀྱན། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བདག །མད་
 བྱང་བཤེས་གཉེན་མཚོག་གིས་རྩིས་བབྱང་ནས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་གཉིས་རྣམ་ཡང་མི་
 གཏོང་ཞིང་། །རྐབས་ཆེན་རྒྱལ་སྤྱས་སྦྱོང་ཀྱན་སྐྱབ་པ་ལ། །མ་ཞུམ་སྡིང་སྟོབས་མཚོག་

གིས་སྲིད་མཐའི་བར། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཚིག་མ་ལྷུས་འཛིན་པ་དང་། །འཇམ་པའི་དབྱངས་
ཀྱིས་དངོས་སུ་འཛིན་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཡོས་བུའི་ལ་ཆ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་དཔོའི་ཁྱེ་བའི་ཆོས་
བརྒྱད་ལ། མང་དུ་ཐོས་པའི་བརྩམ་པ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས། ལྷན་བྱིན་སྲིད་གི་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཡི་དམ་དུ་བགྱིས་པའོ། །

ཐད་ལྔ་པ།

གཞུང་གསར་འཛིན་གྲུབ་སྒྲིལ་དེབ།

མེར་བྱལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གཉིས་ཁང་གིས་ཙམ་ཞིག་བྱས།
གཙོ་ཞིག་པ། དགེ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་སྒྲོ་ཤེས།

*

གཙོག་ལག་ཤིང་བ་པར་ཞིག་ཁང་གིས་པར་གཞི་བཞུགས།

*

དེབ་ཚད། 787mm × 1092mm 1/16

དཔར་ཤིག 127.75 དཔར་གྲངས། 0001—1000

2017ལོའི་ཟླ་2པར་པར་གཞི་དང་ཕོ་བསྐྱེགས།

2017ལོའི་ཟླ་2པར་པར་ཐངས་དང་ཕོ་བསྐྱེགས།

དེབ་ཆ་ཚང་ལ་(1-6) ཟླ་རྒྱུ 198.00

第五册

新典班教材

色须寺高级佛学院 编纂

主编：拉然格西降巴洛西

*

宗拉昌瓦排版工作室排版

*

开本：787mm×1092mm 1/16 印张：127.75
2017年2月第1版第1次印刷 印数：0001-1000册

定价（全6册）：198.00元

版权所有 侵权必究

11 དེ་ལྟར་གསུང་འདོད་ན་གྲུ་འདི་ལྷོ་པ་དེ་པ།

འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་དང་སྒྲིག་ཆེན་ཉིད་ཀྱི།

12 རྒྱ་མི་འཇམ་མཁའ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ།

འཇུག་པའི་རང་འགེལ་དང་སྒྲིག་ཆེན་སྤང་ཆ།

13 འདུལ་གསུམ་འཛིན་གྱི་ལྷ་པོ་ལྟ་བུ། ལྷ་པོ་མ།

མཚོ་ལྷན་ཉི་མའི་འད་ཟེར་སྟོན་ཆ།

14 འདྲེལ་གསར་འཛིན་གྱི་ལྷན་པོ། ལྷན་པོ།

མཚོ་རྒྱལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བར་ཆ།

15 འདྲམ་ཉིང་འཛིན་གྱི་ལྷ་པ་དེ་ལ།

མཚོ་རྒྱལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྤང་ཆ།

16 ཨཱཱ་ཀྱ་གཡུ་འཛཱ་ལྷུ་འཛཱ་ལྷུ་ཨཱ་ཀྱ་ཨཱ་ཀྱ་

མཆིམས་མཛོད་གནས་དང་པོ་གསུམ།

17 མཆོད་གཏམ་འཁོར་ལུ་ཡོད་པ། མཆོད་མ།

མཆིམས་མཛོད་གནས་བཞི་པ།

18 五原月、安月、己酉年、辛巳月、庚午日

མཆིམས་མཛོད། སྤང་ཆ།

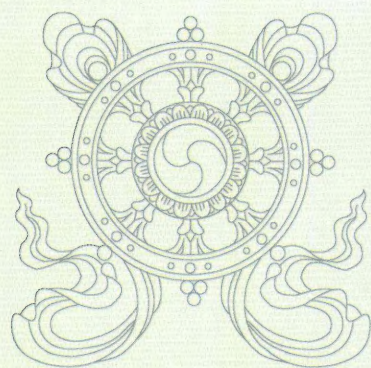
19 རྒྱལ་སྤྲོད་གསུང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱི་མེད་ཀྱི་བློ།

ཡུང་པེ་ལྷོ་ཀླམ་དང་ཐུགས་ཀྱི་ས་ལམ། ཤེར་མེད་ཡུང་ལྷོ་ག

20 ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ནུམ་གཞག་རིམ་པའི་ནུམ་བཤད་དང་རིམ་ལུ་གདན་སློགས།

བསྐྱེད་རིམ་སྒྲིང་པོ་དང་རྒྱལ་མ་རིམ་སྒྲིང་པོ།

定价：198.00 元 (全 6 册)